

קונטרס

דייני הכזב

חלק א - דיינים במבחן המציאות
חלק ב - שערי הלכה והשקפה

נושאים אקטואליים וספורי זוועה
על עקירת התורה בבתי הדין הרבניים

נתחבר בסייעתא דשמיא ובזכות הרבים

ע"י דיינים ומו"צ פעיה"ק ירושלים ת"ו

אדר ב' - תשע"ט

האם מותר לדבר לשון הרע לתועלת על דיינים ברבנות?

תשובה: גדולי הדורות מחו ונידו את פורצי הגדר בעשיית גיטין פסולים, גם אם הוחזקו לתלמידי חכמים וצדיקים. **כי אין עצה ואין תבונה נגד ה'.** בפרט במכשולים חמורים שנגרמים מגיטין פסולים. **כן נהגו למעשה:** שו"ת רבי סעדיה גאון (סי' ד'), שו"ת הגאונים (שערי צדק ח"ג ש"ב, ט'), בשו"ת הרד"ך (בית ז'). והגאון רבי חיים עוזר בעל אחיעזר (באגרותיו שפ"ט). והצטרפו למכתבו מרנן 'החפץ חיים' ו'האמרי אמת' מגור. **גדולי ישראל פרסמו ברבים פסק הלכה עם שמות של רבנים ידועים שעשו גיטין שלא כדין** – כדי להפריש את הציבור מאיסורים חמורים, וכן כדי לגרום לחוטא לתקן מעשיו (ראה ספר חפץ חיים לשוה"ר כלל ו' סעי' ב).

וכתב החפץ חיים (רכילות כלל ט' בבמ"ח סק"ט, ובעשין אות ב' וכן בלשוה"ר כלל י' סעיף א, ד) שיכול לספר כדי לעזור לנפגע ולגנות המעשים הרעים בעיני הבריות. **והדגיש הח"ח** שאין זה רק רשות בלבד, אלא יש **חובה לפרסם** מדין 'לא תעמוד על דם רעך' (רכילות, שם). ומצות עשה של 'ואהבת לרעך כמוך' (לשוה"ר כלל ו' בבמ"ח סקכ"ט. וראה עוד הל' לשוה"ר כלל ז' בבמ"ח סק"ח לעניין 'סאני שומעניה').

יהודי יקר!!

שערויית גיטי הכזב שנעשים בבתי הדין הרבניים בארה"ק ובמספר בתי דין מופקרים בחו"ל - מהווה סכנה עצומה לכולנו! לעתיד היוחסין של כל הדורות הבאים! מי ערב לכך שצאצאי אחד מאתנו לא ינשא עם פסולי חיתון של הרבנות! וכן מי ערב שחלילה לא יפול אחד מצאצאיו לשערי הרבנות, ויהרסו לו את ביתו וכל חייו! גדולי ישראל מזהירים שכל 'גרושות הרבנות' לא יצאו מחזקת 'אשת איש' בלא קבלת גט שני ע"י בית דין כשר

המעוניינים לקבל באופן אוטומטי את הספר 'משפטי ישראל' ואת קונטרס 'גיטי הכזב'

והקונטרס 'דייני הכזב'. ישלח אימייל לכתובת: PDF@SENDERFAST.ORG

לאחר מכן יש לכתוב במייל רק בשורה של הנושא את 4 ספרות המצו"ב:

א) לספר, לכתוב בשורה של הנושא: 5013.

ב) לקונטרסים, לכתוב בשורה של הנושא: 5026.

(מלבד 4 ספרות הנ"ל אין לכתוב כלום! את תיבת המייל יש להשאיר ריק)

יו"ל ע"י ועדת רבנים ודיינים מהמרכז לשמירת היחוס היהודי

ת.ד. 2509 ירושלים

ניתן גם לשלוח תגובות וחומר בנושא

באימייל:

3210072@gmail.com

ומובטח לו חסיון מלא

מופץ חנם לזיכוי הרבים

תוכן ענינים

יא	תמונת מצב עדכנית.....
יא	1. הצלחה חוצה גבולות.....
יא	2. מומרים לתיאבון.....
יב	3. עדותו המזעזעת של בן גוריון - מפרנס הרבנות.....
יג	4. חסיון רק אצל גנבים ושקרנים.....
יג	5. הדיינים ברבנות מבצעים בפועל את חוקי סדום החילוניים.....
יג	6. כשירודים, נעשים גרועים מבית המשפט.....
טז	7. עושים במחשך מעשיהם.....
טז	8. מכבדים עושי רשעה ומחללים שם שמים.....
יז	9. שופטים סכלים ואטומים.....
יז	10. בית דין הגדול - של ארגוני הנשים.....
יח	11. עבדים נאמנים של המדינה וחוקיה הכפרניים.....
יט	12. האיסור להוציא לעז על הגיטין.....

חלק א - דיינים במבחן המציאות

כג	פרק א - הדיין הבולען.....
כג	א. דייני התקשורת והאינטרנט.....
כג	ב. דמותו של דין תקשורתי.....
כה	ג. מלחמת השוורים על שיבוץ דיינים.....
כח	ד. הרבנות הראשית מצהירה על אב"ד - 'זייפן פלילי'.....
כח	ה. האב"ד שלא ראוי לכהן כדיין.....

לא	פרק ב - עבדם הנאמן של ארגוני הנשים.....
לא	א. ועדת החוקה - פרוטוקול הכנסת.....
לב	ב. ועדה של עקירת הדת.....
לב	ג. בריון בלבוש רבני.....
לד	ד. איש חסיד היה.....
לד	ה. אירוע מוחי - פיגוע משפחתי.....
לה	ו. משלום בית - לתיק גירושין.....
לח	ז. עקירת התורה וההלכה.....
מא	ח. קרבן הבריונות - אביו הזקן וחולה.....
מב	ט. שטסמן מכפיש את גדולי הדור בלקיחת שוחד.....
מה	י. שקרים וזיופים בחסות "בית הדין".....
מח	יא. בריונות כלפי אב זקן מונשם בבית חולים.....
מט	יב. כל הפוסל במומו הוא פוסל.....
נ	יג. מי עומד מאחורי אשה המעגנת את עצמה.....
נב	יד. לא לחינם הלך הזרזיר אצל העורב.....

נה	פרק ג - ביקשו לעקור את הכל.....
נה	א. לשנות מפסקי אבות בתי הדין שנפטרו.....
נה	ב. זיקית מחליפה גוונים ופסקים.....
נו	ג. תמות נפשי עם 'פלשתים'.....
נח	ד. יעצות נשים ארורות - מחריבות בתי ישראל.....
נח	ה. חיסול ממוקד מחוץ לכותלי בית הדין.....

- ו. חיוב גט בדין של שמונה דקות..... נט
 ז. פסק מהול בנקמה אישית..... סא
 ח. מי אשם בטבח הנורא בהר נוף..... סג
 ט. בית הדין מקבל חו"ד עו"ס חברתה של האישה לעבודה..... סג
 י. בריונים פוגעים בבעל..... סד
 יא. זריקת אבן אחר הנופל – בביה"ד הגדול..... סד
 יב. הבעל מאוים לתת גט..... סה
 יג. גט מוטעה על ידי בית הדין הגדול לערעורים..... סו
 יד. המשך המסע האכזרי על ידי בית הדין הגדול..... סז

פרק ד - הרכב מיוחד לכפיית גיטין..... סט

- א. ספורה של משפחה..... סט
 ב. סדום זה כאן..... ע
 ג. הפתרון: דמעות תנין והרכב כופה גיטין..... עא
 ד. חיסול ממוקד בהוראה מגבוה..... עב
 ה. שותפים לדבר עבירה ומרימים יד בתורת משה..... עב
 ו. זיופים במעשה בית דין..... עד
 ז. זיופים בשמות העדים החתומים בגט..... עה
 ח. ביה"ד הגדול לערעורים – כסות עיניים ומרמה..... עז
 ט. הרצחת וגם ירשת – בחסות מי?..... עז
 י. הוצאת ילדים לשמד ולתרבות רעה..... עח
 יא. היוזהרו מהצבועים שקשה עונשם יותר מהרשעים..... עח
 יב. היצר הרע לא יוצא לפנסיה..... עט
 יג. פטנט רשום של 'הרבנות'; היתר נישואין לאשת איש – בלא גט..... עט
 יד. המרחם על האכזרים – מתאכזר לרחמנים..... עט
 טו. מומרים להכעיס..... פ

חלק ב – שערי הלכה והשקפה

- א. האם "עיכוב יציאה מהארץ" שעושים דיני הרבנות הוא אונס המבטל את הגט?..... פג
 ב. האם אונס על האב, נחשב לכפייה על הבן, שהבן נותן את הגט רק מחמת האונס שעושים לאביו?..... פג
 ג. האם חיוב מזונות לסבא על נכדו הם גזל ועושק גמור?..... פה
 ד. האם הנימוקים לחיוב כפייה שכתב אב"ד שטסמן הם נגד ההלכה?..... פו
 ה. האם אפשר לכפות בעל לגט, בגלל שקיבל היתר מאה רבנים?..... פט
 ו. אין כופים לגרש אלא רק במקרים שאמרו חז"ל במפורש..... צ
 ז. ביאור כל מקרי הכפייה שהובאו בפוסקים..... צא
 ח. האם איסור כפיית גט במקרה ש'מרדו זה על זה' אסורה גם לדעת רבינו ירוחם?..... צד
 ט. האם הכפייה לגט כשבני הזוג לא גרים יחד - אינה כדין והגט בטל מהתורה?..... צט
 י. האם "צווי ההגבלה" שעושים בביה"ד הרבניים - הם כפיית גט שלא כדין?..... קג
 יא. האם הטלת קנסות על הבעל כ'מזונות מעוכבת' – הם גזל ומבטלים את הגט?..... קה
 יב. האם קיימת אפשרות לברר כשרותו של גט שנעשה בבתי הדין הרבניים?..... קז
 יג. האם העובדה שדיני הרבנות נבחרים ע"י פורקי עול וחברי כנסת - מבטלת את גיטיהם?..... קט
 יד. דעת גדולי ישראל על בתי הדין הרבניים מטעם המדינה..... קי
 טו. האם בתיה"ד הרבניים הם: בית דין קבוע' של המשטרה?..... קיד
 טז. האם בית הדין הגדול לערעורים - אינו על פי ההלכה?..... קיט
 יז. האם אשת כהן שהתגרשה ברבנות בכפייה - מותרת לחזור לבעלה (כשלא נישאת לאחר)?..... קכב
 יח. בדבר עקירת התורה שעשו ביה"ד הרבני בחיפה - בביטול עד הקידושין והתרת האשה בלא גט..... קכו
 יט. מי התיר את הנשים בגרוזיה, בוכרה ורוסיה וקבע שהקידושין שעשו בעבר אינם שווים מאומה?..... קמא
 כ. האם מותר לשדכנים לשדך את גרושות הרבנות?..... קמב

מכתבי

גדול כלי ישראל

על הבעיות החמורות בגיטין
הנעשים בבתי הדין הרבניים
המושפעים מחוקי הערכאות

דעת תורה ללכת רק לבתי דין החרדים לדבר ה'

בס"ד, א' תמוז תשע"ג לפ"ק

בעקבות שהתרבו לאחרונה גיטין פסולים מדאורייתא הגורמים איסור אשת איש וריבוי ממזרים, רח"ל, הננו לפרסם דעתנו דעת תורה, שהלכה פסוקה היא שגט הניתן על-ידי כפייה שלא כדין תורה - פסול מהתורה.

על-כן כפיית גיטין על ידי אונס הגוף או איומי מאסר או עשיית בזיונות וכן כפייה של אונס ממון ואיומי קנסות או עיכוב יציאה מהארץ - שלא ע"פ דין תורה - פוסלים את הגט.

(איומים ואונס הגוף - מפורש בשו"ת הרשב"א ח"ב סי' רע"ו, ובעוד ראשונים ופוסקים. בזיונות - מפורש ברשב"א ח"ז סי' תיד, ברשב"ש סי' שלט, וברדב"ז ח"ד, אלף קפת. אונסי ממון ואיומי קנסות - מפורש בשו"ת הרשב"א ח"ד סי' מ' בשם ר"ח וראב"ד, וכ"ה הכרעת הפוסקים ראה שו"ת ר"ב אשכנזי סי' טו. עיכוב יציאה מהארץ הנעשה שלא ע"פ דין, פוסל את הגט למי שנצרך לנסוע להו"ל לצורך פרנסה ורפואה - כדמוכה מהריב"ש סי' קכו, והתשב"ץ ח"א סי' א. גם 'פתיחת התיק' ועיכוב היציאה' באופנים רבים מהווים מצב של איום באונס ממון וגוף - ופוסלים את הגט).

כמו-כן, אשה הפונה בתביעה שלא כדין נגד בעלה, כתביעת כספים, מזונות, חלוקת רכוש וכדומה, ובתמורה לביטול התביעה, הבעל מסכים לתת לה גט, הרי זה בכלל גט מעושה שלא כדין.

(הכרעת הראשונים והפוסקים: רשב"א ריטב"א גיטין נה; ריב"ש סי' רצ, ר"ב אשכנזי סי' טו, ש"ך חו"מ סי' רה יא, משנה למלך פ"ב מגירושין ה"כ, צמח צדק אבה"ע סי' רסד, עונג יו"ט אבה"ע סי' קסח, חזו"א אבה"ע סי' צט ס"ק, ג.)

אשה המקבלת גט ע"י אונסים או איומים הנ"ל ודומיהם, אסורה להינשא, וצריכה גט אחר. וכל הנושא גרושה צריך לברר היטב באיזה בי"ד נתגרשה, ואם הבעל הסכים לגרש מרצונו, ולא היה הגט בכפייה.

חובה גדולה לחוק את העניין הגדול הזה. ללכת רק לבתי דינים החרדים לדבר ה', ולא ללכת לבתי-הדין הרבניים המושפעים מחוקי הערכאות שבמדינה המביאים לעם ישראל מכשולים גדולים ואיסורים חמורים הנ"ל. כמבואר בספר 'משפטי ישראל' המתריע בעניינים אלו. באעה"ח שנית תשע"ז לפ"ק

משה הלל הירש
ראש ישיבת סלבודקא
אברהם אלונגד
בעל ה'ברכת אברהם'
מאיר צבי ברגמן
ראש ישיבת רשב"י
יגאל רוזן
ראש ישיבת 'אור ישראל'
שמואל אליעזר שחרן
אב"ד ברי"צ שערי הוראה

חיים מאיר הלוי ואזנר
רב אב"ד זכרון מאיר
נתן הכהן קופשיץ
רב אב"ד בית שמש
ברוך יוסבקר
ראש ישיבת בית מתתיהו
צבי קושלבסקי
ראש ישיבת חובל התורה
שלמה אליהו מילר
דומ"צ טורונטו קנדה
רב"ד דליקווה

שמעון בעדני
חבר מועצת חכמי התורה
משה צדקה
ראש ישיבת פורת יוסף
יהודה עדס
ראש ישיבת קול יעקב
בן ציון מוצבי
ראש ישיבת בני ציון
אביגדור נבנצל
רב העיר העתיקה וירושלים

חיים קויבסקי
מרז שר התורה
ברוך זוב פובוסקי
ראש ישיבת פוניבז'
יצחק שיינד
ראש ישיבת קמניץ
משה יהודה שלינגד
ראש ישיבת קול תורה
יונתן דויד
ראש ישיבת פחד יצחק
ונשיא ישיבת ר' חיים ברלין

ויסים קרליץ
מרז פוסק הדור
יצחק זילברשטיין
רב אב"ד רמת אלהן
דב יפה
משנה ישיבת כנסת חזקיהו
אביעזר פילץ
ראש ישיבת תפרה
חיאל יצחק יעקובוביץ
רב אב"ד הרצליה

בס"ד, אלול תשע"ג לפ"ק

חובה על הנצרכים לכך, ללכת רק לבי"ד שאינו מושפע כלל מפסקי הערכאות, ואף אם כרוך בזה שלצורך הרישום בשלטונות יצטרכו גט נוסף, ודברי הגאונים האלה אמיתיים ופשוטים ע"פ הלכה ומסורה מדור דור.

הריני מצטרף לדברי הגאון שליט"א
בעה"ח מצפה לישועה
שמואל הלוי ואזנר
יצחק טוביה ווייס

ממן פוסק הדור בעל ה'שבט הלוי' גאב"ד העדה החרדית

שאינם מושפעים כלל מחוקי הערכאות

חתימות גדולי ההוראה, רבני הקהילות והדיינים החשובים דלהלן החתומים על מכתב זה - סודרו לפי סדר א' ב'

תל אביב

אברהם דירנפלד
דומ"צ דקהל מחויקי הדת ת"א וב"ש
וראש-כוללי עיין בעלזא בא"י

ראש העין

אבנר עפגין
אב"ד בד"צ צדק ושלוש
וראש ישיבת אמת ושלוש - ראש העין

חיפה - רכסים

יחיאל במברגר
דומ"צ קהילות החרדים בחיפה

דוד שלמה זולדן
דומ"צ דחסידי סרם ויוניץ

אליהו סופר
דומ"צ וראש ישיבת רכסים

יצחק שכטר
דומ"צ דקהילת רכסים

כרמיאל - צפת

אברהם צבי מרגלית
רב אב"ד כרמיאל

שמואל אביגדור פייבלזון
ראש ישיבת נחלת צבי

מרדכי דב קפלן
רב העיר העתיקה ובני התורה צפת

בית שמש

מרדכי גולדשטיין
רב שכונת משכנות יעקב

משה טוביה דינקל
רב שכונת בית ומנוחה

קלמן וויס
דומ"צ דחסידי ויוניץ בית שמש

עובדיה יוסף
בן הרה"ג יעקב וצל"ח מו"צ וראש
כולל תפארת אהל משה

חיים אהרן מונדרר
דומ"צ בד"צ בית שמש

שלמה זלמן פערלשטיין
רב אב"ד רמת בית שמש א'

אלחנן פרץ
אב"ד חוקת משפט

ביתר עילית

דוד צבי אורדנטליך
רב אב"ד ביתר עילית

יעקב תופיק
רב אב"ד ביתר עילית

צבי ברוורמן
אב"ד ביתר עילית

ישראל ברוזובסקי
רב שכונת הגפן ורב דחסידי סלונים

רחובות

אברהם רובין
ראב"ד וראש בד"צ מהר"ן רחובות

אברהם יצחק הכהן רובין
דומ"צ ורב קהילת בני תורה רחובות

אשדוד - אשקלון

חיים פסח הורוביץ
דומ"צ קמ"ה בעלזא ובד"צ הקריית

צבי הירש ויזניצר
דומ"צ ויוניץ ובד"צ הקריית

ישראל בונים שרייבר
רב קהילה החרדית אשדוד ובד"צ
הקריית מר"י נתיב הדעת

אלעזר שטרן
דומ"צ בד"צ הישר והטוב ובד"צ הקריית

יצחק ברדא
דומ"צ אשקלון ובעל יצחק יונ'ן

נתיבות - אופקים -

תפרח

דנון דנין
רב קהילה הספרדית נתיבות

יורם כהן
דומ"צ קהילה החרדית

שמואל מונטג
רב קהילת בני תורה נתיבות

יודא טשזנר
דומ"צ דקהילת אופקים

ישראל יעקב פינקוס
רב קהילת אופקים

אליהו אליעזר יעקובזון
רב קהילת תפרח

מודיעין עילית

ישראל שמעון זיכרמן
דומ"צ ורב אחוזת ברנפלד

מאיר קסלר
רב אב"ד מודיעין עילית

משה מרדכי קראפ
דומ"צ ורב הגבעה הדרומית

משה יוסף ריזל
דומ"צ ורב קהילת קצות החושן

דוד פנירי
רב אב"ד עמנואל

יצחק מרדכי הכהן רובין
דומ"צ ורב קהילת בני תורה הר נוף

מנשה שוע
אב"ד כב"ד אהבת שלום ירושלים

חיים שמרלר
דומ"צ וראש ישיבת אורייתא ירושלים

יהודה חטאב

דומ"צ ומח"ס 'קדושת ישראל'

ירושלים

מרדכי אייכלר
רב דחסידי סלונים וחמ"צ דקמ"ה בעלז

אליהו אבא שאול
ראש ישיבת אור לציון

שלום אייזנברגר
דומ"צ קריית צאנז ירושלים

יעקב בן נעים
ראש ישיבת נחלת משה

יצחק ברכה
ראש ישיבת עמרת יצחק

ישראל גנס
דומ"צ ורב קהילת בני תורה רוממה

שמאי קהת גרוס
דומ"צ דקהל מחויקי הדת בעלזא

יצחק דרז"י
בעל ה'שבות יצחק'

אברהם משה הלפרין
רב רמות פולין ירושלים

צבי וובר
דומ"צ ורב שכונת נווה יעקב

דוב ויס
גאב"ד דחסידי צאנז ירושלים

שלמה ידידיה זעפרני
אב"ד בד"צ חוקת המשפט

בצלאל טולידנו
ראש ישיבת זוהר התורה

אליהו טופיק
ראש ישיבת באר יהודה

ינון יונה
דומ"צ ורב גבעת שאול ירושלים

יהודה כהן
ראש ישיבת יקרי ירושלים

פנחס מוסבי
דומ"צ ורב קהילה בדמות ד'
ירושלים

נפתלי נוסבובים
אב"ד בד"צ אהבת שלום

יעקב חיים סופר
ראש ישיבת כף החיים

משה פנירי
אב"ד בד"צ אפיקי מים

יוסף חיים קופשיץ
ר"י פורת יוסף עיר העתיקה

נפתלי קופשיץ
דומ"צ ורב קהילת רוממה

דוד שלמה קליין
גאב"ד אונגוואר רמות ירושלים

שמואל משה קרמר
רב דחסידי בוסלב ירושלים

יהודה שוורץ
חבר בד"צ אלעד

בני ברק

ישראל אולמן
רב שכונת קהילות יעקב ב"ב

יוסף מאיר אלטמן
גאב"ד חוג חתם סופר

שמעון גלאי
רב שכונת מתחם אוסם ב"ב

מרדכי צבי גרינפלד
דומ"צ דחסידי משרונביל

יהודה אריה הלוי דינר
רב קהילת דברי שיר

אברהם צבי הכהן
דומ"צ דקהל חסידי שיתון ה' ב"ב

סיני הלברשטאם
רב שיתון ג' בני ברק

יואל טוביאס
רב אב"ד שיתון ו' בני ברק

עמנואל טולידנו
ר"מ שארית יוסף ובעל 'עומה אור'

מנחם מנדל לובין
דומ"צ ומראשי כולל חזו"א

אברהם דב לוין
אב"ד ב"ד לממונות ויוחסין

שלמה מחפוד
אב"ד בד"צ יורה דעה

נתן מחפוד
רב קהילת לב נבון ב"ב

אליעזר נידאם
אב"ד בד"צ דבר הלכה

נתן בן סניור
אב"ד בד"צ בנין ציון

בצלאל פנחסי
ראש ישיבת ברכת אפרים

אליהו רפול
ראש ישיבת 'נווה ארץ'

יעקב מאיר שטרן
דומ"צ דגור"ש ואונזר דחסידי ויוניץ

אליעזר דוד שפירא
דומ"צ ורב דחסידי צאנז ב"ב

פתח תקוה - אלעד

שלמה גוטפריד
דומ"צ ורב גני הדר פ"ת

פישל מוטצן
דומ"צ ורב דחסידי צאנז פ"ת

אברהם גרסיא
חבר בד"צ אלעד

ינון מלאכי
דומ"צ אלעד

מנחם מנדל הכהן פקשר
דומ"צ ורב דחסידי ויוניץ אלעד

דעת תורה ללכת רק לבתי הדין היראים לדבר ה' ולא לאלו המושפעים מהערכאות שבמדינה

בס"ד

בעקבות שהתרכו לאחרונה גיטין פסולים מדאורייתא הגורמים איסור אשת איש וריבוי ממזרים, רח"ל, הננו לפרסם דעתנו דעת תורה, שהלכה פסוקה היא שגט הניתן על-ידי כפייה שלא כדין תורה - פסול מהתורה.

על-כן כפיית גיטין על ידי אונס הגוף או איומי מאסר או עשיית בזיונות וכן כפייה של אונס ממון ואיומי קנסות או עיכוב יציאה מהארץ - שלא ע"פ דין תורה - פוסלים את הגט.

(איומים ואונס הגוף - מפורש בשו"ת הרשב"א ח"ב סי' רע"ו, ובעוד הראשונים ופוסקים. בזיונות - מפורש ברשב"א ח"ז סי' ת"ד, ברשב"ש סי' שלט, וברדב"ז ח"ד, א"ף קפח. אונס ממון ואיומי קנסות - מפורש בשו"ת הרשב"א ח"ד סי' מ' בשם ר"ח ורמב"ד, וכ"ה הכרעת הפוסקים ראה שו"ת ר"ב אשכנזי סי' טו. עיכוב יציאה מהארץ הנושאה שלא ע"פ דין, פוסל את הגט למי שנצרך לנסוע לחו"ל לצורך פרנסה ורפואה - כדמוכח מהרבי"ש סי' קכו, והתשב"ץ ח"א סי' א. גם 'פתחת התקן' לעיכוב היציאה' באופנים רבים מהווים איום באונס ממון וגוף - ופוסלים את הגט.)

כמו-כן, אשה הפונה בתביעה שלא כדין נגד בעלה, כתביעת כספים, מזונות, חלוקת רכוש וכדומה, ובתמורה לביטול התביעה, הבעל מסכים לתת לה גט, הרי זה בכלל גט מעושה שלא כדין.

(הכרעת הראשונים והפוסקים: רשב"א ריטב"א גיטין נה"ג, ריב"ש סי' רצ, ר"ב אשכנזי סי' טו, ש"ך חו"מ סי' רה יא, משנה למלך פ"ב מגירושין ה"ב, צמח צדק אבה"ע סי' רסד, עונג יו"ט אבה"ע סי' קסח, חו"א אבה"ע סי' צט ס"ק, ג.ו.)

אשה המקבלת גט ע"י אונסים או איומים הנ"ל ודומיהם, אסורה להינשא, וצריכה גט אחר. וכל הנושא גרושה צריך לברר היטב באיזה בי"ד נתגרשה, ואם הבעל הסכים לגרש מרצונו, ולא היה הגט בכפייה.

גם הגיטין הנועשים בהסכמה (וללא כפייה כלל)

עלולים להיות פסולים מהתורה בגלל הבעיות המצויות בקניני הגט, בכשרות העדים, בשמות הבעל והאשה וכיוצא בזה.

ע"כ חובה גדולה לחזק את העניין הגדול הזה, ללכת רק לבתי דינים החרדים לדבר ה', ולא ללכת ל'בתי הדין הרבניים' המושפעים מחוקי הערכאות שבמדינה המביאים לעם ישראל מכשולים גדולים ואיסורים חמורים הנ"ל, כמבואר בספר 'משפטי ישראל' המתריע בעניינים אלו.

באעה"ח למען קדושת וטהרת ישראל תשע"ז לפ"ק

חתימות הרבנים הגאונים לפי סדר א' ב'

שמואל אינדבאך ראש ישיבת מעלות התורה	שלמה גישממנר דומ"צ העדה"ח נבעת משה ירושלים	קלונימוס קלמן וויס מר"צ העדה"ח רב ויוניץ בית שמש	גבדיאל חיים צבי נויפלד דומ"צ העדה"ח ירושלים	נתן קופשיץ מרא דאתרא בית שמש
עזריאל אינדבאך רב חניכי הישיבות בית וגן	אליעזר דינר רב קהילת עדת ישראל	משה זאב זארגער דומ"צ קהילת סאטמער ירושלים	אהרן סאמט מר"צ העדה"ח ועורך הטור השלם	חיים רבינביץ האדמ"ר משכנות הרויעים
אוריאל איינזל רב שכונת רמות ג' ירושלים	אברהם צבי האנדבנדל דומ"צ העדה"ח ירושלים	אברהם שמחה א. חנון רב קהילת אנשי ירושלים	מאיר סירוזפה דומ"צ העדה"ח ירושלים	צבי ריבלין מר"צ העדה"ח ירושלים
פנחס ברונבאך דומ"צ חניכי הישיבות ורב קהילת 'שם אבותי' ב"ב	יעקב הלל ראש ישיבת אהבת שלום ירושלים	יהושע דוד מורצין רב קהילות פרושים בא"י	אהרן פישור דומ"צ רב שכונת זכרון משה	נפתלי צבי רומנברג מר"צ רב קהילת קוסוב בית שמש
אהרן ברנדסדרופ מר"צ העדה"ח תרא ירושלים	ברוך יהודה היימליך מר"צ העדה"ח תרא ירושלים	חיים יהודה כהן דומ"צ רב אהל יוסף רמות פולין ירושלים	צבי פרידמן רב שכונת אור החיים ב"ב אב"ד בר"צ מסורת	יצחק רוזנבלם מר"צ העדה"ח וברסלב ירושלים
שמואל ברנדסדרופ דומ"צ רב תרא בית שמש	יעקב חזקיהו הלברשטאם דומ"צ העדה"ח ירושלים	חיים אהרן מונדרד דומ"צ העדה"ח רב שכונת יפה נוף ב"ש	אשר פריימן דומ"צ העדה"ח ירושלים	זבולון שוב דומ"צ רמות פולין ור"י דברי אמת
משה ברנדסדרופ מר"צ היכל הוראה ירושלים	מאיר הלר מר"צ רב קרית הסינים ב"ש	אהרן מימלמן רב שכונת הפציבה מודיעין עילית	ישראל חיים קאהן מר"צ רב דקהילת תרא בית שמש	פנחס שוב מר"צ רב קהילת משכן אהרן מודיעין עילית ואשי ישראל ב"ב
ישראל בלויא מר"צ העדה"ח ירושלים	צבי יודר רב קרית יובל ירושלים			עקיבא משה שיינברג דומ"צ העדה"ח ירושלים

דעת תורה

איסור הליכה לערכאות ולגורמי שלטון

איסור חמור לתבוע את חברו בערכאות של גויים **כמבואר בשו"ע** (חוי"מ סימן שפ"ח) שנקרא מוסר. **וקל וחומר שאסור לתבוע את חברו בערכאות של ישראל** (בית משפטי) שנוהגים ע"פ חוקי הגוים. [כמבואר בחזון איש (סנהדרין סי' טו, ד) וז"ל: "משפטם גזנותא ועושק ומרימים יד בתורת משה"].

והננו לגלות דעתנו דעת תורה

א. איסור הליכה לערכאות כולל כל מערכת שיפוט וכפייה הנוהגת שלא על-פי דיני תורתנו הקדושה, כגון: 'בתי משפט', 'הוצאה לפועל' 'משטרה' וכדומה. רק במקום סכנה מידית כגון: גנב, פורץ, אלימות שיש בה סכנת נפשות - מותר לפנות למשטרה.

ב. הליכה לערכאות גורמת להריסת שלמות הבית היהודי ולמעוות לא יוכל לתקון, ועל כן בעניינים של 'שלוש-בית' - שיש ויכוחים בין בני הזוג, חלילה וחס לפנות למשטרה.

ג. בבעיות משפחתיות בתחום של התנהלות וחינוך הילדים, הפנייה לסעד ורווחה או משטרה אינה מותרת אלא אך רק לאחר אישור בכתב מרב מוסמך (שבירר את פרטי המקרה, אצל שני הצדדים בעצמם).

ד. בכל סכסוכים אישיים ומשפחתיים (ירושא וכדומה) חובה להתדיין רק בבתי-דין של יראים וחרדים, הדנים אך ורק ע"פ תורתנו הקדושה. [וכתב החזו"א שם, שבי"ד שיסכימו לחוקי העמים או יחוקקו חוקים שלא כדין התורה אין זה בכלל פשרה, "והרי הם מחללים את התורה, ועל זה נאמר אשר תשים לפניהם ולא לפני הדיוטות, וכדאיתא בסי' כו"ן].

ה. במקרה שאחד הצדדים לא 'ציית דינא' (מסרב לדון בבית דין) - אסור לשני לפנות לערכאות ולגורמי השלטון עד שיקבל היתר בכתב מבית דין שבררו את הענין שבאמת 'לא ציית דינא'. [ענין חוי"מ סימן כו, ב ונתייח"מ חידושים ס"ק יג, וראה באמרי בינה דיינים כ"ז, שהכריע שגם במלווה על-פה הדין כן], חובת בית הדין שביררו את הענין לתת את ההיתר בכתב בהקדם. (וכבר הייתה בזה הוראה מפורטת מגדולי הפוסקים שליט"א במכתבם מחודש חשוון תשי"ט).

ו. מאחר שפרצה זו של הליכה לגורמי השלטון (כגון: משטרה, סעד) חדרה למחננו, חובתנו לפרסם שחומר איסורם הוא כערכאות של גויים ואסור לסייע לפורצי גדר אלו, ואם הוציאו ממון או גרמו נזק ע"י המסירה לערכאות ולגורמי השלטון חייבים לשלם הנזקים, (כמבואר בשו"ע חוי"מ סי' שפ"ח, ה ושי"ד ס"ק כו). (הנכשל במסירה ישירה או עקיפה (בלי אישור מבי"ד כני"ל) מחויב תכף ומיד לתקן את אשר עיוות ולסגור את כל התיקים לגמרי, ולקבל על עצמו את סמכות תורתנו הקדושה.

ע"פ בעה"ח אב תשע"ב לפ"ק

שמעון בעדני

חיים מאיר הלוי ואזנר

ניסים קרליץ

משה צדקה

יעקב מאיר שטרן

שלמה זלמן אולמן

שלמה מחפוד

שלמה זלמן אולמן

שריאל רוזנברג

נפתלי נוסבוים

יוסף חיים קופשיץ

תמונת מצב עדכנית

1. הצלחה חוצה גבולות

לאור ההצלחה העצומה בהוצאת והפצת הקונטרס 'גיטי הכזב', אשר מאות רבנים ותלמידי חכמים מכל הזרמים והגוונים, בארה"ק ובתפוצות, הביעו את הזדהותם והסכמתם לכתב שם. לרבים בציבור התורני והדתי לאומי היו צפיות, שלאור הנתונים המזעזעים על ההתנהלות המחפירה של בתי הדין הרבניים בדורנו, תחול תזוזה לפחות אצל חלק מהדיינים הוותיקים שמכריזים בפרהסיה שרצונם להעמיד הדת על תילה, והם יצאו בגלוי נגד המציאות הכאובה שצברה תאוצה בשנים האחרונות. היו תקוות שאותם דיינים ותיקים שעדיין זוכרים **חלק מבכירי הדיינים בדור שעבר** - שנכנסו לתפקיד הדיינות במטרה "להציל מפי הארי" ולתקן מה שאפשר... כידוע היו דיינים בעבר שהשתדלו לעשות בסתר עפ"י ההלכה מתחת לאפם של החילונים העוינים את הדת וחברי הממשלה, כדי שלא יזעמו על כך שלא כופים גיטין ולא מחייבים ממון ולא מחלקים רכוש כנהוג בבתי המשפט החילוניים.

והנה כעת בוודאי היו צריכים אותם דיינים לשמוח על כך שבאים רבנים חשובים עם הסכמות מגדולי הדור, ומשתתפים בצערם ובנאקתם, ותוקפים את הגורמים החילוניים העויינים שאינם מאפשרים לדייני הרבנות לנהוג עפ"י השו"ע. וכמו כן, יקומו לזעוק בגלוי נגד אותם דיינים מזוייפים שבגלוי עבור תאוות הממון, הכבוד והשררה כרתו ברית עם מנהיגי המדינה ו'ארגוני הנשים' שכל מטרתם הוא רק עקירת הדת וביטול דיני הגיטין המסורים מדור דור - ומכח זה אפילו לא שומעים את צד הבעל, מבטלים כל דבריו, וסותמים טענותיו...

2. מומרים לתיאבון

אך לתדהמתינו ובושתינו נוכחנו לראות כבלע את הקודש, ותיקי הדיינים בדורנו שותקים. ומאידך קמו בדורנו "דיינים" מחוצפים רודפי שלמונים, אשר מפרסמים דברי בלע, ומכריזים: "בביה"ד הרבניים נוהגים ע"פ התורה! מקפידים על קלה כבחמורה ולא מושפעים מארגוני הנשים! ה'לחץ' שמפעילים ארגוני נשים וחברי-כנסת חילוניים, לא עובד עלינו". לאור תגובותיהם נראה שדיינים אלו נמצאים כבר עמוק בתוך הבוץ המאוס של עקירת ההלכה ועיוות הדין, עד שמרוב הרגל אינם רואים כלל את השואה וההפקרות המתחוללת לנגד עיניהם. במקום לקבל את ה"לימוד זכות" שלימדו עליהם - שהם בעל כורחם נוהגים שלא כדין, שהם שפוטים של 'ארגוני הנשים', עומדים "דיינים" אלו ומכריזים בגלוי שהם 'מומרים להכעיס' ללא אונס כלל.

בעזרת ה', בל"ג, מלבד קונטרס זה, יצאו עוד קונטרסים רבים מלאים בעובדות, סיפורים ופרוטוקולים הזועקים לשמים ומוכיחים כמאה עדים כיצד הדיינים ברבנות פועלים נגד ההלכה ונגד המוסר האנושי, חומסים, עושקים, רוצחים, גוזלים, מעוותים את הדין, מאמינים לכל השקרים של צד האשה בלי בירור ובדיקה כלל. כיצד הדיינים מטעם המדינה מתעלמים לחלוטין מפסקי השו"ע ועוקרים את התורה בשאט נפש וברגל גסה, והכל בשביל מציאת חן

בעיני 'פריצי עמינו', נותני פרנסתם... ממשלת ישראל. וכפי שהודה בפנינו בבושת פנים אחד מה'דיינים' ואמר בזה להשון: "אם המדינה היתה משלמת לי כמו אברך כולל, לא הייתי נשאר שם לרגע אחד! לא הייתי מעיז להשתתף בגיטין המפוקפקים, וחלוקת רכוש לפי חוקי בתי המשפט".

3. עדותו המזעזעת של בן גוריון - מפרנס הרבנות

לאחרונה התפרסמה הקלטה¹ ותמלול הרצאה של פרופ' ישעיהו ליבוביץ. פרופסור זה היה יהודי דתי ומדען בכיר (ועורך האנציקלופדיה העברית) שהיו לו שיחות רבות עם רה"מ הראשון של מדינת ישראל ד. בן גוריון. כידוע, בן גוריון לא היה שומר מסורת, אלא להיפך אתאיסט - כופר ואפיקורס מוחלט. ליבוביץ מעיד שהסכמתו של בן גוריון שענייני הקידושין והגיטין יקבעו ע"י "הרבנות הראשית לישראל" נבעה ממגמה אחת: שהפסקים של "בתי הדין הרבניים יהיו מושפעים וכפופים לנותני לחמם - מדינת ישראל".

בהרצאה מתאר פרופ' ליבוביץ את הויכוחים שהיה לו עם ראש הממשלה בענין "הפרדת הדת מהמדינה" ומספר על משנתו של בן גוריון שמדמה את מינוי הרבנים והדיינים ע"י מדינת ישראל, למציאות שאיזבל המרשעת, אשת אחאב היתה ממנה את אליהו לנביא. ואלו תמלול דבריו של פרופ' ישעיהו ליבוביץ, מילה במילה:

"היתה לי פעם שיחה ממושכת מאוד עם בן-גוריון, היו ביננו הרבה שיחות במרוצת השנים. הן לא היו שיחות ידידותיות, אף פעם לא. ונתגלגלו הדברים בעניין בעיית הפרדת הדת מהמדינה. הוא אמר לי: "אני מבין יפה מאוד למה אתה דורש בכל תוקף את הפרדת הדת מהמדינה. אתה מתכוון לכך שדת ישראל תחזור להיות גורם עצמאי, אשר כל שלטון מדיני יהודי יצטרך להתמודד עמו. לכן אני לעולם לא אסכים להפרדת הדת מהמדינה. ועכשיו שימו לב יפה למילים של בן גוריון, אני זוכר את המילים האלה, אני גם פירסמתי את זה אחר-כך: "אני רוצה שהמדינה תחזיק את הדת בידה, וזהו מה שיש לנו היום. יש לנו רבנות ראשית הממונה על-ידי שלטון חילוני. משל למה הדבר דומה? לאליהו הנביא שהיה מתמנה לנביא על-ידי איזבל..." עכ"ל.

את התוצאות של שלטון המדינה ובתי המשפט על דייני הכזב ברבנות רואים כיום!! הדיינים עוקרים את פסקי התורה בפרהסיה בראש חוצות, ללא שום בושה, ר"ל.

4. חסיון רק אצל גנבים ושקרנים

להוי ידוע שהדיינים ב'בתי הדין הרבניים', יודעים את המציאות העגומה שתחת ידם, שהם עוקרי תורה והלכה. ולכן הם לא נותנים פרוטוקולים בסוף כל דיון! ולא מרשים להקליט דיונים! הם מוציאים "פסקים חסויים" עם 'צווי חיסיון', כפי שעשה לאחרונה בית הדין הרבני בחיפה שהתיר אשת איש לעולם בלא גט. והטילו חסיון על כל נימוקי הפסק, כדי שלא יתגלה קלונם ולא יבואו רבנים וגדולי הוראה ויבקרו אותם ויכחיחו את טעותם ובורותם על פניהם².

1 ההקלטה של פרופסור ליבוביץ הופיעה בפרק השלישי בסדרה תיעודית (דיקומנטארית) על חייו. הפרק נקרא "מדוע להפריד את הדת מהמדינה?". יש להריץ את הקלטת לדקה: 29:57.

2 מעניין לציין שבתאריך 19.6.18 פורסם באתר החדשות של ידיעות אחרונות "YNET" התייחסות של אב"ד בדימוס ש. דייכובסקי לביטול הקידושין שנעשה בביה"ד הרבני בחיפה, ואמר: "אני מעריך כי דווקא בשל המורכבות ההלכתית של ההחלטה הנדירה, בחרו הדיינים במקרה של עודד גז שלא לפרסם ברבים את פסק הדין ואת הנימוקים, על מנת שלא לחשוף אותו לביקורת ציבורית. חששם הוא שרבנים מחמירים 'יוציאו לעז' על ההחלטה, ויכריזו כי היא לא מחייבת אותם ויניחו אל גרושתו כאשת איש שאינה יכולה להינשא בשנית - ואל לדיה העתידיים כממזרים".

שומו שמים! ממתי שמענו שגדולי ישראל מסתירים נימוקים ומקורות הלכתיים מפורטים לפסקים שמוציאים תחת ידם. אדרבה, בכל הדורות היה נהוג שבכל מקרה של עיגון כל אחד מגדולי הרבנים שהוציא פסק היתר היה שולח אותו לעשרות רבנים גדולים כדי לקבל חוות דעת כמתואר לדוגמא בשו"ת דברי חיים ח"ב סי' קלז. וכן בספר 'חוט המשולש' (תולדות החת"ס עמ' קב) מצטט תשובת מרן החת"ס לרב אחד, ומודיע לשואל מאיזה טעם הוא פוסק, "כדי שאם יבדוק אחרי וימצא טעות, שאחזור ואומר.. טעות היה בידי, כי כל אדם עלול לטעות" עכ"ל.

כל רב שהוציא היתר היה שמח כמוצא שלל רב על כל ביקורת והערה. זו היתה דרכם של גדולי ישראל בכל הדורות ובכל המדינות בלא יוצא מהכלל, ונהגו כך כדי להינצל ממכשול ועון של איסור אשת איש החמור, ושלא תצא תקלה מתחת ידם. וכן מבואר בחז"ל (סנהדרין ז:): "דלימטיין שיבא מכשורא", וביאר בספר 'עמק שאלה' עפ"י השאלות (סי' נח, יב) שלהבין את הדין לעומקו בהלכות קשות מגיעים רק ע"י אסיפה של חכמים רבים שדנים בנושא זה ביחד. וכ"ה במאירי (אבות א,א) וכעין זה מבואר בגמ' יבמות קכא. ומד"ר (קהלת פרשה ד) שרק בריבוי דעות וחקר האמת נמנעים מתקלות בפסק ההלכה, ונלמד מהכתוב במשלי (יא, יד) 'ותשועה ברוב יועץ'.

אנשים ישרי דרך וק"ו גדולי תורה תשובותיהם גלויים לרבים. רק גנבים ושוודדים צריכים 'חיסיון' כדי שלא יתגלה קלונם ברבים, וכפתגם העולם: 'על ראש הגנב בוער הכובע'.

כאמור, מסיבה מזעזעת זו דייני הרבנות לא מרשים להקליט דיונים. כמו כן, באופן קבוע, אינם מוסרים בתום כל דיון את ההקלדה של 'הספרא דדיינא' (הנקרא 'פרוטוקול'), אלא רק לאחר מספר ימים או שבועות - כשמסיימים להגיה ולתקן אותו, ולסלף כל מה שלא רצוי ולא משרת את מטרתם (ראה לדוגמא לקמן עמוד כז, ועמוד מה). בזה הם גרועים וחורגים אפילו מהנהוג ב'בתי המשפט החילוניים', שמקובל בהם לנהוג ע"פ הנהלים, ולמסור פרוטוקולים בתום כל דיון. במעשים אלו עוברים דייני הרבנות גם לפי שיטתם על 'דינא דמלכותא'.

5. הדיינים ברבנות מבצעים בפועל את חוקי סדום החילוניים

זוגות רבים הבאים להתגרש בבתי הדין הרבניים, אינם מודעים כלל שהדיינים דנים בו כמו בבתי המשפט! פסקיהם נקבעים לפי החוק החילוני הנקרא 'חוק איזון משאבים' או 'הלכת השיתוף'. חוק חילוני כפרני זה קובע שהבעל והאשה מתחלקים חצי חצי בכל הרכוש של שני בני הזוג, כולל רכוש של בני הזוג מלפני הנישואין, כולל דירות וקרקעות פרטיות שרשומות רק על שם הבעל עוד מלפני הנישואין, כולל חצי מהפנסיה והביטוח של הבעל שעתיד לקבל בבא העת. חלק מהשינוי הגדול החל בשעה שבג"ץ (בג"ץ בבלי 7.2.94) הורה לבתי הדין הרבניים לפסוק לפי החוק החילוני! ולא לפי דין התורה. מאז ועד היום דיינים חבושי פראק והמבורג - נגררים 'לצורך פרנסתם' ככבשים עיוורים אחרי הרועה השודד - שופטי הבג"ץ.

6. כשיורדים, נעשים גרועים מבית המשפט

מלבד זאת, הדיינים בבתי הדין הרבניים אינם ניטרליים! הם נעמדים לצד האשה ודוחפים טענות בפיה אפילו אם איננה טוענת ואיננה מבקשת. גם כאשר לאשה יש יושר אנושי מינימאלי ומסכימה לעשות חלוקת רכוש קודם הגירושין, ולחלק חצי חצי את הדירה. באים הדיינים ומלמדים את האשה להתנגד לזה, ומסבירים לה שלא שווה לה למכור את הדירה כעת ולהתחלק בשווה. הדיינים משאירים את הבעל תלוי ועומד ללא חלוקת רכוש, וממציאים

טענה מרושעת שצריך להשאיר את כל הדירה ביד האשה כ'ביטחון' לך שהבעל ישלם את 'מזונות הילדים'. זאת גם בבעל שכבר שנים משלם 'מזונות' כסדרן. נמצא שהדיינים ברבנות גרועים מבית המשפט, שהוא כן מבצע 'פירוק שותפות' מיד בתחילת הליך הפירוד. ואילו ברבנות הולכים לטובת האשה ופעמים רבות מתעלמים מחוק 'פירוק שותפות'. הבעל הנרדף והנעשק לא יקבל בגירושין אפילו חצי מדירה! גם במקרים שהבעל קנה מכספו את כל הדירה קודם החתונה. האשה תמשיך לגור בחינם בכל הדירה של הבעל עד שבנם הקטן יהיה בן 18!

החלטה אכזרית זו של דייני הרבנות ממוטטת את הבעל לגמרי! היא מונעת ממנו לרכוש דירה זולה וקטנה (מהכספים שהיה אמור לקבל על חלקו בדירה). הוא נצרך להרבות בהוצאות עצומות של שכירות דירה לעצמו, ובכך שארית כספו הולך לאיבוד. ואם נוסף לך את המזונות המופרזים שמטילים עליו נגד דין תורה (עד שהקטן בילדים יגיע לגיל 18). נמנע מהבעל כל מקום מגורים ואמצעי מחייה מינימאליים ואינו יכול לשקם את עצמו ולפתוח חיים חדשים, סופו של הבעל להיזרק לרחוב, לישון עם החתולים ליד פחי האשפה.

ע"פ הלכה, כל חלוקת רכוש בצורה כזאת, וחייב 'מזונות מופרזים', הם גזל ועושק גמור והרמת יד בתורת משה רבנו, ואין להם שום מקור והיתר בהלכה³ ולא בתשובות גדולי הפוסקים.

3. ע"פ ההלכה (ש"ע אבה"ע סי' עז,ב) אשה שדורשת גט והיא מורדת בבעלה, (אפילו בטענת מאיס עלי) חייבת להחזיר את כל המתנות שנתן לה בעלה בין בקרקעות ובין במטלטלים. ולכן הרכוש שהביא הבעל לפני החתונה ואחרי החתונה - חוזרים אליו בעת הגירושין. ולא כפי שנוהגים דייני הרבנות לחלק חצי חצי גם אם הבעל קנה את כל הדירה מכספו. דייני הרבנות מסתמכים על הטענה שכביכול יש בקיום חוקי המדינה 'דינא דמלכותא דינא', וזו טעות גמורה. א] הנה לפי המבואר בפוסקים פשוט וברור שאין דינא דמלכותא לעניין חלוקת רכוש: ראה רמ"א (בח"מ סי' שסט, יא) שדינא דמלכותא נאמר רק בדברים שיש הנאה ותועלת למלכות כארנונה ומס גולגולת. אבל בשאר ענייני ממון ודינים של בין אדם לחבירו, כגון 'חלוקת רכוש' לא אמרין 'דינא דמלכותא דינא'. ומקור דברי הרמ"א מחדושי הרשב"א בגיטין דף י: בשם תשובת הר"ף, וכן כתב הרשב"א בתשובה (ח"ג סי' קט) שלא אמרו דינא דמלכותא אלא בדברים השייכים למלך כמיסים קרקעות ומטבע המלך. וכן כתב המ"מ (בפרק כו ממלוה ולוה הלכה א) בדעת הרמב"ם. וכן כתב בעל התרומות (שער מו ח"ח סי' ה) בשם חכמי הצרפתים. וכך פסק כהראשונים הנ"ל בשו"ת יביע אומר ח"ה ח"מ, סי' א' אות ו. וכן בספרו שו"ת יחזקאל דעת ח"ד סי' סה. ועיין בספר משפטי ישראל סימן ט' שלושה טעמים נוספים מגדולי הראשונים והפוסקים למה אין 'דינא דמלכותא דינא' בחוקי המדינה ובתקנות הרבנות שהתקבלו בחוקי המדינה:

א. שצריך שיהיה דין המלכות בכל הדורות, שכך נהגו במלכות מקדמת דנא.
ב. דינא דמלכותא נאמר רק בקרקעות ששייכים למלך עכ"ם בח"ל, שיכול להגיד שאסור לאדם ליהנות בלא רשותו ולא שייך דין זה בשאר דברים חוץ מקרקעות, ולכן אין דינא דמלכותא בתקנות המדינה.
ג. הש"ך (ח"מ עג סקל"ט) כותב שאין דינא דמלכותא בדבר שהוא במפורש נגד התורה הקדושה.

וכבר כתב בשו"ת הרשב"א ח"ו סי' רנד (הובא בב"י ח"מ סי' כו) "ואומר אני שכל הסומך בזה לומר שמותר ללכת לערכאות משום דינא דמלכותא טועה וגולן הוא".

ב] בדבר טענת ההבל של דייני הרבנות שאדם מתחתן על דעת המנהג!! והיום המנהג בעולם הוא רק על פי החוק! הדברים דחויים מכמה טעמים:

א. דהרי מובא בפוסקים שהיו מקומות רבים בחו"ל שיהודי יכול היה לכוף את חבירו לדון אצל הגויים. ולא מצינו באף פוסק שבמקומות כאלו יש אומדן דעת שמי שעושה עסקים או מתחתן במקום זה - הוא על דעת חוקי ומנהג המקום הזה! אלא להיפך. בכל הדורות שישראל היו בגולה המציאות היתה שאם האשה חפצה, יכלה לתבוע את הבעל בחוקיהם של הגויים, ואע"פ כן בכל מקומות אלו פסקו כפי ההלכה המוזכרת בשו"ע (אבה"ע סי' עז סעי' ב') שבמקום שהאשה מורדת (אפילו בטענת מאיס עלי) היא חייבת להחזיר לבעלה את כל המתנות שקבלה ממנו בין בקרקעות ובין במטלטלין ואפילו מנעלים שעל רגליה, משום "שאדעתא למיפק לא יהיב לה". וכל תשובות

הפוסקים מלאים בפסק זה אפילו שאצל הגויים לא היה נהוג ומקובל כך!! עם כל זה פסקי השו"ע חייבו את כל ישראל בכל תפוצותיהם, ומעולם לא עלה על דעת איש לומר טענת הבל ושטות זו שהאשה ובעלה התחתנו על דעת חוקי העכו"ם המקובלים באותה מדינה. ולדברי שטות אלו ביטלת את כל סימני השו"ע באבה"ע בין איש לאשתו, ובשו"ע חו"מ המדברים בדיני ממון בין אדם לחבירו. וגם נפסק בשו"ע (חו"מ כו) שיש איסור לישראל לדון בערכאות הגויים, גם במקומות כאלו שאשה יכולה לכוף בעלה לערכאות, אלא חובה לדון רק כמנהג ישראל וז"ל השו"ע: "ואפילו נתרצו שני בעלי הדין לדון בערכאות - אסור!! וכל הבא לדון בפניהם הרי זה רשע, וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה" עכ"ל.

ב. לשיטת ביה"ד הרבני חוק 'איזון משאבים' קיים רק ביחס לאשה, ולא ביחס לבעל 'בן תורה'. דבר זה מוכיח שזוגות לא מתחתנים על דעת החוק (ראה בהרחבה סעי' 10). ג. חוק 'איזון משאבים' המחייב את בתי הדין הרבניים לנהוג כבית המשפט, נקבע בשנת 1994, ואיך דייני הרבנות מחייבים את הזוג שנישאו לפני שנת 1994, לחלוק רכוש כפי חוק איזון משאבים. הרי כאן לא יכולים לומר שעל דעת פסקי החוק התחתנו. הרי לפני שנה זו בתי הדין לא היו כפופים לחוק, ולא יתכן לומר שחרדים התחתנו על דעת החוק. ד. יהודים חרדים ובני תורה לא מכירים כלל את חוק איזון משאבים ולא את בג"ץ בבלי. אלא כל יהודי שומר תורה ומצוות יודע שמתחתן על דעת פסקי התורה והשו"ע. ה. גם חרדי ששמע פעם על בג"ץ בבלי, לא מאמין שדיינים עוקרים ורומסים את פסקי השו"ע בשביל בצע כסף, ולא מעלה בדעתו שדייני הרבנות דנים בערכאות הכופרים, ומעולם לא שמענו על יהודי שומר מצוות אחד שמתחתן על דעת חוק 'איזון משאבים' של החילוניים, וכל דברי דייני הרבנות הם הזויים ממש, ונתקיים בהם 'השוחד יעורר עיני חכמים' וק"ו את שאינם חכמים.

ג] בדבר טענתם הליצינית של דייני הרבנות שאם הם לא יפסקו לאשה כפי החוק החילוני, אז היא תלך לבית משפט ושם יפסקו לה כחוק החילוני. אז בין כך האשה תקבל את דרישתה, גם בלעד, א"כ הם אינם גולנים וגם להם מותר לעשות כך לכתחילה.

דבר זה טעות גמורה בהלכה כדמוכח מהראשונים (ב"ק דף י"ז. ועוד) ובשו"ע חו"מ (סי' שפ"ו ס"ד). שבהם נפסק להלכה שאם אדם זרק כלים מראש הגג ואין תחתיים כרים וכסתות, ובעודם באוויר בא אחר ושברם במקל, הזורק חייב והמשבר פטור. ראה בש"ך (שם סק"ח) על פי התוס' בב"ק יז: והנימוק"י והרא"ש והגה"מ פ"ז מחובל ומזיק ה"ט, ויש"ש פ"ב מבב"ק סי' ד' ל"ו. וכן פסקו ברשב"א ורבינו פרץ (בב"ק י"ז): שדווקא כשעשה מעשה בגוף החפץ או נחשב הכלי שבור מזמן הזריקה, והזורק חייב והמשבר פטור, משא"כ אם זרק אבן או חץ על הכלי, ובא אחר והקדימו ושבר את הכלי, השני חייב והראשון פטור. כי לא עשה הראשון מעשה בגוף החפץ. א"כ ה"ה בנידון דידן שהאשה לא פנתה לבית המשפט בפועל (ולרוב לא תפנה לשם כלל כי יודעת את גודל האיסור של "מרים יד בתורת משה"), לא נעשה כלל מעשה בפועל. ואפילו לאותם מיעוט ראשונים שסוברים שגם במקרה שהראשון זרק אבן או חץ, והשני הקדימו ושבר - הראשון חייב, והשני פטור. גם הם יודו בנידון דידן שהאשה עוד לא פנתה לבית משפט, שלא החל בפועל מעשה הגזלה של בית המשפט, בוודאי שהדיינים הם הגולנים מתחילה ועד סוף. וכך פסק להדיא הח"ח בהל' לשוה"ר כלל ב' בבמ"ח סק"ד שאף אם בין כך החפץ יגזל, כל אחד שמשותף נחשב גולן.

יתירה מזאת! לפי דין תורה חובת הדיינים להוכיח את האשה שלא תלך לבית המשפט החילוני 'המרים יד בתורת משה'. וחייב התוכחה בזה הוא מדאורייתא, וכבר פסק הרמ"א (או"ח סי' תר"ח, ב) ע"פ הר"ן והרא"ש שבדאורייתא בדבר המפורש איסורו בתורה - לא אמרינן מוטב יהיו שוגגין ולא מזידין. ואם חייבים להוכיח את האשה, ק"ו שאסור להם לסייע לה לגזול את בעלה שלא כדון. ובשתיקתם ובסיועם עוברים על איסור זה של "הוכח תוכיח את עמיתך".

ביותר חמור הדבר, שהרי ברור שהסיבה שהיום הורגלו חרדים רבים ללכת לבית המשפט החילוני בענין מוזנות, חלוקת רכוש, צוי הרחקה וירושה, הוא רק בגלל שרואים את 'בתי הדין הרבניים' פוסקים כמו החילוניים, ונמצא שהריסת התורה והרמת יד בתורת משה באה מ'בתי הדין הרבניים' - שהם מלמדים את עם ה' לפסוק כחילוניים, וללכת לערכאותיהם.

ד] בענין 'פירוק שותפות' שעושים דייני הרבנות גם לפני מתן הגט, וגם כשלא מגיע לאשה הרכוש ע"פ התורה, עיין בספר משפטי ישראל סי' א' אות יא, שכל מעשיהם נוגדים את ההלכה.

7. עושים במחשך מעשיהם

דיינים ברבנות מתביישים מגזולתיהם ולא מפרסמים את פסקי הגזלות הללו בספרי הפד"ר המודפסים, וכמו"כ פסקים אלו לא הוכנסו גם בפד"ר הנמצאים ב'אוצר החכמה'. והם מופיעים רק בפד"ר באתר האינטרנט של בתי הדין הרבניים, שאינם נגישים לציבור. אולם חלק מהפד"ר המזעזעים הוכנסו לתוכנה התורנית 'בר אילן' (הגירסא החדשה). שם כן ניתן למצוא תחת השם 'הלכות השיתוף ו'איזון משאבים' פד"ר רבים של דיינים ברבנות שאינם דנים על פי דין תורה כלל, אלא קובעים חלוקת רכוש ע"פ 'איזון משאבים' כמו הכופרים החילוניים.

לאחרונה התפרסם בירחון 'אור תורה' (אדר א' תשע"ט, סי' סה) מאמר חריף וקשה נגד בתי הדין הרבניים שמבצעים חלוקת רכוש לפי חוק, ולא לפי דין תורה. הרב החשוב כותב המאמר מצטט תיקים רבים של דייני הרבנות אשר פוסקים חלוקת רכוש ע"פ חוקי הערכאות ולא ע"פ דין תורה.

בירחון הנ"ל (עמוד תצ"ב) מביא עדות מזעזעת מדיין המכהן בביה"ד הרבני בתיק מסוים שהגיע לבית המשפט העליון, ראו שופטי הבג"ץ שדיין אחד בהרכב רצה לפסוק את חלוקת הרכוש כדין תורה, ולא כפי חוקי הבג"ץ, כתבו השופטים לדיין זה אזהרה, שאם נוהג כך, יש לדון לחייב אותו להחזיר למדינה את המשכורות שקיבל מהמדינה מיום תחילת היותו דיין. משפט מאיים זה עבר בין הדיינים ברבנות כאש בשדה קוצים... "עכ"ל. בעקבות זה נעשו כל דייני הרבנות 'מומרים לתיאבון' - בכדי לא להפסיד את משכורותיהם הגדולות⁴, כיום אין דיין שמעיז למרוד בחוקי הבג"ץ.

8. מכבדים עושי רשעה ומחללים שם שמים

הפד"ר של בתי הדין הרבניים מזעזעים בעזותם. גם במקומות שהחוק החילוני אינו מבאר כיצד ואיך לחלק את הרכוש, מתעמקים הדיינים ברבנות בלשון החוק, ומדקדקים בלשונותיו להבדיל כמו ברמב"ם, ועורכים דימוי מילתא למילתא, ואחרי ה'שטייגען' בלשון השופט המחוקק - מכריעים להרים יד בתורת משה רבנו, וגוזלים את ממון הבעל. מכאיב לראות כיצד הדיינים מצטטים בחרדה את פסקי השופט או השופטת, ומוסיפים תוארי כבוד. **ניתן לראות פד"ר רבים וארוכים אשר עסוקים אך ורק בהיבט המשפטי, ובפרשנות החוק החילוני, ובדימוי מילתא למילתא, ללא מילה אחת של תורה.**

כל הקורא בפסקי דין רבניים אלו יוצא משתומם לאיזו דרגת רשעות ושפלות הגיעו הדיינים ברבנות. הם מעתיקים בדרך כבוד ציטטות שלמות של שופטים כופרים ומתארים אותם בתיאורי כבוד, וברגלם רומסים עד לעפר את כל דיני התורה הקדושה. כל המחפש בפד"ר שלהם (גם בתוכנת בר אילן) את צירוף המילים 'כבוד השופט' או 'השופטת' ימצא ציטוטים חמורים - לבטח יזלו עיניו דמעות על כבוד התורה המושפל לעפר, ועל עקירת התורה...!!

[ה] בעניין המזונות של הילדים שקובעים דייני הרבנות בסכומים של אלפי ₪. וכן על המציאות הנוראה שמכניסים לכלא בעל שאין לו מהיכן לשלם מזונות - ראה מש"כ בספר משפטי ישראל סי' ט' באריכות ובקונטרס גיטי הכוזב (שערי ההלכה סימנים יז-כ, וסי' כג), שכל מעשיהם נוגדים את ההלכה והיזרר והמוסר האנושי, ודינם כגזלנים גמורים.

4. וכידוע עדים שאמרו 'אנוסים היינו מחמת ממון' - אינם נאמנים כיוון שעושים עצמם רשעים כמבואר בשו"ע ח"מ (סי' מו סעי' לו). נמצא שגם אדם שאנוס מחמת ממון, אסור לו לגזול את חברו. וכל הדיינים שפוסקים כחוקי בתי המשפט בגלל אונס ממון - הרי הם ע"פ התורה גזלנים גמורים ורשעים, ולכן הם פסולים לעדות ודיינות - כנפסק בשו"ע (ח"מ סי' לד סעי' ז).

כמו"כ פורסמו 'פסקים' מזעזעים בחוברת 'כנס הדיינים תשע"ח' אשר בנויים על פסקי שופטים ושופטות מבתי המשפט הכפרניים ועוקרי התורה. דבר המראה שמוסד הרבנות הוא בית משפט מחופש בלבוש דתי⁵.

9. שופטים סכלים ואטומים

על פי 'דיוקים' אלו בחוקי הגזלנות של שופטי הבג"ץ, מוציאים דייני הרבנות ממון מהבעל גם באשה שזנתה תחת בעלה שמפסידה כתובתה וכו', או אשה ידועה בציבור, וכן פוסקים כפי הכרעת שופטים חילוניים 'לשבור' את הפנסיה של הבעל באופן מידי, כדי לתת לאשה הגזלנית את חצי החיסכון של הבעל כפי הכרעת חוק ה'איזון', ולא נענים לדרישת הבעל שמפסיד כסף רב ומעוניין להמשיך את הפנסיה עד לסיומו של החיסכון, (שהוא הביטחון העתידי של הבעל בגיל הפרישה).

עוד הוסיף בירחון 'אור תורה' הנ"ל (סעיף 7) שכל חוק 'איזון משאבים' מפלה את הגברים מהנשים. בזמן שהחוק משאיר את חיובי הבעל לאשתו על כנם! - הבעל לבדו חייב במזונותיה, ברפואתה, בכתובתה, במזונות הילדים, ועוד חיובים. **בהכל הבעל חייב לבדו! ולא משתפים את האשה עמו, שתתחלק גם היא בהוצאות שווה בשווה.** כל זה בזמן שמצד שני לוקחים מהבעל את חצי ממונו. כמובן ששטות משפטית זו אין בה שום שוויון זכויות! זה לא נחשב איזון! אי אפשר לחלק נכסים שווה בשווה, ומצד שני לחייב רק את הבעל בכל הוצאות הבית!!! עוולה נוראה כזו יכולה להיווצר רק אצל שופטים שלא מבינים דבר בדיני התורה. וכפי שכבר כתב בשו"ת פאת שדך (ח"א סי' צא): "שבוודאי לא נתנה התורה כוח לפריצי עמנו" להיחשב דינא דמלכותא... לא יתכן שתורתנו הקדושה תיתן יד וגיבוי לשופטים עוקרי דת - לפסוק כמותם בשום עניין.

לכן פשוט שכל יהודי שחפץ במורשת ישראל, ויש לו זיקה לדת וליהדות, ואיננו חפץ בחוקי הגויים והחילונים הכופרים - שאין בהם אמת - רק חורבן ואבדן יוצא מהם - יקים קול רעש גדול, לפנות רק לבתי דין חרדים פרטיים ולא לבתי הדין הרבניים.

10. בית דין הגדול - של ארגוני הנשים

לאחרונה הקצינו ביה"ד הגדול יותר מבית המשפט, עד ששופטי הבג"ץ שיבחו את הדיין א. היישריק על פסקו התקדימי והמחודש, שאפילו הם - החילונים הכופרים לא העלו בדעתם!! מדובר באברך כולל ת"ח ומתמיד שהיה עמל בתורה יומם ולילה, ואשתו הייתה המפרנסת העיקרית בבית. זוג זה החליטו להתגרש והגיעו לשערי בית הדין הרבני. הבעל טען שבזמן שהשתדכו, אבי האשה התחייב לתת עבור החתן החשוב חצי דירה וכו', וע"פ דין תורה מגיע לי חצי דירה. **הדיינים החליטו לתת את כל הדירה והרכוש לאשה בלבד,** היות והדירה היתה רשומה על שם האשה. לאחר שביה"ד סירב לתת לו ע"פ דין תורה חצי דירה, בא עו"ד הבעל ערער לביה"ד הגדול ודרש להכיל במקרה זה את

5. וראה דבריו של מרן החזו"א (סנהדרין סי' טו, ד) על חומרת הפסיקה כבתי המשפט החילוניים, וז"ל: "ואין נפקותא בין אם בא לדון לפני אינם ישראל, ובין ישראל השופט על פי חוקים בדויים, ועוד הדבר מגונה יותר שהמירו את משפטי התורה על משפטי ההבל. ולכן אם יסכימו בני העיר על זה, אין בהסכמתם ממש. ואפילו יכופו על זה משפטם גזלנותא ועושק ומרימים יד בתורת משה, עכ"ל.

וכ"כ הגרצ"פ פראנק זצ"ל במכתבו שהובא בשו"ת ציץ אליעזר (חיי"ב סי' פב), שגם יהודי השופט יהודים בא"י על פי חוקי ערכאות הוא גרוע מגוי ומרים יד בתורת משה.

וכבר כתב בשו"ת הרשב"א ח"ו סי' רנד (הובא בבי"י סי' כו) 'ואומר אני שכל הסומך בזה לומר שמותר ללכת לערכאות משום דינא דמלכותא טועה וגולץ הוא'.

החוק החילוני המכונה: 'הלכת השיתוף' ו'איזון משאבים' - שכל הנכסים של בני הזוג מתחלקים 'חצי חצי', וכמו שאם היו רשומים הדירה והרכוש על שם הבעל לבד, היו מחלקים חצי חצי, כך יש לפסוק במקרה שהכל נרשם על שם האשה - שחצי יקבל הבעל.

על מקרה זה פסקו הדיינים א. היישריק, צ. בוארון ומ. עמוס שהאשה תקבל את כל הדירה והרכוש, והבעל לא יקבל מאומה. הנימוק שלהם שכוונת המחוקק החילוני היה לחלק חצי חצי רק אם הבעל תמיד עוזר לאשה בבית בגידול הילדים, בישול ובניקיון. **אבל בעל תלמיד חכם שלומד כל היום בבית המדרש, אינו עוזר מספיק בבית, ולא נכלל בכוונת המחוקק של חוק איזון משאבים.** במקרה הפוך שכל הדירה והרכוש של הבעל, והאשה לא השתתפה כלל בפרנסת הבית, היא כן תקבל - לפי פסק ביה"ד הרבני - 'חצי דירה' ו'חצי פנסיה' של הבעל.

כאמור הבעל עתר לבג"ץ שטענו שעדיין עד היום הם לא פסקו כך, אבל עכשיו! הם ידונו כן ביחס ל'בני תורה', כיון שביה"ד הרבני "מחדש" בפרשנות החוק שבני תורה אינם משתתפים בעול הבית (והם פרזיטים בטלנים) ולכן לא חל עליהם חוק 'איזון משאבים', והלכת השיתוף!.. הבג"ץ הציעו לבעל למשוך את עתירתו...

הדברים מזעזעים!. ממה נפשך? הרי כדי להצדיק את הרמת יד בתורת משה והגזלנות, טוענים הדיינים שמתחתנים על דעת החוק החילוני (עיין לעיל הערה 3 אות ב'), וא"כ מדוע זה עובד רק ביחס לאשה ולא ביחס לבעל?? אלא שלא ההלכה מעניינת אותם, רק להתייפייף בעיני החילונים...

11. עבדים נאמנים של המדינה וחוקיה הכפריים

איך לא בושים ונכלמים הדיינים הנ"ל, המחפשים להאדיר את כבודם ולהצדיק את צדקת דרכם ולהתפאר (במאמרים שפרסמו) בהבאת רשימת דיינים נכבדים המכהנים בביה"ד הגדול - בשעה שזו הנקודה החלשה ביותר ברבנות! כפי שכידוע ומפורסם שהנבחרים בביה"ד הגדול הם כפופים לשונאי הדת המרימים יד בתורת משה, כמו שהכריזה בעבר שרת המשפטים 'ציפי לבני': **'שלא יתמנה שום דין בביה"ד הרבני הגדול, אלא רק מי שמומלץ ע"י 'ארגוני הנשים'.** גם שרת המשפטים א. שקד הכריזה "אנו בתהליך של התקדמות"..⁶

איך לא מתביישים הדיינים להכריז על עצמם כבי"ד קבוע שכוחם יפה יותר מבתי הדין החרדיים הפרטיים! ומכח טעות זו אינם מקבלים את טענת הבעלים (אפילו מחול) שרוצים לדון דווקא בבי"ד בעירם ובמקומם. וכופים את הבעלים להגיע דווקא אליהם, ומבטלים את ההלכה (רמ"א בשו"ע חו"מ יד, א) ש"שהולכים אחר הנתבע"⁷, כל זה בשעה שבית המשפט ביטל מהם את כל הסמכויות

6 עיין בהרחבה להלן פרק ב' בהערה 10. חובה להדגיש, שבשנים האחרונות המצב רק החמיר עד ששרת המשפטים א. שקד הכריזה (בכנס לציון 20 שנה לרבני צוהר', ראה עיתון מצב הרוח גליון 394 עמוד 10), וז"ל: "כעת התחלנו בתיקון הדרת הציונות הדתית ממוקדי ההשפעה. מלבד שלושת רבני הציונות הדתית שכבר נבחרו ברשימת הדיינים, ישנם עוד רבנים שאמנם מוגדרים חצי חרדים אבל הם מבינים את הנפש הישראלית לא פחות מכל אחד אחר והיו גם העדפתם של ארגוני הנשים... אנחנו תמיד בתהליך ארוך של התקדמות".

7 ראה לדוגמא פסק דין (מתאריך חשוון תשע"ח) של האב"ד אבירן הלוי" שמצד אחד מנע מהבעל שגר בחו"ל לדון במקומו, משום שכל בי"ד אזורי כוחו יפה כמו בי"ד הגדול שבימי הגמרא ביחס לכל בי"ד אחר בעולם (ומקור לפסקם זה הפנו לפסק הדיינים היישריק, אלמליח ונהרי). ומצד שני לגבי דרישת הבעל שהתנה את הסכמתו לגט בסידור ענייני ממון וחינוך תורני לילד, פסקו הדיינים שאין על בית הדין להתעסק בענייני הממון ובענייניו של הילד! והבעל חיבב לתת גט גם בהעדר חינוך תורני לילד! זו דוגמא אחת מרבים שביה"ד מתעלם מחובתו לדאוג לעתידם הרוחני של הילדים,

בענייני ממון, חלוקת רכוש ומשמורת הילדים ועתידים הרוחני, ואין להם סמכות אלא לכפות גיטין ע"י מאסר בכלא ומשטרה. יוצא שדייני הרבנות הם אך ורק כסות עיניים ועלי תאנה לחוקה החילונית.

לאחרונה התפרסם (באתרי ארגון הכפרני: 'כל ישראל חברים' ו'מזרח שמש') שיותר ממאה דיינים ורבנים מהרבנות הינם בוגרי מכון "שערי עוזיאל" בירושלים שהוא מופעל על ע"י ארגון 'מזרח שמש' (המסונף לארגון הרפורמי 'כל ישראל חברים', שהוא חלק מארגון הרפורמי העולמי 'אליאנס' ונתמך גם ע"י 'הקרן החדשה לישראל'). בארגון 'מזרח שמש' מתפארים שגם הדיין א.מ. שלוש מחיפה - שהתיר אשה נשואה בלא גט (עיין להלן סי' יח) - הוא בוגר מחזור שלישי שלהם!! ואשר מטרת מפעלם "להגיע לגמישות הלכתית" - 'זכה' להניב פירות "טובים". כל דיין העובר בכור ההיתוך של המכון מתחנך לפלורליזם, ולנטייה מההלכה, והדיינים נהפכים לכופרים בנצחיות התורה שלא תשתנה לעולם (שהוא מי"ג עקרי האמונה - רמב"ם פיהמ"ש פ"י מסנהדרין). מתברר שידם הארוכה של הרפורמים עוקרי התורה חדרה לדייני בתיה"ד הרבניים, והפכה אותם לעבדים הנאמנים שלהם.

12. האיסור להוציא לעז על הגיטין

ישנם דיינים ברבנות שצועקים על המערערים עליהם, שהרי יש חרם דרבנו תם 'לא לערער על הגיטין. וא"כ צריך לקבל בשתיקה את כל מעלליהם. אולם ברור שדבריהם הם הבל. שהרי מבואר בגדולי הפוסקים שחרם דר"ת נאמר אך ורק בהוצאת לעז שקרי על הגט. ר"ת לא אמר את דבריו בטענות אמת. ובנידון דידן שישנם בעיות חמורות בגיטי הרבנות, כבר כתבו גדולי הפוסקים שהחרם של ר"ת חוזר על הדיינים בעצמם⁸. ובדבר הטענה הנוספת שטוענים כנגד המערערים על הרבנות: ש"אסור להוציא לעז על הראשונים" עיין בהערה שהובאו דברי הפוסקים שהדבר טעות בהחלט, וכל גט הפסול מעיקר הדין - לא חוששים להוצאת לעז⁹.

עקב היותו כפוף לחוקי המדינה שמשמורת הילדים אצל האם גם אם מוציאה הילד לחינוך חילוני.

8 עיין בזה בשו"ת רבי בצלאל אשכנזי (סי' ט"ו), שו"ת מהר"ם מלובלין (סי' קכ"ב), הלבוש (הו"ד שם סי' קכ"ג), מהריט"ץ (ישנות סי' מ'), ועוד. פוסקים רבים אף בירכו את המערער על הגט כדין, ראה שו"ת רמ"א (סי' נ"ו), שו"ת מהרשד"ם (יו"ד סי' רנ"ה), שו"ת חוות יאיר (סי' ע"א), שו"ת חיים ושלום (ח"ב סי' ל"ד). ויש שהוסיפו שחרם דר"ת חוזר על אותם דיינים שעשו את הגט הפסול, ראה מהר"ם פדוואה, הו"ד בשו"ת הרמ"א (סי' נה-נו), שו"ת נוב"י קמא (אבה"ע סי' פ"ח).

9 בדבר הטענה ש"אסור להוציא לעז על הראשונים" כמבואר בגמ' גיטין ה: וא"כ אסור לומר על גיטין שנעשו בעבר שהם פסולים. דבר זה אינו. שהרי מפורש בראשונים שכל האיסור להוציא לעז על הראשונים זה רק בדבר שהוא חומרא בעלמא. אבל דבר שפסולו מעיקר הדין, או ספק פסול מעיקר הדין בזה מבואר בראשונים, שלא חיישינן מהאיסור להוציא לעז, ואדרבה חובה לפרסם את הדברים כדי שמכאן ולהבא לא יהיו הגיטין פסולים. כמבואר בב"י (אבה"ע סי' קכ"ה) שמביא מחלוקת בראשונים האם צריך לתייג בגיטין אותיות שעטניז ג"ץ. דעת הריב"א שכל גט שאין תיוג באותיות שעטניז ג"ץ אינה אות והגט בטל מעיקר הדין. ולכן אע"פ שבדורות לפניו לא נהגו כך, מ"מ הנהיג מכאן ולהבא לתייג אותיות שעטניז ג"ץ, ולא חשש ללעז של הגיטין לשעבר. וכמו"כ פסק המרדכי בריש גיטין אות שט"ז בשם ר"ב ממגנצא. לעומתם הביא שם הב"י את דעת התרומה בסי' קי"ד והגהות מימוניות גירושין פ"ד ה"ה סמ"ג עשין נ' הסוברים שגם בלי תיוג באותיות שעטניז ג"ץ נחשב אות, ולכן לא מתייגים את הגיטין כדי לא להוציא לעז על גיטין ראשונים. משמע מדבריהם שאם כן היה פסול מעיקר הדין, גם לדעתם לא חוששינן ללעז על גיטין ראשונים. וכן פסקו גדולי האחרונים שבדבר שפסול מעיקר הדין פסולים את הגיטין ולא חוששים לאיסור לא להוציא לעז. בב"ש באה"ע סי' קכ"ה סק"י. ובשו"ת מהרי"ט (ח"א סי' פ"ו) והו"ד שם בפ"ת סק"י, ובשו"ת גינת ורדים (אבה"ע כלל א' סי' ג'), שד"ח (מערכת גט סי' ל' אות ז' ד"ה והגאון), ובערוך השולחן (אבה"ע סי' קכ"ה סעי' כ"ח). וכן מוכח מגדולי הפוסקים שהבאנו לעיל לגבי חרם דר"ת, שכתבו שאם הפסול מעיקר הדין אין חרם דר"ת ולדעתם הו"ה כאן.

דברי גדולי הרבנים שליט"א על הבעיות החמורות בגיטי הרבנות

דברי הגאון הגדול רבי דב לנדא שליט"א ראש ישיבת סלבודקא

מתוך הקלטה (ניתן לשמוע בטל' 02-580-580-1) ז"ל:

"עצם העובדה שהגיטין שם פסולים אני יודע כבר 50 שנה, עוד לפני מה שפרסמו בקונטרס 'גיטי הכזב'. השאלה למה החרדים נושאים גרושות של רבנות? כיצד יתכן לקחת גרושות בלי לעשות גט שני! אני לא מבין איך אנשים חרדים יכולים לסמוך על זה?! למה לא לומדים את ההלכות האלו, שילמדו הלכות גיטין זה דברים הכי חמורים.

כשבאים לאכול לוקחים הכשרים הכי טובים. כשיש שאלה של ספק ספיוחין צריכים הכשרים הכי טובים! וגם אחרי זה עושים בדיקה ומבררים. א"כ כיצד יתכן באיסור 'אשת איש' החמור לסמוך על הרבנות?!

אני מדבר על זה וצועק על זה אצל יחידים שבאים אצלי. כבר עשרים שנה, כבר חמישים שנה! אנשים שסביבי יודעים. יש שם בעיות רבות, כפייה ושמות. אני צועק על זה לא מהיום... כשאתם שתקתם, אני צעקתי!".

דברי הגאון הגדול רבי משה שאול קליין שליט"א

רב שכונת אור החיים, ותלמידו המובהק של מרן בעל השבט הלוי
מתוך שיעור שנאמר בליל הושענא רבה תשע"ט

אסור לרבנים להתפשר בהלכה - בגלל דרישות המדינה

כל מיני היתרים על דברים שהם אסורים על פי התורה, ע"ז נאמר בתורה (דברים ד, מד) "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל", אומרים חז"ל (יומא עב): מה זה "שם" מלשון "סם", רפואה, סמי רפואה. התורה היא כמו סם יכול להיות סם חיים ויכול להיות ח"ו סם המוות, "זכה נעשית לו סם חיים, לא זכה נעשית לו סם מיתה", אדם שזוכה ללמוד תורה כראוי ומבין את הזכות להיות יהודי כמו שאומר ר"ח בן עקשיא (מכות פ"ג, טז) "רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות" - הוא זוכה לחיים.

יותר מארבעת אלפים שנה אנחנו נוטלים את אותם ארבעת המינים שלקח משה, אין הבדל התורה לא תשתנה, אם זוכה נעשית לו סם חיים, הוא לומד מהתורה איך צריך להתנהג אבל אם לא זכה ומחפש פטנטים האיך להפטר מהתורה, אז יכול להיות אדם שיודע תורה אבל הוא לומד מהתורה דברים שהם כנגד התורה, וע"ז אמרו חז"ל: "לא זכה נעשית לו סם מיתה".

זה קורה לפעמים, נכנסים למקומות שעושים גיטין שלא על פי ההלכה, עושים דברים בגט שלא עפ"י ההלכה, אלא על פי לחץ מגורמים חיצוניים שמתנגדים לתורה, והדיינים עושים דברים שהם כנגד התורה, וחובה לעמוד כנגד זה כדי להיות: "זכה נעשית לו סם חיים".

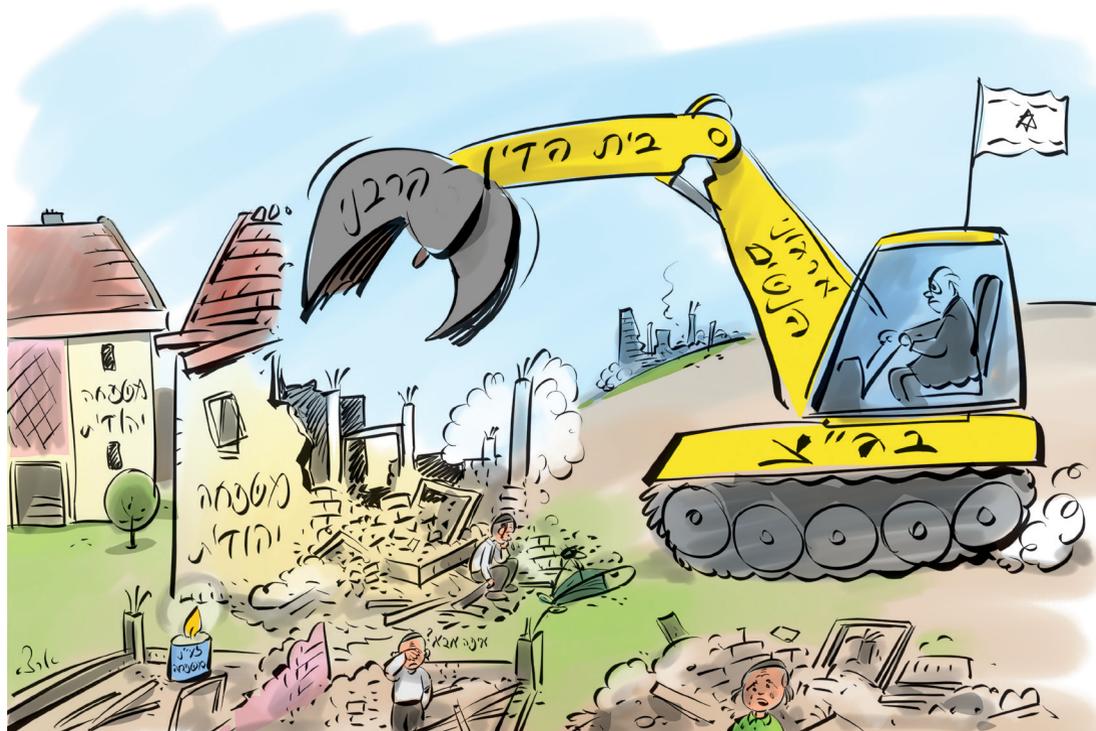
הבני יששכר מביא מהזה"ק עה"פ "למען ידעו דורתכם" שלפני ביאת המשיח עם ישראל יהיו בגלות אצל הערב רב. מה זה ערב רב? רואים לצערנו יהודים שרודפים את אלו שמקיימים מצוות ומנסים לקלם שיהיו כמותם, שחלילה לא יקיימו את המצוות - זה נקרא גלות אצל הערב רב. וע"ז אומרת התורה וזכרו אל תתקרב אליהם אל תפחדו מהם "כי בסוכות הושבתי את בני ישראל", רק בני ישראל היו בפנים ולא הערב רב, לא צריך להתחבר איתם לא צריך להתקשר איתם, יראי ה' צריך להיות שמורים לבד.

הדבר הזה מתבטא לא רק בציבור, זה מתבטא גם לפעמים אצל רבנים, יש לפעמים שהבג"צ והשופטים מחייבים איזה רב לתת הכשר למקום, והוא לא רוצה לתת שם הכשר, כי הם מחללים שבת, לא שומרים על הדרישות שהרב רוצה. אבל השופטים מחייבים אותם, ואומרים להם: "רב העיר מטעם המדינה חייב לתת הכשר למפעל בעירו, וכאשר הרבנים שואלים: "מדוע אנחנו חייבים לתת הכשר כאשר אנו יודעים שלא יכולים לתת אימון במקום הזה". השופטים מתעלמים ומחייבים את הרבנים לתת הכשר נגד רצונם. צריך לעמוד על זה, אין כזה דבר שופט מחייב, אין חוק מעל התורה - חוק התורה הוא מעל הכל, זה החוק הראשון.

יש לפעמים מצבים, שהערב רב בעצמם שוכרים רבנים שיעשו את דבריהם, יש רבנים שהם לא יראי ה', קוראים להם רבנים והם לא רבנים. הם מוצאים

דיינים במבחן המציאות

אחר שראינו את ההתדרדרות הנוראה בבתי הדין הרבניים, מבינים כולם מה ראו בעיניהם הצופיות גדולי וגאוני ירושלים ובראשם הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד, על החורבן של מינוי דיינים כפופים למדינה - ומבינים מדוע צדיקים אלו קבעו יום תפילה וצום על הקמת הרבנות - ביום "ג אדר א' תרפ"א

עמי עשו.

יום תפילה וצום

יום י"ג אדר ראשון זמן קהלה לכל היא להקהל ולעמוד על נפשם בתפלה וצום לקיום התורה והדת.

פפעם רבותינו הגאונים הגדולים הזקנים שלישי
והרצנים הגאונים הברי"צ שלישי

באספת רבנים וגדולי תורה בפערה"ק ת"י. ביום ה' אדר.

שמעות פגיעות ומבוללות באת אלו יום הם מצרות הענות והרבות המתחששת על אודנו בני ישראל אשר בגולה היו. ופה בירושלים עיר קדשנו מרכז התורה והקדושה שמענו נוראות ע"ד **הבאת ח"י "שניים" (רעפארם) בחוק ונופי משפטי התורה והדינים" ולפרוץ פרצות בחמת דת ישראל**

תעודת ומסורת באת ושיבת ישראל בארץ ישראל צריכה להיות רק לשמור את תורתנו הקדושה הכתובה והמסורה לכל פרשי ולחנן עלי' במני כל מימי יד בחזרת משה ומשפטי. וכחזרתו מאמנים בני מאמנים והודיעים כי לא חשד קבזה העבד דינו בלא דינו צריכים אנו להישלש אולי חסומה החזנית במרכזו לנו של עם ישראל בין אלו שנצו מדרך התורה הא-תו הסוכת לכל התקוות אשר סבאו את ארתנו בחז"ל. ובהם קדושה מסולת אפוא עלינו תחידים לרוב ה' ותורתו. שאין כחו אלא בפה להרליע ולצוקק אל אבנו שבסמס שדחם על תורתו עמו וארצו וכן עלינו במני תקס"ם עלינו. ע"כ נורט אומר בבה תהום וקבעט את יום שלשה עשר החדש אדר

ליום תפילה וצום כללי

כא יוכל עליו את התענית בתפלה מנחה של יום או יב אדר וחש"י כה פמרים מלידוענות ושה אדרו בנדסה לעינים) ביום והוא נצקק אל ה' בחוקק אלי יתעשת לנו האלקים ויבטל מעלינו ומעל תורתנו הקדושה כל נזרות קשות ורעות וישב לב הושעים לעבודתו ותנונו לתמוס במני שרים ויעצים להפך רכבם עלינו למחנה.

בשם האספה

יוסף חיים זאננענפעלד

סדר היום

- אום במוס ומליחות לתענית אסתר.
- אנשי אסנה
- אמן ריוק
- ה' ה' (שמוק)
- זכור רומק ע"י נמרא. אבנו מלכנו.
- טריאת התורה מ השבע.

אורי תורת השעי יאמור מליחות אלו :
הסיעה שמו לפני כל אסרת ית מוחת.

ואדר הצות וזום שעתה שמנת יתקבצו כל חסדל לפני סודל ומשכיב לומר תהלים ולשפך שח ותזעונים ובברוכים שיהו עשרה מתענית יקרא ויאל. ודחת יקבל תפלתו ביצק. וישלה לנו משה דקטע בבא.

פרק א

הדיין הבולען

א. דייני התקשורת והאינטרנט

בדורנו הרדוד התעמולה התקשורתית היא הרסנית! כאשר הדבר מתאים לשיקוליה האינטרסנטיים היא מסוגלת ומצליחה להלביש כל עבריין באצטלה רבנית ולהכריז לפניו ש"חובה לכבדו ואסור לדבר עליו רעה, כל אחד והדרך שלו, כל אחד והרב שלו!". כמובן בדרך רפורמית זו ניתן להגיע לתוצאות הרות אסון, ולדרדר לפי פחת עם שלם. ראה התבוללות והתדרדרות יהדות אמריקה בדורות האחרונים שהגיע מהראבייס הרפורמים שעשו פשרות...

בנוגע לענייננו, הצליחה התקשורת להסתיר מעיני הציבור את ההתדרדרות הרוחנית ושינוי הפסקים בבתי הדין הרבניים¹, ואת שינוי היחס האנושי המינימאלי של הדיינים כלפי הבעלים.

היות והדיינים מתמנים ע"י 'ועדה למינוי דיינים' המורכבת ברובה מנציגים פוליטיים חילוניים, והכל מנוהל במלחמות של שליטה ועמדות כח. נוצר מצב שמכהנים בבתי הדין הרבניים דיינים ואבות בתי דין בסגנון אחר לגמרי מהמכוון בשו"ע. לא גדלות בתורה ויראת שמים מהווה מפתח לבחירתם, אלא השקפה ליברלית של פשרות ושינויים בפסקי השו"ע, נטייה לטובת הנשים, והיותם מומלצים ע"י ארגוני הנשים והשמאל².

ב. דמותו של דין תקשורת

במה דברים אמורים. הדיין שלמה שטסמן שהיה בעברו עורך דין מוכשר וערמומי, ולא ידוע מתי והיכן עבר את הבחינות לדיינות ברבנות הראשית, ואם כן, איזה ציון קיבל?! נבחר לכהן

1. התקשורת מעלימה באופן מכוון את העובדה שכיום הדיינים בבתי הדין הרבניים פוסקים במזונות הילדים ובחלוקת הרכוש והדירה, ובקנסות מעוכבת, ועוד דברים רבים - אך ורק לפי פסקי בית המשפט החילוני, ולעיתים גרוע מהשופטים החילוניים. לאחרונה התפרסם מאמר בירחון 'אור תורה' בנשיאות הגר"מ מאזוז שליט"א המביא דוגמאות רבות לכך (ראה לעיל עמ' טז).

2. אכן בהלכה (שו"ע יו"ד סי' רמ"ד, יג) ישנה דרישה להתייחסות מיוחדת לדיין ואב בית דין גדול בתורה וצדקות, צריך לקום לכבודו ממתי שרואהו עד לאחר שעובר מלפניו (עיי"ש בדברי הש"ך סקי"א). אך כמובן אין זה נוגע לדייני בתי הדין הרבניים שאינם פוסקים לפי השו"ע. וכבר נפסק להלכה בשו"ע (יו"ד סי' רמג ס"ג) "ותלמיד חכם המזלזל במצוות ואין בו יראת שמים, הרי הוא כקל שבצבור", ואינו ראוי לכבוד. וק"ו שהדיינים המזלזלים באיסורי אשת איש וממזרות, אסור לכבדם וחובה להזהיר ולהרחיק את הציבור מהם כדי למנוע חטא ועוון..

Office Of The Chief Rabbi Of Israel
Rabbi David Lau
President of the Great Rabbinical Court

לשכת הרב הראשי לישראל
הרב דוד לאו
נשיא בית הדין הרבני הגדול

נראה שכפי שישבו בעבר סביב שולחן אחד אין מניעה שהדבר יקרה גם בעתיד (אם רק ירצו בכך ה"ועמ"ש ואנשי לשכתו).

ברכה
של
ראש אלטמן
ראש לשכת הרב הראשי

בס"ג

כנייה נאשית

החלטת בגדי הצבית הדין שטסמן לביב הקדשות בתל אביב
מתקבלת בסמכות ובכבוד.
ואני מצדדתי בהן שטסמן לביב הדין הדין נכח להשיג שיקולם
כדי שכל החלטות הדין
ואל אני מביב על כך שיש לי שנייה להטיל חזי ולטמן שכבעל
ישנן נשתי שנינו בקבלת החלטות, זאת על סיון נשנית נכב!
לואי פנתוני ה"ואשתי שמתכוון עם כנסת החסימה של
החלטות הדין שטסמן לביב הקדשות, ואני חש כי החלטות
מתקבלות משה חוקי, ויש להמך ולבחון את הדברים.

ככבוא יב

כדיין ולאחר תקופה קצרה נתמנה לאב"ד בתל אביב - בעקבות לחצים פוליטיים³.

כתוצאה מהדברים, הפך אב"ד שטסמן להיות עבדו הנאמן של ארגוני הנשים, וממשיך המורשת הפנימיסטית של שרת המשפטים צ. לבני שדגלה בשיטה 'שהאשה תמיד צודקת, ויש לעמוד תמיד לצד האשה'. שטסמן הבהיר לתומכיו שהוא יספק את הסחורה המבוקשת שלבעל לא מגיע כלום ולאשה מגיע הכל: הילדים, הדירה, הרכוש, מזונות מופרזים, כסף לבילויים⁴... (כמובן כל זה על חשבונו של הבעל, שנזרק להתגורר ברחוב. ואם אינו מעוניין גם להיכנס לכלא על שנמנע לשלם מזונות, הוא נאלץ

'לבלות' את שארית ימיו בקיבוץ נדבות - למימון "מזונות הילדים" - המנוצלים ע"י גרושתו לבילויים בבתי מלון וטיסות לחו"ל).

בשנת תשע"ה כאשר הדיין שטסמן קיבל מינוי כאב"ד על הקדשות מסוימים בירושלים, ראה שהשעה משחקת לו והחל להתנהל בדומה לתופעת "הבולענים". הבולען מתחיל להיווצר מחור קטן באדמה הגדל ומתרחב, עד שבולע את כל סביבותיו. כך בדיוק החל הדיין שטסמן בסדרת פעולות על מנת להשתלט על כל ההקדשות, והוא אכן הצליח להשהות בפועל את הנאמנים הוותיקים מהקדש 'עץ חיים'. בהמשך דרש להיות אב"ד יחיד הממונה על כל

3. מה שכן ידוע הוא, שהמנתח המפורסם פרופ' שטסמן, אביו של הדיין שלמה שטסמן, שהיה מקורב לשר דרעי הפעיל לחצים שימנו את בנו כדיין. בנוסף עויד הושע גוטליב ראש הלשכה של שרת המשפטים דאו (צ. לבני), שהינו חברו הקרוב של הדיין שלמה שטסמן, דאג לכך ששרת המשפטים תפעל להעלתו של שטסמן בדרגה ולמנותו לאב"ד. בעקבות כך הועלה במהירות הבזק לדרגת אבי"ד תל אביב. מתברר שכדי להתמנות לדיין ברבנות לא צריך כישורים וידע, אלא קשרים ויחצנות בלבד!!!

4. ידועים דיינים רבים נוספים שמחפשים קידום 'מהיר' של מפלגות השמאל כדוגמת שטסמן והולכים בעקבותיו שלאשה מגיע הכל... על חשבון רמיסת הבעל, עד שבתי הדין הרבניים נהפכו ל"רכבת-מוות" לבעלים... ובתוצאה הסופית גם לילדים... שבהעדר אבא בריא ושמן, הם נפגעים רוחנית ונפשית.

ההקדשות בירושלים, וטען שרק הוא בלבד מתאים ויכול לעשות סדר בכל ההקדשות⁵.

מעניין לציין שזו צורת התנהלותו הקבועה של שטסמן. הוא דורש להיות "בלעדי!" לבלוע את כולם, כמו הבולען. גם בדייני הגיטין אב"ד שטסמן מתנהג בדרך דומה, הוא לא מסוגל לשמוע דעה אחרת או צד אחר שאיננה זהה לדעתו שלו. הוא לא נותן לשאר הדיינים בהרכב להתבטא באופן עצמאי, וכופה את דעתו עליהם. כמובן שהנפגעים העיקריים מכך הם הבעלים, שנשללת מהם כל אפשרות תגובה והתבטאות, והם חסרי אונים. אותם טענות ממש שאצל האשה הם לגטימיות וצודקות, ברגע שהבעל טוען אותן, הם נדחות ונענות בשלילה.

ג. מלחמת השוורים על שיבוץ דיינים

בעקבות הנפילה התהומית ברמתם הרוחנית והאנושית של הדיינים ברבנות, התגלעו מריבות וסכסוכים על מינויים ושיבוצים בין הרה"ר דוד לאו לבין האב"ד ש. שטסמן. הכביסה המלוכלכת שהייתה נסתרת מהציבור הודלפה לכתב עיתונאי בעיתון 'הארץ' שעשה 'מטעמים' ממערכת בתי הדין הרבניים והעומדים בראשה. כמו"כ פורסמו בהרחבה בעיתון 'מקור ראשון' (22.2.19) ע"י העיתונאי י. יפרח כל המחדלים החמורים בענייני ההקדשות בירושלים, טענותיו של אב"ד שטסמן ותגובותיו של הרה"ר לאו. בכתבה צויין שבירושלים לבד נמצאים קרוב ל: 90 אחוז מכלל נכסי ההקדשות בארץ, שנכסייהם נאמדים בשווי מוערך של יותר ממיליארד דולר.

הפרשיה החלה לאחרונה, כאשר התמנה הרה"ר לאו לנשיא אבות בתי הדין ומתוקף סמכותו לשבץ דיינים ולהעבירם ממקום למקום, החליט הרה"ר להעביר את הדיין שטסמן מאב"ד על ההקדשות בירושלים, להוציא מטופול בהקדש 'עץ חיים', ולהכניסו לאב"ד ההקדשות בתל אביב. החלטה זו היתה בעיצומה של מלחמה קשה על מקבלי ההחלטות בהקדש 'עץ חיים'.

מהרגע בו נשללה סמכותו על ההקדשות בירושלים, פתח אב"ד שטסמן במלחמת חורמה נגד הרב הראשי דוד לאו, ועוזריו. הוא לא בחל באיומים גלויים והתבטאויות חמורות בטלפון⁶, ואף

5. כמובא במכתב עוזר הרה"ר לאו (סעיף 29) שמציין את בקשתו של אב"ד שטסמן להיות מחליט 'בלעדי' בכל ענייני הקדשות בירושלים.

6. במכתב התגובה של לשכת הרה"ר (עמוד 17 סעיף 93) להלן עמוד כו הובאה שיחה של עוזר הרה"ר עם הדיין שטסמן, וזה לשונו: "הדיין שטסמן כבר מילא את מצבריו והחל להטיח כלפי נשיא בית הדין דברים חמורים ביותר, תוך כדי בקשה מפורשת להעביר את הדברים ככתבם וכלשונם לנשיא בית הדין ואלו דבריו: ... יש כל מיני אנשים עם אינטרסים שכנראה הלחץ שלהם על הרה"ר השפיע עליו, אנחנו לא תמימים, יש הרבה סיפורים ידועים, כבר לפני כמה חודשים מוטי רלב"ג אמר לאנשים: 'שטסמן לא יהיה בהקדשות'. זה רדיפה של משפחת רלב"ג שרודפת אותי הרבה זמן. גם הרה"ר רודף אותי, אני יודע על כל מיני בעלי אינטרסים שמעורבים, יש את שלמה קרלינשטיין, צבי ברורמן, אם אתה רוצה תברר את הפרטים. יש את הסיפור שרפי פראנק פנה לדיין כדי לשנות החלטה בהקדש 'הועד הכללי', אריה דביר הוא נאמן שם, הוא חבר שלו, יש דיינים שהעידו בפני ששמעו את רפי פראנק פונה לדיין. זה דברים ידועים. גם הרב יעקובי יודע מהסיפור הזה. הכל פה זה רדיפה שרודפים אותי! אני מודע לזה שזה סמכות של הרב הראשי. הוא מעלה והוא מוריד. אבל תעביר את המסר לרב שזה שימוש פסול בסמכות שלו! כבר חמש שנים שהוא רודף אותי! אני עוד צעיר, הגלגל מסתובב! תעביר את המסר הזה לרב הראשי". במכתב הנ"ל (בסעיף 83 ובסעיף 101) הובאה גם עדותו של עו"ד אסרף המפקח הקודם על ההקדשות, ששמע בהודמנויות שונות מהדיין שטסמן: "כי מי שיעיד לנסות להזיזו מתפקידו הוא ילחם בו עד חורמה!!".

בכתבות נרחבות בעיתונות החילונית, ולאחרונה גם באתרים השונים⁷.

הדיין שטסמן גייס לשורות המלחמה את ידידיו, ביניהם את היועץ המשפטי של בתיה"ד הרבניים עו"ד שמעון יעקובי (שגם הוא בעצמו היה פגוע מהרה"ר לאו שסירב למנויים שביקש). עו"ד יעקובי שלח מכתב לרה"ר (בתאריך: 14.12.18) בו טען שתי טענות שיש חשיבות עליונה להשאיר את שטסמן כאב"ד על ההקדשות בירושלים. גורמים בעלי השפעה הקשורים להקדשות נוקטים בפעולות שנועדו להביא את נשיא בית הדין להעביר את הדיין שטסמן מתפקידו. (היועץ המשפטי מאשים את הרה"ר בניגוד עניינים, במינוי של הרב יצחק רלב"ג בהקדש וסילוקו של שטסמן⁸).

Office Of The Chief Rabbi Of Israel
Rabbi David Lau
President of the Great Rabbinical Court

שכת הרב הראשי לישראל
הרב דוד לאו
נשיא בית הדין הרבני הגדול

100.2 **מגז שישוטי** - רבים מעידים שלא לציטוט (מחמת אימרו של הדיין שטסמן ששורה עליהם) על התנהלות ביריבית אולם בית הדין של הדיין שטסמן, ציקות, שיכתוב פרוטוקולים, שקרים נסים כלפי בעלי דין, התנהלות רבה שלא לפרוטוקול, הדעות ודומים באמצעות החלפת הנידן ליועצים שאינם מתוודעים ואובס ממוניין, איסור על הבטי ההרכב לדון בין יחיד בכל עניין שהוא עד לקבלת אישורו המפורש ועוד.

100.3 **שיפוץ פרוטוקולים** - נראה כי פרשיית "שיפוץ הפרוטוקולים" שהובאה הוא חלק מתופעה רוחח אצל הדיין שטסמן. מעיון ראשוני בתיקי הקדשות נמצא כי פרוטוקולים משוטטים על ידי הדיין שטסמן, כשברובו של הדיין מופיעים מסודרים להגליא בניגוד להוריהם של בעלי הדין שנתרו כפי שאמרו בדין.

מקרה נוסף של "שיפוץ פרוטוקול" חדר על עצמו בתיק נוסף, ביום "ב תמוז תשע"ז (6.7.2017) כותב הדיין שטסמן פרוטוקול בתיק הקדש עין חיים (תיק מס' 1098800/1) בו הוא מציינ כי ראב"ד העדה החרדית (שטסמן מקורב אליו - כפי שהוא מעיד על עצמו בפרוטוקול הדין) נמסר להפעיל קשרים בתיק עין חיים. שטסמן כתב כי הוא סמסס להדפס עם שליח של הרב שבתוך"ל למציאה לא פורמלית בלשכת הדיינים. שהוא ממקם: "בסב חשיבות הרבה של תמיכת העדה החרדית בהרכב הקדשות של ביה"ד הרבני". נמוק סכוח לא מצדיק ולא יוכל להצדיק התערבות של צד שלישי שאינו צד בתיק בהליך השיפוט.

מעבר לכך, בפרוטוקול המקורי מסתיר שטסמן את העובדה שמסר לשליח מידע מתוך תיק בית הדין (והוא כותב בשורה 17 לפרוטוקול: "בתחילת הפגישה בהתרחי כי יש לי נכונות לשמוע אך אין לי נכונות באפשרות לדבר על תוכנו של התיק"). הפרוטוקול נחתם, אך מתברר כי גם הפרוטוקול הזה עובר "שיפוץ" ע"י הדיין שטסמן אחרי כמה דקות לאחר שכתראה "נוכח" שכן מסר לשליח פרטים מתוך התיק המנהל בבית הדין, או עודר שטסמן את הפרוטוקול ומסוף משפט אחד שמשנה את כל המשמעות. כך בשורה 18 "בתחילת הפגישה בהתרחי כי יש לי נכונות לשמוע אך אין לי נכונות באפשרות לדבר על תוכנו של התיק מלבד הדברים הידועים והמפורסמים".

100.4 **אי טיפול בתיקים לא אטרקטיביים** - נראה כי ישנם תיקים חקשוריים ומרתקים אשר מעניינים אותן, ובהם יוצאת החלטה מיידית לכל בקשה, ומנגד הקדשות רבים אשר יכולים להיות "חקשורים" זמן רב ללא כל החלטה. כחסמקן עצמו (סעיף 13א) הובא עניינו של הקדש ידסקין שסממין לחלטה משנת 2016. סהממקן ניתן להבין עתה כי אי קבלת החלטה נעשית באופן מכוון, לא ראו ומתוך מעניינים זרים. כך למשל **הקדש סבראי** הוגשה בקשה בחודש פברואר 2018 על ידי אשה המתחננת לקבל סעד מבית הדין מכיוון שהיא סומכת על ההקדש ואין לה פת לחם, אך בקשותיה חייבנה נדחים פעם אחר פעם ללא כל סיבה ראויה לעין.

100.5 **התעללות מבקשות** - מעיון ראשוני בתיקי הקדשות בהם טיפל שטסמן, ניתן לראות כי הוא סוגל לצעזע "מנגי" להחלעל מבקשות המגיעות לבית הדין, ע"י "סגירת" הבקשה באמצעות מתן החלטה ללא מסמך, זוהי פעולה של כעין מתן החלטה במערכת שיר"ח, אך למעשה חוצן מסגרת המשמה לטיפול בבקשות, הפונה לא מקבל מענה. לדוגמא: בתיק הקדש מוסיאוף ניתן לראות 11 בקשות בין התאריכים 27.7.17 על לתאריך 7.9.17 סכולם "מנגר" ע"י שטסמן בתחלטה אחת ללא מסמך בתאריך 22.11.17.

100.6 **החלטה על סמן מועיט** - סמחבר שהדיין שטסמן מצא מסול גם בבקפת הקדש על ההקדשות. בהתרת שוליים 8 מתואר כי הרב שטסמן נתן אמון מוגבל במפקה הקדש על ההקדשות בשל קשריו עם עורכי דין שטסמן בהקדשות, וזאת לאחר שהדיין שטסמן ערדד יום שינופי פעולה וחיאומים⁸

⁸ יוער, כי לח"ם ידוע על פגישה נוספת שתיקם חיון שטסמן עם אנשי הרב שרנברג, מניהם פגישת משה חתומה האחרון בשכנת הרב-הגן הירושלמית. פגישה זו שסום מל לא הועדה בפרוטוקול.

מסמך 21 מתוך 25

בית הרבנות הראשית, רחוב אהליאב 5, ירושלים, ת.ד. 36016, מיקוד 9446778, טל': 02-5313191, פקס: 02-5377872
The Chief Rabbinate House, 5 Aholiav St., Jerusalem, P.O.B. 36016, Tel: 02-5313191, Fax: 02-5377872
 ואי"ל: rabbia@rab.gov.il

עוזר הרה"ר, מסכם את מה שמע מהדיין שטסמן במילים הבאות (במכתבו סעיף 94): "כולם מושחתים, כולם מהעבר האחד והדיין שטסמן מהעבר השני". מהנראה שהדיין שטסמן משתייך לקבוצת האנשים שחשים נרדפים ומושמצים מכל מי שחושב אחרת מהם.

7. בעיתון הארץ פורסמו מספר כתבות ע"י העיתונאי ניר חסון. הכתבות מלאים בהשמצות על רבנים ואישים ברבנות אשר מנהלים את ההקדשות ברמאות, ואילו הדיין שטסמן שהיה אב"ד על הקדשות מסוימים בירושלים, ורצה לעשות סדר בהקדש עץ חיים ועוד, סולק ממינויו ע"י הרה"ר לאו, ותחתיו רוצה למנות את גיסו רלב"ג. וראה במכתב התגובה לפרסומים אלו, של עוזר הרה"ר לאו, שמגיב על כך וכותב (עמוד 23 הערה 9) וזה לשונו: "פעם אחר פעם, מכתב אחרי מכתב, הדלפה אחרי הדלפה, סוד ידוע הוא בביה"ד כי הלשכה המשפטית (עו"ד יעקובי) מחוברת מאוד לגורמים בכלי התקשורת וזאת בניגוד לכללי המנהל התקין...". מתברר שאב"ד שטסמן והיועץ המשפטי של בתי הדין עו"ד יעקובי עשו יד אחת להילחם באויב המשותף שלהם - הרה"ר דוד לאו, דרך הדלפות לעיתונות החילונית. זה הוא הפרצוף האמיתי של המערכת השיפוטית של בתי הדין הרבניים לישראל. במכתב עוזר הרה"ר לאו (סעיף 109) קובע בזה הלשון: "עורך דין יעקובי עצמו מצוי בניגוד עניינים חמור אשר מסיט אותו משיקול דעתו".

8. ציון שאותו יועץ משפטי עו"ד יעקובי לא שלח מכתב מחאה על ניגוד עניינים לרה"ר

לאחר יומיים קיבל הרה"ר לאו מכתב נוסף, אנונימי, בן 17 עמודים בו נכתבו שלל טענותיו הגלויות של שטסמן שנאמרו לפני כן בטלפון. במכתב זה מכפיש הכותב את הרה"ר ומטיל דופי חמור בהחלטותיו ומעשיו. ומסקנתו, שאין הרה"ר יכול לקבוע את הרכבי הדיינים בהקדשות היות והוא נוגע...

ד. הרבנות הראשית מצהירה על אב"ד – זייפן פלילי

אולם לאחר מספר ימים הגיע לאב"ד שטסמן "הפתעה" מאוד לא נעימה. הוא לא העלה בדעתו שהרה"ר ישיב לו במלחמת חורמה, במילים כדורבנות - על הבלנק הרשמי של הרב הראשי. את המכתב כתב עוזרו של הרה"ר (בתאריך כ"ט שבט תשע"ט) ובסופו חתם עליו גם הרה"ר בעצמו. במכתב מנומק זה מגלה הרה"ר לרבים בצורה רשמית את פרצופו האמיתי והבריוני של האב"ד שלמה שטסמן.

מכתבו הארוך והמפורט (בן 25 עמודים) אשר מלווה במסמכים רבים, מוזכרים גם מעשים פליליים של ממש בהתנהלותו של הדיין שטסמן, שכוללים זיוף פרוטוקולים במטרה להשמיץ את נאמן ההקדש הגאון רבי אריה דביר והרה"ר דוד לאו, וכן הטלת חיסיון עליהם, כדי שלא יוכלו המושמצים להגיב על דבריו⁹.

ה. האב"ד שלא ראוי לכהן כדיין

בניתוח אופי מקצועי מראה עוזר הרה"ר שהדיין שטסמן אינו ראוי כלל לדיינות! דבר המוכח גם מהעובדה ששטסמן מגדיר את העברתו לתל אביב "כהדחה ללא שימוע וכעבירה על החוק", במקום להתייחס לכך בהבנה בסיסית, שכן מלבדו עוד עשרות דיינים נוספים הועברו ושובצו בהרכבים אחרים, ואיש מהם לא התייחס ל'העברה' כ'הדחה' מלבד שטסמן!! הגיונו ודמיונו המעוות גם גרמו לו להדליף שקרים לידידיו בעיתונות ובתקשורת החילונית שכביכול

יצחק יוסף על מינוי גיסו הדיין מרדכי טולדנו לאב"ד ההקדשות. בנוסף לכך, הרה"ר יצחק יוסף המשמש כנאמן במספר הקדשות מתוקף תפקידו כראשון לציון, מינה בעצמו את הדיינים בהקדשות בהם הוא הנאמן, ראה במכתב עוזר הרה"ר לאו (סעיף 34). שלמד מכך שאין בעיה בניגוד עניינים, ואפשר לסמוך על שיקול הדעת הגדול של הרבנים הראשיים גם אם לכאורה נראה הדבר כניגוד עניינים.

9. ראה במכתב התגובה של לשכת הרה"ר לאו (עמוד 20 סעיף 100.1), שכתב בזה הלשון: "מבירור יסודי שנערך עולים מעשים פליליים של ממש בהתנהלותו של הדיין שטסמן. פרשת הפרוטוקול-המשופץ והביקורת החריפה שמתח נציב תלונות הציבור על שופטים, השופט בדימוס אליעזר גולדברג על סגנית נשיאת בית המשפט המחוזי בתל אביב השופטת ורדה אלשיך, מחווירה לעומת המקרה הבא. מסתבר כי הדיין שטסמן ערך פרוטוקול בן שישה סעיפים אשר נחתם דיגיטלית ע"י הספרא דיינא - יחיאל חיים פריימן ביום 14.1.16 בשעה 14:14. יומיים לאחר מכן ביום 16.1.16 בשעה 21.19 נחתם הפרוטוקול דיגיטלית ע"י הדיין שטסמן בביתו!!! ומסתבר כי הפרוטוקול לא רק שופץ אלא שונה מהותית מן הקצה אל הקצה!!! רוב הפרוטוקול מבחינה כמותית ועוצמת הדברים מבחינה מהותית הוספו לפרוטוקול. כך שורות 3, 9-16 הוספו. ואילו שורות 4, 7-8 שונו באופן מהותי!!! ולא זו בלבד, אלא שהדיין שטסמן הגדיל לעשות והגדיר את הפרוטוקול 'המשופץ' כחסי ללא שום הצדקה! תוך מניעת האפשרות של מי 'מהנאשמים' להגיב על האשמות כנגדם שהתווספו רק בפרוטוקול 'המשופץ'. ולא מן הנמנע שזו מטרת חיסיון הפרוטוקול.

'הודח ללא שימוע' (ראה פירוט להנ"ל במכתב עוזר הרה"ר סעיפים 24-28).

עוזר הרה"ר ד. לאו הטיב להגדיר במכתבו הרשמי את בעייתו הנפשית של האב"ד שטסמן וזה לשונו (בסעיף 95 - צילום הסעיף, ראה לעיל עמוד כו): **"חוסר הפרופורציה בתגובה של הדיין שטסמן, ומחשבות השווא שלו, כי הוא נרדף אף על פי שאין לכך ביסוס במציאות, ושברי הדברים מפי הדמיון, כל אלו מעלים תהיות הודות שיקול הדעת השיפוטי שלו בכלל!!!"**

בהמשך המכתב המנומק הנ"ל (ראה צילום לעיל עמוד כז) כותב עוזרו של הרה"ר, לסיכום ישנם חמש בעיות חמורות בהתנהלותו המחפירה של האב"ד שטסמן:

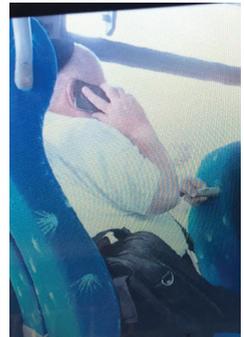
א. מזג שיפוטי בריוני ואלים. **ב.** שיפוץ וזיוף פרוטוקולים. **ג.** אי טיפול בתיקים לא אטרקטיביים (תיקים שאין בהם הד תקשורתי תקועים ללא החלטה זמן רב מאד). **ד.** התעלמות מבקשות המגיעות לבית הדין, כאשר הפונה לא מקבל מענה כלל... **ה.** החלטות על סמך שמועות וסיפורי רכילויות.

בדבר הנקודה הראשונה הננו מצטטים את המכתב כלשונו, שכן על התנהלותו הבריונית באולם בית הדין יכולים להעיד מאות אנשים נוספים שנפלו קרבן לידי של אב"ד שטסמן, וז"ל:

"מזג שיפוטי - רבים מעידים שלא לציטוט מחמת אימתו של הדיין שטסמן ששורה עליהם, **על התנהלות בריונית** באולם בית הדין של הדיין שטסמן, **הכוללים: א.** צעקות, **ב.** שיכתוב פרוטוקולים, **ג.** שקרים גסים כלפי בעלי הדין, **ד.** התנהלות רבה שלא לפרוטוקול, **ה.** הודעות וזימונים באמצעות הטלפון הנייד לדיונים שאינם מתועדים ואינם מן המניין, **ו.** איסור על חברי ההרכב שלו לדון בדין יחיד בכל עניין שהוא, עד לקבלת אישורו המפורש" עכ"ל.

הפלא הגדול בכל הפרשה הזאת. כיצד הרה"ר דוד לאו ממשיך להעסיק את האב"ד שטסמן כדיין בעיני גיטין החמורים, אשר עתיד וגורל משפחות וילדים תלויים בהחלטותיו! אחרי שראה בעיניו וחש על בשרו, ובעצמו מאשים את הדיין שטסמן בפשעים נוראים ועצומים. כיצד יתכן הדבר שממשיך לאשר לבריון זה לכהן כאב"ד בתל אביב? האם גם הרה"ר לאו, מפחד מאנשי השמאל וארגוני הנשים ידידי של שטסמן? מה עם: 'ולא תגורו מפני איש...?!'.

יומנו של אב"ד שטסמן עמוס מאד. ארגוני הנשים מזמינות אותו להרצאות רבות והוא רץ מהרצאה להרצאה אפילו זמן להתפלל במנין לא נשאר לו, והוא חייב להתפלל באוטובוס, וכמובן גם לדבר באיפון....

הצרות שמביאים דייני הרבנות לישראל

"וכל דין שאינו דן דין אמת לאמיתו - גורם לשכינה שתסתלק מישראל..." "כל דין שנוטל מזה ונותן לזה - שלא כדין! הקדוש ברוך הוא נוטל ממנו נפשו, שנא' אל תגזול דל... (סנהדרין ז.)
"בשעה שדיין מכיר פנים ומקלקל את הדין - מסלק את השכינה!... מה הקב"ה עושה, שולף חרבו כנגדו, להודיעו שיש דין למעלה!" (תנחומא משפטים, ד.)
"ולא חרבה ירושלים אלא על קלקול הדין... באותה שעה נשבע הקב"ה שהוא נפרע מן הדיינין" (תנחומא שופטים, א.)

"ישלם שבעתיים" - זה הדיין שמשעה שנתמנה על הציבור, ואינו דן דין אמת לאמיתו, הקדוש ברוך הוא משלימו ל"ד מדורי גיהנום, ולא עוד אלא שמוריד עמו כל בניו וממונו, שנאמר "את כל הון ביתו יתן" (ילקוט משלי, תתקלט).
"בזמן שדין אמת מארץ תצמח, אז צדק משמים נשקף - הקב"ה עושה צדקה עם הבריות ומציל אותן מפורעניות ומייסורים, וטובה באה לעולם" (תנחומא שופטים ו').

פרק ב

עבדם הנאמן של ארגוני הנשים

א. ועדת החוקה – פרוטוקול הכנסת

כל מי שמכיר את התנהלות הדיונים של אב"ד ש. שטסמן, יודע שכבר שנים רבות לא היה לארגוני הנשים הרפורמיות נציג אגרסיבי ויעיל כמוהו. מסיבה זו דרשו ארגוני הנשים למנות את הדיין שטסמן לבי"ד הגדול לערעורים¹⁰. למרות היותו דיין חדש וצעיר לימים דרשו 'ארגוני הנשים' שהדיין שטסמן יעקוף דיינים ותיקים ומוכשרים הנמצאים במערכת עשרות שנים. הכל מהסיבה הנזכרת שהוא שליח ארגוני הנשים לפסוק ולהטות הכף תמיד לטובת האשה. הדיין שטסמן לא מונה בסוף לביה"ד הגדול, אבל קיבל פיצוי הגון, במקום להשאר דיין זוט, הוא קיבל מינוי לאב"ד בת"א!, ומשם ממשיך לרצות ולשרת את נותני לחמו ומימיו ומעריציו 'ארגוני הנשים הרפורמיות בארץ ישראל'.

בעקבות תלונות 'ארגוני הנשים' על חלק מהדיינים שלא מקיימים את החוקי במדינה, ולא מבצעים באופן קבוע ומסודר את כל אמצעי הכפייה והמאסר המוקנים להם ע"פ חוק. התקבל חוק בשנת תשע"ב שתוקם 'ועדה' בכנסת שתפקח על עבודת הדיינים שיעמדו בדרישות החוק. 'הועדה' עוקבת על התנהלות הדיינים ברבנות ומפעילה לחץ ודורשת לזרז ולשחרר כל מסורבת גט, גם בדרכים המנוגדות להלכה. וכמוכן לשיטתם, כל אשה המבקשת גט -

10 ראה עיתון 'מרכז העניינים' כתבה של שלמה פרידמן תחת הכותרת 'מינוי ולא גמור' ש"שרת המשפטים לבני דורשת למנות את הדיין הגר"ש שטסמן למינוי קבוע לביה"ד הגדול. לבני הודיע כי באם מינוי של שטסמן לא יאושר, לא ימונה אף דיין לביה"ד הרבני הגדול!! כמו כן נודע כי ליבני מטילה ווטו על מינוי של הגר"נ פרובר המכהן כאב"ד הרבני אזורי בת"א וזאת בשל תלונות מטעם ארגוני הנשים". (מצר"ב צילום מהעיתון).

בתוך כך מחלוקת שהתעוררה בין שרת המשפטים חה"כ ציפי לבני לבין חברי הוועדה מאיימת להשבית את עבודת ביה"ד הרבני הגדול. לבני דורשת למנות את הדיין הגר"ש שטסמן למינוי קבוע לביה"ד הרבני הגדול ובהעדר הסכמה מלאה מצד שאר חברי הוועדה ספק אם ימונו דיינים בכלל לביה"ד הגדול. לבני הודיעה כי באם מינוי של הגר"ש שטסמן לא יאושר לא ימונה אף דיין לביה"ד הרבני הגדול. כמו כן ל'מרכז העניינים' נודע כי לבני מטילה ווטו על מינוי של הגר"נ פרובר המכהן כאב"ד הרבני אזורי בתל אביב וזאת בשל תלונות מטעם ארגוני הנשים.

ציטוט מהעיתון של דברי שרת המשפטים שבחירת הדיינים לביה"ד הגדול נקבעת ע"י ארגוני נשים כפריניות, אז איך אפשר לקרא להם ב"ד?

מאידך דרשה בתוקף לבחור את כופה הגיטין הדיין ש. שטסמן לביה"ד הגדול, על אף היותו דיין חדש וצעיר בתחילת דרכו. מציאות שקופה זו מוכיחה בעליל כיצד כל המינויים לדיינות הם אך ורק לפי שיקול דעת 'חילוני' של הכופרים החילוניים למנות רק עוקרי תורה וכופי גיטין. והדיין שטסמן למרות היותו חדש וצעיר מאד ונטול ניסיון, ורק בשל היותו נאמנם המושבע של ארגוני הנשים - לחצו על בחירתו. ומאידך מי שלא הלך בתלם הכפייה כפי רצונם, למרות היותו דיין עשרות בשנים, נלחמו נגדו שלא יבחר לביה"ד הגדול!!! אם כן נמצא שדיינים שנבחרו לביה"ד הגדול, אינן בכך שום עדות על גדלות תורנית כזו או אחרת, אלא על שפלות של העבד המלקק את רגלי הפריץ. ונתקיימה בנו הקללה 'עבד כי ימלוך'.

קרויה עגונה. כשהמדינה בקשה לצרף ל'ועדה' זו גם שלושה מנציגי הדיינים, נבחר כמובן הדין שטסמן ביחד עם הדיינים כופי הגיטין הידועים: ש. דייכובסקי וא. היישריק.

ב. ועדה של עקירת הדת

המעין 'בפרוטוקול הכנסת' תשע"ג יראה תצוגה של מרשיעי ברית הכוללת עשרים ושמונה חברים: עשרה נציגים של ארגוני הנשים הרפורמיות. למשרדי הממשלה יש ארבעה נציגים. עוד שני נציגים של הרווחה והמשפטים. ובנוסף עוד שמונה חברי כנסת כופרים, ו'זכר לחורבן' מזמינים גם חבר כנסת אחד חרדי שכמובן לא מבין בהלכה. נוספו להם עוד שלושה דיינים הנ"ל. הרי לנו רוב מוחץ של עוקרי דת והלכה שנלחמים כבר שנים רבות בתורה ובהלכה. **'ועדה' כזו הרי מסקנותיה ברורות מראש. תמוה, אם כן, מדוע בתי הדין הרבניים שתפו עמם פעולה.** ומדוע דווקא שלושה דיינים אלו הסכימו להשתתף בוועדה כזו שחרטה על דגלה את עקירת התורה?.

התשובה ברורה: דיינים אלו מובילים את הקו הרפורמי ש'ההלכה כפופה לחוקי המדינה'. הם מבצעים בכל תיק גירושין הטיית הדין לטובת הנשים, **ולשיטתם כל אשה שפותחת תיק גירושין קרויה 'עגונה'**¹¹, שדין הבעל הוא מאסר וכפיה בכל הדרכים והשיטות הקיימות בחוק. בשל הטייה זו הם גוזלים ועושקים מהבעלים את כל אשר להם, ביתם וכל רכושם, כולל ראיית לדיהם. ולכן דווקא הם נבחרו ל'ועדת הכנסת' כנציגי הרבנות.

ג. בריון בלבוש רבני

מראשי המשדרגים את מושג הבריונות לבתי הדין הרבניים בישראל הוא לא אחר מאשר האב"ד ש. שטסמן. באופן עקבי הוא עומד לצידם של הנשים (גם במקרים שאינן צודקות) ומשתלח בבעלים בברוטליות ואגרסיביות שאין שני לה. התפרצויותיו האלימות משתקות את הבעל עד כדי כך שנסתמים כל טענותיו הכנות והאמיתיות. כל בעל וסרבן גט נהפך ברגע לאבק אדם ומרגיש שחרב עליו עולמו. במקום שאב"ד שטסמן ינהל שיח תרבותי כפי החוק ויהיה נטרלי, הוא יורד למגרש של האשה ומנהל דיון צעקני כמו מוכר אבטיחים בשוק

11 לפי חז"ל (יבמות דף פז:–פח) ההגדרה של עגונה הוא מי שהלך בעלה למדינת הים ולא נודעו עקבותיו. או במקרה דומה לזה, כפי שמצינו בשדי חמד (מערכת הגט סי' כט סק"א) בשם הרדב"ז שגם בעל שנמצא לפנינו ועומד ללכת למדינת הים ויש חשש שלא נמצא אותו, או שלא ירצה לתת גט, ואנחנו לא נוכל להגיע אליו ולחייבו לתת גט, רק במקרים אלו האשה נחשבת עגונה.

אבל הדיינים ברבנות מגלים פנים בתורה שלא כהלכה וקוראים לכל אשה שדורשת גט גם אם בעלה נמצא לידה ורוצה שלום בית - הם קוראים לה עגונה, ומיד מבצעים עליו את כל סוגי הכפיות. כאשר לפי ההלכה אשה כזו נקראת מורדת ולא עגונה, כנפסק בשו"ע (אבה"ע סי' עז ס"ב), ומורדת זו לא נקראת עגונה, **אלא היא המעגנת ומצרת את בעלה.**

9	אתמול בערב לאחר הדיון חשבתי שדברך כי זאת הופעה ראשונה שלך בבית דין רבני עשויים	שטסמן מעיד על עצמו שמשתלח באנשים, מכפיש וסותם פיות מתוקף היותו 'שופט חוקרי'. הוא חורג בכך מתפקידו, ומשתלח בכעל וביי כסגנון של האנקוויזיציה הנוצרית.
10	להסביר את המתח המסוים אשר אפיין את הדיון אתמול. שיטת ניהול הדיון בביה"ד הרבני לא	
11	כ"כ מוכרת כנראה לך, עו"ד שרגא. לכן אבהיר: שיטת סדרי הדיון של מערכת המשפט הישראלית	
12	האזרחית היא אדוורסרית, השיטה האנגלו-סכסית. שיטת סדרי הדיון בביה"ד הרבניים היא שיטה	
13	אינקוויזיטורית ביסודה - הדיין הוא מעין "שופט חוקר" ותפקידו וחובתו לחשוף את האמת. זו	

הכרמל¹².

גם בפרוטוקול הכנסת (הנ"ל בעמוד 8) מכריז הדיין ש. שטסמן, בפני חברי הועדה עוקרי התורה, וז"ל: "זו בעיה לאומית, ואפשר לפתור את הבעיה הזאת. אני יכול לשבח את ההרכב שאני חבר בו, זה לא עבודה שעושים לבד, ישנם הרכבים שאין בהם מסורבת גט אחת! היום אפשר לעשות את זה", עכ"ל.

אכן הדיין שטסמן נאה דורש ונאה מקיים' בדרכי בריונות משלו הוא 'פותר' את בעיות "העגיונות" בחסות המדינה, שופטיה ושוטריה.

כמו כן, אב"ד שטסמן משתלח ללא רחם גם בכל באי כוחו של הבעל, עו"ד

16	עו"ד ארבוּב מבקשת להקריא בקשה.
17	ביה"ד : אם את רוצה למסור בקשה את יכולה למסור אותה, והיא תסרק לתיק. אם לא – תעני לשאלתי
18	בבקשה.
19	עו"ד ארבוּב : אני מהמשרד של עו"ד שרגא, אני מייצגת את בני הזוג. אתה לא נותן לי לדבר. אני מבקשת
20	ממך טיפה טוב טעם לתת לי להקריא את מה שאני רוצה להקריא.
21	ביה"ד : אם יש לך בקשה תמסרי אותה לתיק.
22	עו"ד ארבוּב : זו לא בקשה אלא הודעה.
23	ביה"ד : גם הודעות בכתב לביה"ד – מוסרים. תמסרי לי אותה ואני אקרא אותה. את יכולה להתייעץ עם
24	משרדך על האמור שאם יש הודעה יש למסור אותה.
25	עו"ד ארבוּב : אני לא צריכה להתייעץ.
116	ביה"ד : אני רוצה לפנות למר וגבי
117	הגעתם לכאן היום עם ייצוג משפטי חלש. יש כאן עו"ד שנראית די מפוחדת רוצה לקרוא רק דברים
118	מהכתב. בנסיבות אלה אתם מעוניינים לקבוע עוד דיון?
119	עו"ד ארבוּב : אני מוחה על הדברים שאני נראית מפוחדת ומבקשת שימחקו, זו דעתך בלבד.
120	ביה"ד : אתם מעוניינים שנתתי, נעכב את העד ואולי בכל אופן תבקשו מעו"ד שרגא ומיטלמן לחקור.
121	מר [REDACTED] לא.
122	ביה"ד : עו"ד ארבוּב, אתם מעוניינים להביא עדים נוספים?
123	עו"ד ארבוּב : לא.
124	ביה"ד : אתם רוצים להציג תמלילים?

(5/6) -חיאיל חיים פריימו -02/03/2016

www.rbc.gov.il www.gov.il

קבלת קהל: בימים א'-ה'
בשעות 08.30-13.30

מענה קולי בדיבור: 1700-501-531
פקס: 03-6963997

שד דוד המלך 33
ת"ד, תל אביב יפו 61162

שטסמן מבייש את העורכת דין בייכ הבעל מתחילת הדיון ועד סופו, לא נותן לה להתבטא ואף פוגע אישית שהיא מפוחדת ומציע שכדאי לבטל את הדיון כי אין לבעל ייצוג

וטוענים רבניים. הוא מומחה לסתימת פיות, ועלכונות קשים ברמה האישית הם מנת חלקו (מצ"ב צילום הפרוטוקול). בדרך זו סוגר שטסמן כפי רצונו כל תיק שמניח עליו את ידו. מאחר שבפועל אין גוף שמבקר את התנהלותם הבריונית של דייני בתי הדין נגד הבעלים, וכל דיין לא צריך לתת דין וחשבון לאיש¹³, יכול גם הדיין שטסמן לחגוג כרצונו, ואינו נדרש להסביר את מעשיו והתנהלותו המחפירים. לא אחת הוגשו תלונות על אב"ד שטסמן אצל 'נציב תלונות

12 ראה לדוגמה (לעיל עמוד לב) צילום של פרוטוקול מביה"ד הרבני מיום 1.3.16 שורות 11 - 13 בו מאריך אב"ד שטסמן שבביה"ד הרבניים ישנה שיטה שונה מהשיטה הנהוגה בבית המשפט. וז"ל: שיטת סדרי הדין בביה"ד היא שיטה אינקוויזיטורית ביסודה - הדיין הוא מעין שופט חוקר" עכ"ל. מהנראה שאב"ד שטסמן בתור שופט-חוקר מתיר לעצמו לקחת צד להיות מייצג האשה ולטפל בבעל ובבאי כוחו בשיטת האינקוויזיציה הנוצרית הידועה לשימצה. כולל צעקות ועלכונות אישיים ושאר איומים המופיעים בפרוטוקולים של תיק זה.

13 ראה בביטאון 'משפט צדק' (של לשכת הטוענים הרבניים, גליון 4 כסלו ע"ו עמוד 19). בראיון אישי של הדיין ש. דייכובסקי, הוא מצטט את נשיא ביה"מ העליון 'ברק' האומר בזה הלשון: "כשמדובר לשחרר אשה מבעלה, אתה עושה דברים יותר כשרים או פחות כשרים, אני יחד אתך", כלומר: השופט ברק נתן אור ירוק לדיינים ברבנות להתעלם מהחוק, ולעשות דברים נגד החוק בשביל לשחרר נשים מבעליהם.

הציבור, וכמובן לא התקבלה תגובה עד היום¹⁴. בקיצור: האב"ד שטסמן איננו דייין, **אלא הוא בכבודו ובעצמו מייצג את צד האשה, אבל עוד הרבה יותר טוב ממנה**. להלן נזכיר עובדות רבות של בריונות וזיופים שמבצע האב"ד שטסמן בתיק אחד, המעידות על התנהלותו הקבועה.

דמם הזועק של הבעלים שנגזלו נשדדו נעשקו והושלכו לכלא ע"י אב"ד שטסמן וחבריו, דמם הזועק של הילדים שניזוקו בגוף ובנפש מפסקיו המרושעים – מפעפעים כדמו של זכריה הנביא, ולא ישקטו עד אשר ידרוש ה' נקמתם. ארץ, אל תכסי דמם.

ד. איש הסיד היה

יהודי ת"ח וירא שמים מחו"ל אשר תורה וגדולה התאחדו על שולחנו, וגידל בניו לתורה ומצוות, וברוך ה' חמשת בניו הולכים בדרכו. אולם בן שישי בחר בדרך שונה מעט ואינו חרדי כשאר בניו. גם נישואיו בדרום אמריקה עם אשה ברמה רוחנית פחותה ממנו, היתה למורת רוחו של האב שהתנגד לנישואין אלו. **בהתאם לכל הנסיבות הקשר בין האב לבנו רופף מאד**. הבן אינו מבקר את אביו, ואינו נתמך על ידיו כשאר בניו¹⁵. ברור שבן מסוג כזה עצמאי בדעותיו, אינו נשמע לאביו ולא כפוף לדעתו. הבן ואשתו שהם כאמור אזרחי חו"ל, ונולדו להם שני ילדים, בן ובת.

ה. אירוע מוחי – פגיע משפחתי

לפני מספר שנים חלה הסתבכות בביתו של בן זה. אשתו נסעה לביקור אצל הוריה בארץ ישראל בהתנחלות 'קדומים', וקבלה שם אירוע מוחי. הבעל שעדיין שהה בחו"ל לרגל עסקיו, עזב הכל, הקדים את נסיעתו והגיע לארץ וטיפל באשתו במסירות. היות והאשה היתה אזרחית חו"ל לא היה לה ביטוח רפואי מסודר בארץ. הבעל (בעזרת אביו) נאלץ לשלם מכספו הפרטי את כל ההוצאות הרפואיות שלה עד גמר תהליך השיקום בבית לוינשטיין¹⁶.

אחרי חודשים ארוכים של שיקום שעלו לבעל בדמים ומאמצים מרובים מאד, האשה התחילה לחזור לעצמה באופן חלקי. הבעל רצה שהאשה תחזור עמו לחו"ל עם הילדים, אולם אביה עיכב אותה מלחזור. האשה

מדינת ישראל	
97	ת: לא היה כסוי רפואי, היה צריך לפתור את הבעיה, אבא של דבורה נתן כמת ציקים אבל היה מאוד חוד
98	שייכדו.
99	ש: תאשר לי שהוא נתן אותם רק כפיקדון.
100	ת: כן, אפילו יותר מזה אני סידרתי שיינתן דחויים כדי יהיה מימון הוא לא יצטרך לשלם.
101	ש: ומי שילם?
102	ת: בלינסון נדמה לי שבסוף בניין שילם והשלב שהיה הרבה יותר ארוך – בית לוינשטיין – בסופו של דבר
103	אני חושב שהגיעו לחסכם ששלחו כסף.
104	ש: מאיפה?
105	ת: משני ☐ שלוחה מארה"ב ואו בניין נשם לרווחה שלא יצטרך לשלם.

בדין שהתקיים בנוכחות האשה, העד שהגיעה מטעמה מעיד שאבי הבעל שילם את כל הוצאות השיקום הארוך בבית לוינשטיין

14 לדוגמא תיק מס' 1-927170 ותיק 6-927170 שהוגשו לפני תקופה ארוכה תלונות כבדות משקל ל'נציבות תלונות הציבור על השופטים' על הדיין ש. שטסמן אשר מלווים במסמכים ואסמכתאות רבות על זיוף פרוטוקולים והתנהלות בריונית וכו'. ועד היום לא נתקבלה תגובה או החלטה מנציבות התלונות.

15 דברים אלו נתמכים גם בעדות האשה עצמה המעידה שחיו בעניות בדירת חדר וחצי. כמובא בפרוטוקול 29.2.16. (בשורות 280-284).

16 בפרוטוקול מיום י"א אייר תשע"ג שורה 12 בדברי ב"כ האשה ובנוכחות האשה עצמה נכתב על הבעל: "שילם את עלות האישפוז". גם הבעל מוסר במכתבו לביה"ד (מתאריך 28.4.14 - הובא להלן עמ' לו) שהעביר תשלום לבית לוינשטיין על שיקום במשך 4 חודשים. על אף שבחו"ל יכלה לקבל שיקום וטיפול בחינם עקב הביטוח הרפואי שיש להם בארה"ב.

והילדים נשארו בארץ ישראל והבעל חזר לבדו לחו"ל להמשיך בעסקיו, ומשם המשיך לנהל משא ומתן לחזרתה של אשתו לחו"ל.

אבי האשה רצה בגירושה של בתו והפעיל את כל כוחותיו לשכנע אותה לעזוב את בעלה. גם אחיה ואחיותיה של האשה לא התערבו ולא היה חשוב להם להביא את אחותם הנכה והמוגבלת להחלטה נכונה – לא להרוס את הבית היקר שבנתה. מסיבה זו, כאשר אש ההסתה התלהט בביתה לא היה שום איש באזור המשפחתי שישכנע את האשה ללכת בכיוון של 'שלום בית', ולחזור לבעלה.

ו. משלום בית – לתיק גירושין

אחרי שנים של משא ומתן עם האשה לחזור לבעלה לשלום בית – שזה באמת היה הרצון האמיתי של האשה. תחת זה, גבר כח ההסתה של משפחת האשה והיא פנתה לביה"ד הרבני לבקש גט. במקום שבית הדין הרבני יעודד את האשה הנכה והמוגבלת לעשות את טובתה האמיתית ולחזור לשלום בית עם בעלה, הוא כהרגלו הלך בעיניים עצומות אחרי 'ארגוני הנשים' האכזריות, בלי לדאוג לאחריתה של האשה ולאחרית ילדיה, אחרי קבלת הגט.

הבעל עמד על דרישתו ל'שלום בית' על אף הנתונים הפיזיים המוגבלים של אשתו. אך מרגע שהתחברו לאשה 'ארגוני הנשים', הלחץ מ'בית הדין הרבני' לתת גט גבר והלך. האשה שכחה את אהבת בעלה ומסירותו ויצאה למלחמת חורמה נגדו עד שיתן גט. בנוסף פנתה לבית משפט בתביעת מזונות. **בית המשפט קבע את נתינת המזונות בתנאי שיקבל הבעל זכות לפגישות עם הילדים. אולם האשה סרבה לאפשר לבעל להיפגש עם ילדיו**, אפילו לא דרך מחשב ושיחות סקיפ. עקב התעלמות האשה מפסק בית המשפט, הפסיק הבעל לשלם מזונות אחרי כשנה.

הניתוק הכפוי מהאבא, גרם לילדים קשיים רגשיים גדולים והוביל לחורבן רוחני. הבת ירדה מהדרך וחדלה מקיום מצוות, והבן גם התדרדר מאד. לבסוף הבעל נואש מניסיונותיו לשלום בית, עקב התמיכה שהעניק בית הדין לאשה ומייצגיה – ללכת על גט ללא תנאים בכל מחיר.

הבעל הסכים לתת גט לאשתו, אולם בתנאי שתקיים האשה את הסדרי הראייה עם הילדים¹⁷

17 ראה בעמוד הבא, הבא מכתבו של הבעל (מתאריך 28.4.2014, בסעיף 14), שבו הוא מתנה את נתינת הגט בהסדרי ראייה עם הילדים, וכך מעיד שמואל גמליאל מאגף העגונות בביה"ד הרבני, בפרוטוקול (מתאריך כ"ח אייר תשע"ד), שאבי הבעל הבהיר בשם בנו, וז"ל: "כי תנאי בל יעבור של בנו למתן גט הוא שליחת הילדים להסדרי ראייה בניו-יורק".

כמו כן, יש לדעת שיש כאן עוולה הלכתית חמורה שכן זו זכותו של הבעל ע"פ ההלכה להתנות את מתן הגט בתנאי שהאשה יכולה לעמוד בו, אפילו במקרים שהוא בר כפיה, כמבואר בשו"ת מהרשד"ם (חלק א' אבה"ע סו"ס מא), שהוכיח את דבריו מדברי הבי" (באבה"ע סי' קמ"ג) בשם שו"ת הרא"ש (כלל מ"ג, אות י"ב). וספר 'חזה התנופה'. והובא דברי הרא"ש להלכה בשו"ע (אבה"ע סי' קמג, כא) והרמ"א סתם כדבריו (וכידוע מכללי הפוסקים דשתיקתו מוכיחה דס"ל כהשו"ע, הובאו דבריהם להלן בהערה מס' 106) וכן פסקו כמהרשד"ם בספר כנסת הגדולה (אבה"ע סי' קנ"ד הגה"ט, א). באר היטב (שם ס"ק א') שו"ת דבר אמת (סי' כ"ו). שו"ת עין יצחק (אבה"ע ח"ב סי' מ). ושו"ת מהרש"ם (ח"ח סי' ס'). והגרי"ש אלישיב זצ"ל (קובץ תשובות ח"א סי' קפא).

ולאמור שכל הפוסקים הקדמונים והאחרונים מביאים להלכה את פסק המהרשד"ם שגם במקרים שע"פ ההלכה מותר לכפות את הבעל לתת גט. בודאי שיכול הבעל לדרוש תמורת

הדיון הרבני הלאומי... תיק מס' 927170/1

קיבלתי את תביעת תגרושין ונחיתות ומכירת נכס שהגשתי... ליום 30.4.2014.

מפאת כבוד בית דין אני מתייחס להומנת שקיבלתי לדיון, ומבקש להביא בפניו את כל העובדות והאמתיות, ולא כפי שכתבו עיי בדברת הבתעיה.

- 1. כאשר חלטה התובעת ומייד עם קבלת הודיעה על מחלטה, קניתי כרטיס טיסה לארץ, והגעתי ארצה ביום לאחר...
2. לתובעת היה ביטוח פרואי אשר כיסה את אישטוה בבית החולים, ואני אדאני להפעלת הביטוח וכיסויי התשלום לבית החולים...
3. מהסכססם שהיו לנו שלימוני את העלויות עבור שהיית התובעת בבית לוינשטיין...
4. התובעת יכולה הייתה לקבל את הטופילים אותם היא קיבלה בארץ - בארצות הברית, ולא הייתה כל הצדקה להישאר ארצה על זעת עצמה בארץ...
5. כאמור הוריה של התובעת משפיעים עליה ועל הילדים לרעה חם שום מעלילים עלי דברים...
6. התובעת מעלימה את העובדות כי התקיימו בנינו הילדים משפיעים בבית המשפט לענייני משפחה בממס סכא, ובחשכם אשר קובל נתקם של פסק דין נקמה במפורש בין שאר שאני...
7. לאחר הדיון שהתקיים והעברת תמונות בותאם לחלטת כבוד בית המשפט ניסיתי מספר פעמים להתיקשר לילדים אולם בכל פעם ענה לי מישוה אחר מבני הבית, ולא איפשר לי לדבר עם הילדים...
8. התובעת הוריה עשו לי שיכלו כדי לתקם את הילדים ממני, ולא קיימו את פסק הדין והחסיכמות שהונעו אליהם בבית המשפט...
9. בטרם הגשת התביעה לבית המשפט לענייני משפחה התגוללו שיחונן בי הנדדים באמצעות דג ג, ועייף החסיכם שנובע סוכס כי אני אשכס סך של 3,500 שם והתובעת הותחייבה לשלוח לי תמונות, מחכיבים, ולאפשר לי לשוחח עם הילדים...
10. ואולם התובעת היא שלא עמדה בחשכס ולא איפשרה לי לשוחח עם הילדים ולא שילוח לי תמונות ומכתבים מחילדים כפי שסוכס, ועל כן הותקנת את החלטתם.

בית דין רבני הלאומי בתל אביב-יפו

התובעת מעלימה את העובדות כי התקיימו בנינו הילדים משפיעים בבית המשפט לענייני משפחה בממס סכא, ובחשכם אשר קובל נתקם של פסק דין נקמה במפורש בין שאר שאני... לאחר הדיון שהתקיים והעברת תמונות בותאם לחלטת כבוד בית המשפט ניסיתי מספר פעמים להתיקשר לילדים אולם בכל פעם ענה לי מישוה אחר מבני הבית, ולא איפשר לי לדבר עם הילדים... התובעת הוריה עשו לי שיכלו כדי לתקם את הילדים ממני, ולא קיימו את פסק הדין והחסיכמות שהונעו אליהם בבית המשפט... בטרם הגשת התביעה לבית המשפט לענייני משפחה התגוללו שיחונן בי הנדדים באמצעות דג ג, ועייף החסיכם שנובע סוכס כי אני אשכס סך של 3,500 שם והתובעת הותחייבה לשלוח לי תמונות, מחכיבים, ולאפשר לי לשוחח עם הילדים... ואולם התובעת היא שלא עמדה בחשכס ולא איפשרה לי לשוחח עם הילדים ולא שילוח לי תמונות ומכתבים מחילדים כפי שסוכס, ועל כן הותקנת את החלטתם.

מדינת ישראל

- 523 אני מבחיר: כשאנו עוסקים בעיון ובעגונות ביה"ד יודו מהתקדורה, כדי לנסות לפתור את העגונות וגם לשמור על כבודן של העגונות האומללות את בזה נמצאים לצד האישיה "יורדים לגרש".
524 ע"יד שרגא: אבל לא ירדת למגרש תנוון, זה מגרש כדורסל ואתה משחק חוקי.
525 ביה"ד: אני לא משחק כדורסל. אלו חיים של אישה עגונה, ואתה מדבר על משחקי כדור...
526 ע"יד שרגא (מרים את קולו על האיבי): אז אתה פוגע בזכויות יסוד של אנשים אחרים.
527 ביה"ד: אני אמרתי שכל שחם אל קשורים הם וישחררו אבל ככל שאהה מצדוק סרבן גט אני יודו למגרש.
528 ע"יד שרגא: אני לא הדקתה... אתה פוגע בזכויות יסוד...
529 ביה"ד: ע"יד שרגא, אתה הרי מאוכזת השלטון, בתיק הזה היה גם ניסיון לדיון ת"ד ואתה מייצג אנשים שביקשו לעלות את זה.
530 ע"יד שרגא: אני מבקש לפסול את כבודו על החתפרות שלו כלפי, על חוסר התגונות שלו כלפי ועל משוא הפנים.
531 הבקשה מבוססת על כך שהתפרסמה כלפי ע"יד שרגא לאחר שהחיתו בי דברים קשים ולא ראויים כשניסיתי להגן על כבודו של גב' [שמה] שנשאלה שאלה שלטונות אינה הוגנת ושהיה בה כדי להזדקק את עניונה.
532 ביה"ד הבחיר עוד קודם בקשת הפסילה כשאנו עוסקים עניינה של עגונה או מחויבים לפתור את בעיית עגונה ולהגן על כבודו.
533 בתגובה הטיח לעבר ע"יד שרגא באופן בוטה שיש לי דעה קדומה בתיק והוא מבין מה אמר עלי טו"ר מר מיטלמן. כמ"כ הטיח בי שאני פוגע שלא בדיון בזכויות חוקתיות של מרשיו.
534 אני חוזר ומבחר שישל אף התנהלותם הפסילה של מרשיו של מר שרגא אשר פעלו לחיות משפט בתיק זה כפי שבא לידי ביטוי בהחלטות שפיטוה ובהוראות להנהלת בתי הדין להגיש תלונה במסגרתה אמשיך לדיון בעניינם של מר [שמה] כלב פתוח ובגפס הפצה. הם לא יעשו כלל

התובעת מעלימה את העובדות כי התקיימו בנינו הילדים משפיעים בבית המשפט לענייני משפחה בממס סכא, ובחשכם אשר קובל נתקם של פסק דין נקמה במפורש בין שאר שאני... לאחר הדיון שהתקיים והעברת תמונות בותאם לחלטת כבוד בית המשפט ניסיתי מספר פעמים להתיקשר לילדים אולם בכל פעם ענה לי מישוה אחר מבני הבית, ולא איפשר לי לדבר עם הילדים... התובעת הוריה עשו לי שיכלו כדי לתקם את הילדים ממני, ולא קיימו את פסק הדין והחסיכמות שהונעו אליהם בבית המשפט... בטרם הגשת התביעה לבית המשפט לענייני משפחה התגוללו שיחונן בי הנדדים באמצעות דג ג, ועייף החסיכם שנובע סוכס כי אני אשכס סך של 3,500 שם והתובעת הותחייבה לשלוח לי תמונות, מחכיבים, ולאפשר לי לשוחח עם הילדים... ואולם התובעת היא שלא עמדה בחשכס ולא איפשרה לי לשוחח עם הילדים ולא שילוח לי תמונות ומכתבים מחילדים כפי שסוכס, ועל כן הותקנת את החלטתם.

10. התנהגותה של התובעת אשר לא מלאה אחר החסיכמים שהונעו אליהם, וגם אחרי פסק דין של בית המשפט לענייני משפחה מנמדים ומעידים כאלף עדים על רצונה של התובעת לתקם אותי מחילדים, ולמנוע ממני כל אפשרות של קשר עם הילדים שלי.

11. מאחר ואני מתגורר בחו"ל, מקום מושבו טרם הגשת התביעה, וכן אני, הילדים והתובעת ארוחי ארו"י"ב המקום לדון בתביעת הגירושין הינו בארצות הברית.

12. אין כל מניעה שהתובעת תשוב לארצות הברית עם הילדים, ונתת כאן בארצות הברית את הילכי הגירושין, ולא הייתה כל סיבה שהילדים יחבנו לארצות מדינת ישראל. כאמור התובעת על זעת עצמה וכלא החסיכמוני נשאת עם הילדים בארץ.

13. אני הנשתי בקשה בארצות הברית להחרות הילדים ארצה, ואולם בקשותי נדחנה מאחר והתובעת עם הילדים מתגוררים בקדומים - שוב אשר עיי חוקי ארצות הברית אנו חלק ממדינת ישראל, ועל כך הממשל לא יוכל לפעול לאימנת גיבול להחרות לילדים חטופים.

14. אני הצעתי לתובעת בהחלטת החלק המשפטי שתחזור לארצות הברית עם הילדים מאחר ומקום הילדים והתובעת הינו בארצות הברית מקום מגוריהם חטבעי. יש לי דירה בארצות הברית שכירות אשר בה יוכלו הילדים לגדול והתפתח ללא התערבות או תלות מצד הוריה של התובעת, אשר כאמור משפיעים לרעה על התובעת ועל הילדים.

בברכה,

לפינו מכתבו של הבעל שנשלח לבית הדין, אולם אבי"ד שלמה לסטמן אינו מתייחס למכתבו של הבעל שדורש הסדר על ראיית הילדים ואז מוכן לתת גט, כמו כן, אינו מתייחס לטענת הבעל: שיש לדון בארה"ב ואינו חייב לדון ברבנות באר"י.

מדינת ישראל

בית הדין הרבני האזורי בתל אביב יפו
תיק מספר: 927170/1
תאריך: י"א באייר תשע"ג (21/04/2013)
מפני כבוד הדיינים:
חבר מרכזי מוחרי בר אור - דיון
תובעת:
1. ת.
נתבעת:
1. ת.
גירושין:
1. ת.
הרכב:
1. ת.

פרוטוקול

- 1 הפועה האישיה רוביכ דבורה בריסק וכן מר אוראל בריאר - ידיד המשפחה.
2 ביכ התובעת: הבעל נמצא בחו"ל בבור פארק, הוא אינו אורח ישראל.
3 ביה"ד: תחילה יש לודא שיש נלו סמכות מקומית. התיק היה בעבר באי"א, יש לו אשור של המוכי הראשי שם על הבקשה להנכה אבל לו אל החלטת של דיון.
4 ביכ האישיה: לא היה התנגדות של הבעל, והבר שאנן אשר את ההעבר בחתימתו על הבקשה.
5 זה גם אל צריך לשנות לבעל הממצא בחו"ל.

לפינו צילום פסק ביה"ד על העברת התיק מאריאל לתל אביב - שכידוע שם נמצאים כופי הגיטין הידועים. זאת בלא ידיעת הבעל ולא החסיכמות! דבר שהוא נוגד את נוהלי בתי הדין הרבניים. והטו"ר בריסק שלא דברה עם הבעל מעולם, טוענת בחוצפה ובשקר - שאין התנגדות מצד הבעל להעביר את התיק! כשרבו לכולם שכן ישנה התנגדות שיעבירו את התיק אל כופי הגיטין הידועים מניה"ד בתל אביב, והבעל לא מסכים לכך...

למרות עובדות אלו שהבעל לא מסרב לדון גט (ומקומו ידוע) - אבי"ד שסטמן מחייב את הבעל בכפיית גט, ודן את האשה כאשה יעגונה שבעלה נעלם ולא ידוע מקומו כפי שמצוטט בפרוטוקול שלפנינו.

ושיגמרו לסדר את כל ענייני הממון לפני הגירושין¹⁸. בית הדין הרבני סירב לשמוע את צד הבעל ובקשותיו הלגיטימיות וההגיוניות, וביקש כהרגלו¹⁹, מהבעל: "קודם תן גט אחר כך נדון על הסדרי ראייה וענייני ממון". הבעל סירב לתת גט באופן זה. בנוסף טען הבעל ששניהם אזרחי חו"ל,

נתינת הגט כל תנאי סביר, לבקש כסף ורכוש מהאשה בסכומים שיכולה לעמוד בהם. וק"ו שהבעל יכול לדרוש את ביטול החובות והגזלות, ומזונות שלא כדין. וק"ו שיכול לדרוש את ראיית ילדיו ואף לקבל את משמורת הבנים אצלו אחרי גיל שש.

ונמצא שלדעת המהרשד"ם ודעימיה אם לא יקיימו את תנאיו של הבעל הגט בטל מהתורה, למרות שהוא בר כפיית גט מן הדין. ואילו דייני בתי הדין הרבניים הרוצים להוכיח לחברי הכנסת החילוניים וארגוני הנשים שעושים הרבה גיטין ואין מסורבות גט, חייבים להתעלם לגמרי מפסק המהרשד"ם ודעימיה.

וק"ו במקרה שלפנינו שהאשה מנעה מהבעל הסדרי ראייה מינימאליים עם הילדים - שזכות זו המוקנית לאב ע"פ ההלכה גם בלא שום תנאי! שגם לדעת שו"ת הרשב"ש (סי' שפ"ג) שחולק על מהרשד"ם ודעימיה (וסובר שבעל שהוא בר כפיית גט לא יכול לעשות תנאי עבור נתינת הגט), מ"מ בנידו"ד כיון שהזכות מוקנית לבעל גם בלי תנאיו והאשה רוצה לנשל אותו מזכויותיו, ודאי שלכו"ע (גם לרשב"ש) זכות הבעל לעכב את הגט עד שיאבטח לעצמו את הסדרי הראייה עם ילדיו (עיין לקמן עמ' פז). ולכן פשוט שהגט שינתן בתיק זה בלא הסדרי ראייה לבעל כרצונו - יהיה בטל מהתורה.

כמו כן, לפי התורה 'משמורת הילדים': **הבנים אחרי גיל שש הם אצל האבא** כמו שנפסק בשו"ע (אבה"ע סי' פב סעי' ז'). וגם הבנות, אם ישארו יותר שומרי מצוות אצל האבא - נותנים אותם לאב, כי ב"ד 'אביהם של יתומים' (ראה בספר משפטי ישראל סי' י' בהרחבה גדולה שכן הוא הסכמת כל הפוסקים. וכן פסק להלכה הגר"ע יוסף זצ"ל בספרו שו"ת יביע אומר חלק י"א סי' ס"ז סק"א).

ואילו לפי הרבנות שכפופים לחוקי המדינה, נותנים את הילדים לאמא, גם במקרים קשים שהאמא יצאה לתרבות רעה והיא חילונית, - הדיינים ברבנות ישאירו את משמורת הבנים והבנות אצל האם, כמו שראינו בעינינו במקרים רבים.

18 כמו שכתב הרמ"א (באבה"ע סדר הגט סי' קנ"ד ס"ק פ"א) שחובה לסדר כל ענייני הכתובה לפני הגירושין. ומה שכתב הרמ"א 'כתובה' ק"ו שאר ענייני הממון, כמו שפסק בשו"ת אגרות משה (אבה"ע ח"ד סי' קט"ו) **שחייבים לסדר כל ענייני הממונות בין הבעל לאשה קודם מסירת הגט** כדי שלא יתעוררו שאלות על כשרות הגט עקב תביעות מצד האשה אחרי הגט.

וכן פסק ערוך השולחן (סדר הגט התמידי אות א'), שיסדרו כל ענייני הממון קודם הגט. ואם יש תשלומין ביניהם יודיע הרב לבעל, "שלא יהיה לזה שום שייכות כלל לגט, ושבאם אפילו לא תקיים (התנאי), הגט נשאר בתוקפו, כי אין אנו נותנין גט על תנאי, ושכאופן זה יתן גט. ואם לא יתרצה הבעל באופן זה, לא יסדר לו הגט". מבואר ב'ערוך השולחן' שכאשר הבעל מסרב לתת גט לפני סידור ענייני הממון ביניהם, אסור לרב לסדר את הגט, כי תנאו של הבעל יכול לפסול את הגט.

19 **מנהג הדיינים ברבנות** שכאשר הבעל דורש לסדר קודם מתן הגט, את ענייני הממון והסדרי ראייה עם הילדים, הדיינים אומרים לו ברורות: "קודם תן גט ואחר כך נדבר הלאה על שאר העניינים שלך". כך כתב הדיין ש. דייכובסקי בכמה מקומות. ובראיון אישי שנתן לביטאון של לשכת הטו"ר ('משפט צדק' כסליו תשע"ו גליון 4 עמוד 22) לרגל צאת ספרו, כותב בבירור את משנתו. וז"ל: "יש זכות של האשה לקבל גט, קודם תן גט אחרי כן נדבר, אם האשה לא תסכים לאחר מכן זה בעיה של בית הדין". וכן כתב הדיין א. לביא במאמרו בביטאון הנ"ל עמוד 3.

ובזה הדיינים הנ"ל עוברים על דברי הרמ"א (שו"ע אבה"ע סי' קנ"ד בסדר הגט סעי' פ"א) שבו קובע הרמ"א שאת כל ענייני הממון צריך לסדר קודם נתינת הגט כדי שלא יגיעו למצב של גט מוטעה, שלא יאמר הבעל על מנת כן לא גירשתיה, וביאר את דברי הרמ"א בהרחבה בשו"ת אגרות משה (אבה"ע חלק ד' סי' קט"ו), הו"ד בהערה קודמת.

שתבוא האשה לחו"ל לסידור גט²⁰.
 הבעל הדגיש: שהאשה בידיה מעגנת את עצמה, כי לא עומדת בהסכמים ולא מקיימת מה שקבע בית המשפט! הבעל דרש מבית הדין הסדרי ראייה ברורים ומוגדרים עם ילדיו עוד לפני מתן הגט. אך בית הדין הרבני, כהרגלו, לא התייחס כלל לטענות הבעל, ופסק על הבעל כפית גט, מאחר שהוא 'מעגן את אשתו' על כל המשתמע מכך (מצו"ב לפנינו הפרוטוקול).

ועתה להכריעה.

הצדדים פורזים למעלה משמונה שנים ואין כל ספק שאינם רוצים זה בזה. על פי דין כאשר שני בני הזוג אינם רוצים זה בזה ואף כאשר הפירוד נוצר בגינו של אחד מבני הזוג, אין כל מקום שאחד מבני הזוג, ויהיה זה הבעל או האשה, יעגן את בן זוגו ויכפה עליו להמשיך במטגרת נישואין ויקה מכל תוכן. יסוד דין זה בדברי רבינו ירוחם בספר מישורים (נתיב כ"ג ח"ח). בשלוחן ערוך אה"ע סי' קנ"ד סעיף ה' נפסק שאין כופין בעל לגרש את אשתו אלא באותן שאמרו חכמים. מכל מקום, כתבו הפוסקים שכלל זה נאמר דווקא במציאות בה הבעל מתגורר עם אשתו - אלא שיש לה טענות בדבר חסרונות שבו. אולם, במציאות בה הבעל אינו מתגורר עם אשתו ברצונו או בעל כרחו והאישה עגונה ללא בעל כופין את הבעל לכל הדעות. כך כתב בשו"ת זקן אהרן סי' קמ"ט, כך כתב גם בתהוות תוספות יו"ט לטור אה"ע סי' קנ"ד וכך כתב גם בשו"ת חכם צבי סי' א'.

ניגון אישה ע"י בעלה אינו קביל מבחינה הלכתית ובמציאות כוונתו יוש לחייב את הבעל לתת גט ואף לכפותו.

צילום החלטה של אב"ד שטסמן עם נימוקיו לכפות את הבעל לגרש

ז. עקירת התורה וההלכה

בפסק דין זה, אב"ד שטסמן עקר בזדון הלכות רבות וחמורות, וכדלהלן:

א. לא שייך לדון כלל את הבעל על כפיית גט שלא בפניו²¹ ועל כן כל פסק דינו בטל מהתורה

20 כנפסק בשו"ע (חושן משפט סי' י"ד סעי' ג') שאפילו אם היו בעיר אחת שיש שני בתי דינים, הולכים אחרי הנתבע לבי"ד שהוא רוצה. וראה מקורות באריכות להלן בהערה 22. וק"ו בנידון דידן שמדובר בשני ארצות שונות שדנים את הבעל במקומו, ואילו הדיין שטסמן עבר בשאט נפש על הלכה פסוקה זו, וחייב את הבעל לדון דווקא בא"י נגד הכרעת הפוסקים. מלבד זאת, כבר התפרסם בעולם כולו שדייני בתי הדין הרבניים אינם אוביקטיביים, הם מטים במכוון לטובת האשה ורומסים את הבעל באכזריות. גם במקרה שלפנינו הבעל הבין בשכל ישר שאין סיכוי לכלום אם ידונו אותו בארץ ישראל ולכן ביקש לדון בחו"ל כי חפץ היה בטובת המשפחה והיה מעוניין בשלום בית. הבעל ידע שאם יגיע לארץ, יכנס מיד למעצר בצינוק עד לנתינת הגט המעושה בלא שום תנאים, ולכן לא התפתה לדבריהם (מתאריך ל' ניסן תשע"ד) שידונו בארץ על בקשת הבעל להסדרי ראייה עם הילדים, וביקש שהאשה תבוא לחו"ל. שם ישנם גם דיינים הגונים ולא משוחדים ע"י ארגוני הנשים. שידונו בכל התיק ביושר וכדין התורה והשו"ע. נמצא שכל הטרגדיה של האשה באה רק בגלל אלימות ושחיתות בתי הדין הרבניים בארץ ישראל.

21 מנהג הרבנות שבעל שלא הופיע לדיון בשוגג או בזדון, דייני הרבנות פוסקים לו כפייה לגט שלא בפניו. וידוע שדין כפייה שצריך בי"ד גם עצם הפסיקה לכפייה מצריכה בי"ד. שהרי מבואר בגמרא גיטין פח: שרק בית הדין של ישראל יכולים לכפות את הבעל לתת גט, ואם כפוהו אחרים נחשב כפייה שלא כדין והגט פסול. וכן נפסק בשו"ע (אבה"ע סי' קל"ד סעי' ט') שאם בי"ד של ישראל בעצמם לא יכולים לכפותו בשוטים, יכולים לצוות לעכו"ם שיכפוהו בשוטים. והטעם שזה מועיל, כיון שהעכו"ם כופה את הבעל מכח ציווי בית הדין. וא"כ הו"ה בנידון דידן שהכפייה בפועל (כלא או מזונות מעוכבת) נעשה ע"י משטרת ישראל שאיננה בגדר בי"ד, ודינה כמו עכו"ם! אלא שהמשטרה פועלת מכוחו וציוויו של פסק בי"ד. לכך פשוט וברור שאי אפשר לתת פסק של מאסר לבעל או קנס מזונות מעוכבת אלא רק אחרי שהיה מעשה בי"ד כשר שהיה בפני בעל הדין. וכיון שהיום המנהג ברבנות שפוסקים מאסר ומזונות מעוכבת, גם שלא בפני הבעל דין, נחשב שפעולת המשטרה לא מתייחסת לבי"ד של ישראל, וזה כמו עכו"ם שמכים את הבעל מעצמם, ולא מחמת ציווי בי"ד של ישראל שבאופן זה פסק השו"ע שהגט בטל מהתורה.

וכיון שדנים אותו שלא בפניו, כבר כתב בשו"ת מהר"ם שיק (חלק חו"מ סי' ב') שדיניהם בטלים, כי זה לעיכובא לדון דווקא בפניו. והובאו דבריו להלכה בספר 'דברי גאונים' (כלל ל"א אות מ"ח). נמצא לפי זה שגם במקרים נדירים שהבעל בר כפייה כדיון, מ"מ מעשה הכפייה שנקבע

והגט שינתן בכפיה מפסק זה - הוי בגדר כפיית גט שלא כדין שבטל מהתורה.

ב. זכותו הגמורה של הבעל לדרוש לעשות את הגט בבית דין מסוים שהוא מעדיף. ולכן הבעל שגר בחו"ל, אם הוא מוכן לדון בבי"ד בחו"ל, אם דנים אותו לגרש במקום אחר בכפיה, הגט בטל²².

ג. פשוט וברור שהפשע לתפוס את הורי הבעל כבני ערוכה ולצערם עד שבנם יתן גט, הוא מעשה אכזרי שאין לו שום מקור הלכתי, ועל פי הלכה אסור להעניש ולכפות את הוריו של הבעל, על

בבי"ד הרבני שלא בפניו, כמצוי, הוי בגדר כפייה שלא כדין, והגט בטל מהתורה. ולכן בתיק שלפנינו גם לשיטתו המשובשת של שטסמן שהבעל הוא בר כפיית גט, אולם פסק כפייתו שלא בפניו - נוגד את ההלכה והגט בטל מהתורה.

וכן פסק מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל (בקובץ תשובות חלק א' סי' קפא) שבכפיית גט לכל הדעות הפסק חייב להיות בפני הבעל, ודיין שיפסק שלא בפניו - הפסק בטל וכפייתו אסורה. וכן נהג הגרי"ש אלישיב הלכה למעשה וביטל את פסק הדין של כפיית הבעל שנעשה שלא בפניו.

22 נפסק בשו"ע חו"מ (סי' י"ד סעי' ג') שאם יש שני תלמידי חכמים בעיר אחת, האחד גדול מחברו, יכול אחד מבעלי דינים לומר, לא אדון בפני זה, אלא בפני זה, ואע"פ שהוא קטן ממנו כיון ששניהם בעיר אחת. ועיין בנתיבות המשפט (משפט הביאורים סק"ג), שהתובע והנתבע צריכים להגיע להסכמה לאיזה בי"ד מסכימים שניהם לדון, ואם לא הגיעו להסכמה, זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד, ושניהם בוררים שלישי (הנקרא זבל"א). ואם שני בתי דינים לא מוכנים לשבת יחד כלל, (וא"א לעשות זבל"א) אז הולכים אחרי הנתבע. (ועיין לקמן 'שערי הלכה' פרק טו שאין לביה"ד הרבני דין בי"ד קבוע שיכולים לכוף לדון אצלם). וק"ו בנידו"ד שהוי בשני ארצות שונות, שהרי הרמ"א (בשו"ע חו"מ סי' י"ד סעי' א) פסק בשם המהרי"ק שאפילו בשני ערים בלבד הולכים אחר הנתבע אפילו לבי"ד קטן יותר הנמצא בעירו של הנתבע. וק"ו כשמדובר בשני ארצות רחוקות שהולכים אחרי הבעל הנתבע, וע"כ במקרה שלפנינו חובה לדון רק בבי"ד בארה"ב.

ובמיוחד כאן שמדובר בבעל ואשה, שעל זה כתב הפתחי תשובה (שם סק"ד בשם מוהרי"י העשיל אשכנזי) שהאשה תמיד חייבת ללכת לדון בעיר של הבעל גם היא הנתבעת והבעל הוא התובע, כיון שהאשה חייבת בכבוד בעלה, וגם בגלל שטלטולא דגברא קשה מדאיתתא.

וא"כ כיון שבמציאות היום הנשים הולכות לבתי הדין הרבניים כי שם מקבלות יותר מהמגיע להם ע"פ הלכה. והבעלים רוצים לילך לבי"ד חרדי שנוהג ע"פ התורה. פשוט שלפי פסק השו"ע אסור לחייב את הבעל לדון דווקא ברבנות. ומה שכופים את הבעל לכזו ע"י צו הבאה הנאכף ע"י המשטרה, הוא נוגד לגמרי את ההלכה, וכל פסקיהם בטלים. ולכן אפילו במקרים שהבעל הוא באמת בר כפיית גט, מ"מ בשעה שלא הסכים לדון ברבנות - אינם יכולים לכופו לגט, והגט בטל מהתורה הגט בטל מארבעה טעמים:

א. שאם הבי"ד עושה עבירה אין שליחותיהו דקמאי שהוא הסיבה שבי"ד בזמנינו שאינם סמוכים יכולים לדון, משום שהם עושים שליחותיהו דקמאי, ובמקום שבי"ד עושים עבירה שאז אינם באים מכח קמאי - אין להם דין בי"ד כלל.

ב. שחז"ל לא עשו בכזה מקרה של כפית גט דין אפקעינהו - לדעת רבים מהראשונים שכל כפית גט מועיל מדים אפקעינהו.

ג. או משום דהוי כפייה שלא כדין. ואע"פ שהדין שהולכים אחרי הנתבע זה רק דין דרבנן - כבר פסק בספר ישועות ישראל (חו"מ ע"מ סק"ב) שאם יש איסור לדיינים לדון מדרבנן, יש להם איסור לכוף את האדם בדיניהם ואם כפו הוי כפיה שלא כדין - והדין בטל. ולדבריו הו"ה בנידו"ד שהוי בגדר כפיה שלא כדין והגט בטל מהתורה, ועיין בקונטרס גיטי הכזב (בפרק כ"ז ובהערה 116 הסבר לכל הטעמים הנ"ל בהרחבה).

ד. לדעת המהרשד"ם ודעימיה (הובאו דבריהם לעיל בהערה 17) שאפילו בעל שהוא חייב כפיית גט יכול לעשות תנאי בגט ואם לא שמעו לתנאו הגט בטל. והו"ה בנידון דידן, שא"א לכופו ללכת לבי"ד שאינו רוצה, וראה בהרחבה בספר משפטי ישראל (סי' א' אות י"ב). וק"ו בנידו"ד שזו זכותו הגמורה, שגם לדעת שו"ת הרשב"ש המובא לעיל בהערה 17, יוכל להתנות לדון בבי"ד שבחו"ל.

כך שבנם אינו נותן גט – משום "שאינ אדם נתפס על חברו". ראה מקורות מהפוסקים חלק ב' של קונטרס זה (ב'שערי הלכה' פרק ד').

ד. אב"ד שטסמן (בשנת תשע"ד) הוציא פסק לחייב את הבעל בגט, והסתמך על דעת 'רבינו ירוחם' שבמרדו זה על זה הכפיה מותרת (צילום הפסק הובא בעמ' לח). אולם בזה פשע שטסמן בשניים:

1. שכאן המרידה החלה מצד האשה והבעל לא השתתף במרידה. ואין כאן מציאות של מרדו זע"ז, אלא אשה מורדת בלבד.

2. מאחר שהכרעת הראשונים והפוסקים שהכופים גט 'במרדו זה על זה' הגט בטל מהתורה, ודעת רבינו ירוחם היא יחידאה. והיותו נראה, שהביאור האמיתי ברבינו ירוחם שונה מפרשנות דייני הרבנות, ודין מרדו זה על זה שווה לדין "מורדת". ונפל כל בנין פסקו, ואין אפילו דעת 'רבינו ירוחם' כדבריו (כמבואר לקמן בהרחבה בחלק ב' שערי ההלכה פרק ח' ובהערה 68).

ה. בנוסף כתב אב"ד שטסמן לתמוך את חיוב הגט במקרה זה על הפוסקים: 'זקן אהרן' הגהות תו"ס יו"ט, וחכם צבי. וראה להלן חלק ב' (שערי הלכה פרק ט) שכל ראיות אלו דחויים. ואדרבה, מכל הראיות שהביא לדעתו וחידושו, מוכח הפוך מדבריו, שגם כשאין הבעל והאשה דרים יחד – אין כופין אלא במה שמפורש בחז"ל. וכן ראיית הח"צ מתוס' נדחים מלשון התוס' עצמו. והגהות תוס' יו"ט אפשר לפרש בלשונו שדעתו כדעת הראשונים וגדולי הפוסקים.

בנוסף לכל האמור הסיפור שלפנינו מוכיח על שיטת ה'פסיקה' החדשה הנהוגה בבתי הדין הרבניים, שלא מעיינים בש"ס ופוסקים, אלא מחפשים בשטחיות במאגרים ממוחשבים, כדי למצוא איזה שהם שיטות דחיות שהוזכרו בספרי זמנינו או בפד"ר עלומים, ובשיטת "העתק הדבק" מדמים ומעבירים פוסקים.

לכן אל לנו לחשוך שהדיינים שמצאו מציאה להתיר כפיית גט גם במה שלא מפורש בחז"ל, באופן שבעל ואשה אינם דרים יחד, אכן ביררו הלכה זו ובקיאים בה. המציאות היא אחרת לגמרי, דיינים אלו עובדים בשיטת 'העתק הדבק'. המטרה היתה ברורה להם מראש שצריך לחייב ולכפות גט, הם רק חפשו משהו שישמש "כסות עיניים" בעיני הציבור, שכביכול הם פועלים ע"פ ההלכה. כך הגיעו לגיבוב שיטות יחידות ודחיות בפוסקים, אפילו שדבריהם תמוהים, ושלא פוסקים כמותם, היות ובראשונים וגדולי הפוסקים נכתב ונפסק להיפך.

כך במקרה שלפנינו מצא הדיין שטסמן בספר: "אלו שכופין להוציא" (שיצא בשנת תשע"ג ע"י הדיין י. גולדברג) שהביא בתור וי"א את השיטות הדחיות שהזכיר אב"ד שטסמן, אולם לעיקר ההלכה נקט בספר הנ"ל שהכפיה אסורה, וז"ל: "אין כופין אלא באותם שאמרו חכמים"²³.

אך אב"ד שטסמן שהחליט מראש שצריך לכפות את הבעל לגט, העתיק משם רק מה שלבו חפץ, והקיל כדעת הפוסקים הדחויים ונגד דבריהם המפורשים של רבותינו הראשונים: הרא"ש הריב"ש וביאור הגר"א שגם כאשר בני הזוג לא גרים ביחד, הכפיה אסורה, בכל המקרים והמצבים שאינם מפורשים בחז"ל. עיין בזה לקמן חלק ב' בשערי הלכה פרק ט'.

23 מעניין לציין שהדיין י. גולדברג בספרו 'ואלה שכופין להוציא' לא הביא אפילו כדעת יחיד את שיטת רבינו ירוחם, משום שלדעתו הכפיה במרדו זה על זה ע"פ רבינו ירוחם - אסורה בהחלט (כפי שאמר הדיין י. גולדברג לפני כמה שנים לאחר הרבנים הגדולים בארץ ישראל).

ו. אב"ד שטסמן חייב את הבעל בגט מטעם נוסף, שקיבל היתר מאה רבנים לשאת אשה על אשתו, ולטענתו כבר נשא אשה שניה. דברי אב"ד שטסמן נוגדים את ההלכה, כיון שכאשר האשה מורדת בבעלה, מותר לבעל לשאת אשה על אשתו. וחיוב כפיה משום שעבר על הרום דרבנינו גרשום, הוא שלא כהלכה ומבטל את הגט, (ראה מקורות להלן ח"ב שערי הלכה פרק ה).

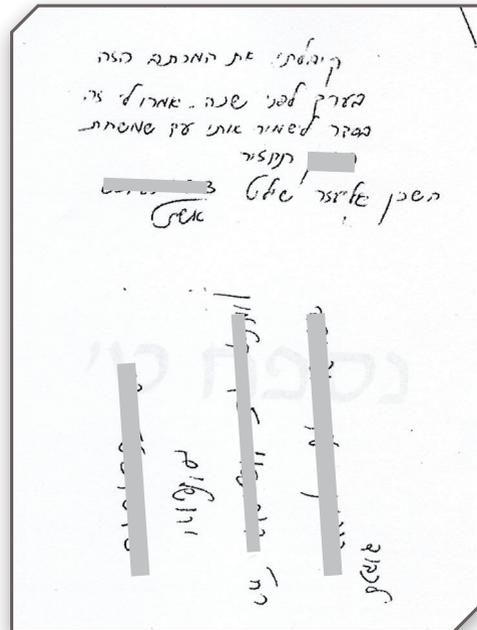
ה. קורבן הבריונות - אביו הזקן והחולה

מאחר והבעל תושב חו"ל, וקצרה ידו של בית הדין הרבני להכניסו לכלא כמנהגם, החליט בית הדין להניח את ידו על הוריו, ובערמה תכננו להכניס לכלא את אביו ואמו של הבעל ה'סרבן'. בית הדין שמע מב"כ האשה גב' בריסק על שהותם של הורי הבעל בארץ ישראל מדי כמה חודשים בחצר הקודש ערלוי, שבישיבה זו למד בבחורות ולהאדמו"ר זצ"ל מערלוי היה האב מקושר כל ימיו. על כן החליט ביה"ד לשלוח לאב ולאם הזמנה למתן עדות בביה"ד הרבני שאינם מסיתים את בנם לעגן את אשתו.

המכתב נשלח למקום שהותם הזמני בארץ ישראל שבועיים אחרי שכבר חזרו לחו"ל. ביה"ד ידע בבירור שההורים בחו"ל ולא קבלו את המכתב לידיהם, על כך מעיד השכן שקיבל את המכתב **משליח ביה"ד** שביקש מהשכן שישמור את המכתב עד שההורים יחזרו מחו"ל (מצ"ב צילום המכתב). והנה, משלא הופיעו ההורים בביה"ד בתאריך שהוזמנו, הוציא אב"ד שטסמן 'צו מעצר' להורי הבעל, על שכביכול לא התייצבו לעדות, ופגעו בכך בכבוד בית הדין הרבני. כל זאת כאשר דרישת ההתייצבות למתן 'עדות' נשלחה במכוון שבועיים אחרי חזרתם לחו"ל.

בשיטה זו **שלא מביישת את העולם התחתון**, ניצל אב"ד שטסמן במרמה את העדרם של

ההורים, ואי ידיעתם שכבר יצא עליהם צו מעצר, כדי לפרוס מלכודת לרגליהם, שבפעם הבאה שיבואו לבקר בארץ יעצרו מיד בכניסתם לארץ, ויושלכו לכלא.

העובדה שהורי הבעל לא היו בארץ בשעה שנשלחה להם הזמנת ביה"ד, מוכחת גם מתאריכי החתימות המופיעים על הדרכונים שלהם. בדיקת הדרכונים היתה מבטלת את עילת המעצר של הורי הבעל ברגע אחד. אולם האב"ד שטסמן בצעד בריוני החרים את דרכוני הורי הבעל²⁴, ובכך לא יכלו עורכי הדין של ההורים להוכיח את צדקת טענתם. כאשר העו"ד המייצג את האב הביא לביה"ד את תאריכי הטיסה מסוכני הנסיעות, הודיע אב"ד שטסמן שסוכני נסיעות לא מקובלים על בית הדין. לבקשת העו"ד שהאב"ד יסתכל בדרכונים המוחרמים המונחים בבית הדין, שמוחתמים בהם

השכן של ההורים מעיד שקיבל את המכתב אחרי נסיעת ההורים לחו"ל ושמו עליו כשנה עד שחזרו. ביה"ד ידע שההורים לא קבלו את המכתב, ואע"פ כן הוציאו ביה"ד על ההורים 'צו מעצר' עוד לפני שחזרו לארץ.

24 כמובא בהחלטת אב"ד שטסמן מתאריך כ"ד תשרי תשע"ו (7.10.15).

תאריכי הנסיעות המוכיחים שההורים היו בחו"ל בתאריך שהוזמנו לבית הדין... אב"ד שטסמן קטע את דבריו, התעלם מבקשתו, ולא התייחס אליו כלל!

כאמור, בתרגיל בריוני זה של החרמת הדרכונים הצליח אב"ד שטסמן להוציא צו מעצר על ההורים עקב אי התייצבות בבית הדין הרבני למתן עדות²⁵. אולם כדי להאריך ולמשוך את שהותם בארץ ולגרומם להם להפעיל לחץ על בנם לתת גט, לא הכניס אב"ד שטסמן את הורי הבעל לכלא, (שאז לפי חוק, מתן העדות נעשית מיד), אלא 'הסתפק' בעיכוב היציאה מן הארץ, **ודחה בתרגילים שקריים את זימון ההורים למתן עדות במשך כשנתיים ימים.**

לאחר מכן המשיך אב"ד שטסמן בבירונותו וקבע על ההורים הזקנים "צו עיכוב יציאה מהארץ" **בטענה חדשה שהמציא:** "שההורים הזקנים עוזרים לבעל בכסף", ומדין מסייעים לעוברי עבירה אסר עליהם לצאת מהארץ עד שידאגו שבנם יבוא לארץ ישראל ויתן גט. על פי זה קבע שגם אחרי שההורים יתנו עדות, "עיכוב היציאה" במקומו עומד.

צו זה יצא כבר לפני מספר שנים ועד היום עומד 'צו עיכוב היציאה' בתוקפו ע"י תרגילים וביריונות של האב"ד שטסמן. למרות המציאות הברורה מזה שנים על העדר קשר בין האב לבנו, ולמרות עדויות האופי וההוכחות המוחצות **שהאב ביקש מבנו לתת גט.** ולמרות שבית הדין עצמו מודה שהבעל מוכן לתת גט, והמעכב היחידי הוא ראיית הילדים!²⁶ למרות שכתובת הבעל ידועה, הטלפון שלו ידוע, והוא חי וקיים, והאשה לא עגונה, למרות הכל עשה אב"ד שטסמן משחקי סחבת וגרירות רגליים מסמרי שיער כדי להשאיר את 'צו עיכוב היציאה' על מקומו.

ט. שטסמן מכפיש את גדולי הדור בלקיחת שוחד

זקן האדמורי"ם, כבוד קדושת האדמו"ר מערלוי זצ"ל²⁷, שלח מכתב מכובד ומנומק ל"בית הדין הרבני". במכתב זה מעיד שהוא מכיר את האב משנים רבות כאדם רם מעלה **והוא יודע בבירור שאין לאב השפעה על בנו,** ולא הוא זה שמעכב אותו מלתת גט. כמו כן האדמו"ר מפאפא **מארה"ב** שלח עדות מיוחדת על אופיו הנאצל של האב שאינו חשוד על עיגון כלתו (ראה צילום בעמ' מד). לדבריו מדובר במקרה ברור שהבעל לבדו מעכב את הגט בגלל שבית הדין לא מתייחס כלל אפילו לדרישה המינימאלית ביותר שלו.

גם רבה המפורסם של מגדל העמק הגרי"ד גרוסמן שליט"א בשהותו בחו"ל שמע על הסיפור,

25 בהחלטה (הנוכרת בהערה קודמת) כתב שטסמן, וז"ל: "נוכח האמור אין מנוס ממתן צו מעצר כנגד הורי הבעל. הורי הבעל יעצרו ע"י משטרת ישראל ויובאו על ידה".

26 מקור לכך הוא פגישת שליח בית הדין שמואל גמליאל, עיין לעיל הערה 17.

27 כידוע מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל כיבד והחשיב מאוד את האדמו"ר מערלוי זצ"ל, והעריך את גודל תורתו ומידת האמת שבו. לא פעם התבטא על האדמו"ר שהוא צדיק יסוד עולם, ולא נושא פנים לאיש, גם לא לעשירים גדולים. אולם אב"ד שטסמן מטיל מום בקודשים ובאנשים שאין לו אפילו קצה נגיעה והשגה בגדולתם, קדושתם וגודל מידת האמת שלהם. חז"ל קבעו 'כל הפוסל במומו פוסל'. אב"ד שטסמן שבכל מהותו וחיוויו הוא שפוט של המדינה, שממנה יונק את משכורתו הענקית, ועל כן רוקד לצליל החליל של המדינה נגד ההלכה והיושר האנושי. ע"כ רק הוא יכול לדמיין שהרבנים והאדמורי"ם כמוהו. כשלמעשה ההיפך הוא הנכון, וגדולי ישראל נשמרו מכל נגיעה והפסידו כספים גדולים למוסדותם כדי לשמר את האמת בהרתה.

ד. כ"כ של המבקשים חוזר פעמים רבות על האמירה כי "המבקשים כועסים מאוד".
 אנו יכולים להבין זאת. "הגביר הגדול" אשר "קונה" בכספו רבנים וחצרות אדמורי"ם סכר לתומו כי ניתן להשפיע "ולקנות" גם דיינים, והוא "כועס מאוד" נוכח התגלית כי במערכת בתי הרבניים אין משוא פנים בדין ולא ניכר שוע לפני דל.

התנהלותו של "הגביר הגדול" התואמת להפליא לתיאורי "גבירים" ספרותיים - ציוריים הייתה אפילו משעשעת לולא הינו עוסקים בפרשת עיגונה של אשה צעירה ואומללה.

לפינו צילום הפרוטוקול בו האכ"ד שטסמן מאשים רבנים ואדמורי"ם בקבלת שוחד ועדות שקרית, ולועג לאב הזקן באותם תיאורים אנטישמים שהגרמנים ביטרימרי תיארו את היהודים כשולטים על העולם... תוסף לתיאוריו רק אף עקום...

ונסע במיוחד לביתו של הבעל ודיבר עמו במשך מספר שעות ובקש ממנו לזרז את העניינים כדי לתת גט בהקדם ולשחרר את אביו הזקן והחולה מעיכוב היציאה שהוטל עליו בארץ ישראל. (דרך אגב, הרב גרוסמן מצא את הבעל מידי! ולא כדברי שליח הרבנות שמואל גמליאל, שאי אפשר לפגוש את הבעל, כי הוא מסתתר, ולכן הוא לא פגש אותו, וע"כ שוחח עמו רק בטלפון)

הבן אמר לרב גרוסמן שהוא מנותק מאביו, ואם אביו סובל, זה לא בעיה שלנו! אלא זה בעיה של

בתי הדין האכזריים שרומסים ברגל גאוה את הדרישות המינימאליות ביותר שלו.
הבן טען באופן נחרץ שהוא לא יכול לוותר על דרישה מינימאלית זו של ראיית ילדיו.

הגרי"ד גרוסמן שהוא ידוע ומפורסם בכושר השכנוע שלו ובהבנת נפש האדם, יצא מהפגישה הארוכה בהבנה ברורה שאין לאב שליטה על הבן.

הגרי"ד גרוסמן כתב מכתב מפורט ומנומק (ששלח לבג"ץ שדנו בערעור שהוגש ע"י ב"כ האב) על פגישתו עם הבעל, ופירט במכתבו שאין ולא תהיה לאב שום השפעה על הבן. להיפך, הבן סיפר שאביו ביקש ממנו פעמים רבות שיתן גט, והוא זה שמסרב. (צילום המכתב מצורף בעמוד זה).

אולם אב"ד שטסמן דחה את עדותו של הגרי"ד גרוסמן בטענה נבזית ומסעירה: (מצ"ב למעלה צילום הפרוטוקול) שאינו רוצה לקבל את עדותו של הרב גרוסמן, מאחר שהוא קיבל 'שוחד' מהאב. לטענתו אב זקן זה משחד רבנים ואדמורי"ם וקונה אותם בכסף.

18.12.16
 רבני יצחק דוד גרוסמן
 Chief Rabbi of Migdal Ha'emek
 Member, Chief Rabbinate Council
 Dean, Migdal Ohr Institutions

חבר יצחק דוד גרוסמן
 רב העיר מגדל העמק
 חבר מועצת הרבנות הראשית
 נשיא מוסדות מגדל אור

לכבוד

בית המשפט העליון

היושב לדין בבית משפט גבוה לצדק

בירושלים

הנדון: **חיים יהודה הוגמן**

הרבני לאשר בזה שלפי בקשת אביו של הנער ר' [שם] נפגשתי עם הגדל הישקעתי כוחות עצמיים להשפיע עליו שיתן גט לאשתו, לצערי הרב ללא הצלחה. הבן מתנה את התהליך בתנאי שחילדים יתקשרו אליו ויהיו בקשר, האב ביקש ממני תמיד נסדר לעשות כל מאמץ כעניין גביר עשיתי.

לפי דברי הבן לא אפלט לו שהאבא יישאר בארץ גם 150 שנה, והוא טוען שהאבא, האחים והאחיות ניתקו אתו קשר בגלל שהוא מסרב לתת גט, אינם מוכנים שישתתף במתותם ויהיה איתם בקשר. עם כל זה הוא מתעקש לא לתת גט עד שיתפרו אתו בדברים שהוא רוצה.

הסברתי לו את גדל המסך שהוא עושה לצעמי, להורים ולמשפחה, אך עם כל זה עומד על דעתו שירבד ראשון הוא רוצה שחילדים יהיו אתו בקשר, ורק אז מוכן לשתתף על התנאים. אני כותב מכתב זה לפי בקשת ידיו של אביו, מר יהודה שכטר, שהצטרף גם כשם האב לעשות כל מאמץ, להשפיע עליו לתת גט.

הד"ל אומרים: "כי האדם יראה לעינים והאלוקים יראה ללבב", עד כמה עטראה לי האב באמת עושה כל מאמץ שהבן ייתן גט.

הכותב מתחנן אהבת ישראל
 חבר יצחק דוד גרוסמן
 רבה של מגדל העמק

ישקעתי

P.O.B. 345
 Migdal Ha'emek ISRAEL 23028

טל: 073-2227070
 פקס: 04-6546847

ת.ד. 345
 מגדל העמק 23028

mo.grossman@gmail.com   www.migdal-ohr.com

מכתב הגרי"ד גרוסמן המעיד שדבר עם הבן באריכות והבן אמר לו שאביו ביקש ממנו פעמים רבות שיתן גט, והוא זה שמסרב!

הדיין שטסמן מבזה ומכפיש את האדמו"רים והרבנים, שביירו את העניין לעומקו וכתבו מכתבי תמיכה באב המיוסר, ואלו שטסמן טוען שהרבנים והאדמו"רים שקרנים ולוקחים שוחד.

לפינו מימין מכתבו של האדמו"ר מערלוי זצוק"ל, ומכתב בנו אשר מוחה על פגיעה בכבוד אביו.

ומשמאל מכתב ארמו"ר מפאפא ורב חסידי צאנז' ברוקלין ארה"ב

יוחנן בהמח"מ ז"ל סופר

אבדוק עליו י"ו
בעיקר ירושלים תשנ"א

בס"ד, כסלו תשע"ו

עקת תלמידי היקר הר"ר [redacted] היו באה אלי שמאשימים אותו באשמת שווא שבכיבד מעבך הוא את בנו [redacted] מלתן גט לזוג.

ומחובתי למרסם את הדיוע לי שהאמת אינו כן.

ואמרט ששוחחתי עם ג' הצדדים כמה וכמה פעמים ושמעתי טענותיהם, ובאו לידי הסכם על סכום המזונות שצד א' ישלם ועל זמן וזמנן ראיית ילדיהם.

ולאחר זמן פנה אלי הר"ר [redacted] כי בטענה שצד ב' לא מקיים ההסכם, ולמרות כל זאת המלצתי לו שייסדר מזוג' בגט פיסורין ולא יתעבך מחמת א' קיום ההסכם (וגם בחיובי באור"ב ביקשתי ממנו שוב כמה פעמים שיסדר מזוג' בגט פיסורין ויבנה מחדש את חייו). וכך אמר לו גם אביו הר"ר יעקב כי כמה וכמה פעמים.

ובנוסף ביום חמשי אור לח' כסלו מנה אלי שוב ר' [redacted] כי בכדי שאבקש מבנו שיסיים לקבל הצעת פשרה שניטה אביו להשיג, והשיב לי ר' [redacted] כי היות וילדי נולדו באור"ב, ולקחו אותם מעימי וכבר כמה שנים מונעים ממני לראותם אנו מקנש שזוג' תבוא יחד עם הילדים לאור"ב ואני מתחייב לתת לה מדי באם תרצה, ובאם תרצה לחזור לחיות עימי בשלום בית אני לא אסרב.

והאמת והשלי אהבו

[Handwritten signature]

יעקב יחזק' גרינוואלד
פדוק"ק "קהלת יעקב" סאפא

בס"ד

לכל מאן דבעי למידע

הנני בזה להגיד לאדם ישרו שאני מכיר את ר' [redacted] כי איש חשוב וישר ונאמן, וזה מכבר הגיד לי פנים אל פנים שגרונו ומאווי שבו ר' [redacted] כי יתן גט לאשתו, וכפי אשר ידוע לי פשיטא שאינו מעכב ליתן גט. ומצוה לכל אשר בידו לגמור הדבר במקדם האפשרי.

באע"ה ח' אדר ב' תשע"ו לפ"ק

פה ברוקלין יע"א

[Handwritten signature]

Rabbi M. Z. Halberstam
Cong. Bnei Torah Sanz
369 Dahill Rd.
Brooklyn, NY 11218

מנחם צבי הלבשרשטאם
רב דקהל בני תורה צאנז
ברוקלין נ.י. יצ"ו

יעקב סופר

רב דק"ק כתב-סופר - ערשלי
ביתר עליית
רחוב טעם אלימלך 1 ביתר

בס"ד

לכבוד הרב הגאון רבי שלמה שטסמן שליט"א אב"ד ביה"ד הרבני ת"א.

שלוי וישע רב.

טרם אדבר, אקדים, לשמרות שאני מכיר את כבודו, (הואה אני את עצמי מחוייב ע"פ דתו"ק) ולא אוכל להמנע ולעצור עצמי מלכתוב את הדברים שלהלן.

ראיתי פסק דין שכתב ע"י כבודו, ושנתמנתי על המראה ותמהתי מאד אך כתב כזה יכול לצאת מתוך ידו של ד"ר בישראל.

ח"ל בהחלטה שכתב (21ב דצמבר) בענין דחיית בקשתו של הר"ר [redacted] לביטול צו עיכוב יציאה שנתן נגדו.

הגביר הגדול אשר קנה בכספו וצרות אדמו"רים סבר לתמון להשפיע ולקנות גם דיינים ע"כ.

הדעותי לנכח הדילות בכבוד הרבנים ואדמו"רים (ובפרט בכבוד אבי מורי ורבי רבן של ישראל. הנודע בקדושתו ובחירותו המופלאה למען האמת בלי גניעות ומשא פנים¹. וכבודו מאשמו בעקיפין כביכול מקבל שוחד למען עוות את הדין). ואם כבודו טוען שסובר מר הזמנן (בטעות) מכין שקונה בכספו רבנים ואדמו"רים יוכל לקנות גם דיינים? אי שואל אם כח הכסף לקנות רבנים ואדמו"רים מניין יבטחון שלא ישפיעו גם על דיינים? ואם ברור שהדיינים הצדיקים לא ינתנם להשפעת הכסף, א"כ הרבנים והאדמו"רים מנהיגי דרכי הדור עומדים בדרגה פחותה ויור?

אני מכיר את ידידו הר"ר [redacted] מזה למעלה מיובל שנים ואני יכול להעיד עליו שהוא נדיב לב ויזו פתוחה לצדקה וחסד ולמוסדות תורה בסתר ובגלוי, ולא הבנתי למה מעליים עליו ומאשימים אותו באשמות שווא. אשר אינו רוצה לפרסם.

ואסיים מכתבי בשל"י דייני ישראל, ויעזר הש"ת שהדברים יסתדרו ברצון הצדדים ושלא יאז שום תקלה מתחת ידו.

ברכה
יעקב סופר
[Circular stamp]

¹ ובדאי ידוע לכבודו הערכות הגדולה של פאר דייני בית דין גדול, הגאון הגדול הרב אלישיב זצ"ל א"ל, ואין מנחה במכתביו א"ל, ואמ"ל.

כ"ז תמוז תשע"ו לפ"ק - פה ברוקלין

בס"ד

אמע"כ האי גברא יקרא המיטיב עמנו מאש ומקדם, גדולים מעשיו ופעליו אנו קשובות תמיד לצרכי הפרט וכלל, ארוך ורובק לצדיקים הקדושים ויזע, ויודת בלב אהבת תורה ולומדיה היה ידעתי הנני המפואר, הנדיב המרום, נודע לשבח ולתהלה, מוה"ר [redacted] שליט"א.

באחי בשורות אלו כאשר שמעתי ותרנו בטני שמועה לא טובה אשר מעלילם על מע"כ ברבר טירוב של בנו [redacted] ניי להפדר מזוג' בגט פיסורין, והיות מע"כ דבר עימי כמה פעמים בענין זה וידעתי את אשר בלבבו ואת שאשר בידו לעשות עשה כרי שיתרצה בנו לשמוע לקול רברי חכמים.

ותמהתי מאד מה עשה עוד האב ויצל. והרבר קשה יותר כשמעתי שזה נעשה ע"י המכנים עצמם דיינים וכביכול בשם תורתנו הקדושה, או לאוהבים שכן שומעות. וכבר הביעו דעתם וכוונתו הקדושים זצ"ל בחסרונם של הרבנים והדיינים "מסעם" ואכמ"ל אי לזרז שכן עלתה בימיו.

ולמען הסיר העולות ועיוות הדין הנורא אני מוכן לטרוח ולנסוע למקום משבו כרי להעיד לתלמיך טוב בעדו ואולי אוכל להטות המאזנים לצד הצדק.

וידי פרישות לשמים בתפילה שבוכות המון לימוד החורה הנלמדת בקרית ע"י מאות הנהנים מתמכתו יעמוד לימינו שאמת יצא לאורי וידחה העלילות שוא ומעט אור דתה הרבה חושך ושיצא בשלום ממדוכו ושימשיך לרות רוב נתן דק' מכל יצ"ח לאורך ימים וש"ס.

[Handwritten signatures and notes]

למרות שאין לשטסמן אפילו קצה הוכחה לדבריו הוא עדיין ממשיך להחזיק באכזריות את ההורים הזקנים כבני ערובה ארבע שנים, ללא שום תועלת.

יצוין שהגרי"ד גרוסמן הכחיש מכל וכל באופן נחרץ שמעולם לא הוא ולא מוסדותיו קבלו תרומה מאביו של הבעל, וכל השמצותיו של שטסמן הם הוצאת שם רע ללא שום בסיס עובדתי.

י. שקרים וזיופים בחסות "בית הדין"

בפרוטוקול מתאריך 28.5.2014 (שורה 12 והלאה) וכן לכל אורך הדיונים הלאה, הובאה עדותו של גמליאל מאגף העגונות, וז"ל: "שוחח עם אבי הבעל שהבהיר כי תנאי בל יעבור של בנו למתן גט הוא שליחת הילדים להסדרי ראייה בניו-יורק". וכן נכתב בפסק דין מתאריך 21.7.2014 החתום ע"י שלושה דיינים (שטסמן, כהן, בר-אור) וז"ל: "הצליח הרב גמליאל לשוחח עם אבי הבעל שהבהיר לו שתנאי בל יעבור של בנו למתן גט הוא שליחת הילדים לניו-יורק". כלומר שהיה מוחלט לכולם שתנאי ראיית הילדים הוא של הבעל ולא של אביו הזקן!!

והנה כאשר אב"ד שטסמן הותקף פעמים רבות ע"י שורה של עו"ד וטו"ר ונשאל מדוע הוא מעניש את ההורים על מעשה בנם? התפתל שטסמן כנחש והתחמק מתשובות ענייניות! במשך שנתיים טען שמעכב את ההורים למתן עדות אם אשמים בעיגון האשה, אחר כך טען שמעכבם עד לשמיעת עדותם של גמליאל ומיימון מאגף 'העגונות', שהתחמקו מלהגיע לביה"ד במשך חודשים ארוכים, בתירוצים מוזרים, תמוהים ושקריים... עד שלבסוף (בתאריך 3.2016) היה צריך שטסמן למחוק ולסלף את מה שכתב בעצמו בפרוטוקול בזמן אמת (בתאריך 2014), ולומר שהתנאי לראיית הילדים הוא לא של הבעל, אלא של האב הזקן - והוא המעגן את כלתו!!

אב"ד שטסמן עשה את הזיוף בשלבים, כמפורט באריכות להלן: רק אחרי שנתיים תמימות כשהלחיצו אותו אל הקיר, אמר (פרוטוקול מ:11.11.2015): "לפי המידע שיש לנו, הם (הורי הבעל) עומדים מאחורי העיגון, אנו צריכים עוד לברר ולאשש את המידע"... כלומר: שטסמן מעכב את שני ההורים ע"פ מידע ששניהם עומדים מאחורי העיגון! אולם בדיון שהתנהל אחרי מספר חדשים (1.3.2016) כאשר חקרו ב"כ האב את גמליאל והתברר שאין לו שום מידע מדוע לעכב את האם!! גמליאל גם הודה שמעולם לא דיבר עם האמא, ולא יודע את עמדתה, וגם ה'עגונה' לא התלוננה מעולם על חמותה שמעכבת את בנה ממתן גט. ועד היום הזה איש לא יודע מדוע הוציא שטסמן גם על האם 'צו עיכוב יציאה מהארץ'!!!

תוך כדי חקירות התברר מחדל נוראי נוסף ששליח ביה"ד שמואל גמליאל כלל לא נפגש עם הבעל, למרות שהיה במרחק של 15 דקות הליכה מביתו! כתובת הבעל והטלפון שלו נמסרו לגמליאל ע"י האשה, והיו ידועים לו עוד קודם נסיעתו לחו"ל! ואעפ"כ לא טרח לפגשו אישית.

בדיון גם התברר ששנה לאחר מכן (יולי 2015) שוחח שמואל גמליאל עם הבעל עצמו חמש פעמים על סיבת סירובו למתן גט. ראה בפרוטוקול (מ:1.3.2016 - בשורה 681, מצ"ב להלן עמ' מז, מסמך 3), שגמליאל מעיד מה אמר לו הבן בשיחות הטלפון, וז"ל: "בגדול הוא אמר לי, אני רוצה שהילדים יבואו, הוא אמר לי שהוא רוצה לנסות שלום בית". למרבה הפלא גמליאל לא דיווח על כך לבית הדין כלל, בטענה 'שלא יצא מזה כלום!' (ראה להלן עמ' מז מסמך 2 שורות 647 והלאה). למרות שגם מהשיחה עם האב הזקן לא יצא כלום... ומדוע עליה כן דיווח לבית הדין?! (בשיחת טלפון שצויינה בפרוטוקול 28.5.2014).

כמו כן מתברר מעדות זו של גמליאל שהבן רוצה לנסות שלום בית, וכן דורש כתנאי למתן הגט את ראיית הילדים!, ובלי זה אין מה לדבר על גט! **א"כ אפילו לדעת ביה"ד הרבני, התברר כבר ביולי 2015 שהסדרי ראייה כתנאי לגט, זו דרישת הבן בעצמו, ולא דרישת האב!** אז מדוע עדיין עיכבו את האב, הרי כבר שמעו את דברי הבן בעצמו שהדרישות הם שלו!! וכמו כן, מדוע פסק אב"ד שטסמן כפיה מדין מרדו זע"ז, כשהבעל מעוניין לנסות שלום בית, והוא אינו מורד כלל באשתו?

עוד התברר באותו דיון ששמואל גמליאל מכחיש וסותר את מה שנכתב בשמו בפרוטוקול (מתאריך 28.5.14, הו"ד לעיל) **שהאב מסר דבריו בשם בנו**. אב"ד שטסמן 'נבהל' ממהכחשה, והבהיר מיד (ראה להלן צילום מסמך 1): "היה דיון בביה"ד, אני שוחחתי מיד עם גמליאל בטלפון, שורות 11-12 הוקראו על ידי לפרוטוקול". ולשאלת עו"ד שרגא: "כבודו אומר שהוא הטעה את הפרוטוקול?" השיב שטסמן: "זו חוצפה... אני מבהיר כי שורות אלו הוקראו על ידי לפרוטוקול". עו"ד שרגא שואל: "פשוט משקרים פה! ... הוא משקר ויש פרוטוקול בזמן אמת!!!"

במילים אחרות: אחרי שאב"ד שטסמן כתב **פרוטוקול בזמן אמת!** ואף כתב וחתם זאת בפסק דין עם שני דיינים נוספים **שהאב מעיד בשם בנו!** אך שנתיים לאחר מכן - כשרואים ביה"ד הרבני שהמילה **"בנו"** מפריעה להצגה!!! עושים תרגיל של מחיקת עובדות! בא גמליאל אחרי שנתיים עם זכרונו 'המופלא' וע"פ "זיכרון" מוחק את המילה 'בנו' שנכתב בזמן אמת! שטסמן כמובן "מאמין" לזיכרונו של גמליאל נגד פרוטוקול שכתב הוא בעצמו שנתיים קודם, וקובע שהאב לא דיבר בשם הבן! - כל 'ההצגה הגדולה' הזו עשה שטסמן בשביל למצוא תירוץ חדש לעיכוב האב החולה והזקן בארץ ישראל ולהשאירו כ'בן-ערובה עד מתן הגט ע"י הבן, והכל בתואנת שוא שהאב עומד מאחורי עיגון כלתו...

אבל ההצגה הגדולה עדיין לא הסתיימה בזה. לפתע מספר אב"ד שטסמן **שבדיוק כעת עשה ניקיון של מיילים, ומצא "ממש במקרה" "מייל ישן" מלפני שנתיים שעדיין לא תויק בתיק ולא ידוע לאיש** (ראה להלן צילום מסמך 4). במייל הופיע מסמך כתוב בשם גמליאל מאגף 'העגונות' בתאריך 19.2.2014 האב"ד שטסמן אף טרח להקריא ולהכניס לתיק את **מכתבו ה'חדש'** של גמליאל שבו נכתב: שרק האב הזקן מונע את מתן הגט עד הסדרי ראייה! ובמכתב זה של גמליאל לא מוזכר שהאב מוסר את הדברים בשם בנו! וע"פ מייל 'חדש' ומזויף זה החליט האב"ד שאפשר להתעלם מהפרוטוקול והפסק שכתב הוא בעצמו (ביום 21.7.14), ואשמת האב הזקן בעיגון כלתו במקומה עומדת...

ואולם כאשר ב"כ האב שאל מספר שאלות צולבות, **מיד גילה את השקרים וחוסר התיאום בין הצדדים המשקרים, ואלו הם התוצאות:**

א. שטסמן טוען שמצא 'מייל זה רק ממש לאחרונה, והוא זה שגילה את מציאותו של המסמך!!! **מצד שני טוען שטסמן (שורה 786) שהוציא פסק דין של עיכובי יציאה בלי לזכור מה כתוב בהודעה מאגף העגונות!!! מטורף! להוציא פסק דין ע"פ זיכרון, שיש מסמך שלא זוכר את תוכנו!**

ב. הטו"ר ב"כ האב טען: שמסמך זה הוגש לביה"ד ע"י ב"כ האשה גב' בריסק לפני זמן רב!! וזה נמצא אצלה והיא השתמשה בזה בתביעות שהגישה קודם!! מלבד זאת התפלא: איך יתכן שלדין יש את המסמך החדש! ולב"כ האשה יש אותו! **ורק לב"כ הבעל זה לא הגיע עד רגע זה!?** ועוד יותר מוזר שבתיק המסמך הזה לא סרוק?? **וכיצד כוחו של מסמך לא אמין, גובר על הנכתב בפרוטוקול בזמן אמת - ע"י אב"ד שטסמן בעצמו - תוך כדי שיחה ישירה עם גמליאל!?**

ג. שטסמן ממשיך להתעקש שלא העביר את המסמך לב"כ האשה - בריסק. וטען שמסמך זה **נשלח על ידו רק לגורם אחד בלבד - למחלקה המשפטית לפני כשבועיים. אך שטסמן לא הצליח**

מסמך 2

מדינת ישראל

- 637 ת. לא.
638 ש. בספק חרין כתוב: "בשנה האחרונה קבע בית הדין המועה מעודי דיון בעניינם של הצדדים.
639 אף אחד מהדיונים לא טרח הבעל או מי שמעמו לחתיים. בסביבות העניין, בקשת בית הדין את
640 שיועו של אף העונות בהנהלת בית הדין הרביעים. רוב שמואל נמליאל מאגף העונות ביקר
641 בארובים וניסח ליעור קשר עם הבעל וגם ניסח שפחתו. לאחר מאמצים מרובים ובתווכו של רב
642 מקומי הצליח הרב נמליאל לשוחח עם אבי הבעל שהתברר לו שתנאי כל עיבור של בנז למתן גט
643 הוא שילחת הילדים לנוו יורק".
644 תגיד לו שזה לא נכון.
645 ת. שוב, אותו דבר, הנקודה הוה- הבן לא הוזכר. העובדה שהבן לא התקשר אליי, למה האב צריך
646 להקשר אליי?
647 ש. אתה לא דיברת עם הבן אף פעם!
648 ת. לא דיברתי עם הבן לפני ששלחו שירות את הרב איציק ביולי אוגוסט 2015.
649 ש. הייתה לך שיחה עם הבן ביולי - אוגוסט!
650 ת. כן.
651 ש. למה לא סיפרת!
652 ת. כי לא יצא מזה כלום.
653 ש. גם עם יעקב לא התקדמת. למה שיחה כיכ משמעותית שאנח משוחח עם חיים אתה לא חושב
654 שכבוד המותב הוה צריך לדעת עליה.
655 ת. כי לא היה בהו שום התקדמות.
656 בהי"ד: הוה ענה קודם על מה ששאל. עשיתי אותה שואל אותו.
657 טויר מיטלמן: זה לא בסדר. הוה לא נשאל שאלות קודם לא סיפר את הסיפור. הוה סיפר את
658 הסיפור הוה בלי המפרע
659 בהי"ד: אתה לא תגיד לי לא בסדר.
660 טויר מיטלמן: זה נאמר כלפיו לא כלפי בהי"ד...
661 עויד דיון: הן הן הוה תשובה לשאלה. הסיפור שלו הוה בעננה לשאלת על עויד שרון על
662 המניעות עם הוורים.
663 ש. נסכם שלא סיפרת על השיחה בהו?
664 ת. נכון. אבל מה ששיחה אני אומר לבהי"ד!
665 ש. כמה פעמים שוחחת עם ?!

מסמך 1

מדינת ישראל

- 609 אתה אומר בשיחה הוה - משמסם מה בעניון לא טרחת לעיין - שההב אומר לך מה התנאים של
610 הבן, לא של האב.
611 ת. הוה לא הוזכר את הבן.
612 ש. אתה כתבת.
613 ת. זה לא אני כתבתי או אמרתי.
614 בהי"ד: היה דיון בבהי"ד אני שוחחתי עם הרב נמליאל בטלפון. שרות 11-12 הוקראו על ידי
615 למרטוקול.
616 עויד שרגא: כבוד אומר שווא הענה את המרטוקול?
617 בהי"ד: זו חוצמה... אני כמבורי כ שרות אלא הוקראו על ידי למרטוקול לאחר השיחה עם
618 נמליאל אויו אלה דבריו הישירים
619 טויר בריסק מנסה להציג את המרטוקול לרב נמליאל וזקעת לעבר עויד שרגא: אתה
620 מטעה אותו, עויד שרגא משיב לו בעקבות.
621 בהי"ד: אני בהרהי"ד שוה הוקראת שוה למרטוקול.
622 הרב נמליאל: מה יש לך להגיד על מה שכתוב מהו מה אמרת לבהי"ד!
623 ת. שלל הוונן האבא מדרב שלא היה עד שהילדים לא יגיעו. הוה לא הוזכר את הבן.
624 עויד שרגא: משט משקרים מהו.
625 בהי"ד: מה משקר מהו בית הדיון?
626 עויד שרגא. הוה משקר. הוה מרטוקול בוונן אמת.
627 בהי"ד: אני חוזר ומנסה מנסה לך לדרב בעורה בוטה. אני אבהויר מעם נוספת. ההקראת
628 למרטוקול לאחר שיחה עם הרב נמליאל הייתה שלי.
629 ש. תגיד לי שמה שכתוב במרטוקול לא נכון.
630 ונדע מעיין
631 ת. הבן לא הוזכר. הוה אומר שתנאי כל עיבור הוה שלא יהיה גט עד שילחת הילדים.
632 ש. נכון לא.
633 ת. הכל נכון לפני שמילה אחת יבגיי. תנאי כל עיבור שלא יהיה גט עד אשר הילדים יגיעו.
634 ש. אבל תנאי של מיו!
635 ת. הוה לא הוזכר.
636 ש. את שירותי"ד (מיום כ"ב באב תשע"ד - 29.7.14) ראיתי!

מסמך 4

מדינת ישראל

- 757 בהי"ד: הרב נמליאל - אני בתקופה האחרונה עשיתי "ניקיון" של המיילים שלי ומצאתי מסמך.
758 אני מכניז לכם מסמך.
759 עויד שרגא: מעם ראשונה שבהי"ד מגיש לי מסמך.
760 בהי"ד: אני ציין שעויד שרגא שוב משגר לעבורי הטרח ציונית. התנהלות על עויד שרגא
761 בלמו מתקבלת על הדעת.
762 בהי"ד: אני מראה את המסמך.
763 טויר מיטלמן: זה מסמך שהוגש עיי בני בריסק.
764 בהי"ד: אתה מפרע לי בחקירת עת.
765 בהי"ד: אתה מכיר את המכתב הוה.
766 ת. כן.
767 בהי"ד: הרקע הוה שהתקו שהתנהל תחילה בהי"ד באריאל הונבר אליי כי ההרכב שלו מטפל
768 בהרבה תיקי עונות ואני מסיאל מקבל דיווחים, לכתב בתנאי עם הברה החלטות: "מחלקת
769 העונות מסויה".
770 אתה מכיר את המכתב הוה?
771 ת. כן.
772 ש. מה כתוב?
773 ת. תהיון תיק מרושיין: אני חיימ שמואל נמליאל הייתי בארובים במסדת טיפול תיקי עונות
774 והבן יציקו יתערי קשר עם אבי הבעל שווא הדמות חומוניסטית. אוסם אבי הבעל מתנה את מתן
775 הגט בכך שהיאשה תשלח את הילדים, היאשה מתנגדת בתוקף אך מאוידך...
776 ש. מה שכתבת כאן אמתי!
777 כן.
778 בהי"ד: המכתב הוה יציקו בתיק.
779 טויר מיטלמן: עד עתה הוה לא סרוק!
780 בהי"ד: אני גליתי אותו לפני הקצפה קברה. אני יודע אם סרוק אים סרוק...
781 טויר מיטלמן: לה יש אותו, אוך לה יש אותו וידע שוה אותו בתיק הוה לא סרוק.
782 בהי"ד: המכתב הוה שטלה על ידי לגורם אחד כלבו ווהו למחלקה המשפטית בהנהלת בני הדיון,
783 לפני שבועיים.
784 טויר מיטלמן: היא ששתמשת בו בתבועת שהגידה קודם.
785 טויר בריסק: ש את הוה בתיק. זה גם עלה בדיון.
786 בהי"ד: אני דעתי וזכרתי כל הוונן שיש הדעה על אף העונות, מכות זה נתתי עיובי יציאה מן
787 הארץ, לא ציטטתי מכתב מסוים, כי לא זכרתי. אני לא יודע אם הוה סרוק - אני נחשפתי אליו
788 לאחרונה, אני יכול למסור לכם גם את המכתב ששלחתי לעויד רפי רכס מהמחלקה המשפטית.
789 תהיה גם אידיקושה מתי אני נחשפתי אליו - אולי תחקרו גם אותו!

מסמך 3

מדינת ישראל

- 666 ת. אולי משט.
667 ש. אתה יכול לומר מתו?
668 ת. בסביבות יולי אוגוסט.
669 ש. המש שיחות באותו יום?
670 ת. לא באותו יום.
671 טויר מיטלמן מדרב על עויד שרגא חוה כדי הדברים
672 בהי"ד מעיר על כך ומתפרח ורובו בין בהי"ד לעויד שרגא וטויר מיטלמן
673 ואיכ"כ בין באות כוחה של ההובעת לבנים.
674 ש. היו לך המש שיחות עם חיים, בהד"ש אחד, במסך שנתים
675 ת. אני מעריך שבועיים.
676 ש. ספר לבהי"ד מה היה בשיחות האלה.
677 ת. הצעתי לו שיבוא לארץ, הוה אמר: יעצור אותי, אמרתי לו: תיתן את הגט אין שום סיבה
678 שיעצור אותך, תיפגש עם הילדים, היאשה הייתה מוכנה שיפגש חופשי אתם.
679 אני חייב לעיין, בוחס קלעת המפרטמט, בשיחה הוה חוה עעירות כל כמה נטן, חכה, ווא הוה
680 הלך - לדעתי להתייעץ - חוה. כל מנס הוה סיפר משוה אחר למה הוה צריך לעצור את שפף
681 השיחה. בודל הוה אמר אני רוצה שתילדים יבואו. הוה אמר לי שווא רוצה לשלם שום פת
682 ש. למה לא כתבת את זה. למה אתה לא מספרת את הדבר הכי חשוב?
683 עויד שרון: למה הוה לא כתבת את שווא רוצה שליח.
684 טויר בריסק: הרב נמליאל לא מינע אותו. הוה גם לא בעט אותו.
685 בהי"ד: אני חייב לומר שגם במכתב המפרטמט המיוחס לעויד, ואולי המיוחס לשאול
686 מושקוביץ - הרבא פעמים מתכתבים כאלה ככתבים עיי חייבאני - כתב יום אם רוצה שליח
687 הוה לא והנני.
688 עויד שרגא: מה מה שיד.
689 ש. מה עוה הוה אמרו?
690 ת. כל השיחות חוה שיותות ועידה, אני היאשה חוים, הוה מנע בכלל להתחיל כי הוה שמע את
691 הקול שלה והסכים לענות.
692 ש. זו יכול להיות שווא אוהב אותה.
693 ת. היא אמרה לו ששליח לא בכלל לא מעש, עבר עשר שנים. אמ הצעתי - אמ רוצה בומת
694 למסות שליח אני מוכן לשלם לדבר לארץ ולא יוציא עיך נובך יציאה וואם שטעו תביעה לשלם

להסביר איך יתכן שב"כ האשה משתמשת במסמך זה עוד הרבה זמן קודם השבועיים?
ד. ב"כ האשה גב' בריסק שיקרה שמסמך זה נמצא בתיק מאז ומעולם, וגם עלה בדיון!!! אב"ד שטסמן קלט שהתגלה השקר, ומיד הכריז: "לא זכרתי... אני לא יודע... אולי תחקרו גם אותי?".

מסקנה: בכאלו שקרים וסילופים מתנהל בית הדין הרבני! כך מנהלים קשרים ומתאמים דרכי פעולה מתחת לשולחן... כל הפשעים והשקרים מותרים בשביל להתקדם אצל 'ארגוני הנשים'.

יא. בריונות כלפי אב זקן מונשם בבית חולים

האב הזקן סבל כבר שנים רבות מבעיות רפואיות קשות ומורכבות ובעיקר מבעיות נשימה ודלקת-ריאות התוקפות אותו מזמן לזמן. בחו"ל היה לאב רופאים אישיים מומחים בתחום שהיו מכירים את בעיותיו ודואגים לרפואתו בלא שיגרם לו נזקים. בשנה האחרונה מצבו הרפואי של האב התדרדר מאוד כתוצאה מעיכוב יציאתו לחו"ל וחוסר טיפול רפואי מתאים אצל רופאי הקבועים בחו"ל. הוא הגיע למצב קשה מאד והיה מונשם במשך שבועות רבים בבית חולים שערי צדק.

רופאיו האישיים בחו"ל המומחים למצבו ובעיותיו וביניהם מגדולי הרופאים בעולם, וכן היועץ הרפואי המפורסם 'בני פישר' ורופאים ידועי שם מביה"ח שערי צדק כתבו לביה"ד הרבני שחי האב בסכנה וחייבים לאפשר לו לצאת לחו"ל, שכן שם יש ידע ומכשור מתאים לייצב את מצבו (צילום מסמך רפואי אחד מתוך רבים מצורף בעמוד זה).

אולם אב"ד שטסמן אחוז האובססיה המטורפת הציג עצמו כמשוכנע שהאב הזקן שילם כסף רב לגדולי הרופאים בשערי צדק ובחו"ל כדי שיעידו ויכתבו שקר על מצבו הרפואי. כל טענות הרופאים שעייכבו בא"י ומניעת טיפולו במרכזים הגדולים בחו"ל עלולים להביא לאסון, נדחו ע"י אב"ד שטסמן בצחוק ולגלוג.

Form a medical certificate

In Rabbinical court

In the matter of _____

A medical certificate

Name of the doctor: Jonathan Z Charney, m.d. assistant professor of neurology.

Address and place of work: mount sinai of medicine New York, New York

Number of license: 106790 State of New York

I the undersigned hereby testified that I checked Mr. _____ and found that the following findings:

Mr. _____ is currently under my treatment for a stroke
He has been my patient for 20 years and is seen mouthly.
It is imperative that he be seen now.

He has been having increased headaches.
He needs control of his diabetes, hypertension, hypercholesteremia and heart disease.
He missed his appointment (november 3rd) because he was in Israel.
He missed his last appointment here December 1st.

This document is provided for submission as evidence in court, and I am hereby declare that I know well, the purposes of the provisions of the criminal law regarding false testimony in court, this certificate law when signed by the duly testimony given under oath in court.

Jonathan Z Charney, m.d.
assistant professor of neurology

Date: 1 December 2015   Signature:

אב"ד שטסמן בלע את לשונו כאשר ב"כ האשה אמרה שהיא מסכימה לתת לאב לצאת לחו"ל לצורך טיפולו. אולם בלי להתבלבל הוא לבש את כובע התובע ונהפך לאכזרי מאין כמוהו. הוא השתולל וסתם פיות יותר מעשרים פעמים לעו"ד והטו"ר של האב. כל זה בכוונה שלא יזכירו ולא יצטטו בדיון פרטים רפואיים וחוו"ד מהרופאים על מצבו הבריאותי של האב. נראה שאב"ד שטסמן לא רצה להשאיר עקבות בפרוטוקול, כדי שבמידה והאב ימות חלילה, הוא לא יואשם ברצח עקב התעלמותו המכוונת ממצבו. בסופו של דיון ממושך, הצליח שטסמן להשתיק את כולם ולא לאפשר לאב לצאת לחו"ל בשום מצב.

לפינו מכתב אחד מרבים בו מעידים גדולי הרופאים באמריקה על מצבו הבריאותי הקשה של האב שהעדר טיפול בחו"ל מסכן את חייו.

סביר להניח שלאחר כזה דיון היה לאב"ד שטסמן פחדים מהרשעה פלילית נגדו... וכבר למחרת החליט

על תרגיל חדש. הוא יאפשר לאב לצאת לטיפול רפואי בחו"ל אבל בתנאי **שיפקיד בבית הדין סכום עתק של מיליון דולר במזומן – שהשימוש בכסף נתון לשיקול הדעת והחלטת בית הדין** – כלומר להחלטת שטסמן עצמו. לדוגמא יכול שטסמן למחרת ההפקדה לקחת את כל הכסף ולתת לאשה כפיצוי תמורת הסחבת הגדולה במתן הגט. או לחילופין להעבירם לאשה תמורת המזונות שהבעל לא שילם לילדיו.

מהלך זה היה לו תוקף חוקי משום שב"כ האשה טו"ר ד. בריסק דרשה וקבלה מביה"ד החלטה לחייב את הסבא במזונות הנכדים²⁸ משום שבנו הפסיק לשלם את המזונות (אחרי שנה תמימה שלא נתנו לו לשוחח עם ילדיו בטלפון). כל זאת למרות שכבר בית המשפט התנה את חיוב המזונות של הבן בהסדרי ראייה²⁹, והאשה היא המעכבת עד היום את הסדרי הראייה. בכל זאת שטסמן ה'מחמיר' בדיני 'עגונות' מדומות³⁰ יכול לתת לאשה את כל הכסף של הסבא תמורת מזונות שבנו אינו משלם, ואין מי שיעכב בעדו.

תרגיל חדש ומתועב זה נודע לעו"ד של האב, עוד לפני שהספיק אב"ד שטסמן ליידע ולעדכן את ב"כ האשה בפרטי הרעיון המרושע הזה שהתחדש לו רק אחרי הדין. ובכך התגלה ברבים קלונו, שדרישה זו באה מאב"ד שטסמן עצמו, ולא מב"כ האשה! והתקיים בשטסמן מאמר חז"ל (אבות ד,ד): "כל המחלל שם שמים בסתר נפרעים ממנו בגלוי".

יב. כל הפוסל במומו הוא פוסל

הבריון הסדרתי אב"ד שטסמן מאשים את האב הזקן במה שבנו לא נותן גט למרות כל

28 כנכתב בפרוטוקול (מתאריך 11.11.15 בשורה 253) מה שאמרה טו"ר בריסק: "בהחלטה נכתב גם, שצו עיכוב היציאה ניתן גם בגלל תביעת המזונות שהגשנו נגדם. הם לא רק עדים אלא גם נתבעים..."

29 גם ע"פ הלכה, אב שלא מקבל הסדרי ראייה עם ילדיו אינו חייב במזונותיהם כלל. כך נפסק בשו"ע (אבה"ע סי' פב סעי' ז') שאחרי גיל שש אם הבנים לא במשמורת האב, יכול האב לומר: "אם אינם במשמורת שלי, יכול אני שלא לזונם". ויתירה מזאת, גם בפחות מגיל שש - שהמשמורת אצל האמא, מבואר בגדולי הפוסקים שאם האמא הלכה לגור עם הילד בעיר אחרת, אין האב חייב לזון אותו כלל. כן מפורש בשו"ת מהרשד"ם (סי' קכ"ג) ובכנה"ג (הגה"ט ס"ק כב) ובפ"ת (שם סק"ד) בשם הנודע ביהודה (מהדורת סו"ס פ"ט), וכן הוא באחרוני זמנינו: שו"ת מנחת יצחק (ח"ז סי' קי"ג), ושו"ת להורות נתן (ח"ג סי' פ"ח, ח').

א"כ ק"ו, שאם האשה עשתה לבעל הרחקה מהילדים שלא כדין, דרך בית משפט או ביה"ד רבני, פשוט שאין האב חייב לפרנסם במקרים כאלו. וכל ממון שמחייבים בתי הדין את הבעל - הוא גזל גמור מהתורה. וכן פסק הגר"ע יוסף בשו"ת יביע אומר (ח"ח אבה"ע סי' כ"ב סק"ג) במקרה שהאמא לקחה את הילדים לעיר אחרת, והאב לא יוכל לראותם בקלות - שהאב פטור ממזונות!, וק"ו אם האמא הרחיקה את האב מהילדים - שהבעל פטור מכל המזונות!.

כמובן שאב"ד שטסמן לא חשוד כלל על רצון לקיום ההלכה, אלא החידוש בתיק זה, ששטסמן מתעלם גם מקביעת בית המשפט, שתשלום מזונות האב לילדיו, מותנה בקיום הסדרי ראייה.

30 שבאמת האשה לא עגונה כאשר בעלה נמצא, ואפילו מוכן לתת גט בתנאי שיראה את ילדיו. והאשה היא סחטנית ומעגנת את בעלה ואת עצמה. וטעות חמורה לקרא לזה 'עגונות'. ובתי הדין הרבני שבמקרה כזה מפעילים את אגף העגונות, הם ליצנים ובריונים, במסווה של תורה והלכה.

הראיות והעדויות שאין לאב שום השפעה על בנו. והנה כאשר נתבונן בחיי משפחתו של שטסמן עצמו, מדהים לראות כיצד הוא מתעלם מפשעי אחיו על אף שממעמדו הרם יש לו השפעה גדולה על אחיו. ואף על פי כן אב"ד שטסמן עצמו מוריד מעליו את האחריות בתשובה לקונית לתקשורת, ואומר: "אין לי השפעה על אחי".

במה דברים אמורים. לאב"ד שטסמן יש אח מטרידן סדרתי, שזה שנים רבות מטריד את משפחתה השכולה של א. שנהרגה במלחמה. אח זה מאשים את הוריה של א. שבעבר התעללו בה פיזית ונפשית. אח זה גם השתלט על מתחם קברה של א. עד שהמשפחה פוחדת לעלות לקבר³¹.

המשפחה השכולה של א. פנתה לאביו: ד"ר שטסמן ולאחיו האב"ד שטסמן, ואלה הסתפקו בתגובה קצרה: **'אין אנו בקשר עמו ולא אחראיים למעשיו'**. איש בתקשורת ובבית המשפט לא העלה בדעתו להעניש את משפחתו המכובדת של נבל זה³².

אז מדוע אותו אב"ד שטסמן לוקח אב זקן וחולה ומכניסו לסכנת חיים במניעת טיפולי חירום בחו"ל. כיצד אב"ד שטסמן דוחה בלגלוג ובהינף יד את כל הראיות הברורות שאין לאב קשר ושליטה על הבן, ובפרט שאינו ממשיך בדרכו ובמסורת אבותיו. לכאורה לפי שיטת המשפט הסדומית של אב"ד שטסמן בתיק זה, **היינו מצפים מהרשויות לשים את האב"ד שטסמן בכלא על מעלליו של אחיו הנבל!**, כי המשוואה ברורה: "לא הצלחת להשפיע על אחיך, מקומך בכלא מדין מסייע לעוברי עבירה". **הסיפורים שאין לך השפעה, לא מתקבלים...**

יג. מי עומד מאחורי אישה המעגנת את עצמה

קיימת תופעה מוזרה בתיק גירושין זה. הוא נפתח בביה"ד הרבני ב'אריאל' בשנת 2008 ונסגר **מחוסר פעילות עד שנת 2013**, נשאלת השאלה: מדוע חמש שנים האישה לא עשתה דבר?!

31 בתקשורת (16.3.2018) צוטטו הדברים החמורים הבאים על האח אריאל שטסמן: "רבים מבני המשפחה מעדיפים שלא לפקוד את הקבר מחשש להיתקל במטרידן: "אנחנו חוששים לחיינו. אנחנו לא יודעים עוד למה הוא מסוגל", אומר האב.

כאמור, המטרידן גם החליט להגיע עד פתח בית המשפחה השכולה, וריסס את המכוניות של המשפחה בספריי שחור. המשפחה טוענת כי: "לא משנה כמה חמורים המעשים שלו, בכל פעם הוא מצליח להשתחרר בערבות". **"הגענו להורים שלו, משפחה מאוד מיוחסת בירושלים, אבא פרופסור, אחים מוצלחים מאוד. והם טענו שהם לא בקשר עימו ולא אחראים למעשיו"**. בני המשפחה השכולה פנו לעמותת יד לבנים בבקשה לעזרה. במכתבם ציטטו את הדברים הבלתי נתפסים שכתב להם המטרידן... המשפחה מבקשת רק דבר אחד: "שהדבר הזה ייפסק. די לנו להתמודד עם הכאב והשכול".

32 מעניין מאד מהיכן השיג המטרידן כספים רבים להשתחרר בערבות ממאסר בכלא?! ומי היו הגורמים שלחצו על המשטרה לשחררו פעמים רבות... ולא לטפל בו בצורה יסודית, שיחדול להתנכל, להפחיד, להשמיץ ולסכן חיי משפחה שכולה?! אם לטענת המשפחה הם אינם עומדים מאחוריו כלל, אז מי הגורם העלום שכן עומד מאחורי שחרורו, ומסייע לו להמשיך ולהלום במשפחה שכולה? העובדות הנסיבתיות מצביעות על משפחתו שמוציאים עבורו כסף רב לשחרורו בערבות, והם "שותפים לדבר עבירה!" ולפי כללי הפסיקה שקבע אב"ד שטסמן בתיק זה חובת ההוכחה מוטלת עליו, שאינו מסייע לאחיו הנבל.

אולי רצתה שלום?! רק בשנת 2013 נכנסו לתמונה ארגוני הנשים הכפרניות 'יד-לאשה' ומנו כב"כ האשה את טו"ר דבורה בריסק והיא הגישה בקשה להעברת התיק מביה"ד באריאל לביה"ד בתל אביב, והדיין ח.ש.שאנן אישר את העברה³³ (עיין צילום הפרוטוקול בעמוד לו).

התירוץ הוא, שלאור לחץ 'ארגוני הנשים' ניתן חוק בשנת תשע"ג, (פרוטוקול 5 משיבת ועדת החוקה תשע"ג), שיש חיווי אדום על המסך במחשבי בתי הדין לכל תיק שלא ניתן בו גט במהירות הרצויה. "מרגע שנתקבלה החלטה בפסק דין גירושין מתעורר החיווי הזה כל הזמן". נציגות 'ארגוני הנשים' חברות בוועדת הכנסת. ביה"ד הרבני מעדכנים ומוסרים דו"ח על התנהלות של כל תיק בעייתי, דרך המחשב. תיקים שנסחבים בלי תזוזה מגיעים לידיעת ארגוני הנשים לזירוז.

כאשר גילו ארגוני הנשים את הסיפור של האשה הנכה והמוגבלת שעדיין לא קבלה גט, נכנסו לפעולה. זאת על אף שהבינו שאין לה תועלת בכך שתקבל גט, שכן מי יקח אשה שאינה מתפקדת וראייתה מוגבלת מאד.

אולם בכל זאת רצו אותם ארגוני הנשים לנצל את האשה לצרכיהם האישיים, ועודדו אותה להילחם בבעלה, ולא לוותר לבעלה לראות את הילדים כדי שביה"ד הרבני יכפה על הבעל גט. ולהגיע להשקפת עולמם 'שאינ מצב שאשה תבקש גט ולא תקבל!' כי אותם ארגונים רפורמים וחילוניים **מטרתם אחת היא: לעקור את התורה הקובעת שגט ניתן רק ברצון הבעל**³⁴.

אותם ארגונים שמדיניותם עקירת התורה, לא מעניין אותם שטובת האשה הנכה לחזור לשלום בית עם בעלה, כי מי יתחתן עמה במצב קשה כזה. הם אלו שדוחפים את האשה להקצין ולדרוש גט בלא לתת לבעל אפילו להיפגש עם ילדיו. הם אלו שלא מעניין אותם עתידה של האשה וילדיה לאחר קבלת הגט...

33 בהחלטה מתאריך 21.4.2013 נכתב שהתיק נפתח לראשונה בתחילת 2008 ונסגר מחוסר פעילות בתיק. ונפתח שוב רק ב: 21.4.2013. לשאלת הדיין: מי נתן את ההוראה להעביר את התיק ממקום מגורי האשה בביה"ד האזורי באריאל, לתל אביב? משיבה ב"כ האשה, (שורה 5 והלאה) ו"ל: "לא היתה התנגדות של הבעל, והדיין שאנן אישר את העברה בחתימתו על הבקשה. זה גם לא צריך לשנות לבעל הנמצא בחו"ל". העולה מהאמור, שהדיין שאנן סמך על עדות ב"כ האשה שהבעל לא מתנגד, והעביר תיק מאריאל לת"א,, כאשר הבעל אפילו לא נשאל על כך ולא ידע כלל מכל הדין??? נמצא שכל השקר במצח נחושה נועד לחפות על העברת תיק הגירושין מאזור לאזור שלא כנהלים. כל זה בשעה שהבעל התנגד במפורש לדיונים בא"י, ודרש לנהל את ההליכים המשפטיים במקום מגוריהם המשותפים של בני הזוג בארה"ב. ועיין דברים מוזעזעים בשו"ת ציץ אליעזר (חי"ו סי' נו) ושו"ת יביע אומר (חי"א אבה"ע סי' כא) שמעידים שהדיינים מעבירים תיקים מהרכב להרכב בקלות דעת מחפירה, והבי"ד השני כלל לא חוקר מה היה. והדיינים עוברים בכך על איסור גמור! שכן ידועה ההלכה - שאם הגיע לדיין דין ששניהם רכים או שניהם קשים, אסור לו לעזוב את הדין (כמבואר בשו"ת מהר"י ברונא סי' ריג, שו"ת מהרשד"ם י"ד קל, הביאו הכה"ג חו"מ סי' יב, הגב"י סק"ב, פעמוני זהב חו"מ סי' יב ס"א, ומקור האיסור הוא ביטול מצוות עשה של 'בצדק תשפוט עמיתך' כ"כ חינוך מצ' רלה, או"ח ח"ב סנהדרין פ"א סי' ד' בשם הריב"א, הגהות אשרי סנהדרין פ"א ס"ה. וקל וחומר כשהחלו לדון ומעבירים להרכב אחר, שעוברים על האיסור הנ"ל. ואם מעבירים להרכב אחר מחמת פחד, עוברים גם על איסור 'לא תגורו מפני איש' - (כמבואר בשו"ע חו"מ סי' יב ס"א).

34 והכפיה בכל דרך אסורה. מלבד מקרים בודדים שהוזכרו בשו"ע אבה"ע סי' קנ"ד שהכפיה מותרת בהם ע"י ב"ד כשר. ובכל שאר המקרים כל סוגי הכפיה, וצווי ההגבלה שעושים דייני הרבנות - אסורים ומבטלים את הגט מהתורה, כמבואר לקמן בשערי הלכה פ"י. ולהלן בשערי ההלכה פרק ו' הובאו בהרחבה דברי גדולי הפוסקים שאין כופין לגרש, אלא רק במקרים שאמרו חז"ל במפורש.

מעולם לא שמענו על 'ארגוני הנשים' שעמלים ודואגים למצוא שידוכים לאותם נשים שהם התאמצו לפרק את בתיהם לרסיסים. אחרי מתן 'הגט' כל ארגוני הנשים נעלמים מהאופק!!! אגב, עובדה זו מוכיחה את השקפת עולמם של אותם נשים הדוגלות ומעודדות חיים 'חד הוריים'.

יתכן מאד ואם הם לא היו נכנסים לתמונה, האשה היתה חוזרת לבעלה וחיה בשמחה ובשלום עם בעלה וילדיה, ואף מגדילה את משפחתה בילדים נוספים. **או לחילופין היתה באה לקראת הבעל ושולחת את הילדים לביקור, ומנהלת הליכי גירושין בארצות הברית ומקבלת גט כשר ברצון הבעל כבר לפני עשר שנים.**

נמצא ש'ארגוני הנשים' הכניסו את האשה לטרגדיה שאין ממנה מוצא, שהרי גם אחרי שתקבל גט בדרכי כפיות, יהיה הגט בטל מהתורה והיא תישאר 'אשת איש', בלא שום אפשרות להתחתן לאחר.

ד. לא לחינם הלך הזרזיר אצל העורב

הטו"ר דבורה בריסק מארגון 'יד לאשה' בהנהלתו של המין והאפיקורס ש. ריסקין (תומך בתנועה הרפורמית, ומנהל את המרכז להבנה ושיתוף פעולה יהודי-נוצרי באפרת, בשותפות עם הכומר האוונגליסטי ג'ון הייגי מטקסס, 'לדעתו' חוקי המדינה גוברים על ההלכה - פורסם ב'ויקיפדיה'). היא זאת שמייצגת את האשה בתיק כאוב זה. האם טו"ר זו חושבת על טובת הילדים, ועל טובת האשה?!

הרי ידוע לכולם מעלליה של ד. בריסק שייצגה אשה חרדית מבית שמש שיצאה לתרבות רעה, ונהייתה חילונית מופקרת. הטו"ר ד. בריסק נלחמה בבית משפט למען האשה המופקרת שתקבל למשמורת את שתי בנותיה. בריסק התעלמה מתחנוני הבעל ומשפחתו ומתחנוני כל משפחת האשה החרדיים, שלא להרוס את הילדות.

מעשה שטן הצליח והטו"ר בריסק 'ניצחה'. האם קיבלה את משמורת ילדיה, **ומיד הוציאה את שתי בנותיה מחינוך חרדי, והכניסה אותם לבתי ספר חילוניים מופקרים** (מצורף בעמוד הבא צילום מביטאון 'חיים אחרים')³⁵.

האם מישהו חושב שהוצאת ילדים ממשפחה חרדית ענפה, מסבים וסבות דודים ודודות שכולם חרדים, וממוסדות וחברה חרדית, לא פוגעת בילדים ומאמללת אותם נפשית?!. פשוט שיש לכך השפעה קטלנית!, אולם לטו"ר בריסק אין רגשות! גם הדת לא מעניינת אותה במיוחד, היא לא מתרגשת ממסירה לשמד של בנות חרדיות. רציחה רוחנית של שתי נשמות טהורות לא מדבר אליה. מה שכן חשוב לה בחיים ומעניין אותה - זה הקריירה המשפטית שלה, והכבוד והכסף שמקבלת מהציבור הרפורמי.

35 ראה בביטאון 'חיים אחרים' עמוד 22 באריכות כיצד טו"ר בריסק אמללה את בנותיה של ש.מ. שחזרה בשאלה וניהלה מלחמת חורמה ע"מ להוציא את הבנות מחינוך חרדי לחינוך כפרני. מצ"ב צילום הביטאון.

הוריה האוהבים צפו בהשתוממות כיצד הפכה בתם המחמירה בכל מצווה "למחפפת" כהגדרתה. הוריה קיוו שמשבר הנעורים יחלוף, אבל בתם כבר חצתה את הקווים.

בן הזוג, אחיותיה והוריה נותרו מהעבר השני של המתרס. הכללים היו ידועים מראש. כחוזרת בשאלה הרוצה להתגרש במגזר החרדי, ברור היה שהבעל יעשה הכל כדי לקחת חזקה על הבנות.

לתוך הוואקום הזה נכנס ארגון יד לאישה. "זו הייתה הנקודה שבה הבנת שאני צריכה להיעזר בידע של נשות הארגון", היא מספרת. "החשוב ביותר עבורי היה קבלת משמורת על הבנות.

הטוענת שלי, דבורה בריסק, פשוט נלחמה עבורי. משפחתי עשתה כל דבר אפשרי כדי להילחם בי".

ציטוט מביטאון 'חיים אחרים' - בו ראיון עם 'חוזרת בשאלה' שמשבחת את טו"ר דבורה בריסק מארגון 'יד לאשה' - שהוציאה בנות חרדיות לחינוך כפרני חילוני

גם בסיפור שלפנינו, תוצאות מעלליה של טו"ר ד. בריסק כבר נראים בשטח, הבת של בני הזוג הנ"ל נהפכה לחילונית, וגם הבן בקושי שומר דת. האם העובדה שלא נותנים לאב להיפגש עם ילדיו אפילו לא דרך מחשב סקייפ - לא גורם לקרע נפשי לילדים?! האם זה לא פוגע בהם לשעה ולדורות?!

לא לחינם נבחרה טו"ר ד. בריסק לנאום בפני 'ארגוני הנשים' החילוניות והאכזריות³⁶. כי מעלליה הנפשעים מעמידים אותה בראש הפרמידה של השחיתות והאכזריות כלפי הבעלים והפקרת הילדים לגורל אכזרי של חילוניות ומינות.

טו"ר בריסק הוכיחה עצמה ב'הצלחות' (חורבנות) כאלו במשך שנים, ואכן יש וותק לרשעות שלה...

השקפתה של טו"ר ד. בריסק **שנוחות האשה ורצונותיה, קודמת לחיי ילדיה ולבריאותם הגופנית והנפשית** - הובילה אותה לקבל את התפקיד לייצג את התיק האכזרי הזה, והיא זו

שפנתה באופן אישי³⁷ לבית הדין הרבני בכדי להתעלל באב ואם זקנים ולמנוע מהם יציאה לחו"ל. בריסק שמחה להתעלל בהם בחינם, למרות שיודעת היטב את האמת שהבן לא שומע להוריו ואינו הולך בדרכם כבר שנים רבות.

הציבור החרדי יתרחק ממוגדים ומוגזות בסגנון טו"ר ד. בריסק ואב"ד שטסמן שעשו יד אחת לרשע, בריונות ואכזריות.

36 'ביום העגונה בכנסת' נואמת טו"ר בריסק כמייצגת של הנשים הרפורמיות, ראה עיתון 'מצב הרוח' של המזרחי מתאריך כ"ד אדר ב' תשע"ז עמוד 61.

37 ראה במכתב הבקשה של ד. בריסק (מתאריך 24.8.2014) שהיא מודיעה לבית הדין שההורים הגיעו לארץ וחובה עליהם לעצור אותם.

— מן העיתונות —

המאמר דלהלן התפרסם באנגלית בעיתון Washington Examiner וכן התפרסם בקיצור בעיתון "ישראל היום" בתאריך: 28.10.18. המאמר נכתב על ידי פרופסור אלן דרשובין, שהוא העורך המפורסם ביותר בארה"ב וגם פרופסור אמריטוס למשפט בבית הספר למשפטים ע"ש פילקס פרנקפורטר של אוניברסיטת הרווארד. הרברים נכתבו נגד פסיקתו המטורפת של אב"ד שלמה שטסמן.

האם ביה"ד הרבני מאשים אב בעוון בנו?

ראויה ככל שתהיה, אין להשיגה באמצעים בלתי חוקיים. לאחרונה אירע מקרה שבו צעירים יהודים אמריקנים פעלו באופן בלתי חוקי כדי להכריח בעל לתת גמ. הם הטפו אותו, איימו עליו, ואף היכו אותו. הרשויות האמריקניות עצרו את הצעירים, שטענו להגנתם שניסו בסך הכל להשיג מטרה צודקת. ביהמ"ש האמריקאי דחה בצדק את טענותיהם, הרשיע אותם ונזר עליהם מאסר. ביה"ד הרבני בישראל פועל כמו הצעירים הללו, בכך שהוא מנסה להשיג גט בדרכים בלתי חוקיות. מה שביה"ד הרבני עשה אפילו חמור יותר במובנים מסויימים. בעוד שהצעירים רדפו אחר החוטא עצמו שסירב לתת גט, ביה"ד הרבני מפעיל איומים פיזיים מסכני-חיים כנגד אדם מבוגר וחולה, שאין לו כל שליטה על התנהגות בנו.

הסכמתו לעזור להשיג צדק עבור האב החטוף, בגלל שהוא אורח אמריקאי המוחזק בישראל באופן בלתי חוקי ונתון לסנקציות על ידי ביה"ד הרבני בניגוד לחוק, אנהנו מתכננים להביא מקרה זה של אי צדק לתשומת ליבן של הרשויות בארה"ב, מכיוון שבן הערובה הוא אורח אמריקאי ואינו אורח ישראלי, שמונעים ממנו לממש את זכותו לחזור למדינתו לשם קבלת הטיפול הרפואי שלו. הרשויות האמריקניות בוודאי יתקשו להאמין שבעלת הברית הקרובה ביותר של אמריקה, ישראל, מאפשרת לביה"ד הרבני לפעול בצורה בלתי חוקית זו נגד אורח אמריקני. אך אלו העובדות, והן גלויות לכל.

אין אפשרות שהאבא יוכל לשכנע את בנו לתת את הגט וכי אין ראיות אמינות המוכיחות להיפך. באחרונה אושפו האב ביחידה לטיפול נמרץ בשל מחלה כרונית. הבן מנוכר מאביו ומתעלם לחלוטין ממצבו הרפואי של אביו ומכך שהוא בן ערובה בישראל. מטרת ביה"ד הרבני היא להשיג גט לענונה, ולא להעניש את חמוה לשעבר. אם ביה"ד הרבני לא יחזור בו מהחלטתו, המבוגר האמריקני עלול למות כמעט בוודאות, בעוד הבן ימשיך לסרב לתת גט.

לאף בית דין דתי לא צריכה להיות סמכות על אורח אמריקאי, גם אם במקרה הוא יהודי. דת צריכה להתבסס על שכנוע מוסרי, לא על כוח פיזי בחסות המדינה.

לא אנוח עד שיסתיים העוול הגס הזה של הטלת סנקציות בלתי מוגבלות על אורח אמריקני, והוא יהיה רשאי לחזור הביתה.

אזרח אמריקני מבוגר שבריאיותו רופפת מוחזק כבן ערובה עלידי בית דין רבני בישראל. מאיימים עליו במאסר אם ינסה לחזור לארה"ב, שם הוא צריך לקבל טיפול רפואי. האדם המבוגר הזה הוא אורח אמריקאי, ללא כל קשר לישראל – הוא לא אורח ישראלי או תושב ישראל.

מה פשעו? יש לו בן, שגור בארה"ב ושאינו בקשר עמו, והבן מסרב לתת גט לאשתו, שגרה בישראל. למרות שהראיות מלמדות שלאב חרדי אין כל השפעה על הבן הלא חרדי, ביה"ד הרבני בישראל, שאינו באמת בית משפט ראוי על פי כל סטנדרט של צדק, מחזיק את האב כקלף מיקוח כדי ללחוץ על הבן לתת גט לאשתו. כעת האב נקנס בסכום אסטרונומי של 5000 ש"ח ליום על ידי ביה"ד הרבני, עד שהבן יסכים לגירושין דתיים.

אם זה נשמע כמו משהו שיכול לקרות בביה"ד המוסלמי באיראן, זה נרוע באותו מידה במדינת ישראל, בה לביה"ד הרבני ניתנה סמכות חוקית לכפות את ההחלטות הדתיות שלהם על כל יהודי שדורך בישראל. במקרה זה, החטוף הוא בכלל לא אמור להיות צד להליכים המשפטיים שבין הבעל לבין האשה. מכיוון שהבן מוגן בארצות הברית, ולכן הוא אינו בר השגה לביה"ד הרבני, אז ההשפעה היחידה שיש לביה"ד הרבני על הבן הלא חרדי היא להחזיק את אביו כבן ערובה.

החוקתו של אורח אמריקני בישראל על ידי ביה"ד הרבני היא הפרה של החוק הישראלי, של ההלכה היהודית ושל עקרונות הומניטריים התקפים בכל האומות. ביהמ"ש העליון בישראל קבע שלקידת בני ערובה היא בלתי חוקית, גם כשביטחון המדינה מונח על הכף. במקרה המפורסם של אזרחים לבנונים שהוחזקו בישראל כקלפי מיקוח ע"י הרשויות הישראליות, נשיא בית המשפט העליון דאז, אהרון ברק, פסק שאין כל בסיס בחוק הישראלי להתיר החזקת בני ערובה על מנת להשפיע על מעשיהם של אחרים. באותו אופן, ההלכה היהודית אוסרת להעניש אבות על חטאי בנייהם, וגם החוק ההומניטרי הבסיסי מתייחס בספקנות רבה להטלת אחריות משפחתית על ידי החוקת האב כבן ערובה, כדי לאלץ את בנו לעשות דבר שהוא מסרב לו.

אך הדיינים בביה"ד הרבני, שחלקם נוקט פעולות עוד בטרם בירר אם הן אכן חוקיות, החליטו להפר את כל העקרונות הללו במאמץ נואש להשיג גט לאישה ענונה. תהא המטרה

פרק ג

ביקשו לעקור את הכל

**הרב הראשי לאו: על
הדיינים החדשים לתפוס
יוזמה בבתי הדין הרבניים.**

בחמישי שעבר התקיים כנס הקיץ
בדיני משפחה במלון 'קראון פלאזה'
בהשתתפות 135 עורכי דין מתחום
המשפחה במחוזות חיפה והצפון.
בהרצאתו של הרב הראשי הרב דוד
לאו, הוא ציין את חוסר הנחת מכך
שהרכבים מסוימים אימצו קו שיפוטי
של אבות בתי דין שנפטרו, כאשר
דיינים חדשים שממונים במהלך השנים
מכפיפים עצמם "למסורת" ההרכב,
ואינם מחייבים או כופים גיטין אלא
"ממליצים" בלבד על גירושין; באופן
הפוגע בתפקידם כדיינים. את הכנס

לפיכך צילום קטע עיתון בו הרהיר דוד לאו
נואם בכנס לעויד ותוקף את הדיינים שלא
הולכים ברוח החדשה ולא כופים גיטין כנדרש

א. לשנות מפסקי אבות בתי הדין שנפטרו.

בכנס שהתקיים בצפון לעו"ד בתחום המשפחה נאם
הרה"ר דוד לאו וציין בפניהם, וז"ל: "את חוסר הנחת מכך
שהרכבים מסוימים אימצו קו שיפוטי של אבות בתי דין
שנפטרו, כאשר דיינים חדשים שממונים במהלך השנים
מכפיפים עצמם ל'מסורת ההרכב', ואינם מחייבים או
כופים גיטין אלא ממליצים בלבד על גירושין, באופן הפוגע
בתפקידם כדיינים"³⁸.

ב. זיקית מחליפה גוונים ופסקים

בעיתון מצב הרוח (של המזרחי, גליון 361 עמ' 18), כותב
שישנה מחלוקת בין השופטים והדיינים אם העלאת המזונות
לגיל 15 שנקבעה בתקנת הרבנות הראשית בשנת תש"ד
מוטלת רק על האב או שתקנת הרבנות היא מדין צדקה
וממילא **גם אמהות מפרנסות ובעלות יכולת כלכלית חייבות
להשתתף** ולהתחלק בדמי המזונות הדרושים לקטינים.
בדיווח נכתב שמועצת הרבנות אימצה את החלטת הרב
הראשי דוד לאו: "שהיושבים על מדין, - קרי: דיינים
ושופטים, **להתחשב הן ביכולת הכלכלית של האבות והן
ביכולת הכלכלית של האמהות**". כמובן הרב הראשי הותקף

על כך בחריפות ע"י ארגוני הנשים המעוניינות שרק הבעל ישלם. לטענתם: האשה צריכה להיות
חופשית מכל מטלה ואחריות, וזה ניצול האישה לחייב אותה לשלם על הילדים שלה.

מי שחושב שהרב הראשי דוד לאו התכוון ברצינות ליישם את דבריו, ולחייב את הנשים
בעלות יכולת להשתתף במזונות הילדים, טועה בגדול. שכן באותו זמן בדיוק קמה "ועדת

38 הכנס התקיים בהשתתפות למעלה מ: 135 עורכי דינים וטו"ר בתחום המשפחה, ולאזניהם
השמיע הרה"ר את הביקורות הנוקבת נגד דיינים שלא כופים גיטין כנדרש, כדי שהעו"ד ידעו
איך לטפל בדיינים אלו. הפרסום הופיע בעיתון שביעי (של המזרחי גליון 220 עמוד 10 בתאריך
א' אב תשע"ו) ראה צילום מצורף בעמוד זה.

שיפמן" מטעם המדינה, ובה נציגים מכל גווני הקשת אשר רובם ככולם הסכימו שלא יתכן שחיוב המזונות יהיה מוטל על הבעל לבד, ולא יתכן שיהיה מצב שבעל לא יוכל לאחר גירושין להתחתן שנית ולא יוכל לפרנס את אשתו השנייה וילדיהם. רוב חברי הועדה היו בדעה אחידה שעל המדינה לנהוג כמו כל מדינות העולם המתקנות שחיובי המזונות שווים לאב ולאם, וכל אחד משלם מזונות לפי גודל הכנסותיו. לתדהמת כולם, **ראש המתנגדים למסקנות 'ועדת שיפמן'** (לחיוב האב ואם בשווה מעל גיל 6), **היה נציגו של הרה"ר דוד לאו בוועדה – הדיין אליהו היישריק**, שהסתייע בקאדי המוסלמי שגם התנגד לכך מטעמים אחרים לגמרי.

כאן הבן שואל: למי עלינו להאמין לרה"ר ב'מועצת הרבנות' או לרה"ר ב'ועדת שיפמן'?! התשובה ברורה: הרב הראשי דוד לאו ידע שהחלטת מועצת הרבנות תכה גלים והוא יקבל פרסום חיובי בציבור השפוי, אולם בפועל המשיך נציג הרה"ר ב'ועדת שיפמן' להתנגד להחלטת הרה"ר לאו במועצת הרה"ר כדי למצא חן בעיני הציבור הלא שפוי של 'ארגוני הנשים', **ובכך הוכיח הרה"ר דוד לאו שגם מלכתחילה לא חשב לעשות מאומה כדי לחייב גם את האשה במזונות הילדים**, ורק שידרג את הצביעות לאומנות.

זו התנהלותו של הרב הראשי המופיע מעל כל במה כעדין נפש שלא פוגע באיש. ובפועל בשביל כסף וכבוד ומציאת חן בעיני ארגוני הנשים, - ממשיך את רצח האבות ע"י גביית מזונות ילדים בסכומים הזויים...

ג. תמות נפשי עם 'פלשתים'

משפחה ירושלמית מכובדת ואמידה חתנו את בנם המתמיד והחשוב. **הורי החתן קנו לזוג דירת גן מפוארת בשכונות הצפון בירושלים**. הבעל נעים ההליכות נעשה אישיות תורנית ומחנך מוכשר בתלמוד תורה, ואשתו היתה עקרת בית ונולדו להם שבעה ילדים. הם חיו בשלו"ב עם עליות ומורדות עקב אי יציבות רגשית של האשה. **לאחר שנים הוסיפו הורי הבעל והשקיעו כסף רב בבניה של יחידת דיור גדולה ומפוארת המושכרת באלפי שקלים לחודש**. בשנים האחרונות נכנס היצר הרע לסכסך בין בני הזוג. ועקב הקשיים הרגשיים של האשה שלא הסכימה לטפל בהם במשך שנים, ובנוסף התערבות קשה של בני משפחתה - פתחה האשה בהליך גירושין, טרגדיה במיטבה. הבעל ניסה בכל דרך לעשות שלום בית, אך כל מאמציו נכשלו עקב יועצים רעים שהסיתו את האשה לא לוותר על כלום. הבעל הביין שלצערו אין ברירה, והסכים לגירושין.

במקביל לדיון בביה"ד הרבני תבעה האשה מזונות לילדים בבית המשפט, וקבלה חיוב מזונות בסך 10,000 בחודש! בהגיע מועד הדיון ביקש הבעל מביה"ד שיתנו לו תנאים שיכול לעמוד בהם, ולולי זה אינו מוכן לתת גט. 1. הורדת סכום המזונות שהם הרבה מעבר למשכורתו החודשית. 2. שיחשבו את 4000 ש"ח שמקבלת מיחידת הדיור המושכרת (שבנו הורי הבעל) - כחלק מתשלום המזונות. 3. לסדר את משמורת הילדים בהסכם שלא ניתן לשינוי שהאשה לא תפר אותו כפי שהפרה עד עכשיו, ובמיוחד שדרישת הילדים היתה להיות עם האבא, מאחר שהאם התנהגה כלפם באלימות, עקב קשייה הרגשיים.

ההרכב בראשות הדיין א. שיינפלד התעלם מכל דברי הבעל, ודרש ממנו שיתן גט מיד ללא תנאים. במעשים אלו הוכיח ביה"ד הרבני שמסכים לעושה שעשה בית המשפט לבעל בקביעת מזונות הזויים. **המטרה של הדיינים שקופה: חצי הדירה מקבלת האשה ע"פ החוק אפילו אם לא שלמה עליה**, (זה נגד ההלכה, כי כשהאשה מורדת ומבקשת גט היא חייבת להחזיר את כל המתנות שנתן לה הבעל בין מקרקע ובין ממטלטלין - כמבואר בשו"ע אבה"ע סי' עז ס"ב). - **ואת החצי הנותר תקבל תמורת חוב המזונות שהבעל לא מסוגל לשלם!** לאחר שתסתיים חגיגת המזונות המדומיינים שקבעו לבעל, לא נותר לביה"ד הרבני אלא רק להשלים את חיסולו של הבעל,

בקביעת תחשיב נמוך לשווי הדירה, בשמאות מאוד מוזלת, כמנהגם! סוף דבר שחצי הדירה של הבעל לא תכסה אפילו את 'חוב המזונות'. **הבעל יצא נקי מכל נכסיו, ובנוסף ישאר עם חוב גדול מאד לאשה הכולל רדיפות ומאסרים דרך 'הוצאה לפועל', מוגבל בבנק, ועיכוב יציאה מהארץ.**

ביה"ד הרבני האזורי בראשות הדיין א. שיינפלד פסק חיוב גט! לא עניין את ביה"ד מהיכן יביא הבעל עשרת אלפים ש"ח בחודש למזונות הילדים, לא עניין אותם היכן יגור הבעל, מצידם שיגור על ספסל ברחוב. וכמובן שהתעלמו ממצוקת הילדים שרצו את משמורת האבא עקב התעללות האם. **הבעל פנה לביה"ד הגדול לערעורים, שפסקו לטובתו, ובטלו את חיוב הגט לגמרי.** אולם לאחר תקופה התעלם הדיין שיינפלד מפסק ביה"ד הגדול והכניס את הבעל לכלא. להפתעת כולם, ביה"ד הגדול שתק והתעלם ולא עצר את הדיין א. שיינפלד. כל הנ"ל מוכיח את הנכתב בקונטרס זה שבי"ד לערעורים הוא הצגה וכסות עיניים! כאילו יש ערעורים! וכאילו אפשר לתקן פסק של בי"ד האזורי! האמת טופחת על פני התמימים! מעולם לא בטלו ביה"ד הגדול פסק שניתן באזורי לטובת האשה.

הבעל הודיע שבתנאי עושק אלו הוא מסרב לתת גט, שכן בית הדין הרבני גוזר עליו מוות, לא תהיה לו שום אפשרות לפרנס אשה שניה. בין כך חייו יהיו מרים ממות, יצטרך לישון ברחוב, להיות נרדף מהוצאה לפועל ומשטרה על חיוב מזונות מופרזים שאין מצב בעולם לעמוד בהם. - אז עדיף: **'תמות נפשי עם פלשתים'!** להישאר בכלא ולא לתת גט **עד שהאשה 'תתנרמל' ותתן גם לבעל אפשרות לחיים חדשים אחרי הגירושין.**

כס"ד, כאן בני ברק שלהי תשרי תשע"ו

אל מע"כ דיינים רבנים עסקנים ומשפחות... הי"ו

שמענו בצער רב ... על סכסוך בין בני הזוג ... הי"ו שנמשך כבר כמה שנים, והעובדה שבניסיונות לקבל גט מאת הבעל - הוא הושלך לבית הסוהר לחמש שנים, ונמצא שם כבר שנה וחצי. ומאז לא ראה יום אחד חופש, ולא פגש את שבעת צאצאיו הי"ו, ועוד החמירו עליו בחוה"מ סוכות השתא והשליכו אותו לצינוק, ומנעו ממנו תפילה בציבור, ארבעה מינים, סוכה ומזון מהדריין.

ברור הדבר שאין זה דרכה של תורה, וגט שכזה אינו גט להתיר אשת איש וכו'...

והשי"ת ירפא לשבורי לב, ויזכו לישועת ה' בכריאות נחת ושמחה מצאצאיהם לאורך ימים ושנים טובות אכ"ר.

ובאעה"ח

ג"א מצטרף חיים קניבסקי שריאל רוזנברג ישראל גנט

עזריאל אויערבך יהושע אייכנשטיין

יהודה פישר אליהו שלזינגר

מכתב גדולי הדור בו פוסקים באופן נחרץ שגט הניתן על ידי הכפיות של בית הדין הרבני - אינו כשר ואי אפשר על פיו להתיר את האשה להינשא לאחר (הושמטו שמות המדוברים)

בית הדין הרבני קצרה רוחו מסירוב הבעל לתת גט, והכניס את הבעל לכלא בלא הגבלת זמן, ופעמים רבות הוכנס גם לצינוק ובידוד! כמו כן, מנעו ממנו קיום כל המצוות (לקחו לו את התפילין! ומנעו ממנו אוכל כשרו), שמיעת שופר ברה"ה, ישיבה בסוכה וארבעת המינים (וכו') כדי לאלצו לתת גט ללא שום תנאים. לאחר שכל הכפיות הללו לא הועילו מאומה, החליט בית הדין הרבני ללמד את הבעל לקח והעביר אותו לכלא קישון יחד עם אסירים ערביים מסוכנים - כדי שיתעללו בו - עד שיכנע ויתן גט בכפיה.

גדולי הרבנים ובכלל מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי שליט"א, הזדעזעו מהכפיות הנוראות שמעולל ביה"ד הרבני לאברך היקר שאינו אשם במאומה, והוציאו מכתב נחרץ ובו פסק הלכה שבתנאים אלו הגט יהיה בטל מהתורה. (מכתבם מצורף בזה).

ד. יועצות נשים ארורות – מחריבות בתי ישראל

הובא לפנינו תיק מחריד ביותר של משפחה מהעיר 'ביתר עילית' שהבעל אברך ת"ח מרביץ תורה, ידוע היטב לרבנים בעיר 'ביתר', לשכניו ומכריו - בטוב לבו ומידותיו הנאצלות, והיה מפורסם ביחסו הטוב לאשתו וששת ילדיהם.

לאחר הלידה השישית של אשתו, היא הגיעה למצב נפשי ירוד. בהעדר טיפול נאות האישה התפתחה לעצת אחיתופל מחברתה והלכה ליעוץ אצל **שושי סלפסקי מי שנודעה כיום על ידי "המרכז הישראלי לנפגעי כתות" כראש הכת המכונה: "הסדנא המובילה" בני ברק שהרסה הרבה בתים בישראל, ושהרבנים החרימו אותה** (כבת של דיין ברבנות, נעזרה בו לפרק משפחות רבות).

היועצת סלפסקי הנ"ל הזהירה את האישה ומשפחתה, כי אם לא תתגרש מהבעל סופה יהא רע ומר. הבעל הנדהם, שהדברים נפלו עליו כרעם ביום בהיר, לא ידע את נפשו. הוא התחנן וניסה בכל הדרכים לשכנע את האשה שלא תהרוס בית נפלא וחיים מאושרים. אך לשוא. לאשה שהיתה שקועה בכת - לא הועילו כל השכנועים ובכיות הילדים. תוך ימים ספורים האישה עזבה את הבית עם הילדים כשהיא נוטלת עמה כמעט את כל תכולת הדירה, והבעל נותר בה לבדו.

האישה נעזרה גם **ביועצת לרעה: טובה הניג** ובתמיכתה ובעידודה גזלה סכום של עשרות אלפי שקלים שהיו בחיסכון בחשבון המשותף לחשבון פרטי שפתחה, בטענה שהם שייכים רק לה.

בעזרת ראש הכת הנ"ל התערבו גורמים רבים להכפשת הבעל ואיומים עליו, בכדי שייתן לה גט ויוותר על הילדים ועל חלקו ברכוש המשותף. ביניהם גורמי רווחה שעבדה עמם האישה וכן התערבו גורמים נוספים שמעולם לא ראו את הבעל.

האישה הביאה חורבן דומה גם על משפחת אחותה אם ל-7 ילדים, וגררה גם אותה אל הכת של סלפסקי. **הסוף המר היה שתוך תקופה קצרה גם אחותה פירקה את הבית והתגרשה מבעלה.**

ה. חיסול ממוקד מחוץ לכותלי בית הדין

עוד לפני שפתחה האשה את תיק הגירושין בביה"ד הרבני בירושלים, הגיעה עם אביה לפני הדיונים אל אב"ד ירושלים שדן בתיק. הם ישבו עמו ביחידות והתייעצו בנוגע לתיק. האב"ד הכיר היטב את משפחת האישה. הקשרים ביניהם היו הדוקים וקרובים עוד שנים קודם לכן, ואביה של האישה אף ערך את ספרי האב"ד.

כאמור, האב"ד קבלם בביתו, והם קיבלו ממנו ייעוץ והדרכה מתאימה ומקדימה. לאחר מכן פתחה האשה תיק גירושין - **כשהתיק נקבע משום מה לדיון בפני האב"ד הנ"ל, והוא לא פסל את עצמו מלדון מדין 'נוגע', ומדין 'שומע בעל דין אחד קודם בעל דין חברו'.**

הפגישה הלא חוקית בין האב"ד לאשה ואביה הוקלטה בסתר, וההקלטה הודלפה לתקשורת. עבירות פליליות אלו שהינם גם עברות על חוקי האתיקה במדינת ישראל, הגיעו לאזניהם הרגישות של כתבי עיתון 'ידיעות אחרונות' אשר חששו **שפגישות פליליות מעין אלו נערכות באורח קבוע ע"י דייני בתי הדין הרבניים...** העיתון יצא בכתבה ארוכה (בתאריך 20.8.15) וציטט את ההקלטה עם פרטים מזעזעים. הדבר עורר סערה. כמו כן פרסמו כי עוזרו של בית הדין נעצר בידי המשטרה בעת קבלת כספים לקידומי תיקים... ועקב כך פוטר מעבודתו בבית הדין.

האב"ד לא חשב לפסול את עצמו מלדון בתיק, גם אחרי החשיפה המזעזעת של רמאותו

בעיתונות! והתקיים דיון אחד בנוכחות האב"ד הזה. רק לאחר שהבעל דרש בפירוש לבטל את ההרכב, היות והאב"ד מקורב למשפחת האשה והוא 'נוגע בדבר', ובמיוחד אחרי שנודע כי האשה ואביה קיימו פגישה חשאית עם האב"ד בביתו וקבלו הדרכה כיצד לנצח בתיק. וכל זה עוד לפני ששמע האב"ד את הבעל. עכב כך, נאלץ האב"ד לפסול את עצמו מלדון בתיק. יצויין שהאב"ד טען להגנתו שאינו זוכר אם פגש את האשה ואביה. **עורכי דין לענייני משפחה שואלים: "כיצד יתכן להחזיק בבה"ד הרבני אב"ד כזה שלוקה במחלת השכחה באופן קיצוני וחרוף, וכיצד ניתן לסמוך על פסקיו והחלטותיו, שלבטח שוכח פרטים שלמים וקריטיים בכל תיק."**

1. חיוב גט בדיון של שמונה דקות

כאמור האשה פתחה תיק גירושין בביה"ד הרבני וטענה שבעלה אלים וברצונה להתגרש.

לאחר שהאב"ד הראשון פסל את עצמו מלדון, **עבר התיק להרכב שני** בירושלים בראשות **האב"ד יקותיאל כהן**. האב"ד הנ"ל היה בקשרי עבודה במשך כמה שנים במכון ידוע להוצאת ספרים של דוד האישה, ועבד בעריכת ספרים תורניים³⁹. למרות קשר זה, קיבל הדיין את התיק,

ולא פסל את עצמו כנוגע בדבר לצד האשה, **למרות שהדוד שהוא יו"ר המכון הופיע עם האשה לדיונים**. והאב"ד המשיך במסע האכזרי של חיסול הבעל.

כל הדיין מתחילתו ועד סופו התמשך שמונה דקות 'תמימות'. מתוכם 7 דקות שמע האב"ד את האשה ודקה בלבד שמע את הבעל (הדבר מוכח בפרוטוקול המצורף בזה). לאחר הדיון "המפרך" החליט הדיין, **לקבל מיידית את טענות האשה ללא שום בירור - וחייב את הבעל בגט**.

הבעל המסכן הספיק בדקה שנתנה לו להשחיל מספר משפטים בפני הדיין יקותיאל כהן: שהאשמות אינן נכונות ושהוא אינו אלים חלילה, ויש בידו עדויות רבות מכל השכנים והרבנים בעיר. הבעל טען שאשתו מושפעת מהכת המלמדת אותה

מדינת ישראל

- 42 בשעיף 3 לפסק הדין, והוא נגמר סופית את פסק הדין שחייב את הצדדים להתגרש באופן סופי
- 43 ומוחלט ולשם כך נאמר בשעיף 4 לפסק הדין הנ"ל: חגט יבוצע מעד 10 ימים וכו', למרות
- 44 שמועד המשעה דינוים האמורים בשעיף 3 הנ"ל לא אמורים להיות בתוך ה-10 ימים הללו,
- 45 ומכך התמדה שניתנה בין חיוב הגירושין-הגט, לבין שאר הנושאים.
- 46 מרט שני שיש לציין שכאמור בפסק הדין בית דין קיבל בהבנה גמורה את מה שאמור בפסק הדין
- 47 את המצב המחייב את הצדדים בגירושין מאחר שיש תהום מעורה וממוקה בית הצדדים וכו',
- 48 כאשר כל צד מאשים את משנהו בתאשומות מרות ביותר שהן עצמן מצביעות על חיוב גירושין.
- 49 מתוך שהדברים האלו התלבנו מדברי הצדדים, הרי אין צורך בכל סדר ראיות נוסף, כי למשל אם
- 50 יהיה צורך בבירור אם הנגב עשה את מעשה הנגיבה אם לאו, הרי שאם יאמר נגבתי הרי יוריד
- 51 את הצורך בסדרי הראיות, כך לאחר בירור יסודי ונסיגון בית הדין בשמיעת דברי הצדדים והבנת
- 52 דברי הצדדים, וכן לאור נסיגון של שנים רבות.....
- 53
- 54 הבעל נכנס לדברי בית הדין ומתפרץ: "כן תוך 8 דקות, זה גט משע"ה".
- 55
- 56 הבעל ואביו אמורים בתמפרמות אנהנו יוצאים מהדין (וכך עשו).
- 57
- 58
- 59 הדיין הסתיים.

נחתם דיגיטלית ע"י שלום זאב כהן בתאריך 03/09/2014 17:08

3/3 יטלום זאב כהן - 03/09/2014

קבלת קהל: בימים א'-ה'
08.30-13.30 שעות

מנה קליה בדיבור: 1700-501-531
מקט: 02-6232396

עם תשלום 4
ת"ד, ירושלים 9134401

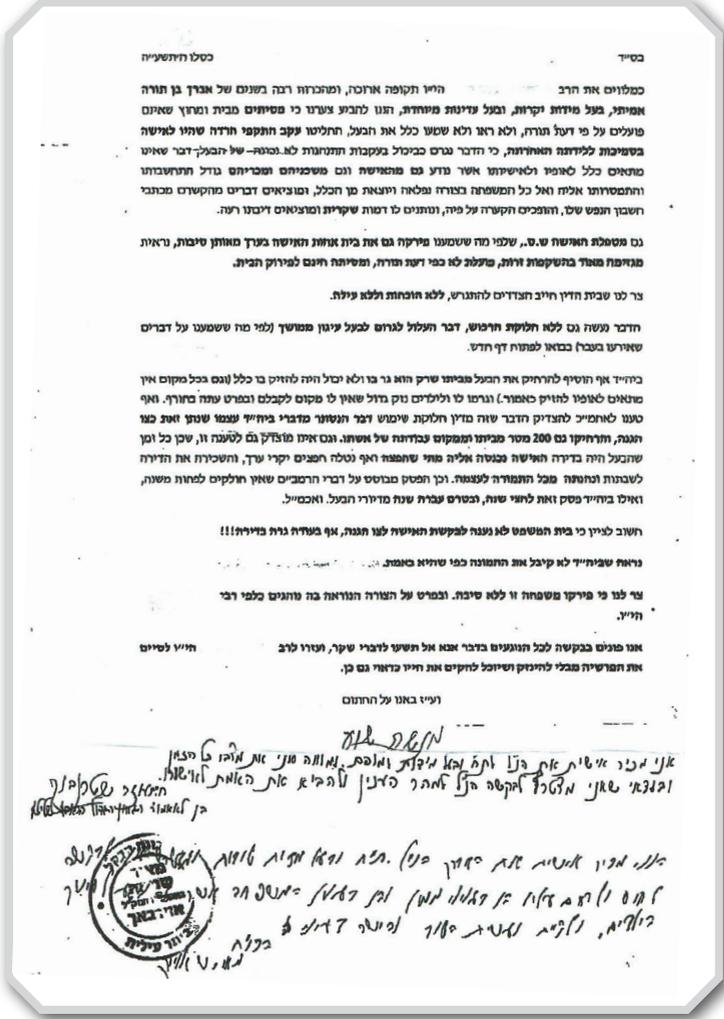
צילום חיוב גט בדיון של שמונה דקות! בלי חקירה לעומק של כל הצדדים

39 דוד האישה, יו"ר מכון מפורסם להוצאת ספרים חשובים, העסיק את הדיין יקותיאל כהן כעורך בההדרת ספר חשוב. כמו כן, הדיין יקותיאל כהן כתב לידידו ורעו יו"ר המכון מכתב הוקרה מכובד בהקדמה לספר שחיבר.

את השקרים. ואדרבה, שבת הדין יוציא את אשתו מהכת המסוכנת שבה היא חברה ובגללה פירקה את הבית. הבעל הדגיש שרק העלילות והרדיפות גורמות למצב של הגירושין.

אך האב"ד לא היה מעוניין לשמוע מאומה מפירוט טענותיו של הבעל. האב"ד חרץ דיני נפשות של משפחה שלמה עם ילדים קטנים - ללא שנערכו כלל דיוני הוכחות. האב"ד לא הזמין לשמוע אפילו את עדויות רבנים בירושלים וביתר ששמעו את שני הצדדים והוריהם לפני הדיון. האב"ד התעלם גם מאחד מזקני הדיינים החרדים לדבר ה' בירושלים, **שישב במשך שש שעות רצופות** יחד עם אשתו הרבנית, ושמע את כל הצדדים והגיע למסקנה: שהאישה מוסתת, ויש לעשות שלום בית.

הבעל הביא מסמכים המעידים

מכתב תמיכה לבעל מרבני ירושלים וביתר - אשר מוקיעה את התנהלות ביה"ד הרבני בהרס משפחה

שאשתו אמרה תקופה קצרה קודם לכן (בפני הדיין הנ"ל מבית דין שלא כפוף לערכאות, ועוד רבנים) שבעלה מעולם לא הרים עליה יד, והודתה בפניהם שהיא זאת שהכתה והייתה אלימה כלפי בעלה. כמו כן הוסיף הבעל והביא לאחר מכן עדויות ומסמכים שאשתו נמצאת בכת סלפסקי, והיא מודרכת על ידה לטעון טענות שקר חמורות.

הבעל הדגיש בדבריו לבית הדין, שהאשה מרימה יד בתורת משה ופתחה תביעת מזונות בבית משפט לענייני משפחה על סך 13,800 ₪. וכן פתחה תיק בהוצאה לפועל, דרכו נקטה בסנקציות קשות כלפי הבעל, כולל צווי מאסר. דבר המוכיח שהאשה לא מתכננת לציית לפסק בי"ד הרבני ותפר כל הסכם שיעשה בביה"ד במסגרת הגירושין.

אך כאמור האב"ד כלל לא רצה לשמוע כלל את הבעל, ולא היה מוכן להתייחס למסמכים והעדויות שהביא, וחייב אותו בגט. זאת למרות שמדובר בזוג מבני עדות המזרח, שלכו"ע אסור לכפותו לגרש, אפילו אם הבעל אלים באמת, כמפורש בבי" (אבה"ע סו"ס קנד). וק"ו במקרה דידן שכל העדויות והראיות מוכיחות שהבעל לא אלים כלל - שהכפיה אסורה לכו"ע.

ז. פסק מהול בנקמה אישית

משאמר הבעל לאב"ד יקותיאל כהן בדיון שלאחריו, שמרן רבי חיים קניבסקי ועוד גדולי ישראל הורו כי גט בתנאים אלו הוא גט מעושה, והדין כאן מוטה, עלתה חמתו של האב"ד להשחית.

למחרת כאשר ב"כ האישה ביקשה מהאב"ד להרחיק ב'צו הגנה' ('צו הרחקה') את הבעל מביתו כשהוא גר בו לבדו, תוך שעה נעתר לבקשה מבלי לבקש תגובת הבעל ומבלי לקבוע דיון על כך, והוציא צו הגנה בדיין יחיד להרחיק את הבעל מביתו, ולהשליכו לרחוב.

נקמתו של אב"ד יקותיאל כהן היתה כה שקופה, שהיתה הפוכה לגמרי מהחלטת בית המשפט החילוני כשנה קודם, ממש עם תחילת הפירוד. בשעה שהאישה ביקשה את אותה בקשה של 'צו הגנה' בבית המשפט בזמן שהייתה גרה בדירה יחד עם בעלה, אע"פ כן בית המשפט לא הוציא

צו הגנה זה. השופטת אמרה לאישה בדיון כמה פעמים כי "מטרת צו הרחקה רק למנוע סיכון, ולא נועד להליכי גירושין שקטים". ב"כ האשה הסכים, עקב כך. לבטל את הבקשה לצו הגנה.

אולם האב"ד י. כהן שדן בבקשה מחדש לאחר שכבר קרוב לשנה האשה עזבה את הבית וגרה בשכירות באזור אחר מרוחק מהבעל, ללא סיכון מבעלה. ואעפ"כ הוציא האב"ד בדיין יחיד 'צו הרחקה והגנה' לבעל שדר לבדו בבית.

כל השומעים פסק תקדימי זה תמהו: כיצד סילוקו מהבית במצב זה שלא גרים בשותפות, שייך ל'צו הגנה'? איזה אלימות יכול להפעיל הבעל שגר לבד עם ארבע קירות. ברור שיש כאן כוונת נקמה רק במטרה לצער את הבעל, לראות אותו מושלך לרחוב, ורואה את ילדיו במסגרת ה'סדרי ראייה' רק בגינות ציבוריות, ועל ידי כך יאלץ לתת גט! בכאלו תנאים

מדינת ישראל

בית הדין הרבני האזורי ירושלים

תיק מספר: 956318/1	ביה בפני כבוד חדיינים: חרב יקותיאל כהן - אב"ד
תאריך הונת החלטה: 04/09/2014	טי באלול התשע"ד (04/09/2014)
תובעת:	
ת: 1.	
נתבעת:	
ת: 1.	
הנדון:	גירושין, צווי הגנה

צו

לאחר העיון בבקשה דחומה בכתב שהוגשה על ידי ע"י"ד מ.א. כני"ל ולאחר הדיונים של הצדדים שהתקיימו בפני בית הדין ולאחר שבית הדין הוציא פסק דין לחיוב גירושין בתאריך י"ב בתמוז תשע"ד באזכרת חומרת הדברים ולאחר שבית הדין נזכר באופן התמריצות של הבעל בדיון האחרון שהתקיים בתאריך ח' באלול תשע"ד, ולפי כל הנ"ל יש אכן מקום לחשיפת האשה מחתנות בעלה המנוגדות לכותה למקום שלו, מחליט בית הדין להעטר לבקשה ולהוציא צו זמני למשך ששה חודשים כדלהלן:

1. לאסור על הנמצאת ברחוב מ.א. כני"ל מלהמנא בתחום של 200 מטר מידת הצדדים
2. להוסיף ולאסור על הנ"ל מלהמנא בתחום 200 מטר ממקום עבודתה של הנב'.
3. להוסיף ולאסור על הנ"ל להטריד את המבקשת בכל בית ו/או בכל מקום אחר בו היא תמצא, בין טלפונית, בין פיזית, בין בכל דרך אחרת.
4. על הנורמים הרשמיים לסייע במילוי האמור בצו זה, לפי מידת הצורך.

ניתן ביום ט' באלול התשע"ד
(04/09/2014)

חרב יקותיאל כהן - אב"ד

העתק מתאים למקור משה ביטון המזכיר הראשי   נתנם דיגיטלית ע"י הרב יקותיאל כהן בתאריך
12:11 04/09/2014

www.gov.il   gov

(04/09/2014 - חבאר - יקותיאל כהן - 956318/1 - 1/1)

עם ועולמו 4   9134401 ירושלים

מקום קולי דיבור: 02-6232396   1700-501-531   קבלת קהל: בימים א'-ה'
מקום פקס: 02-6232396   בשעות 08.30-13.30

מדינת ישראל

בית הדין הרבני הגדול ירושלים

<p>תיק מספר: 993174/3</p> <p>תאריך: י"ב באבול התשע"ד הזנת החלטה: 07/09/2014</p> <p>מעורר: ת.ז.:</p> <p>משיבה: ת.ז.:</p> <p>הנדון: עיכוב ביצוע, צווים אחרים</p>	<p>ב"ח: בפני כבוד הדיינים: הרב ציון אלנרבל - יו"ר</p>
--	---

החלטה

חובאה לפני הודעת ערעור ובקשה לעכוב ביצוע צו ביה"ד האזורי מיום 04/09/14, ובלבד הבעל טוען שהצו ניתן שלא כדין, ולאחר שטענה טענת פסלות כנגד אב ביה"ד. לאחר העיון מוחלט לדחות את הערעור ולהשיב את הצדדים לביה"ד האזורי שקיים דיון בבקשה לצו הגנה שנגרשה האשה ביום 03/09/14, ולאחר מכן נתן החלטה נוספת בבקשה. עד שתקבל החלטה נוספת, סעיף א בצו ביה"ד האזורי יעוכב. וזאת מן הטעמים דלהלן.

הצו ניתן שלא כדין.

לפי סעיף 3 לתקנות למניעת אלימות במשפחה התשנ"ט, בית הדין רשאי לתת צו הגנה במעמד צד אחד, ובלבד שיקבע מועד לדיון במעמד שני הצדדים בתוך 7 ימים מיום מתן הצו. כמו כן נראה שמהראוי שצו הרתקה ינתנו ב' ובפרט בנסיבות שבתיק שחיים בנפרד מעיון בתיק האזורי עולה כי לא נקבע מועד לדיון כמתחייב מהוראות החוק, לפיכך יש לחזות על עכוב הצו עד קיום דיון בגי ומתן החלטה כאמור.

יודגש שבבקשה ציינה האשה שהבעל מתגורר בדירת הצדדים, שכן כעוב צו ההגנה, לא יגרום להפרעה לאשה במקום מגוריה, מאידך ביצוע הצו יחייב את פינוי הבעל מביתו. באשר לטענות הפסילה, לפי חוק הדיינים התשס"ו, על המערער לפנות לביה"ד האזורי בבקשת פסילה, ולאחר שתנתן החלטה, יוכל מי מהצדדים החפץ בכך לעתור לפני ביה"ד הגדול.

ניתן ביום י"ב באבול התשע"ד
(08/09/2014)

הרב ציון אלנרבל - יו"ר

www.rbc.gov.il

(07/09/2014 - 1/1 - דחת-עידוד שחר-993174/3)

מספר קולי בדיבור: 1700-501-531   קבלת קהל: בימים א'-ה' 08.30-13.30 שעות

מקט: 02-6240936

המלך ניר' 24   ת"ד 1033, ירושלים 91009

ברור שזהו בגדר כפיה שלא כדין (מצורף בעמ' הקודם 'צילום 'הצו הגנה').

רבנים מהעיר ביתר וירושלים לאחר ששמעו את המעשה המזעזע חיזקו את הבעל ביתר שאת, הוציאו מכתב מחאה נגד התנהלות ביה"ד הרבני והרס המשפחה (ראה צילום בעמ' ס'), והמליצו לו לערער בביה"ד הגדול.

כמו כן דיינים חשובים מאד הביעו דעתם שאם הפסיקה הבריונית הזאת בתיק לא תשתנה, ייצאו רבנים רבים בגלוי נגד הרבנות! ואמנם לאחר שערער הבעל לבית הדין הגדול, **קיבלו את ערעורו וביטלו את צו ההגנה בנימוק שאינו חוקי**, וקבעו שיש לדון על כך בשלושה דיינים, ולא בדיין יחיד (מצ"ב צילום בעמוד זה).

אולם גם לאחר שביה"ד הגדול החזיר את התיק לאזורי כדי שיודנו בשלושה, הצטדק האב"ד יקותיאל כהן שעשה זאת **בגין חלוקת השימוש ברכוש** ולא התכוון ל'צו הגנה'⁴⁰.

בסופו של דבר עמד אב"ד יקותיאל כהן על שלו - והורה בשנית להרחיק את הבעל מביתו **כשהוא טוען בזיוף ושקר שזו דעת רוב הדיינים בהרכב**, למרות שבמציאות רק הוא לבדו חתום על ההחלטה, ולמרות שבנימוקים שני הדיינים חלקו על החלטתו, ולא הסכימו עמו, אלא הסכימו עם בית המשפט החילוני שאין סיבה להרחקת הבעל⁴¹.

40 השקר בדבריו בולט לעין, שכן עדיין בשלב זה לא היו הדיונים על ענייני הממון, וביותר תמוה שהרי במפורש כתב זאת האב"ד תחת הכיתוב: "הנידון: צווי הגנה". כמו כן הפסק ניתן רק לחצי שנה, וכלל הרחקה 200 מטר מהדירה וגם ממקום העבודה של האישה ומקשר טלפוני כמקובל בצו הגנה, להבדיל מפסק של חלוקת רכוש. ולמרות שלפסק דין ממוני הוצרך לדון בהרכב של שלושה דיינים, ולא לפסוק לבדו בדיין יחיד.

41 אחד הדיינים בהרכב רצה לעשות פשרה ולהותיר לבעל את הדירה לפחות לשעות והזמנים שנפגש עם הילדים. והדיין השני בהרכב תקף באריכות את כל מציאות ההרחקה ודרש להשאיר את הבעל בביתו ללא הגבלה.

ה. מי אשם בטבח הנורא בהר נוף

האב"ד יקותיאל כהן לא יכול היה להסתיר את שנאתו לרבנים המכריזים במכתבם שאסור לכפות גט. לכן, בנימוקים לפסק הדין של הרחקת הבעל, האשים את רבני ודייני שכונת הר נוף-בפיגוע הרצחני שאירע בשכונת הר נוף בירושלים בבית הכנסת "קהילת בני תורה" בו נרצחו בידי בן עוולה 5 מתפללים!! לדבריו, חטאם של הרבנים היתה שהפעילו השפעה על ביה"ד הרבני לגונן על הבעל, בשעה שהם לא מכירים את התיק ולא בקיאים בעובדות כמוהו, והתעלמו מדעתו בנושא (כשהדיון לפניו נמשך לא יותר מ-8 דקות!!).

אחד מהדיינים החשובים בשכונת הר נוף שהיה מעורב בסיפור מתחילתו עוד לפני הדיון בבית הדין הרבני, תמה על דבריו ההזויים של האב"ד, והשיב לאב"ד: "אני ואשתי שמענו מעל שש שעות את כל הצדדים: הבעל, האשה וההורים של שני הצדדים, ואילו הדיין בביה"ד הרבני שמע

את האשה 7 דקות ואת הבעל דקה אחת בלבד! ומנסה לשקר לכולם שכביכול הוא מונח בתיק יותר מכל הרבנים בהר נוף".

הרבנים בהר נוף לא היו נוגעים בדבר ונכנסו לדון בתיק הזה, רק כדי להציל משפחה בישראל מקריסה, ולהציל ילדים קטנים מהתדרדרות. ואילו האב"ד י. כהן דווקא כן נוגע בדבר, בשל קשריו האישיים והידידותיים עם משפחת האשה... מהנראה שלפי קביעת חז"ל במסכת אבות (ה,ח): "חרב באה לעולם על עינוי הדין ועיוות הדין" - כדאי לו לאב"ד לבדוק אם האשם בטבח בהר נוף הוא לא אחר מאשר הוא בעצמו, האב"ד יקותיאל כהן, ונתקיים בו מאמר חז"ל (קדושין ע.): "כל הפוסל במומו פוסל".

א. יש לציין את חומרת הדבר שרבנים חשובים השפיעו על ביה"ד לטובת הבעל, מי בממצאו ומי בראיתו ההלכתית, כאשר לא פרוסה המפה לפניהם כבית הדין.

כמה תמור הדבר, שהם כראשי הקהל ורבניו נכנסים למצוקה לא להם ומנסים להטות את הכף!!!

לאחרונה אירע אסון נורא בהר נוף, בו נפלו כמה חללים ע"י פורעים ערבים ואין אנו יודעים את סודות משפטי ה', כי "משפטיך תהום רבה", כלומר, כמו שהתהום רחוקה מהאדם העומד על שפתה ולא יכול לראות את סוף עומקה, כך אנו לחלוטין איננו יודעים ואיננו מבינים את סוד משפטי.

וחנה שמעתי שכשהגיע רב ביהכ"ס אל מרן הגאון רבינו ר' אהרן ל"ב שטיינמן שליט"א, פנה מרן ושאל את רב ביהכ"ס, מהי הסיבה להבנתך שפגעו במיוחד בשכונתך? והרב התחיל לחסביר לו שבניגוד לשמועה שהערבים עבדו בעבר בשכונה, מ"מ לא כך פני הדברים. ויודעי גישתו של הרב שטיינמן אמרו שהתכוון לשאול האם אתה רואה איזה דברים בשכונה הצריכים תיקון? ולכן לא קיבל מענה, אז לא יסף לשאול (היה זה כשהוזמן לשאת הספד על הקדושים).

מאחר שאכן נדרשים רבני השכונה לחפש איזה תיקונים צריך לעשות, הרי אחד הדברים החשובים שיש לתקן, זהו שיפטיקו הרבנים הללו להגדר אחר צדדים אינטרסטיים בנסינות השפעה על דיינים בבתי הדין ונאמר לאותם רבנים: הרף! ויאמר הקב"ה למלאך המשיחית הרף.

אב"ד י. כהן מאשים את רבני הר נוף בטבח הנוראי - בעוון שתמכו בבעל והיו בעדו

ט. בית הדין מקבל חו"ד עו"ס חברתה של האישה לעבודה

האישה העובדת במחלקת החינוך בעיריית ביתר עילית, הביאה בעניין הילדים חוות דעת מגורמי רווחה - מחברה שלה, שעובדת אתה ביחד בעיריית ביתר עילית⁴²!! וכשהתנגד לכך הבעל מטעם שמדובר בחבירה טובה 'נוגעת בדבר'. אולם בית הדין הורה שאינה פסולה, ומטעם ש"אומן לא מרע אומנותיה". דבר שאף בחוק האזרחי אינו מתקבל כשהיא חברה

42 רבים העידו שבתקופה הקשה של הפירוד הוזמן הבעל לעיריית ביתר עילית לדון בדבר בנו הקטן - ע"י עובדות חברות של אשתו, והדיון נערך במכוון במחלקת החינוך - בחדר הסמוך לחדרה של אשתו! דבר המוכיח על חוסר הרגישות המשוער לרגשותיו של הבעל, ועל הרצון להשפילו, וכן על הקשר ההדוק ושיתוף הפעולה בין העו"ס לאשה בהליכי הגירושין.

מהעבודה!! וכמובן זה נגד ההלכה שהעו"ס פסולה לעדות (מדין אישה, ונוגעת, ופסולי עבירה שמוסרת לערכאות, ראה מקורות בקונטרס 'גיטי הכזב' פרק ו).
הנה לפניכם פרוסה כשמלה – "האתיקה המקצועית" של דייני בתי הדין הרבניים.

י. בריונים פוגעים בבעל

היות ובית הדין קבעו על הבעל חיוב גט והשפילוהו בכל דרך אפשרית, ראו משפחת האשה שביה"ד הרבני בעדם, ומגונן על האשה בכל מחיר, לא חששו לקחת את הדין לידיהם ולנקוט בצעדים לא חוקיים. צד האישה עצמם נקטו יוזמה משלהם לפגוע בבעל. באחת הפעמים - כשהחזיר הבעל את הילדים לאישה כשהייתה בבית אחיה בשכונת רמות בירושלים, ארבו לבעל בריונים מטעם האישה. הבריונים התנפלו על הבעל, הפילו אותו לארץ והיכו בו בכוח לעיני ילדיו, ופצעו אותו עד זוב דם. בבית החולים התברר גודל הנזק. המכות היו כה חזקות ואכזריות ששברו את שתי ידיו, גרמו לו נכות באצבעות לכל החיים, והוא נזקק למספר ניתוחים והשתלת פלטינה. **יצוין שעד היום לא נענשו הבריונים – עקב "חוסר ראיות".**

יא. זריקת אבן אחר הנופל – בביה"ד הגדול

בעניין חיוב הגט, פנה הבעל גם כן לבית הדין הגדול בהמלצת רבני העיר ביתר וערער על פסק 'חיוב הגט', אך לתדהמת רבני ביתר עילית וירושלים, **ביה"ד הגדול לא התייחס** כלל לטענות והעדויות שהבעל נקי מאלימות, כולל הודאת האשה עצמה.

הרה"ר דוד לאו, במקום להתייחס לכל ההוכחות, נפנף אותם, ואמר שהוא **לא מתערב** בפסק ביה"ד האזורי שהבעל חייב גט. **הרה"ר הראה בכך, שהוא ממשיך את מסורת ביה"ד הגדול לערעורים שכולו כסות עיניים ומרמה במסווה של 'צדק', כמו שאמר שלמה המלך (קהלת ג, טז): "מקום המשפט שמה הרשע".** שכן מעולם לא שמענו ולא ראינו שביה"ד הגדול לערעורים מבטלים פסקים שהוכרעו בביה"ד האזורי לטובת האשה⁴³.

43 בחוברת 'הדין והדיין' (גליון 16 פס"ד 5 וגליון 17 פס"ד 8) מעידים דייני הרבנות בעצמם, שכמעט מעולם לא התקבל ערעור של הבעל בענין פסול הגט וכדומה, למרות שמאות רבות מערערים כל שנה על הגיטין. ונציין שני מקרים לדוגמא, שכל המסמכים היו למראה עיניינו:

א. בעל שערער על הגט (שעשו הדיינים י. אליעזרוב ח.י. רבינוביץ מ. אלחדד) עם הוכחות ונימוקים חד משמעיים שהגט היה בכפייה שלא כדין. כמו"כ ערער גם על משמורת הבנים ועל גניבת כל הדירה כולה, ועל חיוב מזונות מופרזים באלפי שקלים שלא כדין. ואף לקח עו"ד המקורב לדיינים בביה"ד הגדול, כדי שלא ידחו את ערעורו. והנה במקום להתייחס עניינית לטענות שהוזכרו בערעור, הואיל ולא היה להם תשובות, סגרו את התיק בלי שום דיון. והדיין א. שינפלד מביה"ד הגדול שלח מכתב לעו"ד של הבעל שחייב להתפטר מהתיק. העו"ד התפטר ואת הכסף שקיבל לא החזיר ללקוח עד היום, הסיבה לפיטורו של העו"ד היא כדי שלא תקום צעקה תקשורתית במגזר החרדי על העוולות שהם פוסקים נגד דיני התורה, ובמיוחד שלא יהיה תקדים משפטי ברבנות שכל גיטיהם ודיני הממונות שעושים הם נגד דיני התורה.

ב. עוד מקרה שהיה בביה"ד האזורי בהרכב הנ"ל. בעל ערער על הגט, ועל חלוקת הרכוש והמזונות. הבעל הכין במשך חודש חומר משכנע ביותר שביה"ד בפזיונותו 'טעה בדבר משנה', הן מהצד ההלכתי והן מצד מציאות הדברים. כאשר הגיע הערעור לפתחו של ביה"ד הגדול לערעורים בהרכב בראשות הרה"ר ש.מ. עמר, נערך דיון במשך חצי דקה בלבד! הרה"ר עמר החזיק את כל

מדינת ישראל

וכיון שנראה לדיין שאם חיה זה משיב על שאלותיו היה חדר מתברר, ומחמת שלא יתברר הוא כובש דבריו, ויעשה חדין כאלו השיב ונתברר שקר, ויחיינו מאומד הדעת, אעפ"י שאינו יכול לברר שקרו בבאור ובפי. מאחר שהעדר הבאור בא מחמת רמאותו, שאינו רוצה להשיב על חקירות ודרישות כדי שיתברר שקרו, אומדנא דמוכח הוא, ורשאי דיין מומחה לדון באומדנא דמוכח כזה, ואין זה נקרא דברים שבלב, מאחר שהיא סברא מוכחת.

הובאו דבריו בסמ"ע ובשי"ך חו"מ סי' ט"ו ז' השי"ך חושן משפט סי' ק"ח :

באומדנא דמוכח - [תניה וכן אם תנתבע אינו רוצה להשיב על כל דבר שחוקר אותו, ודאי רמאי הוא ויכול לפסוק לו כאלו השיב לו ונתברר שהוא שקר, כ"כ הראי"ש בתשובה תביאו סמ"ע סי' ק"ח]:

ונראה שה"ח בנדונינו מאחר והבעל מסרב לנבון אבחון או טיפול חרי שיש להחשיב את הדבר כחודאה מצידו לטענת האשה ולא נרע עכ"פ מרגלים לדבר.

לאור האמור לא נראה להתערב בחלטת ביה"ד האיורי בדעת לחייב בגירושין.

נימוקו התמוה של הרה"ר לפסקו, היה: "שאינו מתערב בחיוב הבעל בגט היות **הבעל לא הלך לאבחון שהוא נורמאלי(!)**, הרי זה כרגליים לדבר שהוא חולה נפש **וחייב גט**" (צילום פסקו מצורף בעמ' זה).

הבעל ההמום שהינו תלמיד חכם מופלג, נגש למרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי שליט"א עם אישיות רבנית מכובדת וספר לו את מה שהורו ברבנות. מרן שליט"א תמה על הדברים והשיב: **"שלא ללכת לשום אבחון! הדיינים שם משוגעים! שלא יבלבלו במוח"**. למותר לציין שלאור כל העובדות והעדויות המציאות היא הפוכה לגמרי. הבעל נורמאלי לחלוטין, ואילו האישה היא זו שהשתגעה והתחברה לכת מסוכנת.

לפניכם צילום פסה"ד של הרה"ר דוד לאו בו מכריע לטובת האשה - רק מהעובדה שהבעל נשמע להוראת הגר"ח קניבסקי ולא הולך לאבחון

לאחר שראה הבעל את המצב שהוא מחוסל רק בגלל שלא הלך לאבחון, נגש שוב למרן הגר"ח וקיבל רשות ממרן והלך לשני אבחונים מקיפים. **כמובן שיצא מאובחן כבריא לחלוטין** והחומר הונח על שולחן ביה"ד.

אך לתדהמת כולם הרה"ר - **התעלם לחלוטין מדברי עצמו** שתלה את אי התערבותו בחיוב הגט בזה שהבעל לא הולך לאבחון, וכעת למרות שהבעל הלך לאבחון וכמובן יצא בריא לחלוטין, הרה"ר לא ביטל את פסק חיוב הגט שהוטל על הבעל, אלא שלח את הנושא לדין שוב בבית הדין האזורי לאור הממצאים שנתקבלו.

יב. הבעל מאוים לתת גט

התיק של הבעל התגלגל שוב לבי"ד האזורי, ולמזלו של הבעל יצא אז אב"ד יקותיאל כהן לפנסיה. אולם הבעל נאלץ להמתין חדשים ארוכים להרכב חדש. בסייעתא דשמיא ההרכב החדש **ביטל את חיוב הגט** של אב"ד יקותיאל כהן, והוסיפו **שבהטלת החיוב היה לחוש לגט מוטעה** היות והבעל מבני עדות המזרח, שכפיה בגין אלימות אסורה לדעת מרן השו"ע. אפילו אם הבעל אלים באמת, וק"ו במקרה דידן שאינו אלים.

אולם גם ההרכב החדש בבית הדין האזורי לחץ על הבעל שיגרש את האישה בדרכים אחרות. ביה"ד אמרו לבעל שלמרות שביטלו את חיוב הגט, עדיין עליו להיעתר לבקשת האישה ולתת לה גט מרצון, ואם לא יתן, **ידונו האם להטיל נגדו צווי הגבלה!!!**

החומר ביד, פנה אל המערער ואמר לו: "חצוף מחוצף שכמותך, איך אתה מעיז לערער על ביה"ד האזורי. עוף מפה, לא רוצה אפילו לשמוע אותך". בכך נסתיים הדיין - והתיק נסגר לנצח!!!

איום נוסף הגיע מכיוון בית המשפט לענייני משפחה: "למרות שאין חיוב, אם הבעל לא יתן גט יוכלו להגיש נגדו **תביעת נזיקין** אם יכבול את האשה ויעגנה"!!! הלחצים ואיומי הממון הועילו, והבעל 'הסכים' לתת גט בכפיה, שלא כדין, וכידוע הגט במקרה זה בטל מהתורה.

יג. גט מוטעה על ידי בית הדין הגדול לערעורים

הבעל שכבר עבר על בשרו עיקולים והוצאה לפועל ותביעות מבית משפט שנעשו ע"י אשתו, היה מוטרד מאד ממסע הטרור של האשה ורצה לבטח את עצמו לפני מתן הגט ולעצור את האלימות המופעלת עליו. כשהעלה את חששותיו בפני הרה"ר דוד לאו: שאם יתן גט תעקל האשה מחלקו ברכוש. ענה לו הרה"ר: **אם תעשה האישה עיקולים, בית הדין יכולים לבטל את הגט.** דבר זה גם נרשם בפרוטוקול (המצורף בעמוד זה).

הבעל באותה תקופה עדיין נתן אימון ברה"ר דוד לאו כאיש שוחר צדק ונעים הליכות, בוגר ושיבות קדושות. לכן כששמע מפורש מהרה"ר דוד לאו מכריז שניתן לבטל את הגט לאחר נתינתו אם תעשה האישה עיקולים, נרגע מעט וסמך על הבטחתם. כאשר לאחר מכן כשביה"ד האזורי ביקש ממנו לתת גט פיטורין לאשה, הסכים, כי האמין שיפעלו בכל דרך להסרת העיקולים על רכושו.

אך כצפוי - לאחר מתן הגט, חזרה האשה להוצאה לפועל, ועיקלה את רכושו של הבעל למשך מספר שנים. על פי ההוראה הנ"ל של הרה"ר היה עליו לבטל את הגט. אולם למרות זאת, גם כאשר לבית הדין נודע על העיקולים שעשתה האשה לרכושו, וראו שהבעל צדק בחששותיו, הם לא ביטלו את הגט, והפרו את הבטחתם.

נמצא שבית הדין הגדול הטעה את הבעל לפני מתן הגט! **ואם כן עפ"י ההלכה הגט בטל גם משום**

גט מוטעה⁴⁴ מלבד הפסול של גט בכפיה שלא כדין. כאמור, האשה עדיין נחשבת נשואה לבעלה הראשון! לבשתם וחרכתם של דייני הרבנות, סופו של הסיפור היה, שאחרי כל העיקולים, האשה נשאה לבעל שני, **וביה"ד הרבני לא ביצע את הפסק של עצמו, לא ביטל את הגט ולא חייבה לצאת מבעלה השני,** על אף היותה עדיין אשתו של הראשון.

סו	אני מפחד שהיא תעקל לי את הכסף, יש לי היסטוריה עם המשפחה הזאת של
61	הנוכליות שלהם, באמת אני עשיתי מעל ומעבר.
62	ב"ד: אני לא מבין ממה אתה חושש, אבל אנו נוכל לעכב את תעודת הגירושין עד שחענין יסודר.
63	המעריע: אני חושש, אני לא יכול יותר מזה.
64	
65	
66	ב"ד: אני לא יודע מה אביה יכול לעשות, אבל יושבים כאן שלשה דיינים שידעו מה לעשות אנו יכולים
67	לבטל את הגט.

צילום פרוטוקול שהרה"ר מבטיח לבעל - לבטל את הגט אם יפרו את הסכמי הגירושין

44 ואף שברבנות כותבים שאין קשר בין הסכם הגירושין לגט, מ"מ דעתם של הרבה מגדולי הפוסקים שגם אם כתבו שאין קשר בין ההסכם לכשרות הגט - הגט שינתן יהיה בטל מהתורה משום גט מוטעה, עיין שו"ת מהר"ם מלובלין (סי' קכב) וחתמו על זה ארבעה מגדולי הדור! ומעיד שהסכים עמו לדינא הלבוש. וכן פסקו בשו"ת משכנות יעקב אבה"ע סי' לד, בספר בית מאיר אבה"ע סי' קמה ט', ובשו"ת עמק שאלה אבה"ע סי' קטז, שו"ת בית שלמה אבה"ע סי' קמג, שו"ת בת עיני סי' א', שו"ת חלקת יואב אבה"ע סי' כה, ובשו"ת אגרות משה ח"ד סי' קטז. וק"ו בנידו"ד שהרה"ר קשר במפורש את כשרות הגט בהסכם הגירושין שלכו"ע הגט בטל משום גט מוטעה.

ד. המשך 'המסע האזורי' על ידי בית הדין הגדול

זאת ועוד, לאחר מתן הגט קמה האישה וערערה בבית הדין הגדול על פסק בית הדין האזורי שחילק את הדירה והרכוש באופן שוויוני וכפי שגם נרשמה הדירה בטאבו. הרה"ר דוד לאו לא הסתפק במעשהו הראשון, אלא שכעת הלך והוסיף וסייע לאשה בהפרת הפסקים של ביה"ד האזורי.

אחרי שכבר היה בין הבעל לאשה פסק דין ממוני חתום מבית הדין האזורי לפני הגט על חלוקה שוויונית ברכוש לפני מתן הגט, ביטל הרה"ר דוד לאו לאחר הגט את הפס"ד של האזורי, וגזל מהבעל רבע מיליון ש"ח נוספים מדין פשרה, (צילום 'פסקו' מצורף בעמוד זה). בכך עשה כנגד ההלכה הפסוקה: "שאינ עושים פשרה אחרי פסק דין"⁴⁵. עולה זו שנעשה לאחר מתן הגט מבטלת את הגט מדין 'גט מוטעה'! וכמו כן, הדבר אסור ע"פ ההלכה, מאחר שכבר ניתן פס"ד מוחלט באזורי.

נימוקו העיקרי של הרה"ר לגזילת רבע מיליון ₪ נוספים מהבעל, היה "שהוא התרשם שגם לפני שנים רבות כשחיו בני הזוג באהבה ושלום (גם לדברי האישה), ורשמו הזוג את הרכוש על שמם בשווה (אע"פ שהאשה שילמה על הדירה יותר) - האישה רשמה את הרכוש באופן שוויוני בכפיה. שאר הדיינים בבית הדין הגדול התנגדו לטענה מופרכת זו. אולם הרה"ר דוד לאו התעלם מכך, ובלא להתייחס כלל לראיות הבעל ולעדויות הרבות שהביא שהם חיו כל השנים באהבה והרישום נעשה מרצונה ויוזמתה, כמו"כ מדוע רק לגבי הבעל התעלם לחלוטין הרה"ר מחוק 'איזון משאבים' הקובע לחלק גם רכוש השייך לאחד, שווה בשווה?? (עיין לעיל עמוד יג).

רבנים חשובים נדהמו מעזות מצח והפסק ההזוי ומהתעלמות גמורה מההלכה הידועה לכל בר בי רב ש'המוציא מחברו עליו הראיה'. ולהבדיל גם עו"ד חילוניים אמרו על פסק זה שהוא בזיון לאינטליגנציה האנושית, שכן מי יכול לומר מה היה בראש של האשה לפני 10 שנים, בפרט שכל השנים חיו בשלום ואהבה ואפילו חודשים ספורים לפני שנפלה לכת סלפסקי עוד כתבה לבעלה מכתבים מרגשים על האושר שיש לה בחייהם המשותפים. מכתבים אלו גם הוצגו בבית הדין.

אך למרבה הבושה לבית הדין הרבני כנראה ישנם כללים משלהם. גם אם הם נגד הכתוב בשולחן ערוך, גם אם לא תואמים את חוקי המדינה ומנוגדים להגיון האנושי. כל 'פסק' הזוי העולה במוחו של הדיין יתבצע, גם אם התוצאות הרס וחורבן.

הרי לנו דרך התנהלות מבישה שהייתה בבית הדין הרבני האזורי והגדול- המעידה עד כמה עוול ושחיתות שוררת במקומות אלו. לו היו משקיעים דייני הרבנות בשלום בית את עשירית מהזמן ומהטכניקות שרודפים את הבעלים, בוודאי היו מונעים את מרבית מקרי הגירושין.

גם היה מקום לומר שגם הערוה"ש אינו מדבר כלל אלא במקרה שהבעל רשם את כל הדירה על שם אשתו, שמעשה כזה מצד עצמו אומר רדשני, מה הגיון בזה שאחד העדדים יקנה דירה מסכספי ויתן אותה לשני. ואף על פי שאין כאן אומדנא מוכחת, וכפי שהבאר, מ"מ לזה מצטרפת טענתו שבזמנו היגילות היא שבעל רשם על שם אשתו נכסים שלו ואינו מקפיד כלל.

אבל בדין שלפנינו שהדירה נרשמה על שם בני הזוג, שזה מעשה טבעי וימובן מאיליו שבעל ואשה שמקימים יחד משפחה משתתפים זה עם זה בכל מה שיש להם, ואינם מנהלים מערכת כלכלית נפרדת. ובמקרה כזה יתכן בהחלט שגם ערוה"ש מודה שהירשום קובע את הבעלות גם בימינו. אמנם נראה יותר לימיר בדעת ערוך השולחן, שבאמת עיקר כוונתו אינה לקבוע דברים ברורים שירשום דירה על"ש אחד מהצדדים אינו יכול לשמש כראיה, אלא לדעתו מכיון שנוצרה חרשה שבה מצוי מאד שאחד מבני הזוג רשם דירה על שם בן הזוג השני, אי"כ כבר אין כאן ראיה ברורה ומוחזקת גמורה לזה שהדירה רשומה על שמו, ולכן הדבר מסור ליד הדיינים, וכמו שכתוב בערוה"ש בפירוש שעל הדיין להיות מתון בדין זה, הדייני שעליו לקבוע האם אכן ניתן להשתמש ברישום כזה כראיה או לא. לפי זה אין לנו ראיה לכך שהערוה"ש חולק.

אם כן נראה שבמקרה שלפנינו יש לצוד כדעת ערוך השולחן, וכפי ההבנה הפשוטה בדבריו, שאין להביא ראיה כזו לרישום חלק מהדירה על שם הבעל, וזאת עקב אומדנא ברורה למדי שהיתה לביה"ד בזמן הדיינים שנערכו לפנינו, שהיה נראה בברור שהאשה רשמה את חצי מהדירה על שם בעלה שלא מרצונה החופשי, והדבר נכפה עליה. ואמנם ברור שאי אפשר להוציא ממנו מחזקת על סמך אומדנא כזו, מכל מקום הדברים נכללים בדברי הערוה"ש שעל הדיין להיות מתון מאוד בדין.

מאידך ביאט קשה מאוד גם לקבוע מספרות ולומר שזו אכן כוונת הערוה"ש ושאינו חולק עליו בזה, ולכן נראה שאין לפסוק באופן מוחלט שבעל הנוחזק את חלקו בדירה, אלא בצירוף לדברי המאירי שהביא דין א' בפסק דני. וכפי שיבאר להלן.

45. מה שפירסם הח"ת, 90. מכתב פקדון הדיינים, 11700-901-531. א"ח איתמר, www.dbc.gov.il

צילום 'פסקו' של הרה"ר דוד לאו בו הוציא מהבעל (אחרי פסק דין) עוד רבע מיליון ש"ח - מסברה נבואית - מה חשבה האשה לפני 12 שנה

לפינו צילום פרוטוקול של דיון בישיבת מועצת הרבנות הראשית מתאריך י"ב תמוז תשע"ח, בו דן הרה"ר דוד לאו למנות את מר יעקובי לדיין בלא מבחנים ובלא בירור שבקי בהלכות גיטין! אלא רק מפאת שזה החוק החילוני!! הרה"ר לאו מתייחס לחוק למרות שאיננו הגיוני ולמרות שאין חיוב והכרח לביה"ד לקבל את הוראותיו!!

פתו תעודת כושר לכהן כדיין בפטור מבחינות - למכתו בפועל מנהל בתי הדין הרבניים

הרב ד. לאו: לפנינו מכתב של השר דוד אזולאי, שיהיה בריא. הוא פנה אלינו לגבי בקשת הסמכה לקשרות לדיין בבית דין רבני בפטור מבחינות. הוא פנה לבקש עבור הרב שמעון יעקובי, שהוא כיהן בתפקיד מנהל בפועל של בתי הדין הרבניים למעלה משנתיים. ישנו סעיף מסוים שמופיע בחוק כפי שמופיע כאן במכתב, שמנהל, אז אמנם היום הוא לא מנהל, אבל תיאורטית יכול להיות שוב שאנחנו נגיע למצב כזה. אז השאלה היא האם המועצה מאשרת את בקשת ההסמכה למתן כשרות לרב שמעון יעקובי, לאור הסעיף שכתוב כאן.

הרב ר. גרוסי: זה אמור לפגוע ברב מלכה?

הרב ד. לאו: בכלל לא. זה הסמכה כושר דיינות לרב שמעון יעקובי.

הרב י. רלב"ג: לא מטעם גדול בתורה.

הרב ד. לאו: לא מטעם גדול בתורה. אנחנו לא נכנסים לסוגיה הזאת כעת. יש פה סעיף בחוק, שעל סמך זה נתנו הסמכה בעבר לרב שמחה מירון, ולרב דב כץ. זה כמו שאמר הרב שטרך, מי שהוא גדול בתורה אז לא צריך לדבר הזה הגדרה.

הרב ש. אליהו: הרב, אני לא מבין, זה עם בחינות או בלי בחינות?

הרב ד. לאו: זה בלי בחינות, על סמך תפקידו, על סמך התקנות.

הרב ש. אליהו: לא מקובל. לא הגיוני. בשביל מה?

הרב ד. לאו: קודם כל, זה החוק. אז אתה יכול להגיד שהחוק לא הגיוני.

הרב ש. אליהו: אני לא חייב לקבל אותם. בעיניי זה הסמכות של מועצת הרבנות.

הרב ד. לאו: החוק אומר שמי שמכתו כמנהל בתי הדין הרבניים, מועצת הרבנות הראשית רשאית להסמיד אותו, אם השר מייעד אותו לתפקיד שכזה. זה לא פוגע ברב מלכה. זה לא קשור.

הרב י. גליקסברג: כשהיה מדובר ברב אלי בן דהן להיות מנהל בתי הדין, אז עוד הייתה התקנה שצריך להיות גם כן מוסמך לדיינות.

עו"ד ה. גולדברג: אני אקריא לכם את הסעיף בחוק.

הרב ד. לאו: הוסיפו גם רב עיר. שינו את זה גם לרב עיר.

הרב י. גליקסברג: כן, לכן דהן נתנו כושר לכהן כרב עיר.

עו"ד ה. גולדברג: הרב, יורשה לי להקריא את התקנה רק מבפנים?

הרב ד. לאו: כן.

עו"ד ה. גולדברג: "המועצה רשאית לפטור מבחינות, כולן או מקצתן", סעיף 12.4, "מבקש שכיחן לפחות 3 שנים בתפקיד היועץ המשפטי לשיפוט הרבני או מנהל המחלקה לשיפוט הרבני, אשר הדיונות הודיע למועצה כי ייעד את המבקש לתפקיד מנהל בתי הדין, אחראי בפני השר על ביצוע סדרי המינהל של בתי הדין, על פי סעיף 13 לחוק הדיינות".

הרב ש. אליהו: מה זה אומר?

עו"ד ה. גולדברג: זה אומר, שאם השר מייעד פלוני לתפקיד מנהל בתי הדין, ואותו אדם כיהן בתפקיד לפחות 3 שנים, או כמנכ"ל בתי הדין, או כיועץ משפטי של בתי הדין, המועצה רשאית לתת לו כשירות לדיין ופטור מבחינות.

הרב ר. גרוסי: זאת אומרת, הוא מייעד אותנו? והשר מייעד אותנו עכשיו?

קריאה: הוא מייעד להיות מנכ"ל עכשיו?

עו"ד ה. גולדברג: לא.

קריאה: אז זה לא שייך.

הרב ד. לאו: השר פנה וצריך לכבד את בקשתו.

פרק ד

הרכב מיוחד לכפיית גיטין

א. ספורה של משפחה

לפני עשרות שנים התחתנו יצחק מידן ואשתו כוזג חילוני. הם רכשו דירה בפתח תקוה שרובה שולמה מכספים שחסך הבעל לפני הנישואין. שלוש שנים אחרי הנישואין השתתפו הזוג בסמינר של ארגון ערכים והתחזקו מאד באמונה ויהדות. הבעל החל בהליך של חזרה בתשובה ובהמשך הגיע לרמה של שמירת מצוות מלאה. האשה התחזקה רק באופן חלקי ושמרה על טהרה, שבת וכשרות.

כאשר גדלו הילדים ועלה הנושא של מוסדות חינוך, הבעל שכבר היה דתי רצה בית ספר עם ערכים יהודיים דתיים אולם האם התנגדה. בעקבות הויכוחים סביב נושא זה, עלו חיי הזוג על שרטון. האשה נסוגה לגמרי, הכריזה על מרד גלוי וחדלה משמירת טהרת המשפחה. הבעל הבין שבצורה כזו לא יוכל להמשיך ופנה לבית הדין הרבני בפתח תקוה, מקום מגוריו, ופתח בהליך גירושין.

בית הדין הרבני הבין שע"י הדרכה ועידוד יוכלו הזוג להגיע לשלום בית והבנה ופתרון אמיתי לבעיות ביניהם ולכן שלח אותם ליעוץ שלום בית⁴⁶. אולם האשה לא שיתפה פעולה כלל. אחרי חודשים שהאשה התבצרה בעמדתה הבין הבעל שאין סיכוי להמשך חיי הנישואין, ובצער ובכאב הסכים לגירושין.

האשה קבלה הזמנה מביה"ד הרבני להתייצב לסידור הגט וקבלתו. כמובן שביה"ד פסק שמשמורת הילדים מחייבת חינוך דתי, וחיוב מזונות לבעל על סך 2000 ₪ לחודש עבור שלושת הילדים. ביה"ד הרבני התחשב בעובדה שהאשה עובדת במקום מסודר ומרוויחה כעשרים אלף ₪ לחודש, ובנוסף יש לה רכב צמוד מהעבודה, ומשכורתו של הבעל לא הגיע לחצי מכך, לכן קבע באופן זה את חיוב המזונות לאלפיים ₪ בלבד (פחות מהמקובל אצלם בדרך כלל).

46 חובה להדגיש שאב"ד ד. אוחיון (שנפטר לאחרונה) שלא מיהר לכפות גיטין וניסה לעשות שלום בית, היה זן נדיר ב'בתי הדין הרבניים' - ואף הוזכר לשימצה ע"י ארגוני הנשים על כך שלא כופה גיטין כפי המקובל כיום ברבנות. אולם שאר הדיינים ברבנות הרועדים מפחד מהנשים הרפורמיות לא מעיזים לעשות דברים כאלו.

ראה בפרסום של הנהלת בתי הדין הרבניים שכתבו סיכום בזה הלשון: "בשנת 2016 נפתחו 619 תיקים של שלום בית ומתוכם רק אחוז אחד מכלל התביעות לשלום בית אושרו ע"י בתי הדין הרבניים". **כלומר שרק בששה מקרים מכל הבקשות בארץ, היו מוכנים בתי הדין לשמוע על שלום בית.** דבר המוכיח שהדיינים נהפכו לפנימיסטים כארגוני הנשים עצמם, והמסגרת הקדושה של שלמות המשפחה היהודית לא נאמרה אצלם. ומה שאמרו חז"ל: "המגרש אשתו ראשונה - מזבח מוריד עליו דמעות" נמחק אצלם לחלוטין. **וכן הכריזו לאחרונה הדיין צ. בן יעקב מת"א בפני אברך שהתחנן לפניו שאפשר לעשות בקלות שלום בית ולא צריך לפרק את הבית ולהרוס את הילדים, והדיין השיב לו: "אצלנו הנוהל כאשר האשה פותחת תיק גירושין זה חייב להיגמר בגט, וכמה שיותר מהר! שלום בית עושים רק לפני שמגיעים למדרגות ביה"ד הרבני" עכ"ל.**

ב. סדום זה כאן.

האשה בעצת היועצות מארגוני הנשים הכפרניות, **לא התייצבה בבית הדין לקבלת הגט במשך ארבע שנים רצופות!!!** – משום שלא רצתה לקבל את סמכות ביה"ד הרבני בחלוקת הרכוש ובתנאי משמורת הילדים. בעיקר התרעמה האשה על הסכום של מזונות הילדים שקבע ביה"ד. **האשה דרשה שהסמכויות בתיק זה יועברו לבית המשפט לענייני משפחה** והם ידונו בכל פרטי החיובים.

ואכן כל אותם שנים האשה לא שקטה, נגשה בעזרת באי כוחה מאירגוני הנשים **לבית המשפט** שהחליט שהסמכויות מגיעות רק לו, ולא לביה"ד הרבני⁴⁷.

בית המשפט רצה להראות עד כמה טעה ביה"ד הרבני, וקבע שעל הבעל לשלם מזונות לילדים בסכום של **עשרת אלפים ₪ לחודש**, והתעלם לחלוטין מהכנסות האשה!! בנוסף קבע ביהמ"ש מאחר שבפועל הבעל לא נתן גט, עליו לשלם לאשה **מזונות מעוכבת עוד חמשת אלפים ₪ בחודש**.

בנוסף התעלם בית המשפט מהמציאות האמיתית שהאשה היא זאת שלא התייחסה להזמנת בית הדין לסידור הגט, והיא לא מעוכבת מחמת הבעל, כי הבעל כבר ארבע שנים רצה לתת גט, **והיא מעוכבת רק מחמת עצמה בלבד**. כנראה בישראל אסור לבלבל את בית המשפט עם עובדות!.

עברו שנים והעושק של בית המשפט לענייני משפחה הצמיחו לאשה פירות. הבעל נעשה בעל

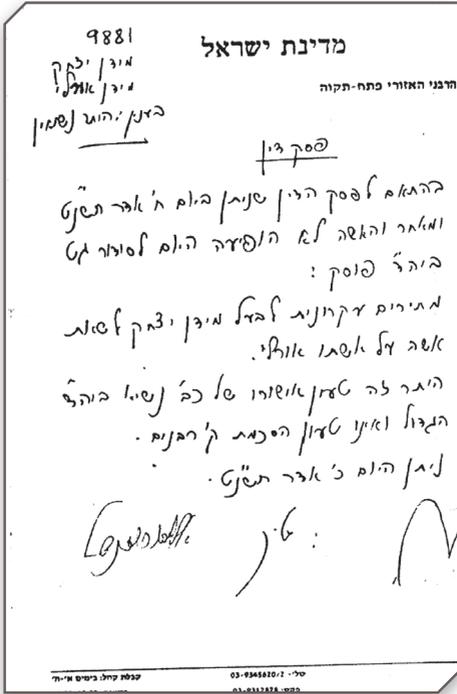
47 הנימוק להחלטת בית המשפט מאחר ובהתחלה היה לבעל עדיפות לעשות שלום בית ולא גירושין, אם כן הנושא כאן אינו גירושין ששייך לביה"ד הרבני אלא זה סכסוך רגיל בין בני זוג הגרים יחדיו שכאן יש סמכות לאשה לדרוש שהסמכויות ינתנו לבית המשפט לענייני משפחה.

יצוין, שבאותם שנים (תשנ"ה 1995) המדינה הקימה את ביהמ"ש לענייני משפחה והחלה לקצץ בסמכויות בתי הדין הרבניים. ולכן טענת הבעל להחזיר סמכויות לביה"ד הרבני היתה לצנינים בעיניהם. ידו של הדין הדתי שולטת בכיפה בענייני נישואין וגירושין, אולם בכל הקשור לחלוקת רכוש בין בני זוג, הדין האזרחי הוא המחייב.

עוד קודם לחקיקת חוק שיפוט בתי-דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953, דאג המחוקק הישראלי לחוקק את חוק שיווי זכויות האשה, התשי"א-1951. על רקע חוק זה, התערבה הפסיקה בהסדרים לא שוויוניים הנוגעים לענייני הרכוש בין בני הזוג, ואשר מקורם בדין הדתי (כך, לדוגמה, נוכח הוראת סעיף 2 לחוק, **בוטלה זכות הבעל לפירות של נכסי המילוג של האשה** - בג"ץ 202/57 סידיס נ' הנשיא וחברי בית הדין הרבני הגדול, פ"ד י"ב(2) 1528 (1958); ונוכח הוראה זו הכיר בית המשפט בשיתוף בנכסים בין בני זוג - ע"א 253/65 בריקר נ' בריקר, פ"ד כ(1) 589, 596 (1966)).

על רקע הוראות חוק זה, הפסיקה הבחינה לאורך השנים בין ענייני נישואים וגירושים לבין ענייני הרכוש בין בני זוג, שעליהם יש להחיל את הדין האזרחי, והוציאה בהדרגה ובעקביות את הנושא של יחסי הרכוש בין בני-זוג אל מחוץ לשטחו של המונח "ענייני נישואין" (בג"ץ 185/72 גור נ' בית הדין הרבני האזורי ירושלים, פ"ד כ"ו(2) 765 (1972); ע"א 384/88 זיסרמן נ' זיסרמן, פ"ד מג(3) 205, 207-208 בפסקה 6 (1989) (להלן: עניין זיסרמן); ליפשיץ בעמ' 678). סיכם את דברי המלומד שיפמן: "זכויות הבעל בנכסי אשתו נשרו ממסגרת 'ענייני נישואין' עקב ביטולם המהותי בחוק שיווי זכויות האשה, תשי"א-1951, כפי שנתפרש על ידי בית המשפט העליון" (פנחס שיפמן דיני המשפחה בישראל כרך א 30-32 (תשמ"ד)).

ובקיצור, וראוי לחזור ולומר את הדברים בקול ברור וצלול: **ענייני הרכוש בין בני הזוג אינם חלק מענייני הנישואין והגירושין עליהם חל הדין הדתי** (וראו גם אריאל רוזן-צבי יחסי ממון בין בני זוג 89-92 (תשמ"ב)).

פסק דין של האזורי המתירים לבעל יצחק מידן לשאת אשה על אשתו הסרבנית

חוב של מאות אלפי שקלים ממזונות הילדים ומזונות מעוכבת, וכמובן שהבעל לא היה יכול לשלם מחירים כאלה, וע"כ קבע בית המשפט שהדירה המשותפת של הזוג תעבור לבעלותה הבלעדית של האשה.

בדרכים של שופטי סדום חיסל ביהמ"ש את הבעל ואת כל עתידו, והרס את סיכוייו להתחתן פעם שניה, ולכן חזר בו הבעל מהסכמתו לתת גט.

ביה"ד הרבני בפתח תקוה בראשות האב"ד ד. אוחיון קבע בתאריך ח"י אלול תשס"א שבתנאים כאלה שרכוש הבעל נגזל ע"י האשה שלא כדין בסיוע בית המשפט - הגט שינתן יהיה פסול. בנוסף אמרו לאשה: "אמנם יהיה לך כסף אבל את עלולה להישאר עגונה! כי כל גט שתקבלי כשהגזלה עדיין בידך - יהיה פסול".

ביה"ד הרבני הציע לאשה לחזור ולדון על הרכוש וחובי המזונות בביה"ד הרבני. להחזיר את הגזילה, ולהתחייב על מתן חינוך דתי ילדים, ואז תוכל לקבל גט כשר.

האשה בעצת באי כוחה מארגוני הנשים הכפרניות, סרבה והתעלמה מפניית ביה"ד. ועל כן בתאריך ח' אדר תשנ"ט הוציא ביה"ד הרבני החלטה שאם האשה תעמוד במרייה, יתנו לבעל היתר נישואין. האשה שוב התעלמה ולא הגיע לבית הדין הרבני, ולכן בתאריך כ' אדר תשנ"ט תחת הכותרת 'פסק דין' כתבו הדיינים: "מתירים עקרונית לבעל מידן יצחק לשאת אשה על אשתו אורלי". היתר זה טעון אישורו של כבוד נשיא ביה"ד הגדול. ואינו טעון הסכמת מאה רבנים". מצורף בעמוד זה צילום המכתב המקורי.

משמעות החלטת ביה"ד: היא קביעה ברורה שהאשה 'סרבנית גט', ולכן הבעל יכול לשאת אשה אחרת בלא היתר מאה רבנים. הצורך בחתימת נשיא ביה"ד הגדול הוא משום שבחוק 'הביגמיה' נקבע שבמקרים חריגים שמתירים לבעל לשאת אשה שניה, צריך מלבד חתימת דייני ביה"ד האזורי, גם אישור וחתימת נשיא ביה"ד הגדול.

ג. הפתרון: דמעות תנין והרכב כופה גיטין.

הבעל יצחק מידן פנה לנשיא ביה"ד הגדול באותם שנים - הרב הראשי י.מ. לאו (כיום רב העיר ת"א) שיצטרף להיתר הנישואין של בית הדין האזורי בפתח תקוה, אולם הרה"ר התחמק ונמנע מלחתום במשך שנתיים. כאשר נבחר הדיין ש.מ. עמאר לרב ראשי, התעודדו ארגוני הנשים באי כח האשה, ובקשו מהאשה לפנות לביה"ד הגדול בבקשה שיורה לכפות את הבעל לתת גט. מאחר ושמו של הרה"ר ש.מ. עמר היה מפורסם אצל ארגוני הנשים ככופה גיטין⁴⁸, היו בטוחים

48 הרה"ר ש.מ. עמר לא מסתיר את היותו מומחה לכפיית גיטין ומשתבח בכשרונו היחודי לסגור גיטין בשיטות שהמציא. ראה בעיתון 'קול העיר' (ערב חג סוכות תשע"ז) בראיון אישי של הרב הראשי ש.מ. עמר (שמכהן כיום כרב העיר ירושלים) על ההסטוריה שלו בבתי הדין הרבניים, מספר ש'ארגוני הנשים' טענו שיש אלפי עגונות. "אמרתם להם: תנו לי רשימה של אלף עגונות, אני מבטיח שתוך כמה חודשים כולן תהיינה מסודרות. אמרו לי: איך? אמרתם:

שההרכב שלו יחד עם הדיין צ. בוארון ששניהם תפקדו כ"הרכב מיוחד לכפיית גיטין" בוודאי ימצאו פתרון לטובת האשה, נגד החלטת ביה"ד האזורי בפתח תקווה.

נוצר מצב הזוי ומזעזע!! אחרי שהאשה גזלה מהבעל את ילדיו וחינוכם הדתי, ואחרי שגזלה את דירתו וכל ממונו, ועוד השאירה אותו עם חובות של מאות אלפי ₪ – העומדים לגבייה ע"י האשה באמצעות ההוצאה לפועל. התעוררה האשה לדרוש בעזרת דמעות תנין כפיית גט על בעלה הנרדף והעשוק, **בטענה המקוממת שהיא מקרה של עיגון חמור!** – הקוזאק הגולן זועק הצילו.

ד. היסול ממוקד בהוראה מגבוה

ההרכב שכופה גיטין לא הכזיב גם הפעם והוא נכנס לפעולה. בתאריך כ"ז טבת תשע"ג הוציא **הדיין צ. בוארון** החלטה בדיין יחיד⁴⁹. בראשית ההחלטה הוא כותב: **"שתיק זה הובא לפני ע"י המזכירות לשם סגירה מנהלית"** (ראה צילום בעמוד הבא). כלומר הדיין בוארון מודה בזאת שמטפל בתיק ע"י דרישה מינהלית מגבוה. הלחץ שהופעל על מזכיר ביה"ד הרבני (הדיין שלמה דיכובסקי) מגורמים שלטוניים (משרד המשפטים) וארגוני הנשים גרם למזכיר ללחוץ על הדיין בוארון (ההרכב המיוחד לכפיית גיטין) שיפטור את הבעיה בדרכים הידועות.

אכן הדיין בוארון לא איכזב את שולחיו, **והוציא מכתב בדיין יחיד**, שבו קובע **ששלושת הדיינים בהרכב** בבית הדין האזורי בפתח תקווה **טעה בפסקיו לכל אורך הדרך**, והבעל חייב גט בכפיה, והוציא נגדו 'צו מעצר' וכמוזכר בסוף ההחלטה הנ"ל והוטל חסיון על החלטה זו עד מעצרו של הבעל.

בהתעלמות מפסק דין מנומק של שלושה דיינים בביה"ד האזורי בפתח תקווה שקבעו שהאשה סרבנית גט, ויש לתת לבעל היתר נישואין! ובהתעלמות מהרמת יד בתורת משה של בית המשפט שנלחם בביה"ד האזורי, חיזק הדיין צ. בוארון את החלטת בית המשפט וקבע בדיין יחיד שבית המשפט צודק! ושיש לחייב את הבעל בגט. בוארון עצם את עיניו מהעובדות וההוכחות ואטם את לבו לזעקות הבעל, ויצא לדרך...⁵⁰.

ה. שותפים לדבר עבירה ומרימים יד בתורת משה

הבעל שבאותם ימים סבל מלחץ דם גבוה סחרחורת וטשטוש ראייה ואושפז בית חולים והביא מסמכים לאישור על מצבו. ביקש לדחות את הדין בשבוע אולם ביה"ד הגדול השיב לו שיבוא גם אם הוא חולה ויבקש דחייה במקום.

שיש לי שיטות שהמצאתי איך לפעול בנושא הזה, וזה מצא חן בעיניהם... ". "אם הדיין מחפש ועוקב, אפשר למצוא דרכים לכפיה. אם נלחמים יש דרכים. אני הייתי מהיוזמים של ה'פטנטים' הללו". עוד מספר שם הרה"ר ש.מ. עמר: "כמעט ולא היה ישיבה בעייני גיטין שלא עשיתי גט. גם כשהיו בעיות..." "אבל ברוך ה' כשהגיעו אלי (נשים), כולם יצאו עם גיטין במהירות הבזק... בביה"ד הגדול היינו גומרים מקרים קשים בצורה מהירה".

49 מאחר ודין הכפייה לגט מתחיל כבר מזמן פסק-הדין לכפיה, ולדין הכפייה צריך ביד של שלושה דיינים לכל הדעות. ע"כ גם אם הבעל חייב כפייה, הוצאת פס"ד כזה בדיין יחיד נוגדת את ההלכה, והוזה בגדר כפיה שלא כדין והגט בטל מהתורה.

50 בעיון בפרוטוקול מתאריך א' ניסן תשע"ג בדיון שנעשה לפני הדיינים ש.מ. עמר, צ. בוארון, י.מ.שחור - בשורות 11 עד 17 נראה שביה"ד הגדול מודה שהוא לא חייב את הבעל לגרש את רק אישר את פסק הדין של האזורי. ומאחר והתברר שביה"ד הרבני לא חייב את הבעל בגט אלא להיפך, נתן לו היתר נישואין, **אם כן כל החיוב גט שנקבע ע"י בריוני ביה"ד הגדול היה במרמה גם לפי שיטתם וחוקיהם.**

מדינת ישראל

בית הדין הרבני הגדול ירושלים

ב"ה
כפני כבוד הדיינים:
הרב ציון בוארון - יו"ר

תיק מספר: 780848/2

תאריך: כ"ז בטבת ה'תשע"ג
חזרת החלטת: (09/01/2013)

מעורר: מידן אורלי
ת.ז.: 058818659

משיבה: מידן יצחק
ת.ז.: 056089881

הנדון: גירושין

החלטה

תיק זה תובא לפני על ידי המזכירות לשם סגירה מנהלית, עיניתי בתיק, ובתיק האזורי וראיתי חזות קשה.

אבי"ד בוארון מעיד שהמניע לבצע כפייה היתה "זרישה מינהלית" לסגירת התיק בכל מחיר

כמו כן הסבירו לו שלוחי ביה"ד שבמידה ולא יגיע מצבו יהיה חמור יותר. על כן מסר הבעל את נפשו והגיע לביה"ד הגדול. באותו מעמד ביקש הבעל להחזיר את הדיון בתיק לביה"ד האזורי בפתח תקוה מאחר והם מכירים את פרטי התיק לעומקו במשך שנים. ויוכל להציע פשרה להגיע

לעמק השווה. הרה"ר עמר ושותפיו 'כמנהגם בקודש' לא הסכימו לקבל שום דבר מדרישת הבעל, וחייבו אותו לתת גט במקום! והדיון יתבצע כעת.

וכאן קרה דבר מוזר! אחרי פסקם הנחרץ של ביה"ד האזורי שבתנאים כאלו שהאשה גוזלת את הבעל ע"י בית המשפט, הגט שינתן יהיה בטל. באו הרה"ר עמר והדיין בוארון, ובלא לכתוב **שום תשובה ונימוק הלכתי לדחות את פסק דין האזורי** - במקום לתת לבעל היתר נישואין כדת

וכהלכה - הם ביצעו כפיה בהליך בריוני. נמצא שהרה"ר ושותפיו חברו להיות חלק בלתי נפרד מהמנגנון של משרד המשפטים לעקור את התורה וההלכה. כך השלימו השותפים לדבר עבירה את מלאכת החיסול. בית המשפט היה אחראי לנישול הבעל מרכושו וילדיו והרה"ר בביה"ד הגדול היה אחראי לנישול הבעל מאשתו בכפיה שלא כדין, נגד פסק ביה"ד האזורי.

מדינת ישראל

בית הדין הרבני הגדול ירושלים

ב"ה
כפני כבוד הדיינים:
הרב שלמה משה עמאר - נשיא
הרב ציון בוארון - דיין
הרב ישראל שחור - דיין

תיק מספר: 780848/2

תאריך: א' בניסן ה'תשע"ג
חזרת החלטת: (12/03/2013)

מעורר: מידן אורלי
ת.ז.: 058818659

משיבה: מידן יצחק
ת.ז.: 056089881

הנדון: גירושין

החלטה

הראוי והבעל התנגד בצורה נטוה בבית-דין, וגם חוזר מספר מפנים לסיפיק מזה שאם לא כן יאסר והוא המשיך בכך, וגם על מנת להבטיח את הושעונו בבית הדין, בית הדין מצווה בזה:

לאסור את המשיב למשך 30 יום.

מתאם להחלטה שניתנה היום על דעו, התיק יועבר מבית הדין האזורי פתח תקוה, אל בית הדין האזורי תל אביב, ושם לתאם עם כבוד הראב"ד: לתל אביב מעיד מוקדם לדיון ככל האפשר.

ניתן ביום
(1)

הרב שלמה משה עמאר - נשיא
הרב ציון בוארון - דיין
הרב ישראל שחור - דיין

במקום לקיים את פסק היתר נישואין, בצעו כפיית גט בריונית - ללא שום דיון!!!

הבעל לא הסכים לתת גט בלי להתייחס לדרישותיו והתעכב שם מספר שעות. לבסוף הורה הרה"ר ש. מ. עמר לעצור את הבעל למשך 30 יום בטענה

שקרית שכביכול התנהג בגסות לדיינים. והוסיף עוד מספר טענות הבל. הבעל יצחק מידן נעצר באותו אירוע על ידי ארבעה שוטרים ידיו ורגליו הוכנסו לאזיקים ונזרק לאחד החדרים עם שמירה קפדנית. במשך שעות רבות סירב לתת גט כשהגיע שעת הצהריים הרה"ר עמר ובוארון מיהרו לארוחת הצהריים והשאירו את הדיין י. שחור 'לגמור' את המצווה.

ו. זיופים במעשה בית דין

לקראת השעה שלוש בצהריים כשבניין ביה"ד הרבני בירושלים החל להתרוקן מיושביו, הבין הבעל יצחק מידן שאכן מתכוננים הם ברצינות להכניס אותו לכלא עד מתן הגט. ובנוסף לזה כאמור הבעל הגיע לבי"ד הגדול חולה עם לחץ דם גבוה וסחרחורת, זה גרם לו להיכנע ולהודיע לדיין שמוכן לתת גט בכפיה נגד רצונו. הדיין י. שחור שנתר לבדו בבית הדין, התעלם מהכרזת הבעל שהגט שהולך לתת יהיה בכפיה, וביצע את סדר הגט כשהבעל אזוק ברגליו, כאילו הכל נעשה בהסכמת הבעל וברצונו כדת וכדין.

הגט הכפוי ניתן לאשה ונעשה בדיין יחיד, וברגע האחרון של נתינת הגט הושיב הדיין שני אנשים מזדמנים לציידו שאינם מבינים בהלכה והמוגדרים בהלכה כ'רועי בקר'.

חובה לציין:

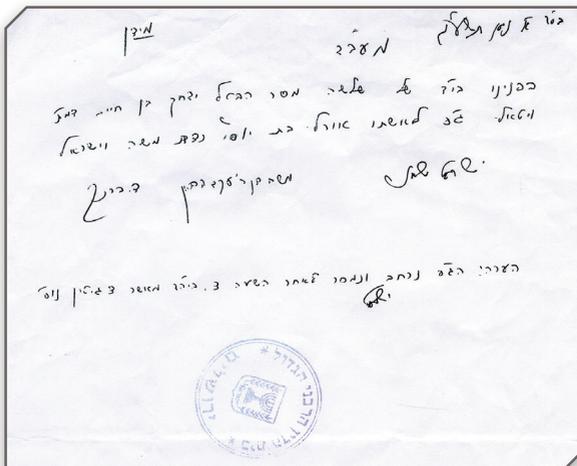
1. שבכל ה'מעשה בית הדין' המודפסים בתיק זה, מופיע הדיין י. שחור חתום כדיין יחיד! - ואין שום אזכור אפילו לחתימה של עוד שני 'רועי בקר' מלבדו.

2. בכל השנים משנת תשע"ג עד שנת תשע"ה לא הופיע בתיק שום מעשה בית דין החתום ע"י שלושה דיינים.

3. הבעל ערער לביה"ד הגדול שהיות ואין מעשה בי"ד חתום ע"י שלושה דיינים האשה אסורה להינשא ע"פ ההלכה, ולהבדיל, ע"פ החוק. מאחר ובחוק נקבע במפורש שאין תוקף למעשה בי"ד שאינו חתום ע"י שלושה דיינים (או תחליפי דיינים 'רועי בקר' בלשון ההלכה, לחוק זה לא משנה, העיקר שחתומים שלושה).

הדיין י. שחור נכנס ללחץ שהמעשה בי"ד שלו אינו עונה על דרישת החוק במדינת ישראל, ולכן **שלח דרך האינטרנט בשנת תשע"ה מעשה בי"ד** ממקום כהונתו הקבוע בתל אביב לביה"ד הגדול בירושלים. המעשה בי"ד ששלח **נכתב בכתב יד ובצורה פיראטית** המעורר חשד על אמינותו, כדלהלן.

נראה שעם ההלכה יכולים דייני הרבנות להסתדר. אם יש בעיות בגט יעשו הפקעת קידושין או פתרון יצירתי אחר שלא מוכר במחוזות פוסקי ההלכה האמתיים. אבל עם החוק זה לא צחוק.

אי אפשר להתעלם מהעובדה שאם אין חתימה של שלושה דיינים במעשה בי"ד הגט אינו חוקי, ולכן נאלץ הדיין י. שחור לעשות הערמה סודית על החוק ולהמציא מעשה בי"ד חדש שנתיים אחרי הגט. בכך בא רצונו של המחוקק על תיקונו, והדיין י. שחור יצא מאפילה לאור גדול.

4. במעשה בי"ד החדש בכ"י - של הדיין י. שחור ישנם שבעה שאלות קשות שהם מהווים עדות נסיבתית ורגליים לדבר שהמעשה בי"ד זויף:

מעשה בי"ד מזויף - שנכנס לתיק רק שנתיים אחרי הגט - הזיוף נעשה בעקבות ערעורו של הבעל שבט ללא חתימת שלושה דיינים - אינו חוקי!

א. במעשה בי"ד המודפס (צילומו מצורף בעמוד הבא) חתום דיין יחיד מאותו יום אחרי השעה 3 בצהריים, ומדוע בתשע"ג עשה עוד מעשה בי"ד שני בכ"י (ראה צילום לעיל עמוד עד), ולא החתים על המודפס כמקובל עוד שני דיינים.

ב. המעשה בי"ד בכתב יד כתוב בצורה פיראטית ובנוסח מקוצר ולא בנוסח המקובל ברבנות⁵¹.

ג. במעשה בי"ד בכתב יד לא צוין באיזה בי"ד ניתן הגט.

ד. חתימות הדיינים במעשה בי"ד בכתב יד נחתמו בצורה לא ברורה.

ה. במזכירות של ביה"ד הגדול אף עובד לא זיהה מי הם שמות החותמים, ולא זיהו צורת חתימה מוכרת, ולא מכירים חתימות כאלו בבית הדין הגדול בשנים האחרונות.

ו. מזכיר בכיר בביה"ד הגדול מסר מידע: שבמודפס קשה לשנות תאריכים, דהיינו לשלוח בשנת תשע"ה מעשה בי"ד עם תאריך של תשע"ג בלי שיתגלה הזיוף. אבל במעשה בי"ד שנכתב בכתב יד הזיוף אפשרי ובקלות.

ז. בשנת תשע"ה אחרי שהופיע המעשה בי"ד החדש באתר האינטרנט של הרבנות (בתאריך י"ד שבט תשע"ה) נשלח יהודי נאמן בא כוחו של הבעל וביקש לראות את המעשה בי"ד בכתב יד **בתיק הפיזי**, וכל החפוזים העלו חרס, המעשה בי"ד החדש לא נמצא שם. המסמכים שיופיעו כאן ולהלן יוכיחו כמאה עדים על הגיטין הבטלים מהתורה שעושים בתי הדין הרבניים.

ז. זיופים בשמות העדים החתומים בגט

בגט זה ישנה סתירה גמורה מי היו העדים בגט. במעשה בי"ד מוזכרים שמות שונים של עדי הגט מהעדים המופיעים בצילום הגט. (בדרך כלל הגט המקורי לא מגיע לבעל, אולם במקרה זה הבעל יצחק מידן ניצל הזדמנות של פקיד חדש שלא היה מודע שאסור לתת צילום גט לבעל, וקיבל צילום מהגט המקורי וכך נתגלתה הסתירה).

הדיין י. שחור שנשאל על הסתירה בשמות העדים בין המופיע במעשה הבי"ד, לבין המופיע על גבי הגט מקורי. כתב תשובה: **שאכן נפלה טעות סופר במעשה בי"ד, ויש לתקן את השמות כפי שנכתב בגט המקורי.**

טעות חמורה זו שיש לה השלכות לאיסור אשת איש, (והיא שווה ערך לטעות בין סם המוות לתרופה במרשם לחולה) מוכיחה על קלות דעת והפקרות בהלכה. ומלמדת על חוסר האמינות של מעשה בי"ד בביה"ד הרבניים, בשעה שמעשה בי"ד הוא המסמך היחידי החשוב ביותר שמתיר את האשה להינשא. בהעדר אמינות למסמך זה אין לאשה שום היתר להינשא! כפי הנפסק להלכה שהאשה והבעל לא נאמנים לומר שהתגרשו⁵². ואשה בלא מעשה בי"ד של

51 התירוץ של העדר קלדן אחרי השעה 3 בצהריים לא מתקבל. כי כאמור בסעיף א' גם אחרי השעה 3 הוקלד מעשה בי"ד מודפס החתום ע"י דיין אחד בלבד, או היה קלדן בביה"ד. כמו כן, ישנם עוד שני מסמכים בתיק משעה 3.16 ושעה 3.33 שהוקלדו והודפסו ונחתמו ע"י הדיין י. שחור. מלבד זאת, כידוע שנוסח המעשה בי"ד הסטנדרטי מופיע במחשב, והדיינים ברבנות רק מוסיפים עליו את שמות הבעל והאשה והעדים. אז מדוע הדיין י. שחור לא הוציא מהמחשב את הנוסח המקובל והשלים את החסר, אלא טרח לכתוב הכל מחדש בכתב יד?

מדינת ישראל

בית הדין הרבני הגדול ירושלים

תיק מספר: 780848/4 סידורי גיטין

תאריך: אי בניסן התשע"ג (12/03/2013)

מערער: מרדכי אורלי

ת.ז.: 058818659

משיבה: מרדכי יצחק

ת.ז.: 056089881

הגדון: סידורי גיטין

תעודת גירושין מס' 1032349

מעשה בית דין

בעליוש בשבת יום אחד לירוץ ניסן ענת חומשת אלפים ושבע מאות ושבעים ושלוש לבריאת עולם למוני שאנו מנין כאן במוטא ירושלם גיש הבעל יצחק בן זויים דבוקתקרו ויטאלו את אשתו אורלי בת יוסף בנט פיטורין כדת משה וישראל.

ערים הוחתמים על הגט: יצחק בן אהרן זויים, דוד בן מרדכי. ומותרת האשה להנשא לבעלמא לבר מכהן לאזור צ"ב וים.

ועל זה באנו על הזותם כיום: א בניסן התשע"ג.

מרדכי אורלי
(-) הרב ישראל שחור - אב"ד
הרב ישראל שחור
אב"ד

gov
www.gov.il

המלך ג'ר'ג 24 מענה קולי בדיבור: 1700-501-531 /1/1 קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 08.30-13.30

מס': 02-6240936 מטה: 91009 ירושלים

צילום מעשה בייד מודסם שחתום עיי דין יחיד שמות העדים כמו בתעודת הגירושין

מדינת ישראל - בתי הדין הרבניים

תעודת גירושין

התאם למקודת הנישואין והגירושין (ישום), 1919

בית הדין הרבני גדול ירושלים

מס': 1032349

מטרים אישים	הבעל	האשה
שם משפחה (בת"י)	מידן	מידן
שם הקודם (אם שונה)	שהרבאני	
שם פרטי (בת"י)	יצחק	אורלי
השם המופיע בגט (אם שונה)		
מס' ת. הוה	056089881	058818659
תאריך לידה	06/10/1959	07/05/1964
תעדה (בת"י)		
משלח הדו		
מקום מגורים בזמן הגירושין	בכירי ענבים 28 אשקלון	שד עמק איילון 43/2 שוהם
החורים: האב (בת"י)	חיים	יוסף
השם המופיע בגט (אם שונה)	חיים דמקדקרו ויטאלי	
במקרה של אימוץ: שם המאמץ		
האם	סניה	חביבה
תעדים:	עד א' יצחק בן אהרן חיים	משלח דו: עד
	דוד בן מרדכי	משלח דו: עד

הגט נכתב בבחייד בירושלים ביום שלישי א' לחודש ניסן שנת התשע"ג (12/03/2013)

הגט נמסר בירושלים ביום שלישי א' לחודש ניסן שנת התשע"ג (12/03/2013)

הגירושין נרשמו בבחייד הרבני בירושלים תיק מס' 780848/4, סידורי גיטין, אורלי מידן, יצחק מידן בתאריך א' בניסן התשע"ג (12/03/2013)

תעודה זו לכריז רשום ככדי. לשם תעודה יש לחצו, נוסף לתעודה זו, גם את 'מעשה בית הדין'.

מרדכי אורלי
הרב ישראל שחור - דין

gov
www.gov.il

המלך ג'ר'ג 24 מענה קולי בדיבור: 1700-501-531 /1/1 קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 08.30-13.30

מס': 02-6240936 מטה: 91009 ירושלים

תעודת הגירושין, שמות העדים: יצחק בן אהרן חיים, דוד בן מרדכי

מדינת ישראל

בית הדין הרבני הגדול ירושלים

תיק מספר: 780848/4

תאריך: אי בניסן התשע"ג (12/03/2013)

מערער: מרדכי אורלי

ת.ז.: 058818659

משיבה: מרדכי יצחק

ת.ז.: 056089881

הגדון: סידורי גיטין

החלטה

הובא לפני צילום הגט וצילום מעשה בית הדין.

ברור בעליל שנפלה טעות סופר במעשה בית הדין כאשר נרשמו שמות עדים שלא היו עדי הגט.

העדים החתומים על הגט ככתב ידם הם: ורדיה בן דוב רוד בן משה. יש לתקן את מעשה בית הדין ולרשום את שמות העדים הנ"ל.

ניתן כיום ייבטבתחשע"ג (04/01/2015)

מרדכי אורלי
הרב ישראל שחור - אב"ד

gov
www.gov.il

הענק מתאים למקור בנימון שונם המוכרי הראשי נתנם דגיג'לת ע"י הרב ישראל שחור בתאריך 15:16 12/03/2013

הענק מתאים למקור בנימון שונם המוכרי הראשי נתנם דגיג'לת ע"י הרב ישראל שחור בתאריך 15:16 12/03/2013

המלך ג'ר'ג 24 מענה קולי בדיבור: 1700-501-531 /1/1 קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 08.30-13.30

מס': 02-6240936 מטה: 91009 ירושלים

הדיין י. שחור מודה: "נפלה טעות סופר במעשה בית הדין כאשר נרשמו שמות עדים שלא היו עדי הגט"

מדינת ישראל

בית הדין הרבני הגדול ירושלים

תיק מספר: 780848/2

תאריך: אי בניסן התשע"ג (12/03/2013)

מערער: מרדכי אורלי

ת.ז.: 058818659

משיבה: מרדכי יצחק

ת.ז.: 056089881

הגדון: גירושין

החלטה

הבעל מידן יצחק בן חיים טג לאשתו מידן אורלי.

סידור הגט נעשה ככל שזאת ללא שיונו מתממזבל.

הבעל ביטל את כל המודעות וכן בתחילה וכן סוף סמוך למסירה.

לאור זאת בית הדין מורה על שתוררו של הבעל ממאסר לאתור.

ניתן כיום א' בניסן התשע"ג (12/03/2013)

מרדכי אורלי
הרב ישראל שחור - דין

gov
www.gov.il

הענק מתאים למקור בנימון שונם המוכרי הראשי נתנם דגיג'לת ע"י הרב ישראל שחור בתאריך 15:16 12/03/2013

הענק מתאים למקור בנימון שונם המוכרי הראשי נתנם דגיג'לת ע"י הרב ישראל שחור בתאריך 15:16 12/03/2013

המלך ג'ר'ג 24 מענה קולי בדיבור: 1700-501-531 /1/1 קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 08.30-13.30

מס': 02-6240936 מטה: 91009 ירושלים

הוכחה שהגט ניתן מתוך מאסר

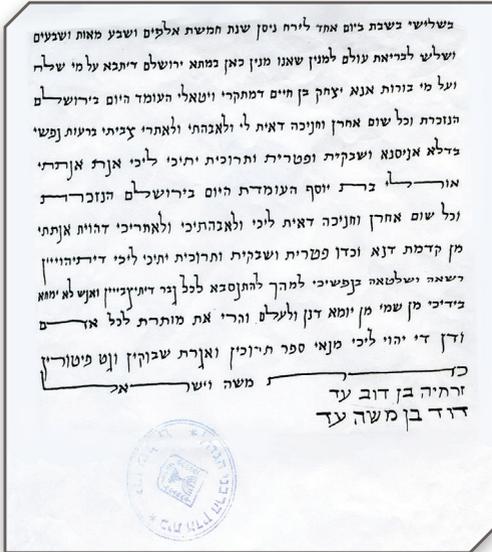

שלושה דיינים - לא יכולה להתחתן⁵³.

ה. ביה"ד הגדול לערעורים – כסות עיניים ומרמה

הבעל יצחק מידן ערער על הגט שנעשה בכפייה ובהתעלמות מתנאיו. אולם ביה"ד הגדול התעלמו מערעוריו.

אחרי כל הזיופים והסילופים שנמצאים בגט זה (מעשה בי"ד בכתב יד ובצורה משונה, עדי הגט במעשה בי"ד אינם העדים החתומים בפועל בגט, עדיין ביה"ד הגדול לערעורים בראשות הרה"ר י. יוסף לא ראה שום סיבה לפסול את הגט. בשיטת יד רוחצת יד מעלימים את פשעי חבריהם, מתברר שכל מוסד הערעורים הוא כסות עיניים ומרמה, לכסות בו את הגזל והעושק שעושים דייני הרבנות בחסות מדינת ישראל. (עיין לקמן פרק טז על ביה"ד לערעורים)

צילום הגט המקורי
שמות העדים: זרחיה בן דוב
זוד בן משה

ט. הרצחת וגם ירשת – בחסות מי?

האשה בעצת חברותיה מארגוני הנשים לא שקטה על שמריה. בעוד שקודם מתן הגט, לא עצרה האשה את בעלה עבור החובות שחייב לה (מזונות הילדים ו'מזונות מעוכבת') **הרי שאחרי מתן הגט החלה האשה באמצעות 'הוצאה לפועל' לעצור את בעלה על תשלום החובות שחייב לה.** הבעל נעצר פעמים רבות בעת ביקורו את ילדיו, ובעוד הזדמנויות רבות, כך שחיינו נהפכו לסיוט של ממש. האפשרות שלו להשתחרר מהכלא ע"י תשלום הכספים להוצאה לפועל לא היתה מעשית, עקב היותו חסר פרנסה, והתביעות הענקיות בסך עשרות אלפי שקלים שהוגשו בכל פעם שנעצר. **בחוסר ברירה ישב יצחק מידן ככלא פעמים רבות למשך שבועות ארוכים על חוב המזונות המדומה.** לבסוף נקעה נפשו של הבעל מהרדיפות והחליט לרדת למחתרת כדי להינצל מפגיעתה הרעה של האשה. כעת כבר לא יכול היה להתראות עם הילדים שלו, ובוודאי לא יכל לחלום על נישואין שניים ופתיחת דף חדש לחייו.

כך הגיע הרב יצחק מידן מהיתר נישואין של ביה"ד בפתח תקוה לכפיית גיטין ע"י השותפים לדבר עבירה הרה"ר ש. עמר והדיין צ. בוארון ההרכב המיוחד לכפיית גיטין שדאגו לחיסולו המהיר

53 כדי שהאשה תהיה מותרת להינשא לעלמא היא צריכה להביא מעשה בית דין שחתומים בו שלושה דיינים אשר מאשרים שהיא התגרשה כדין, ומכאן טענה לכל אלו שאומרים שאפשר לברר אצל הבעל או האשה אם היה הגט בכפייה או לא. וזה אינו, כיון שהבעל והאשה לא נאמנים על כך!!! ולזה צריך מעשה בי"ד על הגירושיין. - כן פסק השו"ע באה"ע סי' קנ"ב, י"ב. ובב"י כתב דמקורו בשו"ת התשב"ץ ח"א סי' קע"ג. וכן פסקו האחרונים (בשו"ע אבה"ע סי' קמ"ב בב"ש ס"ק ז', ובט"ז ס"ק ד') וכן פסקו בשו"ת דבר משה אבה"ע ח"א סי' ע"ה, ובספר ערוך השולחן סי' קמ"ב סעי' ד', ועוד פוסקים רבים. וכן פסק הגר"ע יוסף וצ"ל בשו"ת יביע אומר חלק י"א אבה"ע סי' פ"ד.

של הבעל ולמניעת חיים מינימאליים של יהודי שרצה לחזור בתשובה שלמה ולהקים בית נאמן בישראל.

כך הגיע הבעל מאיגרא רמה, משכורת מכובדת, חיים טובים ומאושרים, לבירא עמיקתא שנרדף עד צוואר ומפחד מכל עלה נידף, וכל זה נעשה ע"י עוקרי התורה וההלכה שמציגים עצמם כצדיקים, ועושים תיקוני שובבי"ם, ולא מתקנים כלל את אלפי חטאי א"א שעושים...

י. הוצאת ילדים לשמד ולתרבות רעה.

בסיפור המזעזע של יצחק מידן ביה"ד הרבני בפתח תקוה ניסה לדאוג שילדים יקבלו חינוך דתי, והגם שלא עמד על כך בתוקף בוודאי לא הוציא פסק דין להעביר ילדים לחינוך חילוני. אולם הרה"ר ש.מ. עמר התעלם לחלוטין מכך, ולא עניין אותו קלקול הילדים. הוא ביצע כפיה לבעל ובכך סייע וחיזק את האשה לעמוד על שלה ולהמשיך לשלוח את הילדים לחנוך חילוני. מבחינת הרה"ר זה לא במקרה שלא מענין אותו חינוך הילדים לתורה ולא עולה הנושא בכלל על שולחנו. במשך כל שנות כהונתו כדיין או אב"ד הרה"ר ש.מ. עמר נתן את משמורת הילדים לאם **גם במקרים שיצאה האם לתרבות רעה**, והיה ידוע בודאות שתוציא את הילדים מתלמוד תורה וחינוך חרדי לבתי ספר כפרניים. הסיפור שנביא להלן הוא רק דוגמא אחת מרבות על התנהלותו של הרה"ר עמר בנושא משמורת הילדים וחינוכם היהודי.

עדות מזעזעת שמענו מאחד מגדולי הרבנים ברמת אלחנן בני ברק. סיפור שאירע לפני שנים רבות, שהיתה גרה שם אשה שיצאה לתרבות רעה. היתה יוצאת מהבית כמעט בכל לילה, והפקירה את ילדיה. והזוג נאלץ להתגרש בביה"ד הרבני בפתח תקוה בראשות האב"ד ש.מ. עמר – שפסק לתת את כל הילדים למשמורת האם שנהפכה לחילונית גמורה. כל השכונה רעשה על כך, שהרי הבעל היה נורמאלי לגמרי וירא שמים. וכל הילדים למדו במוסדות חרדים. ובוודאי העברתם לאמא מופקרת תוציא אותם לתרבות רעה. לאחר זמן, פגש הרב המפורסם את האב"ד ש.מ. עמר, ושאלו: מדוע פסק לתת את הילדים לאמא? והלה השיב: **"מאחר וכך היו פוסקים ב'בית המשפט', אז עשיתי זאת בעצמי"**. מעניין היכן מצא מקור בשו"ע לכך שאם החילונים עוקרי הדת היו מוציאים ילדים חרדים לתרבות רעה, אז מותר לדיינים החרדים להקדים אותם ולחטוא בגופם, ולהוציא פסק דין של 'שמד' על ילדי ישראל.

יא. היזהרו מהצבועים שקשה עונשם יותר מהרשעים

כאן הבן שואל כיצד יתכן שהרה"ר עמר וחבירו הדיין צ. בוארון יתעלמו מהוצאת ילדים לשמד ולתרבות רעה? הרי הם מוחזקים ברבים ל"צדיקים ויראי שמים". מופיעים בתיקוני שובבי"ם ודורשים דרשות חוצבי להבות של קנאות ולומדים ומלמדים תורת הנסתר והקבלה.

מי שרואה את הזלזול שלהם בהחטאת בני ובנות ישראל באיסורי אשת איש שדינם יהרג ואל יעבור. מי שרואה את התעלמותם מהכנסת רבבות ממזרים לכרם בית ישראל. מי שרואה את התעלמותם מהוצאת ילדים מחינוך חרדי לחינוך כפרני. וכל זה בשביל 'משכורת ענקית'! בשביל לקבל תמיכה מארגוני הנשים והרפורמים להיבחר לתפקידים רבניים מטעם מדינת ישראל. מי שרואה את כל זה מבין שעליהם אמרו חז"ל (ראה סוטה כב; וקב הישר פ' נב) היזהרו מהצבועים שקשה עונשם יותר מהרשעים, וביאר הרד"ק (תהלים פרק קיט, פסוק קיט): **"שהם מרמים העולם יותר מן הרשעים המגולים"**. כי מאותם ישמור האדם את עצמו, ומאלה אין אדם נשמר.

י.ב. היצר הרע לא יוצא לפנסיה

למרות שהרה"ר בדימוס וחבירו האב"ד צ. בוארון יצאו לפנסיה כבר מזה כמה שנים, אולם עדיין לא נס טעמם וליחם ורצונם המטורף לשנות את פני 'בתי הדין הרבניים' והפיכתם ל'בתי חרושת מהירים' בכל הנוגע להיתר "עגונות" ולהפקעת קידושין. לאור זאת מובן מדוע התערבו לריב לא להם לסייע להיתרי נישואין בלא גט – דברים שלא שערום אבותינו.

כל מי שעובר על התיקים והפסקים שהוציאו תחת ידם נדהם מהשקרים והסילופים שחילקו בהתנדבות גמורה ובחינם כדי ל'קדם' את רעיונם ההיסטורי. להלן העובדות.

י.ג. פטנט רשום של 'הרבנות': היתר נישואין לאשת איש – בלא גט

בשנת תשע"ח יצאו מספר דיינים בחיפה בשם אדרי ושלוש 'להצלת' אשה "עגונה", שבעלה נמצא לפנינו, שמו וכתובתו ידועים לכולם. הוא מוכן לגרש בחפץ לב, אלא שדרש תנאים סבירים והגיזניים, ואלו הם: 1. חינוך דתי לילדים. 2. סידור המזונות לילדים בסכומים סבירים ושפויים. האשה לא הסכימה לדרישתו של הבעל וארגוני הנשים צעקו מתוך גרונה שהיא ממש 'עגונה'. בתי הדין הרבניים שהם כידוע שפוטים של ארגוני הנשים המשיכו כמנהגם לאטום אזניהם מבקשותיו הנורמאליות של הבעל, וחייבו את הבעל לתת גט בלא שום תנאים ובקשות. הבעל מהמגזר הדתי לאומי, מאמין במדינה וברבנות הראשית, מרצה באוניברסיטה, נידהם מההתעלמות של הדיינים מבקשותיו המינימאליות, ובהיותו נבון קלט מיד לאן הרוח נושבת, ושותן תקופה קצרה יפסיד פרנסתו וישבר מטה לחמו, ויגזר עליו לינמק בכלא, לבלות את שארית חייו מאחורי סוגר ובריח. לכן בלית ברירה, קם הבעל ועשה מעשה וברח לחו"ל – כשהוא משליש גט ומתנה את מסירתו בקיום תנאיו. גם בחו"ל מקומו היה ידוע ומפורסם וניסה להמשיך לקדם את תנאי הגט להם ייחל.

י.ד. המרחם על האכזרים – מתאכזר לרהמנים

אם דייני בתיה"ד הרבניים היו פועלים ביושר אנושי ובהיגיון לפחות כמתקונים שבאומות, היו יכולים להגיע למצב שבקלות יתן הבעל גט ברצון ולא בכפייה. אולם תאוות הבריונות של הדיינים שהם חשים עצמם 'כל יכול', מטריפה את דעתם. כך במקרה שלפנינו, הגישו הדיינים 'צו הסגרה ומעצר' לבעל שלא הסתיר את מקומו בחו"ל, באחד ממדינות אירופה. שלטונות אותה מדינה עצרו את הבעל והכניסו אותו לכלא, בכך נגרם נזק עצום לבעל ולאשה גם יחד.

והנה בסוף הדיינים החליטו לא ללכת בדרך הכפיה המקובלת של הכנסת הבעל לכלא עם אסירים פליליים, הכנסתו לצינוק ומניעת כל צרכי דת, לרבות אוכל כשר, תפילין, סידור, קידוש והבדלה, וכל כיוצא בזה. שבאילוצים וכפיות כאלו גם רוב העקשנים הגדולים נשברים ונותנים גט תוך מספר שבועות. אלא שהפעם מיד אחרי מעצרו, אצה הדרך לדיינים ונקטו בפטנט חדש והוא: "ביטול הקידושין". הם 'פסלו' את אחד מעידי הקידושין שהעיד בחתונת הזוג הנ"ל, ובשמחה גדולה הוציאו לאשה 'פסק הלכה' האומר שמעולם היא לא התחתנה ומותרת להינשא בלא גט מבעלה.

כמובן בשביל להוציא פסק מסעיר כזה, הקדימו הדיינים מחיפה (שלוש ואדרי) רפואה למכה. הם ביקשו מטריה אווירית מהרה"ר בדימוס ש.מ. עמור והאב"ד צ. בוארון כדי להסתתר ממטר ההתקפות וההוכחות הפוסלות את פסקם – שיקבלו מרבנים ודיינים יראי ה'. במקביל הוציאו

המתירים פסק דין של חסיון גמור על התיק – כדי שלא יוכלו לסתור את דבריהם. אבל כבר הבטיחו חז"ל (אבות פ"ה): 'העובר עבירה בסתר והמחלל שם שמים בסתר – נפרעים ממנו בגלוי'. כל החומר בתיק יצא והתפרסם, ועמו כל השקרים והרמאויות והסילופים והבורות הנוראה בהלכה של הרה"ר בדימוס והאב"ד צ. בוארון. התגלה ברבים קלונם של מתירי איסורי אשת איש לעלמא. רבים מגדולי ההוראה בדור, הבקיאים ביותר באבה"ע ראו את פרטי התיק ונחרדו מהעיוותים ההלכתיים והשקרים המציאותיים בתיק זה.

כבר התפרסמו תשובות⁵⁴ **מגדולי הדומ"צ בא"י שקבעו שיש שתיים עשרה סיבות שעד הקדושין לא נפסל**, והאשה היא אשת איש גמורה, ואסורה להינשא בלא שתקבל גט כשר מבעלה. חשוב לציין שמספר דיינים חרדיים אשר חתמו על מכתב נגד פסק הדיינים בחיפה ושהאשה עדיין אשת איש, נאלצו לבטל את חתימתם בעקבות איומים ולחצים קשים מצד דייני הרבנות ועוזריהם. מדובר ברבנים המנהלים מערכת כשרות, אשר כפי הנשמע קבלו איומים על מערכת הכשרות שלהם מ'הרבנות הראשית לישראל'...

טו. מומרים להכעים

מתברר שהדיינים אדרי ושלוש 'נאלצו' לפסוק כרצון המעסיקים, קרי מדינת ישראל וארגוני הנשים. נותני לחמם ומיימהם, בבחינת מומרים לתיאבון. אבל הרה"ר בדימוס ש.מ. עמר והאב"ד צ. בוארון שכבר יצאו לפנסיה, עליהם יש לשאול: מה ראו לשטות זו, להוציא פסק מבולבל ומרומה לאשר את ביטול הקידושין? מה מכריח אותם לסמוך על קורי עכביש מדומים, ולהתיר בלא גט אשת איש המעגנת את עצמה? מדוע להתיר איסורים בלי שהם כפויים לכך, דבר שהופך אותם למומרים להכעים, רח"ל.

אלא התשובה: הם אלו שפרצו את הסכר של איסור הפקעת קידושין! הם אלו שהקימו את הדור החדש של דיינים עם המדיניות החדשה של "בתי החרושת לגיטין"!. וכבר פורסמו ברבים (בעיתונות) על המומחיות של הרכב הדיינים עמר ובוארון בחיסול תיקים נגד ההלכה על ידי: הפקעת קידושין וביטולי קידושין, כפיות שלא כהלכה ושאר פטנטים למניהם. בראיון אישי לעיתון 'קול העיר' התפאר הרה"ר על השיטות שהמציא לכפיית גיטין לבעלים במהירות הבזק! ומעיד "שהיה מהיוזמים של הפטנטים הללו".

לא נשמע מהם שום התייחסות הלכתית לטענות. שום תגובה לשקרים והסילופים בקבלת העדויות. מאז ומעולם דרכם כדרכו של עשו - 'כוחניות', על חרבך תחיה. ע"י שליחת בריונים המאיימים ב'תג מחיר' ודורשים סתימת פיות, ע"י פרסומים דמגוגיים בעיתונות הרדודה...

רק כך מקווים הדייני הרבנות להשיג 'שקט תעשייתי' לפולחן עבודת אלילי הכבוד והכסף שלהם במדינת השמד ועקירת התורה שעושים במו ידיהם.

אך ישראל הקדושים הדבקים בתורה לא יתייאלו לעולם. **וכבר הונטחנו בתורה** (דברים לא, כא): "כי לא תשכח מפי זרעו". וכתב רש"י: "**הרי זו הבטחה לישראל שאין תורה משתכחת מזרעם**". (ומקורו מ'פסיקתא זוטרותא' [לקח טוב] דברים וילך: "זו הבטחה טובה לישראל כי אין תורה משתכחת מהם"). סוף האמת לנצח ודבר אלוקינו יקום לעולם. בורא עולם בעצמו יעקור את עוקרי התורה וההלכה, ויקויים בנו דברי הנביא ישעיה (א, כו) 'ואשיבה שופתיך כבראשונה ויעציך כבתחילה'.

54 בסוף קונטרס זה (שערי הלכה פרק יח) מתפרסמת תשובה ארוכה ויסודית להפרכת כל טענותיהם של ביה"ד בחיפה המתירים אשת איש בלא גט. כמו כן פורסמה ברבים חוברת 'שבר בת עמי' שיש בה תשובות הלכתיות מדומות צ' חשובים בנושא זה.

שערי הלכה והשקפה

דעת תורה בדין כפיית גט

בס"ד

בס"ד, א' תמוז תשע"ג - י"ב טבת תשע"ז לפ"ק

בעקבות שהתרבו לאחרונה גיטין פסולים מדאורייתא הגורמים איסור אשת איש וריבוי ממזרים, רח"ל, הננו לפרסם דעתנו דעת תורה, שהלכה פסוקה היא שגט הניתן על-ידי כפייה שלא כדין תורה - פסול מהתורה.

על-כן כפיית גיטין על ידי אונס הגוף או איומי מאסר או עשיית בזיונות וכן כפייה של אונס ממון ואיומי קנסות או עיכוב יציאה מהארץ - שלא ע"פ דין תורה - פוסלים את הגט.

(איומים ואונס הגוף - מפורש בשו"ת הרשב"א ח"ב סי' רע"ז, ובעוד ראשונים ופוסקים. בזיונות - מפורש ברשב"א ח"ז סי' ת"ז, ברבי"ש סי' שלט, וברדב"ז ח"ד, א"ף קפת. אונסי ממון ואיומי קנסות - מפורש בשו"ת הרשב"א ח"ד סי' מ"ב בשם ר"ת וראב"ד, וכיה הכרעת הפוסקים ראה שו"ת ר"ב אשכנזי סי' טו. עיכוב יציאה מהארץ תנעשה שלא ע"פ דין, פוסל את הגט למי שנצרך לנסוע לחו"ל לצורך פרנסה ורפואה - כדמוכח מהר"ב"ש סי' קכז, והתשב"ץ ח"א סי' א. גם 'פתחת התיק' ועיכוב היציאה' באיפנים רבים מהווים מצב של איום באונס ממון וגוף - ופוסלים את הגט.)

כמו-כן, אשה הפונה בתביעה שלא כדין נגד בעלה, כתביעת כספים, מזונות, חלוקת רכוש וכדומה, ובתמורה לביטול התביעה, הבעל מסכים לתת לה גט, הרי זה בכלל גט מעושה שלא כדין.

(הכרעת הראשונים והפוסקים: רשב"א ריב"א גיטין נה, ריב"ש סי' רצ, ר"ב אשכנזי סי' טו, שי"ן חו"מ סי' יא, משנה למלך פ"ב מגירושין ה"ב, צמת צדק אבה"ע סי' רסד, עונג יו"ט אבה"ע סי' קסת, חו"א אבה"ע סי' צט ס"ק, ג.)

אשה המקבלת גט ע"י אונסים או איומים הנ"ל ודומיהם, אסורה להינשא, וצריכה גט אחר. וכל הנושא גרושה צריך לברר היטב באיזה בי"ד נתגרשה, ואם הבעל הסכים לגרש מרצונו, ולא היה הגט בכפייה.

ואם שריאל רוזנברג ואם מנשה נחום גומנטג ואם יחזקאל פלס
ראב"ד בי"ד בני ברק ראב"ד בי"ד בני-ברק ראב"ד בי"ד בני ברק

יהודה סילמן שלמה זלמן אולמן ישראל מרמרוש
ראב"ד בי"ד בני ברק ראב"ד ורב שכונת משכנות יעקב דומ"צ ורב שיכון ג' בני ברק

שבח צבי רוזנבלט ישראל ברגר
דומ"צ וראש בתי הוראה בא"י דומ"צ ורב בני גאולה/ירושלים

אליהו פוזן מאיר הייזלר
דומ"צ בי"ד בני ברק דומ"צ בי"ד בני ברק

חלק ב – שערי הלכה והשקפה

- א. האם "ענייב יציאה מהארץ" שעושים דייני הרבנות הוא אונס המבטל את הגט?..... פג
- ב. האם אונס על האב, נחשב לכפיה על הבן, שהבן נותן את הגט רק מחמת האונס שעושים לאביו?..... פג
- ג. האם חיוב מזונות לסבא על נכדיו הם גזל ועושק גמור? ..... פה
- ד. האם הנימוקים לחיוב כפיה שכתב אב"ד שטסמן הם נגד ההלכה? ..... פו
- ה. האם אפשר לכפות בעל לגט, בגלל שקיבל היתר מאה רבנים? ..... פט
- ו. אין כופים לגרש אלא רק במקרים שאמרו חז"ל במפורש..... צ
- ז. ביאור כל מקרי הכפיה שהובאו בפוסקים..... צא
- ח. האם איסור כפיית גט במקרה ש'מרדו זה על זה' אסורה גם לדעת רבינו ירוחם?..... צד
- הכפיה לגט במרדו זה על זה אינה כדין, והגט בטל מהתורה..... צד
- הכפיה במרדו זה על זה ע"פ דעת רבינו ירוחם - הוא טעות חמורה בדבריו..... צד
- ט. האם הכפיה לגט כשבני הזוג לא גרים יחד - אינה כדין והגט בטל מהתורה?..... צט
- דחיית ראיות ה'זקן אהרן'..... צט
- ביאור דעת התוס' ו'ט' - שאינו חולק על הראשונים..... קא
- ראיית החכם הצבי מתוס' - נסתרת לדינא מהתוס' עצמם..... קב
- י. האם "צווי ההגבלה" שעושים בביה"ד הרבניים - הם כפיית גט שלא כדין? ..... קג
- יא. האם הטלת קנסות על הבעל כ'מזונות מעוכבת' – הם גזל ומבטלים את הגט?..... קה
- יב. האם קיימות אפשרות לברר כשרותו של גט שנעשה בבתי הדין הרבניים?..... קז
- יג. האם העובדה שדייני הרבנות נבחרים ע"י פורקי עול וחברי כנסת - מבטלת את גיטיהם?..... קט
- יד. דעת גדולי ישראל על בתי הדין הרבניים מטעם המדינה..... קי
- טו. האם בתיה"ד הרבניים הם: בית דין קבוע' של המשטרה?..... קיד
- א. גדרי בין דין קבוע בהלכה..... קיד
- ב. רוב הציבור היהודי התנגד לרבנות והם נבחרו ע"י מיעוט..... קטו
- ג. כל גדולי הדור לפני כמאה שנה התנגדו להקמת הרבנות הראשית בא"י..... קיז
- ד. האגרות משה מודה שבתיה"ד הרבניים אינם בי"ד כלל..... קיח
- טז. האם בית הדין הגדול לערעורים - אינו על פי ההלכה?..... קיט
- מיהקים את בית הדין לערעורים ומדוע?..... קיט
- קיימים חמישה נימוקים הלכתיים יסודיים שבית הדין הגדול לערעורים נוגד את ההלכה:..... קכ
- יז. האם אשת כהן שהתגרשה ברבנות בכפייה - מותרת לחזור לבעלה (כשלא נישאת לאחר)?..... קכב
- א. הסיבות שגיטי הרבנות בטלים מהתורה..... קכב
- ב. מדוע בגיטי הרבנות בכפיה שלא כדין - אין אפילו "ריח הגט" ודין אשת כהן אם מותרת לחזור לבעלה..... קכב
- ג. בגיטין הנעשים ברבנות בכפייה 'כדין' או ברצון – האם אשת כהן מותרת לחזור לבעלה?..... קכג
- ד. חובת הרבנים להתייר לאשת כהן שנתגרשה ברבנות בכפייה - לחזור לבעלה..... קכד
- יח. בדבר עקירת התורה שעשו ביה"ד הרבני בחיפה - בביטול עד הקידושין והתרת האשה בלא גט..... קכז
- מסקנת ההלכה בקצרה, עד הקידושין לא נפסל משנים עשר נימוקים:..... קכז
- א. עדות על יחוד עם ערוה אינה פוסלת את עד הקידושין..... קכט
- ב. אין לפסול את העד קדושין משום 'פסולי עבירה' - בגלל נגיעה..... קל
- ג. אין לפסול את העד מדין "חשוד על העריות"..... קלב
- ד. חילול שבת באומדנא..... קלג
- ה. הודאת העד קידושין שחילל שבת - אינה מצטרפת לעד אחד..... קלג
- ו. עדות העדים פסולה משום דין מרומה..... קלד
- ז. אין עדות ברורה שהעד קידושין עשה עבירה קודם עדותו - ובשעת הקידושין הוחזק ככשר..... קלד
- ח. עדים פסולים מדין "עדות מיוחדת"..... קלה
- ט. עדות עדי הרבנות פסולה - מאחר שלא נתקבלה עדותם כבי"ד כשר..... קלה
- י. האשה צריכה מעיקר הדין גט כדי להתירה לעלמא בגלל שאר עדים כשרים שנמצאים בחופה..... קלו
- יא. האשה מקודשת מדין "אנן סהדי" כשהקידושין נעשו בפני קהל - לדעת החת"ס ודעימיה..... קלט
- יב. חיוב גט מטעם שהיא בחזקת אשת איש (קול הנישואין)..... קלט
- מסקנת הדברים:..... קמ
- יט. מי התיר את הנשים בגרוזיה, בוכרה ורוסיה - וקבע שהקידושין שעשו בעבר אינם שווים מאומה?..... קמא
- כ. האם מותר לשדכנים לשדך את גרושות הרבנות?..... קמב

א.

האם "עיכוב יציאה מהארץ", שעושים דייני הרבנות הוא אונס המבטל את הגט?

זה פשוט וברור שאם אוסרים על אדם לצאת מעירו כדי שיתן גט, זה הוי בגדר אונס וכפיה. כמבואר בשו"ת הריב"ש (המיוחסות סימנים כ"ז-ל"א) בשמם של הראשונים הרב חיסדאי קרשקש, יצחק בר שמואל בונפוש בן שאלתיאל כש"י, יוסף בן מור"ה מתתיהו זלה"ה, חיים בכ"ר שמואל ע"כ ז"ל, שמואל בה"ר אברהם זלה"ה.

גם לדעת שו"ת התשב"ץ (ח"א סי' א') שחולק וסובר שצו עיכוב יציאה מהעיר לא הוי בגדר אונס וכפיה, מ"מ בנידון של אב"ד שטסמן, (ראה לעיל עמ' מא-מט), יודה שהוי אונס וכפיה. כי דווקא במקרה של התשב"ץ שהיה העיכוב לא לצאת מעיר מגוריו בלבד, שמדובר על העיר ששם מתגורר הוא וילדיו וכל משפחתו וכל פרנסתו, לכן לא נחשב כפיה.

אבל במקרה שמקום מגורי הבעל בארה"ב ושם עיקר ביתו, פרנסתו ומשפחתו - פשוט וברור שגם לדעת התשב"ץ - נחשב איסור היציאה מהארץ לכפיה גמורה, במה שמונעים ממנו לשוב לעיר מגוריו.

ב.

האם אונס על האב, נחשב לכפיה על הבן, שהבן נותן את הגט רק מחמת האונס שעושים לאביו?

הנה בשו"ת הרשב"א (המיוחסות סי' רע"ג) כותב שאין לך אונס גדול מזה, שאונסים את האב לגבי אחותו. וק"ו בן לגבי אביו הוי אונס וכפיה. והובאו דבריו להלכה בשו"ת הרשב"ש (סי' שלט). וכן פסק בשו"ת הריב"ש (המיוחסות סי' כח, לא). וכ"ה בשו"ת הריב"ש (בסי' קכז). ועיין להלן (הערה 61) שהבאנו עוד ראשונים ופוסקים רבים שסוברים כריב"ש שאונס על האב מבטל את הגט שנותן הבן מחמת זה. וגם ברמ"א בשו"ע (אבה"ע סי' קל"ד ס"ד) שהביא את הדעה הזו כיש אומרים בתרא. וכתב ה"שדי חמד' בכללי הפוסקים (סי' יד סקי"ב), שברמ"א לא אמרינן שהכריע כ"א בתרא, אלא אינו מוכרע. מ"מ גם לרמ"א הוי ספיקא דאורייתא שהוא לחומרא. וא"כ אע"פ שדעת שו"ת התשב"ץ (ח"א סי' א') שעישוי (כפיה) על האב כדי שהבן יתן גט לא הוי כפיה על הגט. מ"מ דעת רוב ככל הראשונים, שאונס על האב מבטל את הגט, וגם לדעת הרמ"א זו שאלה בדאורייתא, שאזלינן לחומרא.

והנה בנידון שהובא לעיל, (בעמוד מא-מט) שאב"ד שטסמן הוציא צו עיכוב יציאה מהארץ

להוריו של הבעל כדי להלחיץ את הבן לתת גט. כאמור בראשונים ובפוסקים הדבר נחשב לכפיית גט! וכיון שהכפיה ברבנות נעשתה שלא כדין (כפי שהארכנו להוכיח שם), הגט שינתן יהיה בטל מהתורה להכרעת הראשונים והרמ"א.

ולעצם שלושת הסיבות שטען האב"ד ש. שטסמן להוציא על ההורים 'צו איסור יציאה מהארץ', **א. לצורך מתן עדות** אם הם מסיתים את בנם לא לתת גט. (אחרי שנתיים של דחיית העדות וההורים מסרו את עדותם, עדיין הדיין שטסמן המשיך להתעלם מהעובדות והאריך את צו איסור היציאה מהארץ משני טעמים נוספים שהמציא).

ב. שחושד באב שכביכול תומך כלכלית בבן, ובכך מסייע לו לא לתת גט, והוא בגדר: 'מסייע לעוברי עבירה'.

ג. שהסבא והסבתא לא מוכנים לשלם מזונות לנכדיהם, כפי שחויבו בביה"ד הרבני.

אולם האמת היא שכל שלושת טענותיו של שטסמן נוגדות את ההלכה:

א. בתחילה נתן 'צו איסור יציאה מהארץ' כדי שההורים יבואו לתת עדות - שלא מסיתים את בנם. אב"ד שטסמן עיכב את מתן העדות של ההורים במשך למעלה משנתיים ע"י שקרים ותרגילים! בהתעללות זו עבר בזה על איסור חמור ונורא של 'עינוי הדין'. ועליו נאמרו דברי חז"ל באבות (פרק ה' משנה ח): 'חרב באה לעולם על עינוי הדין ועל עיוות הדין'.

ויתירה מזאת נראה בבירור במקרה שלפנינו שהדיין דוחה את כל הדיונים בשקרים ואמתלאות שונות, כדי להתעלל בהורים ולהזיק להם בזדון ובאכזריות, בממונם ובגופם עד כדי סיכון נפש של ממש. **בהתנהגות זו נחשב אב"ד שטסמן לחשוד על הרציחה.**

כמו כן, הנזק הכלכלי הכבד שגרם שטסמן להורי הבעל, חייב הוא לשלם מדין 'מזיק ממון חברו' - וכל זמן שלא משלם הוא גזלן גמור, כמבואר במאירי (ב"ק נו:). ובספר ההשלמה (ב"ק פ"ו סי' א') שאפילו בגרמא שפטור מדיני אדם, כיון שחייב לצאת מדיני שמים אם לא שילם הוי גזלן שפסול מהתורה לעדות ולדיינות.

וק"ו בנידון דידן שגם את"ל שלא נחשב למזיק בידיים, בוודאי הוה מזיק בגרמי, שחייב לשלם גם בדיני אדם, כמבואר בשו"ע (חו"מ סי' שפו).

ועל כן, במה שלא שילם את נזקם, הרי דיין זה גזל את ההורים והוא בגדר רשע, כמו שנאמר: "אל תשת עם רשע להיות עד חמס", שכל גזלן התורה קוראת לו רשע (וראה להלן בפרק ד' באריכות שבמקרה שלפנינו לכל הדעות אסור לתפוס את האב על מעשה הבן).

ב. טענתו המוזרה שתמיכת האב בבן נחשבת מסייע לדבר עבירה. מלבד שכל הפסק מוטעה מיסודו. הבעל לא מעגן ולא עובר עבירה וק"ו לא האב. מלבד זאת העובדות שהציג שטסמן שקריות, כי האב הוכיח שכל השנים תמיכתו בבן זה היתה מזערית. ובנוסף לכך, בשנים האחרונות הפסיק לגמרי את תמיכתו הכלכלית בבן.

ג. בענין חיוב מזונות לנכדים ראה להלן בפרק הבא, שהדבר נוגד את ההלכה.

ג.

האם חיוב מזונות לסבא על נכדיו הם גזל ועושק גמור?

בדבר הנימוק השלישי שהוציא אב"ד שטסמן ל'עייכוב היציאה' של הורי הבעל, משום שהסבא והסבתא לא מוכנים לשלם מזונות שחוייבו בביה"ד הרבני - עבור נכדיהם (בן ובת).

פסק זה הוא נוגד את הכרעת הפוסקים, מהטעמים דלהלן:

1. בספר שו"ת 'חוט השני' (סי' ח') הביא בשם תשובת תרומת הדשן כת"י, **שסבא וסבתא פטורים מלשלם מזונות לנכדיהם**. וכן פסקו בשו"ת 'נודע ביהודה' (קמא חלק אהע"ז סי' י"ד סוף ד"ה 'ומה שהמציא'), ובשו"ת 'ירים משה' (להר"מ קשטרו סי' ז').

2. כיון שנפסק בשו"ע אבה"ע (סי' פ"ב סעי' ז') **שהבן לעולם עם האב, ויכול לומר שאם אינו אצלי איני חייב במזונותיו**. וכמו כן, גם בקשר לבת, כיון שהאמא מוגבלת מאד באופן פיזי ואיננה מסוגלת לטפל בילדים. וביותר שירידתה הרוחנית של האם, גרמה ליציאת הבת לתרבות רעה. שפשוט שבנתונים אלו גם משמורת הבת צריך להיות אצל האב. וכיון שהבת אינה רוצה להיות במשמרת האב הדתי, יכול האב לומר עפ"י ההלכה שאינו חייב לזון אותה. **ואם האב אינו חייב במזונות בתנאים אלו - ק"ו שהסבא והסבתא לא חייבים במזונותיהם כלל**.

3. המציאות **שאינם גרים עמו באותו מקום**, אלא בארץ אחרת לגמרי. **פשוט וברור שבמקרים כאלו האב פטור לגמרי ממזונות ילדיו** כמבואר בפוסקים (עיין בספר משפטי ישראל סי' י' אות א). וכיון שהבן עצמו פטור ממזונות הבן והבת, ק"ו שהסבא והסבתא פטורים ממזונותיהם.

4. כמו כן, **כיון שדעת הרבה ראשונים שחיוב מזונות הילדים הוא משום מזונות אמם⁵⁵, וכיון שבנידון דידן האשה היא מורדת גמורה**, ואין לבעל חיוב מזונות לאשה כלל כמבואר בשו"ע אבה"ע (סי' עז סעי' ב') ממילא האב פטור גם ממזונות ילדיו הפחותים מגיל שש⁵⁶.

55. כן דעת הר"י מגאש (בכתובות ס"ה: בד"ה "ועד כמה"), והר"ן (שם בד"ה 'יפה לחלב') פירוש הדברים: כיון שהילדים כרוכים אחרי אמם. ואם לא יהיה לילדים אוכל אז גם לאשה לא יהיה אוכל, כי האשה תיתן את האוכל שלה לילדיה. וכיון שחייב האב במזונות האשה, לכך חייב גם במזונות הילדים.

וכן דייקו בשו"ת מהרשד"ם (יו"ד סי' קס"ו), ובמהר"ם שי"ק מהרש"י (כתובות שם) שכתב: "כשם שהבעל זן אותה כך זן אותו עמה", מוכח שמזונות הילדים משום מזונות האמא נגעו בה. וכן דעת עוד ראשונים רבים: הר"י מלוניל (כתובות ס"ה:). הסמ"ג לאוין פ"א, הסמ"ק סי' רע"ז, הסמ"ק מצורף סי' רע"ג, הר"י מקרוביל (הו"ד באורחות חיים הלכות כתובות סי' כב).

ובכל הנך ראשונים כתבו בזה הלשון: "דרש רב שילא: כשם שאדם חייב במזונות אשתו, כך חייב במזונות בניו", ומהשוואה זו ש"מ שמזונות הבנים הם מכוח מזונות האשה. וכן כתבו בדעת הרמב"ם גדולי האחרונים: המגיה במשנה למלך (פי"ב מאישות הל' י"ד) והב"ח (באבה"ע סי' ע"א), ובי"ד אהרן (סי' ע"א הגה"ט אות ב'), שו"ת 'אגרות משה' (ח"א יו"ד סי' קמג) ולמדו זאת מלשון הרמב"ם שכתב: "כשם שחייב אדם במזונות אשתו כך הוא חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים", שחיוב מזונות בניו הקטנים מכח מזונות האשה.

56. יצוין שכל חיוב "תקנת הרבנות" משנת תש"ד לכפות ע"י מאסר חיוב מזונות גם באב שאינו אמיד עד גיל 15, היה ע"י שהאריכו את תקנת חו"ל מגיל 6 לגיל 15 (כמובא בספר תחוקה לישראל ח"ג עמ' 151,141). וע"כ כמו שבגיל 6 האב פטור ממזונות ילדיו כשהאשה מורדת, הו"ה שיהיה פטור ממזונות של תקנת הרבנות עד גיל 15. ואפילו במקום שהאשה לא מורדת - כיון שלדעתם לא שייך להאריך את התקנה עד גיל 15 - כי לא שייך חיוב מזונות משום אמם - שלא כרוכים אחריה.

כיון שהאב מוחזק בכסף, יכול לומר קים לי כדעות אלו, וע"כ חיוב המזונות לאב במקרה זה - הוא גזל גמור⁵⁷. וק"ו שבמקרה זה הסבא והסבתא פטורים ממזונותיהם. לאור כל האמור לעיל, על הפסקים נגד ההלכה והגזל והעושק שעשה אב"ד שטסמן בתיק זה, פשוט שהוא נחשב חשוד על הרצחה, ודינו כמוסר וגזלן, והרי הוא ע"פ ההלכה רשע גמור שפסול לעדות ולדיינות. וכל כפיית גט שינתן מחמת 'פסקיו' בטל מהתורה.

ד.

האם הנימוקים לחיוב כפיה שכתב אב"ד שטסמן הם נגד ההלכה?

הטעמים והנימוקים שהגט בטל מהתורה הם כדלהלן:

- א.** הבן אינו מאלה שכופים אותו לגט לפי המבואר בשו"ע (אבה"ע סי' קנ"ד).
ב. גם אם הבן היה מאלו שכופין אותם לגט, אולם בנידון שלפנינו, שהדברים ברורים שהבעל מוכן לתת גט, רק שמתנה את נתינת הגט בדרישה הגיונית שהאשה תתחייב לעמוד בהסדרי

57. ואפילו אם הבעל בעצמו לא טען 'קים לי' מדין 'פתח פיה לאילם', חובה על בית הדין לטעון לו 'קים לי'. כן כתבו גדולי האחרונים: שו"ת 'בעי חיי' חו"מ סי' כ"ז (דף מג:), ובכנה"ג כללי הקים לי חו"מ סי' כ"ה אות י"ח, ברכי יוסף חו"מ סי' כ"ה סק"ח, מהר"ם בן חביב בספרו גט פשוט (כלל א'), ערך השלחן חו"מ סי' כ"ה סקי"ד, שו"ת פני יצחק חו"מ ס"ס כ"ה, שו"ת יריים משה חו"מ סי' כ"ה אות ל"ח, שו"ת חקרי לב מהדו"ב חו"מ סי' י"ב.

ואם בית הדין לא טען לבעל 'קים לי' הרי זה טעות בדבר משנה והדין חוזר. כן פסק בשו"ת בעי חיי (חו"מ סי' ע"ג דף ע"ז ע"ד). ובנידו"ד הדין חוזר אפילו אם זה טעות בשיקול הדעת. כיון שהדיינים ברבנות פסולים לדון וכבר פסק הש"ך (חו"מ סי' כה, סק"א) שבי"ד פסול דינו בטלים גם אם לא טעה כלל, וק"ו אם טעה בשיקול הדעת. ואין לדחות את דברי הראשונים הנ"ל מההלכה, מאחר והשו"ע פסק (באבה"ע סי' ע"א סע' ד') שהבא על הפנויה חיוב במזונות הבן אף ששם פטור ממזונות האם. וידוע שלספרדים אין לומר 'קים לי' נגד מרן השו"ע' כמו שכתבו הברכ"י (חו"מ סי' כ"ה אות כ"ה), ושו"ת בעי חיי (חו"מ סי' ע"ג) ועוד פוסקים רבים.

ראיה זו נדחית משני טעמים:

א. כבר כתב בשו"ת אגרות משה (ח"א אבה"ע סי' ק"ו, וחלק א' יו"ד סי' קמ"ג) שהבא על הפנויה חיוב המזונות לבן, זה רק מדין מזיק, ולא מדין מזונות. ודבר זה לא שייך באשה נשואה, עיי"ש. ובקונטרס הבא יבואר בהרחבה. וא"כ גם אם אין הכרח ללמוד כדעת האגרות משה בשו"ע, מ"מ כיון שבשו"ע לא כתוב להדיא הפוך מדעת הראשונים הנ"ל, אז וודאי שהספרדים יכולים לומר 'קים לי' כדעת הראשונים הנ"ל.

ב. ידוע מגדולי הפוסקים שבמקום שמרן הב"י לא הביא דברי ראשונים מסוימים, לא בב"י ולא בשו"ע - שמע מינה שלא ראה אותם, ואין חובה לספרדים לפסוק כמותו בזה, כיון שאמרינן שאילו הוי שמיע להו הוי הדר ביה.

כמו שכתב הרמ"א בשו"ע חו"מ סי' כ"ה סעי' ב' בשם המהרי"ק וז"ל: "שכל מקום שדברי הראשונים כתובים בתשובותיהם ולא עלה זכרונם על ספר ידוע ומפורסם, ונמצאו אחרונים שלא פסקו כדבריהם, אין לפסוק בזה כאחרונים משום שהלכה כבתראי, שאפשר שלא ידעו דברי הראשונים ואילו שמיע להו הדרי בהו", עכ"ל.

וכדבריהם כתבו כל גדולי האחרונים: שו"ת המהרש"ם (חו"מ סי' א'), המהר"ם אלשיך (סי' לט), המהרי"ט (חו"מ ריש סי' נ"ג), שו"ת בעי חיי (חו"מ סי' ע"ג), ערך השולחן (אבה"ע סי' צ' אות ג'), מהרי"ט אלגאוי (בשו"ת שמחת יו"ט ס"ס יז), ועוד פוסקים רבים.

וא"כ בנידו"ד כיון שהשו"ע לא הביא כלל את הראשונים הנ"ל לא בספרו ב"י ולא בשו"ע אפילו בלשון י"א, שמע מינה שלא ראה דבריהם, ולכן הספרדים לא חייבים לפסוק כמותו בענין המזונות, (בבא על הפנויה) והבעל שהוא מוחזק, יכול לומר 'קים לי' כדעת הראשונים הנ"ל.

הראייה עם ילדיו, כפי שקבע גם בית המשפט החילוני - שפשוט וברור שאסור לכפותו לגט בלא שיקבל את תנאו. כמבואר בשו"ת מהרשד"ם⁵⁸. וא"כ עצם העובדה שהדיין שטסמן מנסה לכפות את הבעל לגט, בלי למלאות דרישתו בראיית הילדים, מבטלת את הגט מהתורה.

ג. גם לדעת **שו"ת הרשב"ש** (סי' שפג) שסובר שמי שכופין אותו לגרש לא יכול לעשות שום תנאי עבור נתינת הגט (וחולק על הנ"ל באות ב'). מ"מ **כל דבריו נאמרו אך ורק כשהבעל מבקש לעשות תנאי שאין לו בזה זכות.**

משא"כ במקרה שלפנינו, שזכות האב לראות את ילדיו, **זו זכות לגיטימית בתור אבא גם בלי הסכמת האשה.** וכל מה שהוצרך להתנות את נתינת הגט בתנאי של הסדרי ראייה, זה רק בגלל שהאשה לא רוצה שיראה את הילדים, ועושה תרגילים למנוע ממנו דבר מינימאלי זה בעלילות שקר. **באופן כזה פשוט וברור שגם לדעת שו"ת הרשב"ש אסור לכפותו לגט, כל זמן שאינו מבטח כראוי את זכותו הלגיטימית לראות את ילדיו.** והראיה לכך משו"ע חו"מ סי' ד' שעביד איניש דינא לנפשיה ויכול ליטול חפץ חברו אם חושש שרוצה לגוזלו או להזיקו, כדי להציל את שלו. והו"ה בנדו"ד שיכול לעכב הגט כדי להציל את שלו, ובודאי חז"ל לא תקנו כפיה במצב כזה.

ד. גם לשיטתו המוטעית של שטסמן שהבן נחשב לבר כפיית גט, וגם לו יצוייר שיאמר שאינו מוכן לתת גט בשום מצב, מכל מקום, פשוט וברור **שאסור באיסור חמור להתעלל בגופם וממונם של האב והאם הזקנים, ולצער אותם בכל צער שהוא, בשביל לכפות את הבן לתת גט.** - כמבואר בשו"ת הריב"ש (סי' קכז עמ' קלב בד"ה 'ולזה', מכון י-ם). וז"ל: "אף אינו מהדין לעכב את האב בעד הבן שאין אדם נתפס על חבירו אלא בארנן וגלגלת", עכ"ל⁵⁹. א"כ מבואר **משו"ת הריב"ש** שיש איסור חמור לגרום כפיה לגט ע"י שמייסרים ומתעללים בהורים. **כיון שאין אדם נתפס על חבירו.**

ה. ומה ששמע בשו"ת התשב"ץ (חלק א' סי' א') והביאו הב"י (בסי' קל"ד) שאין שום בעיה הלכתית ומוסרית לכופף את האב כדי לאלץ את הבן שיתן גט, והטעם הוא כדי שלא לעגן את בנות ישראל. הנה, המעיין בשו"ת התשב"ץ הנ"ל (עמוד ו בד"ה 'ועוד', מכון י-ם), וכן הוא בשו"ת הריב"ש (סי' קכז, עמ' קלב בד"ה 'ועוד' השני, מכון י-ם) שדן באותו מקרה ממש⁶⁰ של

58. שו"ת מהרשד"ם (חלק א' אבה"ע סו"ס מא), שהוכיח את דבריו מדברי הב"י באבה"ע סי' קמ"ג בשם שו"ת הרא"ש כלל מ"ג, אות י"ב. וספר 'חזה התנופה'. והובא דברי הרא"ש להלכה בשו"ע (אבה"ע סי' קמג, כא) והרמ"א סתם כדבריו (וכידוע מכללי הפוסקים דשתיקתו מוכיחה דס"ל כהשו"ע, ראה דבריהם להלן הערה 106) וכן פסקו בכנסת הגדולה אבה"ע סי' קנ"ד הגה"ט, א. באר היטב שם ס"ק א', שו"ת דבר אמת סי' כ"ו. שו"ת עין יצחק אבה"ע ח"ב סי' מ. ושו"ת מהרש"ם ח"ח סי' ס'.

59. ויש לעיין בדברי הריב"ש שכתב שאין אדם נתפס על חבירו מדוע כתב שבארנן וגלגלת כן אדם נתפס על חבירו ומאי שנא מכל דבר אחר שאינו נתפס על חבירו? והביאור בזה פשוט: שהריב"ש מדבר בעניין המס על גלגלת המובא בשו"ע (חו"מ סי' קס"ג סעי' ו') שאדם שהוא בטל ואינו עוסק במשא ומתן אם בני העיר פייסו את המושל בשבילו שלא יתן מס, ונפטר מהמס, אבל אחר כך כשבא גובה המס לגבות הוא גובה את החלק שלו משאר בני העיר, כאן אע"פ שהמושל פטרו מהמס, מ"מ חייב לשלם לבני העיר את חלקן שנגבה משאר בני העיר עיין שם בטעם הדבר. ורק באופן זה שייך לומר שאדם נתפס על חבירו בשביל המס שהוא פטור לשלם למושל, משום שבפועל חבירו שילם עבורו את המס, וחייב לשלם מה שהפסיד חבירו עבורו.

60. הריב"ש כיהן כרב העיר אלג'יר עד שנת ה' אלפים קס"ח, ועל מקומו התמנה התשב"ץ (שנפטר בה"א ר"ד) ושניהם דנים על אותו מעשה שהיה בעירם אלג'יר.

התשב"ץ, ששם בנידונם התברר לבי"ד בוודאות שמטרת האב לצאת מעירו היתה ברורה ללא ספק כדי להרע לאשה ולעגנה. וכיון שהאב היה שותף פעיל עם הבן לפשע עיגון האשה שלא כדין, לכך פסקו הראשונים שאפשר לעכב את האב בעירו כדי שבנו יתן את הגט, דבכה"ג האב לא נתפס על מעשה בנו, אלא נתפס על מעשה עצמו.

משא"כ בנידון דידן, שבי"ד הרבני קרא להורים כדי לברר אם הם תומכים בבנם שמעגן את כלתם, ואמרו ההורים והוכיחו שאינם תומכים בו כלל, ואדרבה בקשו מבנם שיתן גט ויגמור את הסיפור. והוכיחו שבעקבות שאינו שומע להם הפסיקו את התמיכה הכלכלית בבנם באופן מוחלט. כמו כן, הביאו הורי הבעל עדויות מרבנים גדולים וחשובים על כך שאין להם קשר לעיגון האשה. פשוט וברור שלאור נתונים אלו, אין לך מעשה נפשע גדול מזה להעניש את האב והאם על עיגון כלתם, כמו שכתב בשו"ת הריב"ש הנ"ל שאין אדם נתפס על חבירו.

וכאמור לעיל גם התשב"ץ מודה במקרה כזה, שאסור לתפוס את האב על מעשה בנו. [ונחלק עם הריב"ש רק על בדיעבד. במקרה שתפסו את האב שלא כדין, אם פוסל את הגט. שלדעת התשב"ץ אינו פוסל את הגט, ואילו לדעת הריב"ש ושאר ראשונים - פוסל את הגט⁶¹].

ועוד, שהרי פשוט שלאור הנתק של הבן מהוריו ודרכו השונה מבחינה דתית, גם אם היו תומכים בו מעט כלכלית, זו לא הייתה סיבה בשבילו לוותר על דרישתו וכמיהתו לראות את ילדיו, והיה ממשיך להתעקש ולעכב את הגט. וכיון שכך, פשוט שאסור לצער את ההורים בשביל להשיג מטרה בלתי אפשרית שאינה תלויה בהם כלל.

1. מסיבה נוספת הגט בטל מהתורה כיון שפסק הכפיה היה שלא בפני הבן. וכפי שפסק בשו"ת מהר"ם שיק (חו"מ סי' ב') והובאו דבריו להלכה בספר 'דברי הגאונים' (כלל לא אות מח), ובספר קובץ תשובות להגר"ש אלישיב (ח"א, סי' קפא) - שאם דנים אדם שלא בפניו, הפסק בטל ומבוטל, אפילו אם לא מגיע לבית הדין בזדון. ובמקרה כזה מותר לבית הדין רק לשמתו ולנדותו בלבד כמבואר בשו"ע (חו"מ סי' י"א סעיף א').

וא"כ במקרה שלפנינו שאב"ד שטסמן הוציא את חיוב הכפיה על הבן שלא בפניו. הוא שלא כדין, ופסקו בטל. ואין צריך לומר שעייכוב ההורים מחמת בנם, הוא שלא כדין, והרי זה שחיתות ואכזריות. במידה ויהיה במקרה זה כפית גט, הגט יהיה בטל מהתורה מדין כפיית גט שלא כדין.

61. גדולי הראשונים שפסקו כריב"ש: שו"ת הרשב"ש (סי' שלט) והוכיח את דבריו משו"ת הרשב"א המיוחסות (סי' רעג). תשובת הרשב"א הזו הובאה גם במהרי"ק (שורש קסו), מרדכי גיטין סי' תסז. וכן פסקו גדולי האחרונים שו"ת רבי בצלאל אשכנזי סי' טו. שו"ת ריב"ל ח"ב סי' עז, שו"ת מהרשד"ם אבה"ע סי' סג. ספר מכתב מאלהיו (שער ז פרק כב) שו"ת פנים מאירות (ח"ב סי' ז). בית מאיר (סי' קלד ס"א). ערך לחם (למהריק"ש) סי' קלד. שו"ת משכנות יעקב (סי' לח). ערוך השולחן (סי' קלד סעי' בד).

חשוב לציין את תשובת הבי"ד לתלמידיו בספרו 'אבקת רוכל' (סי' עג) וז"ל: "כי מורי הרב הגדול רבי יעקב בירב היה רואה תשובת הריב"ש, וסומך עליהם יותר מפוסקים אחרים שבזמנו, ותופס סברתו יותר מפוסקים אחרים". גם התשב"ץ (סי' קס) כותב: "אין ספק שהריב"ש הוא יחיד בדור ומומחה לרבים... אפילו בדורות הראשונים שהיה ליבם כפתחו של אולם - היה כדאי לומר עליו דהוא מומחה בדורו". וכ"כ הש"ך בחו"מ סי' ל"ד סקכ"ח: "שהריב"ש הוא רב מובהק פוסק מפורסם". לכן גם בנידו"ד יש לפסוק כריב"ש ושאר ראשונים ופוסקים שאונס על האב מבטלת את הגט שנותן הבן מחמת זה.

ה.

האם אפשר לכפות בעל לגט, בגלל שקיבל היתר מאה רבנים?

בדבר הטענה של אב"ד שטסמן שיש לעשות כפיית גט על הבעל היות וקיבל מידע שהבעל קיבל היתר מאה רבנים לישא אשה על אשתו וכבר נשא אשה שניה (עיין לעיל עמ' מא).

ראשית עצם בירור המציאות לא נעשתה כלל, לא בזה שקיבל היתר מאה רבנים ולא בטענה שנשא אשה שניה.

אולם לעצם ההלכה, הנה מבואר ברמ"א (אבה"ע סי' עז ס"ב) ובח"מ (שם סקט"ז) ובב"ש (שם סקי"ט) שמתירים לו גם קודם י"ב חדשים לישא אשה על אשתו המורדת.

וראה בספר 'אוצר הפוסקים' אבה"ע סי' עז סקנ"ד אות ב' שהביא שיש פוסקים רבים הסוברים שכל אשה שמורדת על בעלה מתירים לו לשאת אשה על אשתו גם בלא היתר מאה רבנים.

וק"ו בנידון דידן שהרבנים החמירו, והבעל קיבל היתר של מאה רבנים, שבוודאי נהג כתורה ולא עבר על חדר"ג.

וא"כ הדיין שטסמן שכתב נימוק נוסף לכפות את הבעל לגט, משום שכל העובר על חדר"ג יש לכפותו לגט, וע"כ הבעל שנשא אשה שניה זה סיבה מספקת לכפיית גט.

דברים אלו הם נגד ההלכה:

א. כבר פסק הרמ"א בסי' עז ס"ב וח"מ שם סקי"ז ובב"ש שם סקכ"א בשם שו"ת מהרי"ק (שורש כט) שבעל שנשא אשה על אשתו משום שמרדה בו - אין כופין לגרש לא את השניה ולא את הראשונה, **ואין עליו כלל את חרם דרבנו גרשום.** וכן פסק בשו"ת מהר"ם מרוטנבורג (ד"פ סי' תתקמ"ו) בשם הראב"ן.

ב. וגם לדעתו המוטעית שאפשר לכפות את הבעל לגרש את הראשונה משום חדר"ג, מ"מ כשכופים את הבעל לגט, אם הוא דורש תנאי עבור הגט (ובמיוחד כאשר זו דרישה לגיטימית של האב לראות את ילדיו) - **חייבים לקבל את תנאיו ובלא זה הכפיה אסורה.**

וכאן המציאות היא שהאשה מעכבת את הגט עקב סירובה שהבעל יראה את הילדים.

ואדרבה האב מוכן לתת גט כשיתקיימו דרישותיו לראות את הילדים, וא"כ בוודאי שהכפיה לגרש באופן זה מבטלת את הגט! לא רק לדעת המהרשד"ם ודעימיה, אלא גם לדעת שו"ת הרשב"ש הגט בטל, (ראה לעיל בפרק ד' אות ב'-ג', ובהערה 58).

ו.

אין כופים לגרש אלא רק במקרים שאמרו חז"ל במפורש

ידועה המחלוקת הגדולה בראשונים האם כופין לגט אך ורק במקום שחז"ל נקטו מפורש בלשונם לשון "כפייה", אבל אם כתבו רק לשון "יוציא" יש איסור לכפותו בשוטים ומותר אך ורק לקרותו עבריין שעובר על דברי חכמים, או שגם במקום שחז"ל נקטו לשון "יוציא" יש בזה דין כפייה בשוטים.

ראה בתוס' (בכתובות ע: בד"ה יוציא) שדעת הר"י שגם כשחז"ל כתבו לשון "יוציא" יש כפייה בשוטים, ודעת הר"ח דאסור לכפותו אפילו כשנזכר בגמ' "יוציא" כל זמן שלא מפורש להדיא בש"ס לשון כפייה. ובמחלוקת הר"י והר"ח מצאנו בעוד כעשרים ראשונים ופוסקים שדנו בזה⁶².

ומוכח להדיא מכל הראשונים הנ"ל, שכל מחלוקתם אם יש דין כפייה בגט ע"י שוטים רק במקום שחז"ל אמרו מפורש לשון כפייה או גם במה שחז"ל אמרו לשון "יוציא" אבל כל הראשונים מודים שאם חז"ל לא אמרו מפורש במשנה או בגמ' אפילו לשון "יוציא" הכפייה בזה לגט אסורה לחלוטין, והוי כפיית גט שלא כדין והגט בטל מהתורה.

וכן מוכח מהגהות מיימוניות (פכ"ה מאישות ס"ק א) בשם הראב"ה לגבי נכפה שאין כופין לגט, שכתב: "ואע"פ שיש לומר שהמשנה (בכתובות עז). בכפית בעלי מומין תנא ושייר, אי נמי לא תנייה משום דחמיר ופשיטא ליה, מ"מ אין בידנו לכפות בלא ראייה ברורה". הרי להדיא שדעת ההג"מ והראב"ה דאין כופים במה שלא אמרו חכמים במפורש.

וכן כתבו בתוס' (בכתובות ע. בד"ה יוציא) והגהות אשר"י (ריש פרק שביעי דכתובות) שאין לכפות אם אין ראייה ברורה שחז"ל במשנה ובגמ' תיקנו בזה דין כפייה. הרי להדיא מדבריהם שאסור לכפות לגט במקום שחז"ל לא אמרו מפורש במשנה או בגמ' שהם תיקנו בזה דין כפיית גט. וכך כתבו כלל זה רבים מגדולי הפוסקים: בשו"ת הרדב"ז ח"ד סי' אלף רכח (קנז), בשו"ת הרא"ם (ח"א סימן יד) ובמהרשד"ם (יו"ד סימן קמו), ובשו"ת לחם רב (סימן כד) שו"ת דברי ריבות (סימן שעו), ובסדר אליהו רבה וזוטא, סי' יג. וכן פסקו בשו"ע אבה"ע סי' קנד, סעיפים ה', כא' - וברמ"א שם.

מהאמור עולה, שהסכמת גדולי הראשונים והפוסקים שבמקרים שחז"ל לא כתבו במפורש במשנה או בגמ' שהם תיקנו כפית גט - הכפייה אסורה לחלוטין, והוה בגדר כפית גט שלא כדין והגט בטל מהתורה.

וראה להלן (בפרק ז) שביארנו בהרחבה את כל המקומות שנזכרו בשיטות הפוסקים כפייה במקרים מסוימים - שיש להם מקור ברור מחז"ל במשנה או בגמ' ואין מדבריהם שום סתירה לכלל האמור, דאין כפייה רק בדבר המפורש בחז"ל.

62. שו"ת הרא"ש (כלל מג ס"ק ג) וברא"ש (יבמות פ"ו סימן יא), הטור (אבה"ע סימן קנד), שו"ת הרשב"א (ח"א סימנים תקעג, אלף קצב, ובמיוחד סימן קל"ח, ובשו"ת החדשות כתי"י סימנים קעו, קפב), מגיד משנה (פ"ד מאישות ה"ח) בעל העיטור (אות מ - מרד - עמ' שג), הריטב"א (כתובות עז). שו"ת אור זרוע (סימן תשס), ובשו"ת הר"י (סימן כב), הסמ"ג (עשין מח), סמ"ק מצוריין (סימן קפא), שו"ת חכמי פרובינצא (סימן עב), רבינו ירוחם (במשנים נתיב כג ח"ח), הר"ן (כתובות עז), ובמרדכי ריש פרק המדיר סי' קצד, הגהות אשר"י (כתובות סוף פרק שביעי) שו"ת הריב"ש (סימן קכו), שו"ת התשב"ץ (ח"ב סימן סח), כפתור ופרח (לרבינו אשתורי הפרחי פ"י).

ז.

ביאור כל מקרי הכפייה שהובאו בפוסקים (שאינם סותרים לכלל שהכפייה מותרת רק במה שמפורש בחז"ל)

הכלל בדיני כפית גט שאין כופים גט אלא אך ורק במה שחז"ל אמרו מפורש במשנה ובגמ' כמו שכתבו גדולי הראשונים והפוסקים המובאים לעיל בפרק ו'. והנה מצאנו כמה מקרים לדעות מסויימות בפוסקים שכופין לגט לכאורה גם במה שלא נאמר מפורש בחז"ל שכופין לגט. ולהלן נבאר שבכל המקרים האלו יש מקור מפורש בחז"ל שכופין לגט.

א. מורד מתשמיש, אין לו גבורת אנשים, אינו יכול לקיים את עונתו מחמת חולי, אסיר, בורח לארץ אחרת, מי שרגיל לכעוס ולהוציא את אשתו מביתו, בכל המקרים האלו, מקור הכפיה לגט הוא משום שלא מקיים במזיד או שלא יכול לקיים מחמת אונס את חובותיו כלפי אשתו, במיוחד בנושא העונה או בנושא פרנסה.

ולגבי עונה שכופין המקור בחז"ל הוא בגמרא (כתובות מח.). שאם הבעל אומר "אי אפשרי אלא אני בבגדי והיא בבגדה" שכופין אותו לגט, וא"כ ק"ו במקרים הנ"ל שהוא בכלל אינו מקיים את עונתו שכופין אותו לגט. וכן במקרים שכתוצאה מהמצבים הנ"ל כגון אסיר, בורח לחו"ל וכדומה, שאינו יכול לקיים את חובותו גם לגבי הפרנסה, דין זה נלמד גם מהדין האמור בגמרא שבעל ש"אינו זן ואינו מפרנס" שכופין אותו לגרש.

ב. רועה זונות לדעת האגודה כופין לגרש. עיין בספר משפטי ישראל (סימן א' אות יד) שהביא משו"ת חכם צבי (סימן קלג) שסברת הכפייה בגלל שהוא מאבד את כל כספו ואינו יכול לזון את אשתו. טעם נוסף כתב באגודה, שבמקרה של רועה זונות כיון שיש לאשה צער גדול בזה, הדבר כלול בתקנת חז"ל בפרק המדיר (כתובות עז.). שכופין לגרש מצד ריח הפה וכדומה שיש בזה צער לאשה. ולדעת האגודה ק"ו שכלול בתקנת חז"ל כאשר אדם בוגד באשתו ורועה זונות שחז"ל תיקנו בזה כפייה משום צער האשה.

ברם כבר הוכיח בספר "משפטי ישראל" (שם) שהלכה למעשה לא נפסק כאגודה, בין לדעת הרמ"א שהביא את דברי האגודה (בשו"ע אבע"ז סימן קנד ס"א) בלשון י"א, וק"ו לדעת השו"ע שלא הביאו כלל, ואדרבה, בב"י פסק להדיא נגד דעת האגודה שהכפיה ברועה זונות אסורה לחלוטין. וכן מדברי שו"ת הרא"ש (כלל מג ס"ק ג) מוכח שפסק דלא כאגודה.

דהנה הרא"ש פסק שאיש המשתטה ואשתו מפחדת שרוצה להורגה הכפייה אסורה, למרות שאין לך צער גדול מזה, ולא אמר הרא"ש שצער גדול כזה של האשה הוא בכלל אלו שכופין בפרק המדיר. ודברי הרא"ש הובאו להלכה בשו"ע (אבה"ע סימן קנד ס"ה). וגם הרמ"א (שם) סתם כדברי השו"ע, ש"מ שהכי סבירא ליה (עיין לקמן בהערה 106). וא"כ ק"ו שלדעת הרא"ש ודעימיה בבעל הרועה זונות הכפיה אסורה, למרות שיש לאשה צער גדול.

ג. בעל אלים המכה את אשתו, לדעת מיעוט פוסקים כופים אותו לגרשה. ועיין בספר משפטי ישראל (סימן ה בהערה 32) שביאר את **מקורם מחז"ל של המקילים ומתירים כפייה במקרי אלימות**.

ברם הלכה למעשה ראה במשפטי ישראל (שם) **שהכפייה בבעל אלים אסורה** – בין לדעת הרמ"א (בסימן קנד ס"ג) שהביא בשם י"א שכופין וק"ו לדעת השו"ע שלא הביא כלל שהכפייה אסורה לחלוטין, ופסק להדיא בב"י שם שהכפייה אסורה בבעל אלים.

ד. שיכור המסכן את חייו וחיי אשתו מבואר בבאר היטב (שו"ע אבה"ע סימן עז ס"ק לב) בשם שו"ת מהרש"ל (סימן סט) שכופין לגט, והטעם משום שמסכן את חיי הסובבים אותו ואת אשתו. והמקור לדיעה מקילה זו שלומדים דאם במומים שכתבו בפרק המדיר כופין,

ק"ו שחז"ל התכוונו בתקנתם לכפות גט במום יותר גדול מהמומים הנזכרים שם. ולכן לדעתם שיכור שמסכן את חייו וחיי אשתו שזה מום גדול יותר, כופים לגרש.

אמנם האחרונים אסרו כפייה גם בבעל שיכור – ראה בספר יד אהרן (סימן קנד הגהב"י ס"ק ח) שפסק בשם מהר"ם ישראל ז"ל בספר משאת משה (אבה"ע ח"א סימן טז) שהכפייה בזה אסורה. וכן דברי המהרש"ל נדחים להלכה ממה שפסק בשו"ת הרא"ש (כלל מג אות ג) שהביאו השו"ע להלכה בסימן (קנד ס"ה) וגם הרמ"א סתם כדבריו – שבעל המשתטה יום יום והאשה יראה פן יהרגנה שהכפייה בזה אסורה לחלוטין. וה"ה שלדעת הרא"ש הכפייה אסורה בבעל שיכור.

ה. מומר לדעת י"א ברמ"א (אבה"ע סימן קנד ס"א) כופין. **והמקור בחז"ל לכפייה במומר, כתב** בשו"ת זקן אהרן (הלוי סימן קמט) משום שאינו דר עמה ולא מפרנסה. ובשו"ת נודע ביהודה (תניינא אבה"ע סימן צא) כתב טעם אחר, שכיון שחי אתה באיסור מאחר שבועלה גם בזמן נדתה, א"כ ה"ז בכלל נישואין בעבירה שכופין לגט.

כמו"כ יש דעות שגם בסתם בעל שמשמש עם אשתו בנדתה שכופין לגט, והטעם מבואר בשו"ת זקן אהרן (הלוי, סימן קעד) משום שהוי בגדר נישואין בעבירה שכופין לגט.

אמנם דעת הריטב"א (כתובות כג.) וכן דעת שו"ת מהר"י וייל (סימן כב) בשם המרדכי (בסוף קידושין) בשם מהר"ם - **שהאשה לא נאמנת** לומר שבעלה בא עליה בנדתה, וכן פסק בשו"ת הרדב"ז (ח"ג סימן תז). וע"כ כשהאשה טוענת שבא עליה בנדתה הכפייה אסורה.

ו. בא על אשתו שלא כדרכה דעת העדות ביעקב (די בוטון, סימן לו) שכופין לגרשה – מדובר רק במקרים שהאשה טוענת **שתמיד** בא עליה שלא כדרכה ולא מקיים את עונתו בצורה רגילה. ובאופן זה הוא בגדר נישואין בעבירה, כמבואר בשו"ע (אבה"ע סימן כה ס"ב ברמ"א שם).

וטעם נוסף לכפייה כשתמיד בא שלא כדרכה – משום שבאופן זה לא מקיים את עונתה - עיין בשו"ת אגרות משה (אבה"ע ח"ג סימן כח) ובביטול עונה יש דין של כפית גט המפורש בחז"ל כמש"כ לעיל (אות א).

ז. נכפה מובא ברמ"א (בסימן קנד ס"ה) בשם י"א שכופין לגט. הנה בהגהות מימוניות (פרק כ"ה מאישות סק"א) הביא בשם הראב"ה לגבי נכפה שאין כופין אותו לגט. וז"ל הראב"ה: "ואע"פ דיש לומר תנא ושייר, אי נמי לא תנייה משום דחמיר ופשיטא ליה, אין בידינו לכפות בלא ראייה ברורה" עכ"ל הראב"ה.

ומבואר בדבריו דאע"פ שאפשר היה לדחות דהשמטת נכפה בגמ' מרשימת המקרים המותרים בכפיה הוא משום ד'תניא ושייר', או משום שנכפה הוא חמור יותר מהמקרים האחרים שנכתבו במשנה שכופין עליהן, ולכן משום שלתנא היה פשוט שכופין בו לא טרח לכותבו מפורש. ואעפ"כ הלכה למעשה סובר הראב"ה דכל זמן שאין לנו ראייה ברורה שחז"ל תקנו בזה כפיה, הכפיה אסורה והוא כדעת התוס' כתובות ע. הנ"ל דאין לכפות לגט בלא ראייה ברורה. וכן פסק בהגהות אשרי (כתובות תחילת פרק שביעי).

ומה שדעת שו"ת הרא"ש (כלל מב סק"א) שכופין בנכפה, ולכאורה זה לא מפורש בש"ס? **הנה הרא"ש כתב מפורש שנלמד נכפה בק"ו ממוכה שחין**, מאחר שיש בנכפה סכנה, וגם במוכה שחין יש סכנה לבעל, דס"ל לרא"ש שנכפה הוא מום גדול וכמוכה שחין, שגם הוא סכנת נפשות (שבזמנם סברו שנכפה זה חולי מדבק). ולכן הכפיה בנכפה נחשב למפורש בחז"ל מאחר שהוא נלמד ממוכה שחין.

ח. כפיה בקידושי ספק, דעת המהר"ח אור זרוע (בסימן קכו) בשם הרמ"ה, וכן הביאו בשו"ת הריב"ש (המיוחסות סימן יד), שכופין לגט. והמקור לזה בחז"ל, שהרמ"ה לשיטתו בגיטין (פח:) שבמורדת כשטוענת מאיס עלי כופין לגרש אחרי י"ב חודש. וא"כ ק"ו לדעתו שלא מכריחים אותה להתקדש לו בטענת מאיס עלי. וא"כ במצב הנוכחי שהיא רק ספק מקודשת היא אסורה לבעל מספק של איסור "לא תהיה קדשה", והוי בגדר נישואין בעבירה שכופין לגרש מיד.

אמנם **להלכה דעת גדולי הפוסקים שלא כופין לגרש בספק קידושין**, כמש"כ בשו"ת הרשב"ש (סימן תקעד). ואדרבה כתב הרשב"ש (שם) שכופין אותה להתקדש לו מפני ספק הקידושין. והח"מ (אבה"ע סימן מב ס"ק יג) והב"ש (שם בס"ק יח) ובספר טיב קידושין (סימן מח ס"ק ב), וכן נראה מהכנה"ג (אבה"ע סימן מו הגה"ט ס"ק מא) שהוכיח מגדולי הפוסקים⁶³ שמשמע מדבריהם שכל הצד שיש לכופף לגט **רק אם היא התקדשה לשני**. משמע שבלא זה אע"פ שיש כאן ספק קידושין אין כופין לגרשה.

וכן פסק הטור (אבה"ע סימן מב) וכן מפורש במרדכי (בפ"ג דקידושין סימן תקלב) בשם בעל העיטור (ערוך קבלת עדות עמוד נט) שכתב בספק קידושין "ואי לא בעי, יהיב גט", שמשמע **דוקא כאשר המקדש לא רוצה בה** יש לחייבו גט, אבל אם רוצה בה והיא לא רוצה בו לא כופין לגרש משום ספק קידושין. ומש"כ במאירי (קידושין סה). שכופין בספק קידושין.

נראה לבאר את דבריו כמו שמבאר הב"ש את דברי השו"ע (אבה"ע סימן מב ס"ה) שכתב שכופין גט בספק קידושין, ומבארו הב"ש שמדובר במקום שאינו מעוניין לקדשה שנית קידושין ודאים ורק רוצה לעגנה. א"כ גם את דברי המאירי אפשר לפרש באופן זה ודעתו כשאר ראשונים הנ"ל,

63. שו"ת מהריב"ל (בס"א כלל ג) שו"ת בצלאל אשכנזי (סימן ו) בשם הרדב"ז, מהרש"ך (ח"א סימנים כח כט), מהר"א די בוטון (בתשובת כתי"י סימן כד).

ח.

האם איסור כפיית גט במקרה ש'מרדו זה על זה, אסורה גם לדעת רבינו ירוחם?

הכפיה לגט במרדו זה על זה אינה כדין, והגט בטל מהתורה

כבר כתבו גדולי הראשונים והפוסקים כלל גדול ויסודי בעניין כפיית גט. אין כופים את הבעל לגרש אלא רק במה שחז"ל אמרו במפורש במשנה או בגמרא⁶⁴. ואם כן, לפי פסק גדולי הראשונים והפוסקים הכפייה אסורה 'במרדו זה על זה' מאחר שלא הוזכר הדבר במפורש בחז"ל שכופין במקרה זה.

עוד נראה להוכיח מעצם העובדה שדבר זה מצוי שימרדו זה על זה ולא הוזכרה דוגמא זו בראשונים ולא הזכירו שכופין בזה, מוכח מזה שאין כפיה במקרה זה. וכמו שכתב כעין זה הב"י (אבה"ע סי' קנד) בענין בעל המכה את אשתו שהביא מקצת הראשונים שכופין, והוכיח מכל הפוסקים האחרים - שלא הביאו את הדין של 'בעל המכה' אע"פ שזה דבר מצוי, ומוכח שהם חולקים על דין זה. וכן כתב כלל זה של הב"י, הש"ך (ביו"ד סי' קפד סק"ב), וכעין זה כתב הש"ך ביו"ד סי' א' סק"א בשם המהרי"ק והרמ"א⁶⁵.

הכפיה במרדו זה על זה ע"פ דעת רבינו ירוחם - הוא טעות חמורה בדבריו

ב'בתי הדין הרבניים' כופים גט ע"פ דעת 'רבינו ירוחם' (במישרים נתיב כג חלק ח) שכביכול סובר שכל זוג שמרדו זה על זה, כופין לתת גט אחרי י"ב חדשים⁶⁶

הדבר הזה הוא טעות בדבר משנה, גם בהבנת דברי רבינו ירוחם בעצמו - הרי מדורי דורות עוד לפני הקמת 'בתי הדין הרבניים', לא מצינו באף אחד מגדולי הראשונים והפוסקים, כולל השו"ע והרמ"א שיזכירו דבר כזה שיש רבינו ירוחם המתיר כפייה במרדו וע"ז אחרי י"ב חדש.

מי שהמציא ראשון שכופים ע"פ רבינו ירוחם - הם דייני הרבנות בלבד!!. ובאמת כל המעיין ברבינו ירוחם יראה להדיא שמדבר רק מצד מרידת האשה בטענת 'מאיס עלי' וכדעת הרמב"ם בלבד, וכל דבריו של רבינו ירוחם בזה הם ציטוט מרבי אברהם ב"ר אשמעאל שפוסק כהרמב"ם.

64. עיין לעיל בהרחבה בפרק ו'.

65. וגם ה'דרכי משה' (שם סקכ"א) שחולק על הב"י וסובר שיש דין כפיה בבעל המכה את אשתו, אינו חולק על הכלל של הב"י, אלא כתב שהמכה את אשתו כלול בה'אומר איני זן, מאחר שהמכה את אשתו הרי היא בורחת מביתו - וממילא מדובר במציאות שאינו זן אותה. אבל דין מרדו וע"ז שלא נלמד בק"ו מדין אחר בש"ס, ואדרבה יש גילוי בגמ' שרק ב'מורד' כופין את הבעל לגרש, עיין בזה לקמן בפרק ט, מורה ה'דרכי משה' שהכפיה אסורה.

66. יש ברשותנו הקלטה משיעור הרה"ר י. יוסף (מוצ"ש במדבר כ"ה אייר תשע"ד) המעיד על כך. וכן מצאנו במאסף תורני ישורון כרך ל"א עמודים תצ"ט-תק"ב בשם הדיין גדליה צימבליסט שמנהג 'בתי הדין הרבניים' לכופ את הבעל לגט במרדו זה על זה ע"פ רבנו ירוחם. וכך עושים כל דייני הרבנות, ראה לדוגמא את פסק הדיין שטסמן לעיל עמוד לח.

אבל רבינו ירוחם בעצמו לא פסק כדבריו, כמש"כ שם במפורש בתחילת דבריו שההלכה כרבו המובהק הרא"ש⁶⁷ ושאר כל הראשונים - שאסרו את הכפיה ב'מאיס עלי'⁶⁸.

67. בפוסקים מובא שרבינו ירוחם תמיד פסק כרבו הרא"ש. עיין ש"ך יו"ד סי' ק"צ ס"ק י"א שספר רבינו ירוחם נכתב ע"פ פסקי הרא"ש, וכן כתב המגן אברהם באו"ח סי' תקנ"ט ס"ק ח'.

68. רבינו ירוחם אוסר הכפייה במרדו זה על זה - ואם כפו דינה כאשת איש גמורה.

"דייני הרבנות" הסיקו מזה שרבינו ירוחם פוסק "דבמאיס עלי", הכפייה אסורה, ובמרדו זה על זה הביא דעת רבו דהכפייה מותרת (אחרי י"ב חודש) - דבדין זה כולם מודים שהכפייה מותרת וקל ממורדת שאומרת "מאיס עלי", "ונימקו" זאת מדין "כופים על מידת סדום".

ובאמת אחר העיון העמוק בדברי רבינו ירוחם בשם רבו רבי אברהם בן אשמעאל, נראה שכל דבריהם הם טעות בהבנת הפשט, ורבו של רבי ירוחם הפוסק כפייה במרדו זה על זה, זה לא משום שמחלק בין "מאיס עלי" שהכפייה אסורה "למרדו זה על זה" שהכפייה מותרת כהבנתם המוטעת של "דייני הרבנות", אלא כל הכפייה שכתב (רבו של רבי ירוחם) במרדו זה על זה הוא רק מצד מרידת האשה בלבד, משום דס"ל כדעת הרמב"ם שכופים "במאיס עלי". ועיקר חידושו ותוספתו של רבי אברהם ב"ר אשמעאל על הרמב"ם הוא רק לענין ממונות שבמרדו זה על זה אינה מפסדת עיקר כתובה ונדוניה (כפי שמפסדת בטענת "מאיס עלי"), דבכה"ג שגם הבעל מורד ליכא הסברה שהיא הפסידה את עצמה וכתובתה במרידתה.

ולדברים אלו ישנם ארבע הכרחים ברורים, ונביא את כל לשונו של רבינו ירוחם בשם רבו להבהרת הדברים: "וכתב מורי ה"ר אברהם בן אשמעאל, כי נראה לו שאשה שאמרה לא בעינא ליה יתן לי גט וכתובה, והוא אומר אנא נמי לא בעינא לך אבל איני רוצה ליתן גט, מסתברא דאין דנים אותה כמורדת להפסידה כלום מעיקר כתובה ונדוניה, אלא מיהו משהינן לה תריסר ירחי אגיטא דילמא הדרי בהו, לאחר שנה כופים אותו לגרש והפסידה תוספת וכל מאי דיהיב לה מדיליה דאדעתא למשקל ולמיפק לא יהיב לה", עכ"ל.

ובדברים של רבו של רבינו ירוחם ישנם ארבע תמיהות ברורות:

א. לשונותיו "כי נראה לו", "מסתברא", משמעותם שפסקו זה נובע מסברא ולא מראיות, והדברים תמוהים, הרי מצינו שדעת גדולי הראשונים והפוסקים ובכללם רבינו ירוחם עצמו, שאין כוח לתקן כפיית גיטין לאחר חתימת התלמוד, ואין כפיה אלא מה שאמרו חז"ל במפורש במשנה ובגמ' (ראה לעיל פרק ו). וא"כ תמוה איך תיקן רבי אברהם ב"ר אשמעאל דין כפייה במרדו זה על זה שלא נזכר בגמרא כלל.

ב. "הדיינים מטעם" התעלמו מלשונותיו שמוכיחים שפסקו בנוי על סברא ולא על ראייה מהגמ', והם "מסבירים" שכוונת רבו של רבינו ירוחם לסוגיא בכתובות (סג,; סד.) שלמד דהגמרא מיירי בדין מרדו זה על זה. והדברים תמוהים כי בלשון הגמ' שם מוזכר רק מרידת האשה (מאיס עלי) ואין שום רמז למרדו זה על זה. וסברת "הדיינים מטעם" שהמצוי הוא כשהאשה מורדת גם הבעל מצטרף למרידתה ולכן "במאיס עלי" דגמ' כלול גם מרידת הבעל בהמשך, הוא מרפסן איגרא, היתכן שהגמרא תיתן מקום לטעות בלשונה שמדובר ב"מאיס עלי" גרידא ויבואו לכפות "במאיס עלי" כאשר אליבא דאמת הכפייה אסורה בהחלט.

ג. הגמרא בכתובות (סג,; סד.) מסתפקת האם מורדת מפסידה את בלאותיה הקיימים (בגדים שהכניסה לו בנדונייתה) ושמאום עליו בכתובתה ועדין הבלאות קיימים, רש"י. ומסקנת הגמרא: "תפסה (האשה) לא מפקינן מינה, לא תפסה לא יהיבין לה". וא"כ איך רבינו ירוחם בשם רבו חולק על גמרא מפורשת, שהרי מזה שסתם ולא נחת לחלק מוכח דגם אם לא תפסה לא הפסידה את נדונייתה, וזה דלא כמסקנת הגמרא.

ד. מאחר שהכרעת רבינו ירוחם כרוב מנין ובנין של הראשונים וככללם רבו המובהק הרא"ש במורדת וטוענת "מאיס עלי" הכפייה אסורה, וכבר הוכחנו להלן (בהערה 71) שלא שייך

לכפות במרדו זה על זה לא מטעם שחסר עיקר הזיווג, ולא מדין "דכופים על מידת סדום", שהרי אם המרידה התחילה באשה ואח"כ הצטרף הבעל למרידה הכפייה אסורה וזה בכלל התקנה "במאיס עלי" שהכפייה אסורה (שלא תתן עיניה באחר, "ולא הנחת בת לאברהם אבינו תחת בעלה").

וגם במקרה שהמרידה התחילה מהבעל ויש לו תנאים אסור לכפותו בלי שיקיימו את תנאיו. ואם מעכב את הגט בגלל נקמה על צער הגוף שעשתה לו האשה (בוזיונות, עלילות, איומי מאסר) שהכרעת רוב הראשונים שהנקמה על צער הגוף מותרת, ודאי שאסור לכפותו בגין מה שהתורה התירה לו. ואם כן לדעתם המשובשת של "הדיינים מטעם", איך יכול להיות שרבינו ירוחם שסובר כרבו הרא"ש שחז"ל אסרו את הכפייה "במאיס עלי" יסבור מאידך גיסא להתיר הכפייה במרדו זה על זה, כאשר כל הטעמים לאיסור הכפייה "במאיס עלי" קיימים גם במרדו זה על זה, ולא נמצא שום טעם ומקור הלכתי לחלק ביניהם ולהתיר הכפייה במרדו זה על זה.

והביאור האמיתי בדברי רבו של רבינו ירוחם שדעתו כרמב"ם דכופים "במאיס עלי", ולכן הביא את דברי רבו ר"א בן אשמעאל אחרי דברי הרמב"ם בדווקא, אבל רבינו ירוחם עצמו לא ס"ל כרבו זה, כמש"כ בתחילת דבריו (שם) לפסוק כגדולי הראשונים ובכללם רבו המובהק - הרא"ש שאין כופים לגרש "במאיס עלי".

וכך יתבאר דברי רבו של רבינו ירוחם, דהרמב"ם (בפרק יד מאישות ה"ח) פוסק שבטענת מאיס עלי כופין את הבעל מיד לגרש את האשה, ובביאור דבריו כתבו המ"מ והכס"מ (שם) שהרמב"ם לומד את דין הכפייה מדברי אמימר (כתובות סג): "אבל אמרה מאיס עלי לא כייפנן לה", ומדייק הרמב"ם שאת האשה לא כופים להיות עם הבעל, אבל את הבעל כן כופים לגרשה, ומהא דלא הוזכר באמימר זמן מוכח דהכפייה לאלתר. ואת דברי הגמרא בהמשך (סג: - סד.) לגבי כלתיה דר' זביד דאימרדא מעמיד הרמב"ם במורדת של "בעינא ליה ומצערנא ליה". לעומת זו רבי אברהם ב"ר אשמעאל לומד כדעת רוב הראשונים דסוגיא דכלתיה דרב זביד ג"כ מדברת במרידה של "מאיס עלי" בלבד ואת מסקנת הסוגיא (סד.) למד כתוס' ר"ד והרמ"ה (גיטין פח:): **שרק אחרי שנים עשר חודש כופים את הבעל לתת גט.**

נמצא שדעת רבו של רבינו ירוחם דכפיית הבעל לגרש במורדת האומרת "מאיס עלי" אינה מיד אלא רק אחרי שנים עשר חודש.

ולהאמור מיושבים כל התמיהות שהעלנו בדברי רבו של רבינו ירוחם כמין חומר.

הקושיא הראשונה והשלישית נתיישבו, דמש"כ בלשונו "כי נראה לו", "מסתברא", הוא משום **שכל לשונות אלו נאמרו רק לגבי הדין ממון**, ולא לגבי דין כפיית גט שלדעתו היא מפורשת בחז"ל מדין "מאיס עלי". ולגבי הממון באמת לא למד דינו מהגמרא אלא מסברא, כיון שלדעתו כל דין בלאותיה הנזכר בגמ' במפורש הוא במורדת האומרת "מאיס עלי" ובוה מסיק בגמ' דספיקא הוא ומי שתפוס בו לא מפקינן מיניה. אכן בציוור של מרדו זה על זה שלא נזכר בגמרא, מחדש ר"א בן אשמעאל מסברתו דהאשה לא הפסידה כתובתה ונדונייתה (בלאותיה), דרק "במאיס עלי" יכול הבעל להפטר מכתובתה באומרו את הפסדת את עצמך במה שמאסת בי, אבל בכה"ג שגם הוא מואס באשה שליכא טענה זו (שיכולה האשה לומר כיון שגם אתה מורד ומואס בי, לא אני הפסדתי את עצמי) חייב הבעל בכתובתה ונדונייתה. וכע"ז כתב בספר נתיבות משפט (לרבי חיים אלגוזי, דף שמט ד"ה ומש"כ רבינו). [ורק את המתנות שנתן מעצמו ותוספת כתובה מפסידה האשה, משום דאדעתא למישקל ולמיפק לא יהיב לה].

ונתיישבה גם השאלה השניה, **שבודאי הגמרא לא נתנה מקום לטעות**, דאכן הסוגיא מיירי "במאיס עלי" בלחודא, רק שרבו של רבינו ירוחם דעתו כרמב"ם דכופים לגרש "במאיס עלי", וגם ב"מרדו זה על זה" הכפייה היא רק מטעם "המאיס עלי" של האשה בלבד.

ונתיישבה השאלה הרביעית, דאד"נ **אין חילוק בין מורדת למרדו זה על זה**, דחד טעמא וחד דינא לתרוייהו, וכל דברי רבו של רבי ירוחם בנויים על דעתו לפסוק כרמב"ם דכופים לגרש

"במאיס עלי". אבל רבינו ירוחם בעצמו שהזכיר בשני מקומות שההלכה דאסור לכפות "במאיס עלי", ברור ופשוט שלדעתו גם במרדו זה על זה הכפייה לגרש אסורה בהחלט.

ואע"פ שהביא רבינו ירוחם את דברי רבו ר"א בן אשמעאל, לא ס"ל כוותיה, כדמוכח מזה שהביא בתחילת דבריו את דעות האוסרים כפייה ב"מאיס עלי" כסתם, ואת דעת המתירים כפייה ב"מאיס עלי" (הרמב"ם) הביא בלשון וי"א. וכבר כתב בשיירי כנסת הגדולה (כללים בדרכי הפוסקים ס"ק ט"ב) בשם המהרי"ק (שורש לה), שו"ת הר"ש הלוי (חוי"מ סימן ל) שבכל הפוסקים הכלל הוא כשהביאו סתם ויש, הלכה כסתם. ובפרט שרבינו ירוחם מדגיש בדבריו "וגדולי האחרונים הסכימו כולם שלא לכופו כלל".

וביותר שהביא בתחילת דבריו את הכרעת רבו המובהק הרא"ש דאסור לכפות "במאיס עלי" ודאי שהכריע כוותיה, כמש"כ המג"א (או"ח סימן תקנט ס"ק ח), והש"ך (יו"ד סימן קצ ס"ק י) "וכבר נודע דרבינו ירוחם כתב ספרו ע"פ דברי הרא"ש". [וכאמור את דברי רבו ר"א בן אשמעאל הביא כהמשך לשיטת הרמב"ם דכופים ב"מאיס עלי", רק שמחדש שהכפייה אינה מיד אלא רק אחרי י"ב חודש, אבל ודאי שלהלכה לא ס"ל כוותיה אלא כרא"ש ושאר ראשונים דהכפייה אסורה].

ולענין הלכה למעשה, "דייני הרבנות" שנוהגים לכפות גט במרדו זה על זה עפ"י דברי רבינו ירוחם, טעות גמורה בידם, דמעולם לא התיר רבינו ירוחם כפייה במרדו זה על זה - והכופים לגרש במרדו זה על זה הם מתירים אשת איש לעלמא ומרבים ממזרים בישראל.

ולענין כפייה מטעם "טענת מאיס עלי" של האשה, כבר התבאר בספר משפטי ישראל (סימן ד) שדעת רוב מנין ובנין של הראשונים והפוסקים - כולל שו"ע ורמ"א - שהכפייה בזה אסורה לחלוטין! ואפילו בדיעבד אם נשאת לאחר, תצא מזה ומזה, ובניה מהשני ממזרים. וכמו"כ הוכיח (שם) שגם לדעת הרמב"ם שהתיר הכפייה במאיס עלי, צריך שנים עשר תנאים כדי להתיר את הכפייה, דבר שלא קיים כלל במציאות בתי הדין הרבניים בזמנינו. ובהערה 29 (שם) הביא את דברי שו"ת הרא"ש (כלל מג, סק"ו סק"ח) שכיום שהדור פרוץ מאוד גם לדעת הרמב"ם הכפייה במאיס עלי אסורה בהחלט, שבגלל פריצות הדור א"א לסמוך על טענת האשה שמאוס עליה!!!

ובדבר מה שמצינו מקצת מהראשונים שסוברים שגם הגאונים יכלו לתקן כפייה, ולכן פסקו שכופים בטענת "מאיס עלי" כתקנת הגאונים - כמו שהביא בספר משפטי ישראל (סימן ד אות ד ובהערה 20).

מ"מ נראה דרבינו ירוחם חולק על דעתם וס"ל כדעת רוב הראשונים שלגאונים אין כח לתקן כפייה, כדמוכח ממה שפסק שהכפייה "במאיס עלי" אסורה ולא הביא כלל את תקנת הגאונים ("דינא דמיתבתא") שכופים "במאיס עלי", ולכן ברור שמש"כ רבינו ירוחם (שם) שאין כופים אלא במה שמפורש בחז"ל, הוא רק במה שנוזכר במשנה ובגמרא במפורש בלבד (ותקנת הגאונים לא נכלל בזה).

מלבד זאת, גם לדעת מיעוט הפוסקים שהגאונים יכלו לתקן כפייה, כל זה הוא דוקא הגאונים, אבל בדורות שלאחריהם (תקופת הראשונים) לא מצינו לשום ראשון ופוסק שסובר שהראשונים יכולים לתקן כפייה. ונמצא שלכל הדעות לראשונים אין כח לתקן כפייה גט מעצמם, מכל זה מוכח ג"כ שאין לבאר את דברי רבי אשמעאל שהביאו רבינו ירוחם, שכוננו לחדש תקנת כפייה מעצמו במרדו זע"ז. וכעין זה מצינו לענין גזירות חז"ל שדעת המגיד משנה (פ"ה מחמץ ומצה ה"כ), שאע"פ שהגאונים יכלו לגזור, הראשונים לא יכלו לגזור, וז"ל: "אין לנו לגזור גזירות מדעתנו אחר דורות הגאונים".

עוד נראה להוכיח גם מלשון רבי אשמעאל "נראה לי", "ומסברא" ולא כותב לשון תקנה, דמוכח שדעתו שלא היתה כלל תקנה במרדו זה על זה, וא"כ תמוה מהיכן הוציא דין כפייה. ומזה מוכח כמש"כ שדברי רבי אשמעאל הם כדעת הרמב"ם שכופים ב"מאיס עלי", ורבי אשמעאל חידש רק בענין הממון בלבד, שלא מפסידה כתובתה במרדו זע"ז, כיון שגם הבעל מורד, והמרידה לא תלויה רק בה, וכמו שנתבאר לעיל.

גם לשיטתם שיש כזה 'רבינו ירוחם', הרי זו דעת יחיד, נגד הראשונים, השו"ע והרמ"א, וברור שאי אפשר לכפות לגרש ע"פ דעה זו, - כמבואר בספר משפטי ישראל סי' ח אות ה.

ומה שיש דיינים שרוצים לצרף לרבינו ירוחם את **'תקנת הגאונים' ('דינא דמתיבתא')** שכופין במרידת האשה בטענת מאיס עלי אחרי י"ב חודש!, אין לסמוך על זה כלל! ראה בספר 'משפטי ישראל' (סימן ד ובהערה 20) שהובאו **ראיות ברורות מגדולי הגאונים, הראשונים והפוסקים שהכפייה ב"מאיס עלי" אסורה מדינא גם אחרי י"ב חודש** - ואם כפו הגט בטל מהתורה.

דייני הרבנות לא עוצרים בדברי רבינו ירוחם, הם ממשיכים הלאה וכופים גט במרדו זה על זה **גם קודם י"ב חדשים**⁶⁹. דבר שכבר אין לו מקור גם לשיטתם.

עוד פירכא לדעתם המשובשת של דייני הרבנות בדעת 'רבינו ירוחם'. היא המציאות שהביאה למרדו זה על זה. הרי גם לדעתם ברבינו ירוחם, בהכרח שרבנו ירוחם מדבר שהמרידה החלה מהבעל וכתוצאה מהמרידה שלו החלה האשה לשנוא אותו⁷⁰.

אבל **אם המרידה החלה מהאשה**, וכתוצאה מזה, (כמו שקורה ברוב המקרים, שגם הבעל נגרר אחריה למרוד), פשוט וברור שכאן אין כלל את דעת הרבינו ירוחם שכופים במרדו זה על זה⁷¹.

69. כפי שראינו ב'פסקי דין' רבים שחייבו את הבעל לגרש אחרי מספר חדשים בלבד מפתיחת תיק הגירושין.

וכידוע בכ"כ 80% מהמקרים האשה היא זו שפותחת את תיק הגירושין ברבנות, והבעל רוצה שלום בית. א"כ ברוב המקרים המצויים אין מציאות של 'מרדו זה על זה' ברגע פתיחת התיק, ואעפ"כ מחייבים ברבנות לגרש אחרי כמה חודשים בלבד מפתיחת התיק. ולפעמים גם כאשר הבעל מבקש שלום בית. אעפ"כ מחליטים ברבנות שאין זו כוונתו האמיתית וכופים גט ע"פ רבינו ירוחם בעוד הבעל מתחנן ל'שלום בית'.

70. כמו שכתב גם הדיין גדליה צימבליסט במאסף תורני ישורון (כרך לא עמודים תצ"ט-תק"ב).

71. והסברה פשוטה. שהרי אם כאשר האשה מרדה לבדה בטענת 'מאיס עלי' - סובר רבינו ירוחם כמו רבו המובהק הרא"ש ורוב הראשונים שלא כופים כדי שבנות ישראל לא יפקיעו עצמם מבעליהן בטענות שוא כיון שנותנות עיניהן באחרים. ואם אשה יכולה למרוד בבעלה, ולמרר את חייו עד שגם הוא ימרוד בה, וע"י זה תגרום לכך שתקבל גט מצד דין של 'מרדו זה על זה', אז כל הנותנת עיניה באחר תמרוד בבעלה, וע"פ הרוב במשך הזמן גם הוא ימרוד בה, ומה הועילו חכמים בתקנתם. אלא פשוט שאם האשה התחילה במרידה, לא כופים במרדו זה על זה. כל זה גם לדעתם המשובשת בהבנת רבינו ירוחם. ובמציאות נחשפנו לפרוטוקולים רבים שדייני הרבנות כופים את הבעל גם כשהמרידה החלה מצד האשה ולא מצד הבעל, והוא לא הצטרף למרידה. ובאמת זה רוב רובם של המקרים האשה היא המורדת הראשונה.

והכופים גט ב'מרדו זה על זה' מדין כופין על מידת סדום, (כמו שכתב הדיין צימבליסט במאסף תורני ישורון כרך ל"א) זה ליצנות ובורות גמורה! מטעם שכל דין 'כופים על מדת סדום' שייך רק במקרה של זה נהנה וזה לא חסר (גמ' ב"ב י"ב. שו"ע חו"מ סי' קע"ד ס"א. וסי' שס"ג ס"ו). ובאשה שבעלה קנה אותה ע"י חו"ק והיא ברשותו (ראה קידושין ב.), אם אתה מוציא את האשה מרשותו, אין לך חסר גדול מזה, והכפייה לגרש אסורה. כמ"כ בכל הפוסקים במשך הדורות חיפשו רבנים היתרים לכפייה על מקרים קשים ביותר של 'מאיס עלי' ושני בני הזוג רבו זה עם זה במשך תקופה ארוכה מאד, ולא 'זכו' להגיע להיתר הפשוט שכופים על מדת סדום!

מלבד זאת, כבר יסד לנו הב"י (אבה"ע סו"ס קנ"ד) וז"ל: "מכל מקום נראה לי שאין לסמוך על

ובאמת ברוב רובם של המקרים האשה היא המורדת הראשונה, ואע"פ כן דייני הרבנות כופים גט גם בכל המקרים שהאשה פתחה את 'תיק הגירושין'.

והנה לעיל (בעמוד לח), מובא צילום החלטתו של האב"ד שטסמן שפסק כפיה לבעל בחו"ל ע"פ רבינו ירוחם במרדו זע"ז. הפסיקה הזאת שקרית גם לשיטתם של דייני הרבנות שיש רבינו ירוחם, כיון שמכל המסמכים והפרוטוקולים בתיק האמור **רואים שהמרידה החלה מצד האשה, ואילו הבעל לא השתתף במרידה**. א"כ פסקו של אב"ד שטסמן נעשתה מתוך התעלמות מהמציאות! כי יש כאן אשה מורדת ולא מרדו זע"ז כלל. **ובהנף קולמוס משנה שטסמן את המציאות, ומתיר כפיה שאין לה שורש בהלכה גם לדעתם של דייני הרבנות...**

ט.

האם הכפיה לגט כשבני הזוג לא גרים יחד - אינה כדין והגט בטל מהתורה?

דחיית ראיות ה'זקן אהרן'

והנה מצאנו בשו"ת זקן אהרן (הלוי, סי' קמט) שרצה לחדש שכל הכלל הזה שלא כופין אלא בדברים המפורשים בחז"ל, נאמר רק כאשר הבעל דר ביחד עם אשתו. אבל כשהבעל לא דר ביחד עם אשתו, כופין גם במה שלא מפורש בחז"ל. ולפי דבריו רצו דיינים ברבנות לומר שגם בדין מרדו זה על זה, כיון שאין הבעל והאשה חיים ביחד, יש לכפות, למרות שאין כפיה זו מפורשת בחז"ל. ולפי הבנתם המוטעית זו גם דעת רבינו ירוחם.

והנה בשו"ת 'זקן אהרן' הוכיח את חידושו הנ"ל מארבעה ראיות. **הראיה הראשונה** מהדין שכופין לגרש בעל שאין לו גבורת אנשים, כנפסק בשו"ע (אבה"ע

דברי רבינו שמחה ואר"ז לכפות להוציא על דברים, כיון שלא נזכרו בדברי שום אחד מהפוסקים המפורסמים. וק"ו בנידון דידן שמוכח מדברי הראשונים והפוסקים המפורסמים שכפיית גט בגין מדת סדום אסורה בהחלט.

ומה שמצינו בר"ן בקידושין (דף כח. מדפי הרי"ף) באשה שהוציאה קול שהתקדשה לפלוני והאיש מכחיש, שאין כופין אותו לגרש משום שמפסיד - שע"י זה נאסר בקרובותיה של האשה כמבואר בשו"ע אבה"ע (סי' מח, ב) וכותב הר"ן שאם האיש לא היה נאסר בקרובותיה של האשה היינו כופין גט עליו משום מדת סדום. החילוק פשוט. במקרה של הר"ן שהאיש מכחיש שהאשה התקדשה לו - שלדעת הבעל היא בכלל לא אשתו ולשיטתו הוא בכלל לא נחסר ע"י הגירושין, שכפו עליו. משא"כ בנידו"ד שהיא אשתו ודאי, וע"י הגירושין הוא נחסר ממנה, לא הוי מדת סדום, ולא שייך לכופ אותו לגרשה.

ובנידו"ד למען האמת הבעל חסר בעוד הרבה דברים בגלל הגירושין ברבנות. כי ברבנות, ברובם ככולם של המקרים הבעל נחסר ונגזל בממון (כי כל תקנות הממון הם נגד השו"ע) וגם הבעל נגזל בלקיחת הילדים (כי לפי השו"ע הבנים מגיל 6 אצל האב), וא"כ גם לפי טעותם הכפייה אסורה - כי הבעל חסר! ואין שייך כלל מדת סדום כשהבעל מעכב את נתינת הגט כדי לעמוד ולקבל את הזכויות שמגיעות לו ע"פ ההלכה.

סי' קנד סעי' ז). והרי גבורת אנשים לא הוזכר בחז"ל שכופין, ומזה הוכיח זקן אהרן שבמקום שהבעל לא חי יחד עם אשתו כופין לגרש גם במה שלא אמרו חז"ל מפורש במשנה או בגמרא.

ראייתו הראשונה של הזקן אהרן נדחית, ואדרבה מדין זה מוכח היפך מדבריו. דהנה ראה בשו"ת הרא"ש (כלל מ"ג ס"ק י"ב) שכותב שהטעם שמי שאין לו גבורת אנשים כופין אותו לגרש הוא משום שאינו מקיים את עונתה, וכבר כתב הרא"ש (כתובות פ"ה ס' לב) שאדם שמונע עונת אשתו כופין אותו לגרש, ומביא לכך מקור מהגמ' כתובות (דף מ"ח ע"א) שבעל האומר אי אפשרי אלא אני בבגדי והיא בבגדה כופין אותו לגרש. וא"כ ק"ו באין לו גבורת אנשים כלל. וכ"כ בשו"ת הרשב"א (החדשות ס' ריד) והביאו מן הבית יוסף (אבה"ע ס' קנד). וכן הדין של 'מורד' שכופין לגרש הוא גם כן מטעם שמונע עונת אשתו ונלמד מק"ו מהדין המוזכר בכתובות מח. "האומר אי אפשרי אלא אני בבגדי והיא בבגדה שכופין", כמו שכתבו הרשב"א (כתובות ס"ג. ד"ה והאמר) ובחידושי הרא"ה (שם ד"ה תנן).

וא"כ אדרבה, לפי הזקן אהרן' שבכל מצב שהבעל לא דר עם האשה ביחד, הדין פשוט שכופין ולא צריך על זה מקור בחז"ל, צ"ע למה הוצרכו הראשונים להביא מקור להיתר כפיה ל'אין לו גבורת אנשים' (וכתבו שהטעם רק מצד שמונע עונתה). וכן הביאו מקור ל'מורד' מעונה (דנלמד מק"ו מהאי דכתובות מח. הנ"ל). אלא מוכח להדיא מהראשונים שטרחו להביא מקור להיתר במקרים אלו - שגם במקרים שהבעל לא דר עם אשתו ביחד, ג"כ נאמר הכלל שאין כופין לגרש במקום שלא אמרו חז"ל במפורש. ונמצא שמסוגיית גבורת אנשים מוכח מהראשונים להיפך מה'זקן אהרן'.

לאור האמור בנידון שהבעל והאשה מרדו זה על זה, ושניהם אינם מקיימים את חיובם זה לזה, מאחר שמקרה זה לא הוזכר בחז"ל שכופין, פשוט וברור שהכפיה אסורה מדינא.

ואין ללמוד את הדין של מרדו זה על זה מדין 'מורד'. משום שדווקא כאשר האשה רוצה את בעלה ועונתו, ורק הבעל לא מקיים עונה, לכן כופים אותו לגרש. אבל בנידון דידן שגם האשה מורדת, ואפילו אם הבעל יבטל את מרידתו עדיין הרי יש מניעה מצד האשה לקיום העונה, פשיטא שאין ללמוד מ'מורד' שכופין אותו, כיון שדין מורד הוא מקרה חמור יותר. במיוחד לפי דעת הגהות מיימוניות (פרק כה מאישות סק"א) והתוס' בכתובות (דף ע). והגהות אשרי (ריש פרק המדיר) שכולהו סבירא להו שאין לכפות גט במה שאין ראייה ברורה מחז"ל, בוודאי שלדעתם בנידו"ד הכפיה אסורה.

ובדבר ראייתו השנייה של הזקן אהרן' לחידושו מהדין שמצינו שהכפיה מותרת כשהאשה טוענת "בעינא חוטרא לידא ומרא לקבורה" כלומר: האשה רוצה ילדים כמשענת לימי זקנותה. וטוען שכפיה זו לא הוזכרה בחז"ל במשנה (בכתובות עז). וא"כ מוכח שאפשר לכפות גם במה שלא מפורש בש"ס.

דבריו תמוהים מאד, שהרי בגמ' יבמות ס"ה: הוזכר מפורש דין כפיה מטעם "חוטרא לידא". ומה שבראשונים (שנזכרו לעיל בפרק ו) כתבו "כלל" שאין כופים אלא בכפיות שהוזכרו בפרק המדיר (כתובות עז). - לא באו לשלול כפיות שהוזכרו במקומות אחרים בש"ס, אלא הזכירו 'המדיר' משום ששם מוזכרים רוב המקרים של כפיות, אבל הו"ה במה שהוזכר מפורש היתר כפיה בשאר מקומות בש"ס, שגם מקרים אלו בכלל ה"כלל" שהכפיה בהם מותרת, דמאי שנא באיזה חלק בש"ס הוזכר היתר הכפיה.

ותגדל התמיה על הזקן אהרן שהרי במקרה של 'חוטרא לידא' **הבעל דר עם אשתו** ורק האשה רוצה להתגרש בגלל שאין לה ילדים, וזה לא מקרה של עיגון שהבעל והאשה לא דרים יחד - **וא"כ קשה גם לשיטת הזקן אהרן** מדוע לא הוזכר מקרה זה בפרק המדיר? ועל כרחק כדאמרן, שאין כוונת הראשונים דווקא למקרים שמנו בפרק המדיר, אלא הו"ה כל מקום בש"ס שהזכירו בו חז"ל במפורש 'היתר כפיה' - הוא בכלל ההיתר.

בדבר ראייתו השלישית של הזקן אהרן משו"ת הרא"ש (כלל מ"ג ס"ק י"ג), וכן נפסק בשו"ע (קנד ס"ח), שאם ידוע שהבעל רוצה לעזוב את אשתו **וללכת לעיר אחרת**, ישביעוהו שלא ילך, או שיכפוהו שקודם שילך יתן גט לזמן מסוים. והוכיח הזקן אהרן שמקרה זה לא מפורש בחז"ל ובכל אופן התיר הרא"ש את הכפייה, ומוכח שאם לא דר עם אשתו יחד, מותרת הכפייה גם בדברים שלא מפורשים בחז"ל.

ודבריו תמוהים מאד! שהרי בשו"ת הריב"ש (סי' קכז עמ' קלא בד"ה 'אבל', בהוצאת מכון י-ם) ביאר את דינו של הרא"ש, שסיבת הכפייה במקרה זה שהבעל רוצה ללכת לעיר אחרת הוא משום 'שאינו מקיים את עונתה' לכן כופין אותו להוציא. וכן כתב הגר"א בביאורו לשו"ע (אבה"ע סי' קנד ס"ק מח) שכל טעם הדין הזה הוא רק משום שאינו מקיים עונתו. ולשיטת הזקן אהרן שיש כפיה בכל אופן שאינו דר עם אשתו, מדוע הוצרכו הריב"ש והגר"א למצוא מקור וטעם להיתר כפיה לדין: 'מי שהולך לעיר אחרת' שצריך לגרש, וכתבו שהוא מדין 'מבטל עונתו', תיפוק ליה שיש כפיה מכיון שאינם דרים יחד. אלא מוכח מהריב"ש והגר"א היפך הזקן אהרן, שגם כשאין בני הזוג דרים יחד, אין לכוף לגט אלא רק במה שנאמר בחז"ל מפורש.

בדבר ראייתו הרביעית של הזקן אהרן שמי שאינו דר יחד עם אשתו אפשר לכפותו לגרש, שזה מוכח מהדין של אדם **המוכתב למלכות** שכופין אותו לגרש. ומקורו משו"ת הרא"ש (כלל מ"ג סק"א) ונפסק בשו"ע (אבה"ע סי' קנד ס"ט).

המעין בשו"ת הרא"ש יראה שכתב שטעם דין זה הוא: שהמוכתב למלכות חייב לברוח לארץ אחרת והאשה ע"פ ההלכה אינה מחויבת ללכת אחרי הבעל לארץ אחרת, ונמצא שהבעל שהולך לארץ אחרת מבטל את עונתו, (ולא האשה מבטלת). וכן מבואר שזה טעם הדין בביאור הגר"א לשו"ע (אבה"ע סי' קנד סק"נ). וא"כ אדרבה, מוכח מהרא"ש והגר"א ההיפך מהזקן אהרן: שרק אם יש את הטעם שהבעל לבדו מבטל עונתו כופין אותו לגרש, ולולי זה אסורה הכפייה אפילו שאינם גרים יחד ומרדו זה על זה.

ביאור דעת התוס' יו"ט - שאינו חולק על הראשונים

בדבר הראיה שרצו להביא דייני הרבנות מהגהות התוס' יו"ט (על הטור באה"ע סי' קנד). דהנה הטור הביא בשם אביו בשו"ת הרא"ש שאשה שיראה שבעלה ילך לעיר אחרת, שכופין לגרש. וכותב על זה התוס' יו"ט: "כיון שיש חשש עיגון, לא נאמר שאין כופין אותו אלא במה שאמרו חז"ל", עכ"ל. והוכיחו דייני הרבנות שדעתו כשו"ת זקן אהרן.

הנה, גם לפי דעתם, דבריו נדחים מכל הראשונים, כשם שנדחו דברי הזקן אהרן לעיל. **ברם, אליבא דאמת נראה שאפשר לבאר את דברי התוס' יו"ט כדברינו**. וכך יתפרשו דבריו. במקום שיש חשש עיגון לא נאמר הכלל שאין כופין אלא במה שאמרו חז"ל, והטעם לכך דאע"פ

שעדיין אינו מורד בפועל מעונה, מכל מקום כיון שיש חשש ממשי שיעגן אותה מעונה, הרי זה בכלל דברי חז"ל שכופין את המורד לגרש. לכן כופים לגרש את הבעל שהולך לעיר אחרת - משום החשש הגדול מעיגון מעונה - וכאמור לעיל הרי היתר כפיית מורד מפורש בחז"ל שמותרת. וא"כ דברי תוס' יו"ט כדברינו. ואע"פ שביאור זה הוא קצת דוחק בלשונו, אבל כדי שלא יהיו דבריו סותרים דברי כל הראשונים (לעיל בפרק ו), עדיף להדחק ולהכניס ביאור זה בלשונו. ובמיוחד לאור הכלל המבואר בפוסקים (שהביאם השדי חמד בכללי הפוסקים סי' טז אות נב, ובכללים מערכת מ' סוף כלל טז) שאפושי פלוגתא לא עבדין, ועבדין כל טצדקי להשוות הדעות גם בסברה דחוקה, ע"כ יש לבאר את דעת התוס' יו"ט כדאמרו ולהשוות שיטתו לכל הראשונים הנ"ל.

ראיית החכם הצבי מתוס' - נסתרת לדינא מהתוס' עצמם

בדבר הראיה שהביאו דייני הרבנות משו"ת 'חכם צבי' (סי' א' ד"ה 'אבל היותר') שכתב שיש כפיה במקום עיגון גם אם לא מנו את זה חכמים. הנה כאמור לעיל דבריו נסתרים מכל הראשונים (לעיל בפרק ו). ומה שהוכיח ה'חכם צבי' מדברי התוס' (בכתובות ע. ד"ה יוציא) ששואלים על הדין של 'האומר איני זן שכופין בשוטים לגרש'. מדוע המשנה בהמדיר (כתובות עז). כתבה "ואלו שכופין אותן להוציא", שמשמע רק אלו ולא אחרים, ומדוע לא הזכירה את הדין של 'אינו זן' שג"כ כופין. ותרצו התוס', שבמשנה נכתבו רק כפיה שבאה ממילא, אבל לא כפיה שבאה מחמת פשיעת הבעל. מזה הוכיח ה'חכם צבי' שכאשר הפשיעה היא מחמת הבעל גם אם לא מוזכר בפרק 'המדיר' - כופין להוציא.

ודברי ה'חכם צבי' תמוהים, שהרי התוס' מתרצים רק מדוע לא הוזכר ב'המדיר' הדין של 'אינו זן', וע"ז עונים שמדברי המשנה בפרק המדיר אין ראיה וקושיא נגד המשניות והגמרות האחרות שמזכירים עוד דיני כפיה שלא הוזכרו בהמדיר. כי בפרק המדיר הוזכרו רק כפיות על דברים שבאו ממילא, ואינם באשמת הבעל, כגון מומים: מוכה שחין, בורסקי ושאר דברים שאין מתכוון להקניט בהם את האשה. אבל כתבו התוס' שבאמת ישנם עוד כפיות המותרות שבאו מחמת אשמת הבעל והם לא נזכרו במשנה (כתובות עז). אלא במקומות אחרים בש"ס כמו האומר: 'איני זן', או 'הדיר את אשתו מליהנות לו', שהם מקרים שבאים מחמת פשיעת הבעל שהתכוון להקניט את האשה.

נמצא ברור שאין כוונת התוס' כדברי ה'חכם צבי' שדבר שבא ע"י פשיעת הבעל כופין לגרש גם אם לא כתוב כלל בחז"ל. **אלא כוונת תוס' לבאר רק מדוע חלק מהכפיות שהוזכרו בחז"ל בש"ס - לא הוזכרו במשנה בפרק המדיר.** ומבואר שמעולם לא התירו התוס' כפיה במה שלא נכתב מפורש בגמ', ודעתם כשאר הראשונים שדין כפיית גט שייך אך ורק במה שחז"ל אמרו במפורש במשנה ובגמרא.

יתירה מזו, הרי מפורש בלשון התוס' (כתובות ע. סוף ד"ה יוציא) שאע"פ שנקטו לעיקר כשיטת ר"י דיוציא הוא כפיה גמורה, מכל מקום למעשה חששו תוס' לדעת ר"ח דיוציא בדברים בלבד. וז"ל התוס': **"ומיהו אין לכוף שום אדם לגרש ולעשות מעשה עד שנמצא ראיה ברורה** דהא אמרינן דגט מעושה בישראל שלא כדין פסול ואין להתיר אשת איש מספק" עכ"ל. וא"כ למעשה לא התירו תוס' כפיה כלל בכל מקום שיש ספק ופלוגתא, וזה להדיא דלא כחכם צבי. דאפילו אם תמצי לומר שביאור דעת ר"י בתוס' הוא כמש"כ החכם צבי, **"מ"מ למעשה כתבו התוס' לא להקל כדעת ר"י, אפילו כשנעשה הדבר בפשיעת הבעל וא"כ לדעתם הו"ה במרדו זע"ז שאין ראיה ברורה שכופין לגט - שהכפיה אסורה, וזה להדיא דלא כ'חכם צבי'.**

וע"כ פשוט לדינא ש"במרדו זה על זה", הכפיה אסורה כיון שעל מקרה זה לא הוזכר בחז"ל כפיה, ואם כפיהו הוי כפיה שלא כדין, והגט בטל מהתורה. וק"ו לפי מה שהוכחנו לעיל בפרק ח שאין כזה 'רבינו ירוחם' שכופין במרדו זה על זה.

האם "צווי ההגבלה" שעושים בביה"ד הרבניים - הם כפיית גט שלא כדין?

בענין צווי הגבלה שבתיה"ד הרבניים עושים - עיין בספר "משפטי ישראל" (סימנים ב, ג) מש"כ בהרחבה מדוע "צווי הגבלה" של הרבנות הם כפיה ולא דומים כלל להרחקות דר"ת.

והנה כבר הקשו בספר אליהו רבה וזוטא סי' יג, וש"ת אג"מ (אבה"ע חלק א סימן קלז) דהרחקות דר"ת אין לך כפיה גדולה מזה ומדוע הגט כשר. וביותר קשה, שהרי ר"ת הוא מגדולי המרחיקים כפיה "במאיס עלי", ואיך כתב בד"ה "מאיס עלי" שעושים לבעל הרחקות.

והאמת יורה דרכו שהביאור האמיתי בר"ת הוא כדלהלן, שר"ת סובר שרוב נשים שטוענות "מאיס עלי" משקרות ונותנות עיניהם באחרים, ולכן חז"ל לא תיקנו דין כפית גט משום המיעוט שאינם משקרות. וכעין זה כתבו התוס' (בכתובות סג: בד"ה אבל) בענין הכתובה עיי"ש. ומ"מ במקום שרואים שהבעל באמת מאוס בעיני אשתו אע"פ שאין דין כפיה, מ"מ אפשר לעשות לו כפיה בדרך הרחקות.

וביאור הדברים הוא: שהרי מדין "לא תעמוד על דם רעך" ומדין "ואהבת לרעך כמוך" אנחנו חייבים תמיד לגמול חסד עם החבר. אבל כל זה כשהוא רעך במצוות ולא כמו בנידון דידן בבעל שמעגן את בת ישראל. וכן כתב בספר סדר אליהו רבה וזוטא, (סימן יג) בביאור רבינו תם. וכמו"כ מאחר שע"י החסד שנעשה עם הבעל אנחנו פוגעים באשה, לכן אין אנחנו חייבים לעשות עמו משא ומתן להרויחו ולהאכילו ולהשקותו וללותו ולבקרו בחוליו וכו'⁷². וכאשר הבעל רוצה שנעשה איתו חסד, יכולים ב"ד להתנות את החסד שנעשה עמו לפני משורת הדין, ולמנוע ממנו טובה עד שיתן גט לאשה. ובמקרה כזה אע"פ שהוא כפוי לתת גט ע"י ההרחקות שעושים לו - מ"מ הוא נותן את הגט מתוך רצון גמור כיון שהוי בגדר "אונסיה דנפשיה" (כדוגמת אדם הזקוק למעות ונאלץ בעל כרחו למכור את נכסיו, כיון שלא פועל מתוך לחץ של אחרים, אלא רק הוא זה שמכריח את עצמו למכור - נחשב לרצון). דכיון שהוא רוצה מאיתנו טובות שאנחנו לא חייבים לו, יש לנו את הזכות המלאה להתנות את נתינת הדברים

72 כל זה לשון שו"ת 'ספר הישר' לר"ת סי' כ"ד. ובמרדכי בפרק המדיר סי' רד, שו"ת המהרי"ק שורש קב, והביאם הב"י באה"ע סי' קלד, קנד. והנה הרמ"א בשם שו"ת בנימין זאב סי' פח הוסיף עוד שגם לא מלים את בניו. והנה צ"ע שהרי נפסק בשו"ע יו"ד סי' רסא ס"א שאם האב לא מל את בנו, מוטל חיוב מהתורה על ב"ד למול את בנו. ונמצא שבמניעת מצוות המילה אנו לוקחים מזכויותיו של הבעל שבי"ד מחויבים לו, והוי לכאורה בגדר כפייה? והנראה לומר בזה, שחיוב בי"ד למול את הבן הוא חיוב אישי שלהם לטפל במילת הבן, ולא חיוב שלהם כלפי הבעל. ובזה שלא מלים את בניו אינם לוקחים מזכויותיו שזכה בהם. אלא שצ"ע כיצד עקרו הראשונים חיוב מהתורה בשביל לקנוס את הבעל? והנראה יותר לומר בביאור הדברים ע"פ שו"ת התשב"ץ (ח"ג סי' ח) שמוכיח מהרמב"ם שהחיוב על בי"ד למול הוא רק במצב שהאב מתנגד למול, ולא כשהאב מעוניין למול אלא שמתעצל. ונדר"ד הוי כמתעצל, ואין חובה על בי"ד למול את בנו. ואין לאב זכויות שבי"ד מונע.

האילו בתמורה שיתן גט, ובאונסיה דנפשיה האדם גומר ונותן ברצון גמור ובלב שלם אפילו אם לא היה נתינת כסף כלל. כלשון הגמ' שם: "ודלמא שאני אונסא דנפשיה מאונסא דאחריני". והראיה לכך שהרי הגמרא בהו"א לא סברה לומר שאגב זוזי גמר ומקני, ולכן סברה שבאונסא דאחריני אע"פ שיש זוזי לא גמר ומקני. מ"מ סוברת הגמ' שבאונסא דנפשיה כן גמר ומקנה. ש"מ שבאונסא דנפשיה גמר ומקני גם בלי זוזי⁷³.

ובעצם פירוש דברי הגמרא לחלק בין אונסא דנפשיה לאונסא דאחריני ביאר הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל בספרו 'דברות משה' (ב"ב סי' מ' ענף ג') שהחילוק הוא: שאע"פ שבאונסא דנפשיה אם לא היה אנוס למעות לא היה מוכר את החפץ, מ"מ כיון שהדבר תלוי בדעתו ולא מכריחים אותו למכור, לכן אמרינן שגמר ומכר בלב שלם. והטעם לזה, כיון שאם המקח לא יחול, נמצא שהכסף שקיבל אינו שלו, והוא משתמש בכסף גזל, הלכך גמר והקנה בלב שלם. והו"ה בהרחקות דר"ת במקום שיודעים בוודאות שמעגן את אשתו, שאז אין חיוב לעשות לו טובות. ולכן כאשר עושים לו טובות בכדי שיתן גט כשרו!, זה בגדר אונסא דנפשיה, שתמורת הטובות שקיבל מסכים להתנהג כהלכה, וגמר ונתן את הגט בלב שלם, כדי שהטובות הללו לא יהיו גזל בידו, ולא להכשיל את האשה באיסור אשת איש.

משא"כ באונסא דאחריני כיון שאחרים עושים עמו שלא כדין, לא גמר ומכר בלב שלם, מאחר שעשו עימו שלא כדין וגזלו אותו, בוודאי לא גמר ומקנה בלב שלם את החפץ, כי אדם שמרגיש שגזלו אותו, הוא 'מורה היתר לעצמו' ומוכן להשתמש במעות שאינם שלו.

ובמסקנת הגמ' (דף מח.), סברה שכן גמר ומקנה בלב שלם גם באונסא דאחריני, משום שאגב זוזי ואונסיה גמר ומקנה. ונמצא לפי"ז בגירושין שאין דמים לאשה, כלשון הראשונים⁷⁴, שאפילו אם יתנו לו כסף רב אין לזה שוויות ביחס לאשה. לכן לא שייך שיתן את הגט בלב שלם באונסא דאחריני גם למסקנת הגמ' שם, משום דהוי אונסא דאחריני בלא קבלת מעות. ורק במקום שחייבו חז"ל ומצוה לשמוע דברי חכמים גמר ונתן בלב שלם כדי לקיים את המצוה המוטלת

73 ואע"פ שהגמרא נקטה בלשון 'ודלמא שאני אונסא דנפשיה מאונסא דאחריני' - ומצינו בראשונים שלשון דלמא אינו להלכה, כמו שכתבו הרמב"ן והריטב"א (גיטין כ. בד"ה דלמא אקניי) ובר"ן (שם ט: מדפי הרי"ף בד"ה וגרסינן), ובב"י (אבה"ע ריש סי' קכ).

הנה בעניינינו פשוט שלשון דלמא דכתבה הגמ' מתייחס לא לחלק הראשון של אונסא דנפשיה אלא לחלק השני של אונסא דאחריני - ולענין אונסא דאחרינא הבינה הגמ' בהו"א שגם אגב זוזי לא גמר ומקני. ובמסקנה הגמ' חזרה מזה וסוברת שבאונסא דאחריני כשהיה מתן מעות גמר ומקני, ומשום הכי כתבה הגמ' לשון דלמא כיון שלהלכה לא נפסק כמו ההו"א של הגמ'.

אבל לענין אונסא דנפשיה שסברה הגמ' שהגמירות דעת להקנות נעשה מצד האנוס לבד גם בלי נתינת המעות שיש שם. דבר זה נשאר נכון גם במסקנת הגמרא. והראיה לכך, שהרי לא מצינו בשום מקום בש"ס ובפוסקים ובשו"ע שהסברה שהמכירה קיימת באונסא דנפשיה הוא מצד ש"אגב זוזי גמר ומקני". ורק באונסא דאחריני בלבד מצינו שהמכירה מועילה מצד אגב זוזי גמר ומקני. וכמו שמבואר בגמ' (ב"ב מח.) וברמב"ם (פ"י ממכירה הלכה א) ובשו"ע (חו"מ סי' רה ס"א), ובשאר ראשונים ופוסקים. ומוכח מזה שבאונסא דנפשיה המכירה קיימת מצד האנוס לבד ואין צריך את הצירוף של נתינת המעות שיש שם כדי שיגמור ויקנה.

74 שו"ת הריב"ש סי' קצו ובשות הריב"ש המיוחסות סי' כז בשם רבי חיסדאי קרשקש, שמוכיח כן מהרמב"ם ושם עוד בסי' לב בשם רבינו ישעיה, וכן דעת הריטב"א בקידושין נ. בשם רבו, והמאירי בב"ב מט. בשם גדולי הדורות, שו"ת בצלאל אשכנזי סי' טו בשם הריטב"א, מהרי"ק והרמ"ה וכן פסק הרמ"א באה"ע סי' קלד סעי' ח, בשם שלטי הגיבורים והרי"א"ז.

עליו לשמוע בקול חכמים.

ע"כ **בצווי הגבלה** הנעשים בבתיה"ד הרבניים שמצוי שהבעל באמת לא המעגן אלא המעוגן, ומטילים עליו הגבלות בחינם, א"כ עדיין יש חיוב מהתורה לעזור לו מדין חסד. ויתירה מזאת, יש דברים שהבעל כבר זכה בהם בזכות ממונית גמורה כמו רשיון נהיגה ששילם עליה וכדומה.

נמצא **"שהצווי ההגבלה"** הם לא **בגדר אונסיה דנפשיה אלא בגדר אונסי דאחריני** כיון שהדברים האלו יש לו בהם זכות, ואנחנו באים לשלול זה ממנו, ובאונסא דאחריני מבואר בגמ' בב"ב (מח.). שזה מועיל אך ורק ע"י נתינת דמים, דבר שלא שייך באשה (כי אין דמים לאשה),

וכל מה שמועיל כפיה בגט זה רק בגלל שחז"ל תקנו כפיה ומצוה לשמוע דברי חכמים לכן גומר ונותן את הגט בלב שלם! ודבר זה שייך רק במקום שחז"ל חייבו לגרש.

משא"כ בגיטי הכזב ברבנות שעושים צווי הגבלה גם במקום שלא חייבו חז"ל לגרש, לכן **צווי ההגבלות שעושים דייני הרבנות הם כפיה גמורה שלא כדין, והגט בטל מהתורה.**

יא.

האם הטלת קנסות על הבעל כ'מזונות מעוכבת, - הם גזל ומבטלים את הגט?

גדולי הפוסקים כותבים שלחייב את הבעל לתת לאשה **"מזונות מעוכבת"** (שהם מוגדרים כ'מזונות עונשיים') בסך: **5000 שקל לחודש** (כמקובל כיום), כעונש על כך שלא נותן גט תכף ומיד. והם קנסות ממוניים שלא כדין תורה, וכמובן שזה גזל מהתורה והוא אונס ממון וגוף המבטלים את הגט⁷⁵, וכן איומים על הבעל שיחייבוהו בקנס זה - מבטלים את הגט⁷⁶, מארבעה טעמים, וכדלהלן:

א. כיון שכל אשה התובעת גט היא בגדר מורדת, ואפילו בטענת מאיס עלי עם אמתלה ברורה, לכן על פי ההלכה אין חיוב לבעל לתת מזונות לאשה מורדת⁷⁷.

ב. כבר מבואר בשו"ע (אבה"ע סי' ע' סעי' ג') שכל גובה חיוב מזונות הבעל לאשתו תלוי במצבו

75 ואין בגזל זה היתר של 'דינא דמלכותא', אלא הוא דינא דגולנותא כמבואר בספר משפטי ישראל סי' ט' ס"ק ד' בהרחבה ראיות ברורות מכל גדולי הפוסקים. וכן פסק הגר"ע יוסף זצ"ל בספרו יביע אומר חלק י"א אבה"ע סי' ס"ה. וכתב שם שמזונות מעוכבת הוא גזל וגט שניתן מחמתו בטל מהתורה משום אונסי ממון ואונסי הגוף הכרוכים בכך. וכן מצינו בספר משפטי עוזיאל אבה"ע ח"ה סי' ס"ד שגם הוא מודה שלפחות במקום שאדם דורש שלום בית, מזונות מעוכבת הוא גזל גמור, ומבטל את הגט מהתורה, מדין גט מעושה שלא כדין.

76 כמבואר בראשונים, הובאו בספר משפטי ישראל סי' א' אותיות י' - יא ובהערה 10.

77 ואפילו שיהיה אנן סהדי באמתלה ברורה שדוברת אמת, ובאמת בעלה מאוס עליה, - אין לאשה מזונות מבעלה! שכן כבר כתב הרשב"א (כתובות סד. ד"ה ולענין האומרת מאיס עלי) בשם הירושלמי, ובריטב"א (שם ד"ה 'ולענין המזונות') - שכל ענין המזונות שחייב הבעל לאשה הוא משום קיום הזיווג (שהאשה עסוקה בביתם ואינה יכולה לזון עצמה לבד). וכיון שפה האשה רוצה לפרק את קיום הזיווג, אפילו אם היא צודקת, חז"ל לא תקנו לה כלל מזונות מבעלה!!

הכלכלי של הבעל. ולדעת השו"ע עני מרוד מספיק שיתן לאשתו לחם ומים בלבד (וגם לדעת שכנה"ג שצריך גם לתת לאשתו שאר מיני מזון כעני שבישראל - ראה בספר 'משפטי ישראל' פרק ט אות יב ששיעורו הוא כשלוש מאות ש"ח בחודש בלבד).

ומאחר שחייב מזונות מעוכבת לאשה הוא בנוסף לחיוב המזונות שחייבו את הבעל על ילדיו. וכידוע כל אדם ממוצע אחרי שמשלם אלפי שקלים על מזונות הילדים - נעשה בגדר עני. ולא שייך לחייב בעל במצב כלכלי כזה מזונות מעוכבת של 5000 ש"ח לחודש עבור האשה.

ג. מאחר והיום בבתי הדין הרבניים מחייבים את הבעל ב"מזונות מעוכבת" אחרי כשלושה דיונים כדי לאלצו לתת גט - **גם במקרים: שהבעל עומד על זכויותיו הלגיטימיות** לשלום בית לטובתו ולטובת ילדיו הקטינים, או שהוא מוכן לגרש, רק רוצה שלא יגזלו לו את כל רכשו, ולא רוצה לגור ברחוב. או במקרה שהבעל רוצה לראות את ילדיו, והאשה לא מסכימה. גם אז, ברבנות מחייבים את הבעל 'מזונות מעוכבת' עד שיתן הגט. וזאת מלבד אלפי שקלים שמשלם עבור מזונות הילדים. ובהמשך כופים אותו ע"י 'הוצאה לפועל' בסיוע 'המשטרה' - בשביל קיום קנסות אלו.

כאשר אין לבעל לשלם, ונתפס ע"י המשטרה והוכנס לכלא, והוא צועק מתוך הכלא או הצינוק: "אני כבר לא מסוגל לקנסות 'מעוכבת', תכתבו גט ותוציאו אותי" - לפי הרבנות אין בזה כפייה, והגט כשר. **ואילו על פי הלכה בגלל הרדיפות הנ"ל כל קנס 'מזונות מעוכבת' מלבד אונס הממון, הוא גם אונס הגוף ומבטל את הגט.**

ופשוט שברוב המקרים שע"פ ההלכה הבעל לא בר כפיית גט, שאז 'מזונות מעוכבת' - אשר כל מטרתם לכפות אותו ולהכריחו לתת גט - שהגט בטל מהתורה. אלא גם במקרים המועטים שע"פ ההלכה מותר לכפות את הבעל לגרש, בוודאי שיש לבעל זכות ע"פ ההלכה לדרוש את התנאים הלגיטימיים המגיעים לו, ולעכב את נתינת הגט עד שיקיימו את תנאיו ואם כפו אותו ע"י מזונות מעוכבת - הגט יהיה בטל מהתורה לכל הדעות, עיין לעיל פרק ד אותיות ב - ג.

ד. מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל בתשובה לדיין מבית הדין האזורי בת"א (בתשובה משנת תשי"ח, הובא בקובץ תשובות ח"ד סימנים קסח-קסט) **הוכיח מגדולי הראשונים וממרן השו"ע שגם אדם שמותר לכפותו לגרש ע"י שוטים, מכל מקום אסור לכפותו ע"י אונס ממונו. וכל אונס ע"י ממון מבטל את הגט מהתורה. ודיין שמחייב 'מזונות מעוכבת' מלבד שמתיר אשת איש גם עובר על איסור גזל מהתורה, ונעשה גזלן! עיי"ש בראיות שהביא לדבריו בהרחבה.**

נמצא הלכה למעשה!!

שגם במקרים המועטים שמותר לכפות אדם לגרש אפילו ע"י שוטים, מכל מקום אסורה כפייה ע"י אונס ממון לכל סוגיו: כולל מזונות מעוכבת, מזונות מופרזים שלא כדין תורה - שמטילים על הבעל כדי לזרוזו ולא לצו לתת גט.

כמו כן גם אימונים והפחדות על אונסי ממון וקנסות כספיים - המצויים מאד בבתי הדין הרבניים - הוי כפייה שמבטלת את הגט מהתורה - גם באלו שכופין לגט, כגון בעל מוכה שחין וכדו' כמבואר בשו"ע אבה"ע (סי' קנד ס"א) ועוד.

יב.

האם קיימת אפשרות לברר כשרותו של גט שנעשה בבתי הדין הרבניים?

שאלה: האם קיימת אפשרות לבדוק כשרות גט שניתן ברבנות ע"י בירור המציאות אצל הבעל או האשה, או אצל הדיינים ברבנות, או ע"י עיון בפרוטוקולים של הדיונים?

תשובה: כדי שהאשה תהיה מותרת להינשא לעלמא היא צריכה להביא מעשה בית דין שחתומים בו שלושה דיינים אשר מאשרים שהיא התגרשה כדין⁷⁸, ומכאן תשובה לכל אלו שאומרים שאפשר לברר אצל הבעל או האשה אם היה הגט בכפייה או לא, או שאר פסולים אחרים שקיימים בגיטי הרבנות כמבואר בקונטרס גיטי הכזב. וזה אינו, כיון שהבעל והאשה לא נאמנים על כך!!! ולכן צריך מעשה בי"ד על הגירושין⁷⁹.

למעשה המציאות היא שבבית הדין הרבני לא קיים "מעשה בית דין" שבאמת אפשר לסמוך עליו להתיר את האשה לעלמא, מהטעמים הבאים:

א. במקרים רבים מאד בביה"ד הרבני **חותם רק דין אחד** בלבד על המעשה בית הדין.

ב. כמו כן יש לציין שמצאנו מקרים רבים ש"המעשה בית הדין" המאשר שהאשה גרושה **היה מסולף לגמרי**⁸⁰.

78. כן פסק השו"ע באה"ע סי' קנ"ב, י"ב. ובב"י כתב דמקורו בשו"ת התשב"ץ ח"א סי' קע"ג. וכן פסקו האחרונים (בשו"ע אבה"ע סי' קמ"ב בב"ש ס"ק ז', ובט"ז ס"ק ד') וכן פסקו בשו"ת דבר משה אבה"ע ח"א סי' ע"ה, ובספר ערוך השולחן סי' קמ"ב סעי' ד', ועוד פוסקים רבים. וכן פסק הגר"ע יוסף זצ"ל בשו"ת יביע אומר חלק י"א אבה"ע סי' פ"ד.

79. עיין שו"ע אבה"ע סי' קנ"ב סעי' א' ובב"ש שם ס"ק א' ג'.

80. כפי שפורסם בכל כלי התקשורת (בשנת תשע"ד) על זוג מוגבל שארבעה דיינים מבית הדין האזורי סדרו להם גט במרמה, שהזוג לא ידעו שהם מתגרשים, וכל המעשה בית הדין שם היה שקרי לחלוטין. **הדיינים שהוגש נגדם כתב תביעה ופורסמו בכתבה:** ד. דומב, א.י. הלוי, י. אלמליח, צ. בן יעקב. וכן פורסם בעיתון חדשות (כ"ט טבת תשע"ד) על האב"ד ח.י רבינוביץ שנפתחה עליו חקירה משטרתית בגין הטעיית פסקי דין בעשרות תיקים - בב"ד הרבני (מדובר בתיקים שהמייצגים כעו"ד בתיקים הם בתו חתנו של רבינוביץ, דבר שנאסר לדיינים ע"פ חוק).

וכן הובא לעיל (עמוד עו-עז) מעשה בי"ד מגט שניתן ע"י הדיין י. שחור ובו נכתבו שמות עדים אחרים לגמרי ממה שהיה בפועל רשום בגט. בתגובה לטענה זו כתב הדיין י. שחור בי"ג טבת תשע"ה החלטה זו"ל: "הובא לפני צילום הגט וצילום מעשה בית הדין. **ברור בעליל שנפלה טעות סופר במעשה בית הדין** כאשר נרשמו שמות עדים שלא היו עידי הגט. יש לתקן את מעשה בית הדין", עכ"ל. הבעל שלח מכתב חריף להרה"ר י. יוסף וטען שמעשה בי"ד החתום בדיין יחיד לא תקף הלכתית וחוקית. לאחר כשנה התקבל בתיק מסמך חדש של מעשה בי"ד מזור בכתב יד ולא מודפס כנהוג ברבנות ובו חתום הדיין י. שחור ועוד שני חתימות לא מוכרות כלל. כך הכשירו חוקית את העובדה שלא היה מעשה בי"ד בגט זה. בנוסף אחרי שנתיים (בשנת תשע"ה) עשה

ג. כיון שדייני הרבנות פסולים לעדות ולדיינות מהתורה מדין מוסרים וגזלנים ועוד פסולים אחרים⁸¹. לכך גם אם בפועל יחתמו שלושה דיינים מהרבנות, כיון שהם פסולים מהתורה – אין כאן מעשה בי"ד כשר, והאשה אסורה להינשא לעלמא. וק"ו בכל המקרים שחותם על המעשה בי"ד רק דין אחד!! – שאין כאן מעשה בי"ד כלל, ואסורה להינשא לעלמא.

ואפילו לו יצויר שיהיה מעשה בי"ד כשר על גיטי הרבנות, מ"מ יש לפסול את כל גיטי הרבנות מצד שלפי ההלכה בי"ד שטעה פעם אחת בדיני הגט – איבד את חזקת הכשרות של הגיטין שעושה⁸². וקל וחומר בתי דין הרבניים שטועים לא פעם אחת, אלא הם מזידיים בדעת מכוונת פעמים רבות, כדי למצוא חן בעיני החילונים שמינו אותם לדיינים⁸³, ומפקחים עליהם בכל עת ובכל שעה⁸⁴. פשוט וברור שמכאן ואילך כל גיטיהם בחזקת פסולים ובטלים, והאשה נשארת בחזקת אשת איש, (כלשון שו"ת הריב"ש), **כל זאת מאחר וחיישינן לפסולים בגט שלא ניכרים מתוך הגט.**

וכבר התפרסם עדותו של הגר"ע יוסף⁸⁵ שמצא פסולים רבים מאד בגיטי הרבנות בבתי הדין

הדיין מעשה בי"ד חדש מתוקן שבו שמות עדים כמו הרשום בגט, עם תאריך ישן (שנת תשע"ג) של יום כתיבת הגט. ומכל זה נראה שקשה מאד לסמוך על האמינות של "מעשה בית דין" ברבנות.

81. היות ודייני הרבנות מוסרים בעלים לכלא שלא כדין תורה, וגורמים נזקי גוף ונפש – נחשב הדבר למסירה גמורה לעכו"ם, וכל המוסר לעכו"ם פסול לעדות ולדיינות כנוצר לעיל. כמו כן, הם פוסקים בענייני ממון וחלוקת הרכוש וחיובי המזונות שלא כדין השו"ע, אלא כפי הנהוג בבתי המשפט החילוניים, וא"כ הדבר מהווה 'גזילה' ודינם של הדיינים כגזלנים שפסולים לעדות ולדיינות מהתורה. גזלנים פסולים לעדות ולדיינות – מבואר בשו"ע (ח"מ סי' ל"ד סעי' ז). ומוסרים לעכו"ם פסולים לעדות ולדיינות – מפורש בשו"ע שם בסעי' כ"ב. ובספר משפטי ישראל סי' א' אות ה' ובסי' כ"ב מוסבר באריכות מדוע דיינים פסולים מדין גזלנים. וכן הם פסולים לדון מחרם הקדמונים שיש על דייני הרבנות כמבואר לקמן בהרחבה בפרק י"ג.

82. כן כתבו מרן הב"י (באבה"ע סי' קמ"א) בשם הר"ן ושו"ת הריב"ש (סימנים שפ"ח וש"צ) ושו"ת הרא"ם (סי' לה' ומ"ו). וכן פסק הרמ"א (בשו"ע אבה"ע סי' קמ"א סעי' ל'). וכן פסקו בשו"ת מהר"י וייל (בסי' פו, קכ"ח). ובשו"ת הרד"ך (בית י"ח חדר י'). ובשו"ת חת"ס (אבה"ע ח"ב סי' ל"ד). בשו"ת צמח צדק (סי' ק"י) שו"ת זקן אהרן (סי' י"ד), שו"ת פנים מאירות ח"ג סי' מ"ז. שו"ת חיים ושולם להגר"ח פאלאג'י (ח"ב סי' מ"ח), בשם כנה"ג, שו"ת עבודת הגרשוני (סו"ס ל"ח). שו"ת דברי חיים (אבה"ע סי' פט). שו"ת שואל ומשיב קמא (ח"א סי' ק"ד). שו"ת רב פעלים (אבה"ע ח"ב סי' יח וח"ד סי' י"א), שו"ת שער אפרים (סי' קט"ז דף ע"ג). וכעין זה פסק בשו"ת הרא"ש (כלל מ"ה אות ט"ז). ויעויין עוד בשו"ת הרשב"ש (סי' שפ"ג, בדי"ה ועתה).

83. דיינים רבים מתאמצים למצוא חן בעיני החילונים ודרישותיהם כדי לקבל טובות הנאה מקרנות שונות של ארגוני הנשים, וכן טובות הנאה מהנהלת בתי הדין הרבניים, כמובא בביטאון לשכת הטו"ר (משפט צדק גיליון 4 כסליו תשע"ו עמוד 18) שהדיין שלמה דיכובסקי מעיד שבכהנו כמנכ"ל החדיר בדיינים את השקפותיו, (בענין כפיית גיטין) "ותגמל דיינים טובים".

84. כמפורש בפרוטוקול הכנסת המוזכר בעמוד יז ש'ועדת הכנסת' עוקבת על התנהלות הדיינים ובוחנת כל תיק ותיק אם הדיינים מבצעים בו את דרישות החוק בכפיית גיטין. לאחרונה מינו אשה כסגנית מנכ"ל לפקח על הדיינים שמבצעים תפקידם ע"פ החוק האוסר הפליית נשים! ובנוסף מינו אשה בשם גיאת, לתפקיד מיוחד – "שיויון מגדרי", והיא אחראית לפיקוח על הדיינים לדאוג לטובת הנשים, שלא יופלו לרעה – גם כשאינן צודקות. כל זה מוסיף לחץ על הדיינים לא לפסוק כפי ההלכה אלא ע"פ דרישות החוק.

85. תשובתו בשו"ת יביע אומר משנת תשי"ח בחלק ב' ח"מ סי' ב' סק"ח. וכן הוא בתשובה ח"ג אבה"ע סי' כג, סק"ו. וכן תשובה משנת תשמ"ג (בחלק י' אבה"ע סי' ל"ד ס"ק ח, ט').

האזורים. כמו"כ נמצא תיעוד של הגר"ע יוסף זצ"ל (בהספדו על הגר"ש ישראלי) **שהעיד שכ: 50 אחוז מגיטי הרבנות פסולים כבר משנת תשמ"ה. וכן העיד נכדו של הגר"ע יוסף זצ"ל, (בנו של רבי יעקב יוסף זצ"ל) שאביו התריע רבות בשער בת רבים על שערוריית גיטי הכזב הנעשים ברבנות על ידי כפיות שלא כדוין.**

עיין עוד בשו"ת יביע אומר (החדש מהדורת רעננערט חלק ו' אבה"ע סי' י"ד בהערה 20) על הדברים הקשים שכתב נגד מתקני התקנות של הרבנות בשנת תש"ד - הרה"ר הרצוג והרה"ר עוזיאל, וזה לשונו: **"כל שכן לפי מה ששמעתי ותרגז בטני שעשו כן על פי דרישת שרי הממשלה הישראלים... זה וודאי שאין במעשיהם כלום... והיאך נעשה עצמינו כלי שרת לאפיקורסים והכופרים הללו. שע"פ דברי רבותינו גרועים הם מן הגויים. כמש"כ הרמב"ם... וכי התורה של הרבנים הראשיים לעשות בה כטוב בעיניהם. אטו הם האפוטרופסים שלנו. לא נאבה ולא נשמע אליהם... וה' יעזרנו על דבר כבוד שמו להתגבר נגד היצר הרע והמכשולים ששמים רשעי וחצופי הדור" עכ"ל.**

וכן מובא בספר **'משוש דור ודור'** (עמוד 268 בהערה) עדות על הגרי"ש אלישיב זצוק"ל משנת תשכ"ב (לפני 57 שנים), שמרן הגרי"ש אמר בשיחה עם הגר"י הוטנר זצוק"ל בעל ה'פחד יצחק', וז"ל: **"במציאות ישנם בתי דין (איזוריים) בהם יושבים הדיוטות שאינם יודעים כלל לדון".**

יג.

האם העובדה שדייני הרבנות נבחרים ע"י פורקי עול והברי כנסת - מבטלת את גיטיהם?

דייני הרבנות פסולים לדון מצד שנבחרים למשרתם ע"י פורקי עול חילונים, ונשים חילוניות⁸⁶. וכבר הביא בשו"ת מהר"ם מרוטנבורג (סי' אלף י"ט דפוס פראג) את תקנת רבותינו הראשונים, שדיינים שדנים בכפייה (שיכולים לחייב אדם לבוא לדון לפניהם בענייני ממון או גיטין), **אם הם נבחרים ע"י פורקי עול, הם בחרם⁸⁷ שאסור לעמוד בארבע אמות שלהם, וינם יין נסך, ופתם פת**

86 ראה בעיתון 'מצב הרוח' (של המזרחי גליון מס' 390 עמ' 8) שהוועדה למינוי דיינים רובם ככולם חילוניים אפיקורסים ופורקי עול שהמודד אצלם לבחירת דין הוא היותו ליברלי ודואג לנשים שלא תשאר אחת מסורבת גט.

87 ואין לומר שאולי חלק מהדיינים שוגגים ולא מודעים לחרם, ואולי אין החרם חל עליהם. זה אינו: א. בשו"ת הרשב"א (חלק ד' סי' רצ"ו), פסק שדין חרם חל על האדם גם אם הוא שוגג. ב. כבר נפסק בשו"ע חו"מ (סי' שצ, סעי' יב. ושצ"ו סעי' א') שתחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב, שגם האונס בסוף נחשב לפשיעה. וה"ה בנידו"ד שע"י המינוי שמקבלים מהמדינה הם מרימים יד בתורת משה בזדון, ונעשים מוסרים וגזלנים והוי ממש תחילתו בפשיעה, ולכן גם מי שלא מודע לחרם נחשב לפושע, וחל עליו החרם. ג. גם אם החרם לא חל על דייני הרבנות, אבל הרי בנוסף לחרם עשו הראשונים תקנה לדורות עולם - שכל דיניהם בטלים, ומכח זה כל מינויי הדיינים שנעשים ע"י המדינה, מאחר שאינם ראויים לדון וגם נבחרו שלא ע"י רוב הציבור - דיניהם בטלים.

עכו"ם, וכל ספריהם ספרי קוסמים. וחתמו על פסק זה רבותינו הראשונים: הרשב"ם, רבנו תם, הראב"ן ועוד מאה וחמישים רבנים מבני דורם, **ותקנו שחרם זה יהיה קיים לעולם, עד סוף כל הדורות.** ואסור להיות דין עד שיבחר ע"י רוב הקהילה מרוב חשיבותו. והובאו דבריהם בעוד ראשונים ואחרונים⁸⁸.

והוכיח החת"ס מדברי הראשונים, **שדרושים שני תנאים כדי להיות דין** ולהינצל מחרם הקדמונים הנ"ל. **תנאי אחד:** שהדיין יבחר מרצון רוב הקהל. **ותנאי שני:** שיהיה ת"ח גדול הראוי לדון באותו ענין שנבחר. ואם בחרו בו הקהל, אבל אינו ראוי להיות דין, שאינו בקי באבה"ע ובחו"מ, הרי הוא בחרם הקדמונים. והוכיח החת"ס שם, שכך גם דעת השו"ע (באו"ח סי' נ"ג).

ובספר אבני נזר (יו"ד הל' נידוי וחרם סי' תס"ה) כותב שכעין חרם הראשונים החרימו גם גדולי האחרונים, מצוקי ארץ: הלבוש, המהרש"ל, הסמ"ע, המהר"ם מלובלין, המהרש"א, השל"ה, ובעל עוללות אפרים, וכתבו **שכל דין שנבחר ע"י פורקי עול דינו בטלים לגמרי!** ובעל 'אבני נזר' **צירף לחרם זה עוד כשלוש מאות רבנים גדולים בדורו, אשר פסקו שכל דיניהם יהיו בטלים.**

יד.

דעת גדולי ישראל על בתי הדין הרבניים מטעם המדינה

גדולי ירושלים ובראשם הגרי"ח זוננפלד זצ"ל, רבי יצחק ירוחם דיסקין זצ"ל **קבעו יום צום** – ביום יסוד הרבנות הראשית ביום י"ג אדר תרפ"א. ביום זה, תוך כדי הצום, קבעו עצרת תפילה וזעקה בכותל המערבי, **בהשתתפות אלפים מבני ירושלים, ובראשות גדולי הרבנים מכל החוגים והעדות** – אשר זעקו על הסכנה והחורבן של הקמת הרבנות הראשית מטעם המדינה (המודעה הובאה לעיל עמ' כב).

מרב הגרי"ז **מבריסק** כתב (ילקוט מכתבים – מכתב פ"ה) וז"ל: "גם על יתר ענייני הדת פרשו רשתם **עד כדי לתקן תקנות חדשות בתורתנו.** ומה שלא עלתה בידי רבני הרפורמים באשכנז וצרפת הננו רואים פה בעוונתנו הרבים... והרבנות הראשית הרי היא מכורה להסוכנות והנלווים אליה. וסוף דבר היא ממלאת תמיד אחרי פקודותיה (של הסוכנות) **לרצונה ושלא לרצונה.**"

מרן בעל החזו"א כתב (בקובץ 'אגרות חזו"א' ח"א מכתב צ"ו) על התקנות החדשות של הרבנות, בזה הלשון: **"לעשות תקנות חדשות נגד התורה המצויה עתה בידינו,** ובליבי כי זה גורם הירוס האמונה מלבנות שלומי אמוני ישראל. ומי לא שמע מרבותיו כי אנחנו דור יתום, ואין אנו ראויים כלל לתקן תקנות שצריך לזה גדלות בתורה במידה מופלאה ואנחנו ירדו פלאים והדייטים אנחנו ואין נעיז פנינו ונקשה עורפנו, **לומר חכמים אנחנו ויש כח בידינו להפקיר ממון ולקבוע תקנות לדורות.** כתבתי את דעתי וזה הוא גם דעת הגאון מבריסק שליט"א."

⁸⁸ וכן פסק בשו"ת התשב"ץ ח"א סו"ס קנ"ח, וכן פסק בספר און אהרן (לרבי אהרן בן עזריאל) בערך דין ס"ק י"ד בשם שו"ת הריב"ש התשב"ץ וה"יכין ובעו"ז. וכן משמע מנימוקי מנחם מירזבורק עמ' קע"ה, ומהמרדכי בב"ק סי' ק"ז בשם מהר"ם מרוטנבורג והראב"ה והביאו הב"י באו"ח סי' נ"ג. ובתומים (בסו"ס ג', באורים ס"ק י"ג). והובא פסק זה להלכה בשו"ת חת"ס חלק חו"מ סי' י"ט עד כ"א.

רבינו הגר"י קניבסקי זצ"ל (קריינא דאגרתא' דפו"ח ח"ג מכתב תתטז) **כותב: "והנה מצא שם מעלת כבודו פסק בשם הרבנות הראשית, והנה אנחנו בארצה"ק שומרי התורה יודעים היטב שאין ממש בכל דבריהם, הכל הבל ורעות רוח... ועיקר הרבנות הלזו ייסדו כדי לתת הכשר על אליל הציונות".**

הגאון המפורסם רבה של קהילת החרדים בחיפה הגרש"ד מונק זצ"ל (בספרו שו"ת פאת שדך חלק א' עמ' שטו, שיצא לאור בשנת תשל"ה). כותב שדיין בבתי הדין הרבניים הרשמיים גרוע יותר מרב שהתמנה ע"י המלכות ומסיים וזה לשונו: **"אם אין בהם כח לעמוד כנגד לחץ של המלכות, פשיטא לכוליה עלמא שאין דיניהם דין".**

העולה מדבריו, שכיום שאין דיין ברבנות שעומד איתן נגד הלחץ של המדינה ואין דיין המסוגל לפסוק כתורה וכהלכה כאשר הדבר נוגד את חוקי המדינה ותקנות הרבנות הראשית, א"כ פשיטא שאין לפסקיהם של דייני בתי הדין בזמננו שום ערך כלל.

כמו כן כתב **הגאון רבי אליהו טופיק שליט"א** (ראש ישיבת 'באר יהודה' במכתבו, אדר תשע"ז), וז"ל: "זכורני שלפני חמישים שנה סיפר לי הגאון **רבי שלמן חוגי עבודי זצ"ל** בישיבה של הרב ניסים זצ"ל, כי **הגאון הגדול רבי יחזקאל סרנא זצ"ל** (ראש ישיבת חברון) **אמר לכל הדיינים ברבנות שבתוכם היה גם הרב הנזכר זצ"ל: 'עליכם לעזוב את בתי הדין, ואני אתן לכם משכורות כדי שבתי הדין יהיו עצמאיים'**. ואמר לנו הגרס"ח עבודי זצ"ל כי אי אפשר לעשות דבר כזה – כי דרוש סכום כסף גדול שהגר"ח סרנא לא יוכל לעמוד בזה, לכן זה לא יצא לפועל".

גם אלו שבעבר לא הבינו כ"כ את התנגדותם הנחרצת של מרנן ורבנן הגר"י מבריסק ו"החזון איש" (ועוד גדולי ישראל רבים) לבתיה"ד הרבניים. **בדורנו כבר אין שאלות ואין ספיקות.** דעת מרנן ורבנן שהיתה מושתתת על ראיית ההווה וגם על ראיית הנולד, היום היא ברורה לכולם. **מאחר שבתיה"ד הרבניים בשנים האחרונות ירדו עשר דרגות מהעבר** והם נשלטים לגמרי ע"י המדינה, כולם מודים שהם עושים נזקים גדולים ועצומים, ואין להם תקנה אלא סגירה. לא צריך היום אמונת חכמים גדולה בשביל להבין זאת, כי הגזל והעושק ועקירת התורה שנעשים בבתיה"ד הרבניים זועקים לשמים.

רבנים חשובים שמעו (בשנת תשע"ז) מהגאון **רבי אברהם ארלנר שליט"א** (בעל ה"ברכת אברהם") בזה"ל: **"שהברסקער רב התנגד בכל תוקף שילכו להיות דיינים ברבנות, בלא יוצא מהכלל, וללא שום הוראת היתר"**⁸⁹, וכאשר בזמנו הגיעה שמועה להרב מבריסק שאחד מגדולי הדור התיר לת"ח אחד ממקורביו להיות דיין ברבנות, הצטער מאד על זה, עכ"ל. (לאחר זמן השמועה הוכחשה, ונתברר שמעולם לא התיר אותו גדול למקורבו לכהן כדיין ברבנות).

89. בדומה לזה העיד הגאון **רבי מאיר שטרן שליט"א**, אב"ד מירון (בראיון אישי, "יתד נאמן", טז אייר תשע"ז) וז"ל: **"אני הייתי מגיע להתייעץ עם מרן הרב מבריסק זצוק"ל, וככל ישראל רעדתי מיראתו המרוממת, ידענו כי מרן הרב אינו מרבה במילים, וכל מילותיו מדודות הם עד תומן... באותם שנים עסקנו עם הבחינות לרבנות שנהגו באותם ימים, הם היו צריכים להעשות בבנין "היכל שלמה" בירושלים, ובהיות ששמעתי ממנו שלא כדאי להכנס למקום זה, נמנעתי אף מלדרוך שם, וזאת למרות שהוצרכתי לכך במסגרת הבחינות שלי לרבנות", (ולבסוף נבחן בביתו של אחד מדייני הרבנות, שהיה ממונה על זה, שם קיבל תעודה מאושרת ע"י המדינה, אבל להיכל שלמה לא נכנס).**

וכן העיד נאמן ביתו של מרן הגרי"ז מבריסק הרה"ג רבי דוד פרנקל זצ"ל, וז"ל: "מרן הרב מבריסק צוק"ל הקפיד מאד גם לאחר מעשה על דיינים חשובים שנכנסו לבתי דינים מטעם, וראה בהם כמסייעים לעוקרי הדת וההלכה"⁹⁰. ועדות זו תואמת לעדותו של הגר"א ארלנגר שליט"א הנ"ל.

בספר על נאמן ביתו של "החזון איש", **רבי דוד פרנקל זצ"ל** (זכור לדוד, עמ' רמט) מסופר בזה"ל: **"האדמו"ר מסטמאר ערך אז ביקור אצל מרן החזון"א... כאשר בתוך הדברים כשדברו מענייני הרבנות הראשית, אמר האדמו"ר שהוא מתפלא על דין פלוני הנמצא ברבנות ומקבל לעדות מחללי שבתות". ענה לו החזון"א ע"ז בריתחה קצת: "און וואס איז ער אליין" - ומה הוא בעצמו?" כוונת החזון"א בשאלתו, האם הדיין הזה בעצמו כן כשר לעדות ודיינות.**

ישנה עובדה מדהימה שהיה נוכח לה איש אמונו של מרן החזון"א **רבי דוד פרנקל זצ"ל** (ועוד רבנים חשובים). לפני קרוב לשבעים שנה הופיע בפני מרן החזון איש זצ"ל הגאון רבי ראובן כ"ץ זצ"ל מפתח תקוה בעל ה'דגל ראובן' שהיה רב אב"ד פתח תקוה במשך שלושים שנה, והתלונן בפני מרן על כך שהמדינה לא מאפשרת לפסוק לפי השולחן ערוך והביא לחזון"א דוגמאות רבות לכך כיצד מאלצים את הדיינים לפסוק נגד התורה. מרן 'החזון איש' שמע בצער רב את הדברים, והשיב נחרצות: **מה אתה חושב שהם יבנו ויקימו בשבילך בית דין וישלמו לך משכורת ולא יאמרו לך מה לעשות!?! אם הכסף שלהם אז גם הפסקים שלהם"**⁹¹.

בספר 'שלושה דורות בירושלים' (בעמוד 179) מרבי נפתלי צבי פרוש זצ"ל שהיה נאמן ביתו של רבה של ירושלים הגאון רבי שמואל סלאנט זצ"ל, מעיד שבשנת תר"פ **ביקש הראי"ה קוק מרבנים חשובים ובכללם רבי נפתלי פרוש שיגשו לגרצ"פ פרנק לשכנעו לעזוב את "משרד הרבנות"**, ומזכיר שם שהראי"ה חשש מקפידתו של הגרי"י דיסקין שראה בו כמורו ורבו בהלכה - שהתנגד להקמת הרבנות, וקיווה שע"י הוצאת הרב פראנק, יפייס את דעתו של רבו, יעוי"ש. **וראה עדות מזעזעת ממזכיר אגוי"א בא"י רבי משה בלוי, שכתב בספרו 'עמודא דנהורא' על תחילת לידתה של הרבנות הראשית בזמן המנדט הבריטי, שכל הקמתה היתה בכדי לעשות רפורמות בדת, והיתה מותאמת לחילוניים שחיו בארץ, מסיבה זו רוב הבוחרים לרבנות היו מהציבור החילוני**

90. וזו הסיבה האמיתית להוראת הגרי"ז מבריסק זצ"ל לראש ישיבת פוניבז' הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל שנבחר לכהן כדיין בשנת תשי"א והרב מבריסק דרש ממנו להתפטר ממינוי זה. ולא היה מוכן להתפטר על זה גם לאחר מעשה (כידוע הרב מבריסק היה משמיע את הוראתו הנחרצת רק למי שהיה נשמע וכפוף לדעתו לגמרי כדוגמת הגר"ש רוזובסקי זצ"ל).

והסילופים שמפרסמים שהגר"ש רוזובסקי הגיע למרן הגרי"ז רק בכדי לדון מה תועלת יותר לכלל ישראל שיהיה דיין או ראש ישיבה - מגיעים ממקורות מגמתיים שמנסים להסתיר ולעוות את דעת הגרי"ז מבריסק כפי שמופיע במכתבו הנ"ל, ובוודאי שמרן איש האמת יגן וימליץ טוב על כל אלו המגלים את דעתו האמיתית, ובכך מצילים רבים מעוון.

91. ראה כעין זה בספר 'פאר הדור' (חלק ד' עמוד רמ"ח) על מרן בעל 'החזון איש' עדות הרב משה שינפלד זצ"ל מנאמני ביתו של החזון"א שנוכח בפגישה בין מרן החזון"א ורבי ראובן כ"ץ אב"ד פתח תקוה, וז"ל: "לפני ימים מעטים ביקר אצלו רבי ראובן כ"ץ רבה של פתח תקוה, ובפיו תלונה על שחוק המדינה אינו מאפשר לרבני ישראל לדון כדין תורה, כגון בירושת-הבת, שהחוק החילוני מייפה זכותה לירש שווה בשווה עם הבנים, ואין ביד בית דין להפקיע את חלקה בפועל". והחזון"א ענה לו: "האמנם ציפתם שמדינה יהודית חילונית תאשר ותחזיק דיינים על חשבונה וגם תניח להם לדון לאמיתה של תורה? אתמהה". ודברים אלו עולים בקנה אחד עם עדותו של הרה"ג דוד פרנקל זצ"ל שהובאה למעלה, שכל הקמת הרבנות מטעם המדינה הוא בכדי לעקור את התורה, אם הכסף שלהם אז גם הפסקים שלהם!!!

והמיעוט דתיים וכמה רבנים פשרנים. **אולם עבור החרדים בא"י - כתב הנציב הבריטי הרבט סמואל מכתב מיוחד להגרי"ח זוננפלד - שיש להם את הבד"צ, והם לא יהיו כפופים לרבנות בשום צורה שהיא.**

היום מבינים כולם שהוראה של גדולי ישראל להתבדל מהרבנות לא נבעה מקנאות וחומרות, אלא מראיה מפוכחת של הסכנות בהווה ושל החורבן בעתיד, שימיטו בתיה"ד הרבניים על כלל ישראל. **ואכן גדולי ישראל וגדולי הרבנים והדומו"צ בדורינו יצאו במכתב נחרץ הנדפס בראש הקונטרס, ובו הכרעה ברורה: "ללכת רק לבתי הדין החרדיים לדבר ה', ולא ללכת לבתי הדין הרבניים המושפעים מחוקי הערכאות שבמדינה המביאים לעם ישראל מכשולים גדולים ואיסורים חמורים."**

הובא בספר המוסמך "האיש על החומה" (חלק ג' עמוד 213), עדות של נאמן ביתו של הראי"ה קוק הרב מנחם מנדל פרוש (כפי המופיע בספרו של ר"מ פרוש 'בתוך החומות' עמוד 303) על התייחסותו של הראי"ה קוק ליציר כפיו "הרבנות הראשית": **"שהרבנות שנוסדה על ידי ידיים חילוניות אינה רבנות נכונה!!! אך אז, היה מצב קשה במיוחד והרבנים היו אנוסים לזה."**

כמו כן כתב בספר הנ"ל (בעמוד 209-208) שבישיבת הנעילה של הקמת הרבנות נאם מר בנטוביץ וקבע: "יבחרו שישה רבנים שלושה אשכנזים ושלושה ספרדים ובנוסף על כך ייבחרו עוד שלושה חילוניים שיהיו יחד עם ששת הרבנים את המועצה העליונה של הרבנות הראשית... **הרב קוק קם נסער כולו, וניכר היה שהפעם אינו יכול לשלוט ברוחו והוא הכריז בקול מיואש ומאוכזב: נדמה לי כי רבי יצחק ירוחם דיסקין ורבי חיים זוננפלד שגזרו תענית ביום פתיחת ועידתנו - צדקו! בואו ונעלה כולנו אל הקנאים ונאמר להם 'צדקתם מאתנו' ... החרמות מימין ומאמרי הגידוף משמאל... עתה עלי לעצור ולומר: די! עד כאן! אני לא אשב ברבנות שחילוניים מייצגי המשפט הזר ישבו בה."** ברגע האחרון חזר הרב קוק לרגיעתו והציע פשרה, והיא: "בוחרים בשלושה חילוניים, יודעי תורה ושומרי מצוות, שהם ישמשו כמועצה ליד מועצת הרבנות הראשית אולם בתוך החוקים לא יתערבו כלל. אם תתקבל הצעתי נוכל לגשת לבחירות". הצעת פשרה זו התקבלה (ונבחרו שלושה חילונים מהודרים לתפקיד ועדה מייעצת למועצת הרבנות: עו"ד ד"ר מרדכי אליאש, מר יוסף חי פניזל, ועו"ד מרדכי לבנון).

ומעיד על כך מחבר הספר 'האיש על החומה': **"אולם מאותו יום שניתנה דריסת רגל לרשות ולגורמים חילוניים להתערב ברבנות ולקבוע את צביונו והרכבו, ניטל כבוד הרבנות והדרה. הפוליטיקה והחילוניים שנהיו למרכיבים נכבדים של מוסד השיפוט העליון של יהדות ההלכה והשו"ע - הפשיטו ממנו את הכל".** דברים אלו שנכתבו לפני עשרות שנים, אקטואליים עשרת מונים בדורנו, שהדיינים פוסקים כפי חוקי בתי המשפט החילוניים, ולא כפי השו"ע, עקב הלחצים העצומים שהופעלו בשנים האחרונות ע"י נותני לחמם ומיימם - מדינת ישראל הכפרנית.

בספר 'האיש על החומה' (בעמוד 218 - 220) מביא את עדותו של הגאון רבי רפאל קצנלבוגן זצ"ל שהיה ממקורביו של הרצ"פ פראנק זצ"ל, ומספר ששנתיים לפני פטירתו של הרצ"פ פראנק הכריז בפני מקורביו, בזה הלשון: **"כשאני רואה עד היכן התדרדרה הרבנות ועד כמה הושפל כבודה ונכפפה קומתה, הרני מהרהר בליבי שאכן צדק רבי יוסף חיים זוננפלד!",** עכ"ל.

כמו כן בספר הנ"ל (בעמוד 158) מעיד לא רק היום תלותו המוחלטת של ביה"ד הרבני בגופים חילוניים אלא כבר מיסודה של הרבנות היא היתה תלויה באופן מוחלט בגופים חילוניים, ודי למבין.

כמו כן מובא שם בעמודים (157 - 159) שגם חלק מהרבנים שהצטרפו לרבנות היה לא מצד הסכמתם למוסד זה אלא ממצבם הכלכלי הקשה של חרפת רעב שהיה להם. ואלו שלא הצטרפו לרבנות נקטו נגדם אמצעי ענישה כלכליים קשים.

טו.

האם בתי"ד הרבניים הם: בית דין קבוע, של המשטרה?

א. גדרי בין דין קבוע בהלכה.

הרמ"א (חו"מ סימן ג ס"א) פוסק שאם יש בית דין קבוע בעיר אי אפשר להשתמט ולומר שרוצים ללכת לבי"ד אחר שאינו קבוע. והגם שבשו"ע לא הזכיר דין זה, כתב בשו"ת חושן האפד (סימן מג סק"ט) שגם פוסקי הספרדים סוברים כן להלכה שא"א להשתמט מללכת לבי"ד קבוע, והביא לכך ראיות ממהרש"ם, מהר"י באסן, תשב"ץ ועוד פוסקים, יעו"ש.

ומצאנו מחלוקת בפוסקים למי אין אפשרות לסרב לבוא לבי"ד קבוע לנתבע או גם לתובע. דבשו"ת מהרא"ל צינץ (סימן כג) ובתוס' יו"ט (רפ"ג דסנהדרין) נקטו שדין זה נאמר רק לנתבע. אולם בשו"ת שב יעקב (סימן א') ובשו"ת מהרש"ם (ח"ב סימן קלז) כתבו שהדין הזה שייך גם אצל התובע.

ובטעם דין זה, שא"א לדחות הזמנה לדיון של בי"ד קבוע, כתב הלבוש (בספרו עיר שושן חו"מ סימן ג ס"א) שהוא תקנה, שאם לא יהיה חובה להתדיין בבית דין קבוע כל אחד יהיה יכול להשתמט מחבירו, וכל פעם יאמר שרוצה לדון בבי"ד אחר ואין לדבר סוף. גם החזו"א (סנהדרין סימן טו ס"ק ז) בביאורו הראשון נקט כלבוש. ברם בביאורו השני כתב החזו"א, שדין בי"ד קבוע הוא מעיקר הדין, שכיון שבני העיר קבעו כחובה לדון בבית דין זה, אין מהנכון שבני העיר עצמם לא יהיו נזקקין להם, וגם יש בזה משום כבוד בי"ד.

מהם התנאים שצריך כדי שיחשב הבית דין לקבוע:

בחזון איש (הנ"ל) קובע שהגדר של בי"ד קבוע כשיש חד "גמיר וסביר" והתרי "מסברי להו וסברי", אבל אחד גמיר בלבד אינו נחשב לקבוע, וכן אם הדיינים הוחזקו כגמירי ואינם גמירי, וכן כשמינו בי"ד של ערכאות או דיינים שאינם נקיים ממידת החנופה והשקר אין במינויים כלום.

עוד כתב בחזו"א (שם) שאם לא הסכימו על מינוי הבי"ד הישרים שבעיר ורק נתמנו באלמות, אין להם דין בי"ד קבוע. וכ"כ בשו"ת אג"מ (חו"מ ח"ב סימן ג) שהגדר של בי"ד קבוע שנתמנו מרצון של כל בני העיר. וכ"כ בשו"ת שבט הלוי (ח"ח סימן שב וח"ט סימן רפה) שבשביל להחשב כבי"ד קבוע צריך שבני העיר יקבלו אותם עליהם וידונו ממש כדין תורה.

לאור דברי הפוסקים, פשוט וברור "שלבתי הדין הרבניים" בא"י אין דין בי"ד קבוע כלל מחמשה טעמים:

1. לא נתמנו מרצון של בני העיר ואפילו לא רובם של בני העיר.
2. רבים "הדיינים" ברבנות שאינם "גמיר וסביר" ואינם יודעים כלל לפסוק הלכות.
3. מאחר שהם מלאים בשקר וחנופה, וכרוכים אחרי ארגוני הנשים וחוקי המדינה.
4. שאינם דנים כדין תורה והם "פוסקים" פעמים רבות כחוקי בית המשפט. וה'סיבה לכך, מאחר שהחלטות בית המשפט גוברים על ביה"ד הרבני לפי החוק לכן רבים מהדיינים מתקפלים כבר מראש והם "פוסקים" בעצמם נגד התורה כפי חוקי המדינה, בעניינים של חלוקת רכוש

ומשמורת הילדים וכדומה.

5. שנבחרים ע"י פורקי עול, ע"י חנופה ושוחד שמצד זה דיניהם בטלים, והם בחרם הקדמונים, (ראה מש"כ באריכות לעיל פרקים יג-יד).

ועל כן כל דבריהם של מייסדי הרבנות הראשית (המובאים בתקנות הדיון משנת תש"ג) הרה"ר הרצוג ועוזיאל שקבעו שסמכות בתי"ד הרבניים הם כמו בי"ד קבוע ואין אפשרות לדון בבי"ד אחר - אם אחד מהצדדים מתנגד - הם הבל ורעות רוח, ונסתרים ונדחים מכל גדולי הפוסקים בדורות הקודמים ובדורנו.

גם בשנים מאוחרות יותר, נקטו "דייני בתי"ד הרבניים" שרק הם בי"ד קבוע⁹², וכל אחד מצטט את רעהו, כאילו ריבוי כותבי ההבל ורעות רוח, משנה משהו בקביעת ההלכה. כאשר האמת היא, שההלכה לא תמוט מפני ריבוי המנסים לעוקרה בדברי שקר ומרמה, שכאמור לעיל מחמשה טעמים ברורים בתי הדין הרבניים אינם בי"ד קבוע, ואליבא דאמת אינם בית דין כלל, ושמן האמיתי עפ"י ההלכה הוא בית קבוע של המשטרה.

וראה להלן (אות ב, ג, ד) שנרחיב בראיות ברורות שדייני הרבנות לא נבחרו ע"י הציבור יראי ה', ולכן לפי ההלכה לכל הדעות אינם נחשבים בי"ד קבוע! ומאחר שלמעשה אינם נוהגים כשו"ע בכל פסקיהם, והם כפופים לחוקי המדינה, והם בחרם הקדמונים (כמבואר בפרק יג) לכך אינם נחשבים אפילו לבי"ד שאינו קבוע, אלא כשל ערכאות שדיניהם בטלים.

ב. רוב הציבור היהודי התנגד לרבנות והם נבחרו ע"י מיעוט.

קיימת תופעה מזעזעת של דיינים ברבנות אשר מצדיקים את מעשיהם הנפשעים בכך שלהם מגיע הסמכות לפסוק בכל נושאי הגיטין והקדושין והממונות באשר הם בלבד נחשבים לבי"ד קבוע וחשוב בארץ ישראל, וכל שאר בתי הדין הפרטיים - אינם נחשבים לבי"ד כלל!! ומכח טענה תמוהה זו, הם כופים אדם לדון דוקא אצלם ולא בשום בי"ד אחר.

'בפסקי דין רבניים' ובמאמרים רבים של "הדיינים מטעם" ועוזריהם קובעים שרק "בתי הדין הרבניים הרשמיים מטעם המדינה" נחשבים לבי"ד קבוע משני "נימוקים" עיקריים: א. לביה"ד הרבני סמכות חוקית לאכוף את פסה"ד שלו באמצעות הוצאה לפועל ומשטרה". ב. "הוקמו באמצעות מוסדות ממלכתיים על דעת הרוב המכריע של האוכלוסיה היהודית בא"י, ובכלל זה כל הציבור הדתי המאורגן - הנחת היסוד היא שודאי דעת הציבור נוחה מבחירתם ומינויים".

אולם האמת והעובדות ההיסטוריות הם ההיפך הגמור:

הרוב המכריע של הציבור היהודי התנגד להקמת "הרבנות הראשית". מיעוט התומכים בכללם

⁹². ראה לדוגמא, הרה"ר א. שפירא (ערעור תשמ"ח - 384) שא"א לערער ולומר שרוצה לדון בבי"ד בבני ברק. וכן בערעור שהובא בספר "סדר הדין" (עמ' 164 הערה 15) מהדיינים א. גולדשמידט, ש. ישראלי, ח. קאפח. ובערעור תשמ"ז (1239) קבעו י. כהן, א. שרמן וש. דייכובסקי לתושבי בית שמש שאינם יכולים לדון בבי"ד של העדה החרדית כיון שיש בי"ד קבוע של הרבנות בירושלים. ובכל "הפסקים" הנ"ל "נימקו" ברורות שדינם כבי"ד קבוע כיון שנבחרו ע"י הרוב המכריע של האוכלוסיה היהודית בא"י ויש מהם שהוסיפו נימוק נוסף, שכוחם יפה מבתי דין רגילים מפני שיש להם סמכות חוקית לאכוף את פסקיהם ע"י הוצאה לפועל, וראה להלן (אות ב) התייחסות לשני "נימוקים" אלו שאין בהם ממש בהלכה.

חופשיים מתורה, אינם נותנים שום תוקף ומינוי "לביה"ד הרבני" - שיפוטם אינו מכח התורה ודיניה אלא מכח החוק בלבד! הגר"מ בלוי זצ"ל (בספרו עמודא דנהורא עמ' לח-סח) **מעיד באופן אישי על כל מהלך ההשתלטות של הציונים על כלל הישוב בא"י שהיה רובו ככולו חרדי, ועשו זאת ע"י הקמת 'משרד הרבנות' - שהיה כלי שרת של החופשיים להשתלט, ולפתות את הרבנים ע"י שוחד של משכורות גבוהות ומשרדים מפוארים, וע"י כך לכבוש את כל הציבור.**

מונח לפנינו מכתב ארוך (משנת תרפ"ד) החתום ע"י משלחת שבאו לא"י לתווך ולהביא שלום - אדמו"רי פולין, גור, סוקולוב, ראדזמין והרבנים המפורסמים של ורשה אוסטרחה ועוד רבים, שבו מעידים הם על התהליך והנסיון שעשו להשלים בין היהדות החרדית ל"רב דיפו" וסייעתו.

במכתבם מעידים האדמו"רים והרבנים שאת מוסד הרבנות הראשית לא"י "מטעם המדינה" בחרו 3000 (שלושת אלפים איש) בלבד, מתוך עשרות אלפים של היהודים שגרו בזמנו בירושלים, ועוד מספר דומה שגרו בשאר ערי וישובי א"י - רק מיעוט קטן בלבד אשר רובו היו דתיים לאומיים והשאר חילוניים, בחרו ב"רב דיפו" ומוסד הרבנות מטעם⁹³.

נמצינו למדים, שהרבנות הראשית לישראל נקבעה ע"י ההסתדרות הציונית וממשלת המנדט - על ידי מיעוט מתושבי ירושלים וא"י (שחלקם חילוניים). אולם רובם המוחלט של יהודי ירושלים, חברון, צפת, טבריה וכו' - **עשרות אלפי יהודים שהיו יראים ושלמים וביניהם גאוני הדור וחכמי הישיבות התנגדו נחרצות "לרבנות מטעם"**, ואלפים רבים מהם אף השתתפו ביום חם ולוהט תוך כדי הצום, בתפילה וזעקה בכותל המערבי, בראשות גדולי ומאורי ירושלים מכל העדות והחוגים, על הסכנה והחורבן של הקמת הרה"ר מטעם המדינה (ראה לעיל בעמוד כב מכתבו של הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד על קביעת יום צום ועצרת תפילה בכותל המערבי).

העובדות ההיסטוריות קובעות: שמבין מיעוט מרבני ירושלים שהצטרפו לרה"ר "מטעם" מחמת סכנת הרעב, המגפות והמוות שבאו - בעקבותיהם, במשך השנים רבים חזרו בהם ושובו ל"עדה החרדית". ומאידך רוב רבני ירושלים וגאוויה, וכן רוב פשוטי העם התנגדו לרבנות מטעם כבר ביום היווסדה. וכשם שברוסיה ופולין הרבנים "מטעם" שמונו על ידי המדינה לרישום לידות ופטירות וכדומה, היה ברור ופשוט לכל בר דעת שרבנים אלו אין בכוחם לתקן תקנות לציבור ובודאי לא לכפותו.

93. יצוין שבשנת תרע"ח בתחילת הדיונים על הקמת הרבנות הראשית, הרה"ר התנגדו לצירוף חילונים לגוף הבוחר!! אפילו במספר קטן ומועט. אולם בלחץ של היועץ המשפטי לממשלת אנגליה (בנטוביץ) הוכנסו לגוף הבוחר חילוניים רבים. עד שבגוף הבוחר ביסוד הרבנות הראשית, היה כוחם של הנציגים החילוניים רב מכוחם של הרבנים. עובדה זו מוזכרת במקורות רבים, **ראה בספר 'עמודא דנהורא' (עמ' סא) מהגר"מ בלוי נאמן ביתם של גדולי ישראל שלמעשה באסיפה לבחירת רבנות רשמית, רוב המשתתפים היו חילונים שדאגו למינוי רבנים פשרנים כלבבם. וראה גם בספרו של עו"ד ח. בן אהרן "יסוד וסמכות בתי הדין הדתיים" משנת תרפ"ז. כמו כן הזכיר שם, שחיוב מאסר עבור מזונות הילדים בביה"ד הרבניים היה נגד החוק המנדטורי! ובכל מקרה של התערבות עו"ד, ההוצאה לפועל והמאסר עבור המזונות התבטלו. מסקנת הדברים מהספר הנ"ל: שגם לשיטתם שעל מדינת ישראל ג"כ נאמר 'דינא דמלכותא דינא' - בתיה"ד הרבנים כבר מזמן יסודם נהגו נגד ה'דינא דמלכותא' של השלטון הבריטי, בכך שעברו על החוק וקבעו מאסרים והוצאה לפועל על מזונות הילדים - נגד החוק הבריטי. (ראה בספר 'תחוקה לישראל' עמ' 144 שהרה"ר ב.צ. עוזאל קבע בפסקו נגד החוק הבריטי לעשות הוצאה לפועל ומאסרים לאב שלא משלם מזונות עד גיל 15, כפי תקנת הרבנות, וזה תואם את עדותו של עו"ד בן אהרן - שאפילו הרה"ר מייסדי התקנות לא התחשבו ב'דינא דמלכותא' - כשלא השתלם להם).**

הוא הדין שהרבנות הראשית לישראל שנבחרה ע"י מיעוט קטן של הציבור, אין לה כוח לתקן תקנות ב"מזונות" "ירושת הבת" ועוד - ומשפטם גזלנות ועושק ומרימים יד בתורת משה.

במשך השנים הוקמו בארץ ישראל קהילות חרדיות נפרדות ("העדה החרדית" בירושלים, הגר"מ קלירס בטבריה, "עדת ישראל" בחיפה, "לשכת רבנות עצמאית" בתל אביב), מרן החזון איש זצוק"ל שראה ב"רבנות הראשית" חורבן הדת והיהדות, דאג שהרבנות העצמאית החרדית בתל אביב שנוסדה בעידודו בשנת תש"ג, תקבל הכרה חוקית משלטונות המנדט הבריטי לרישום נישואין וגירושין שנעשה אצלם (מכתבו לשלטונות על מהותו ודרכי התמנותו של רב בישראל, שהביא להכרה החוקית - נדפס באגרות החזו"א ח"ב, פח).

וכן התנגד נחרצות לכניסת דיינים ל"בתי הדין הרבניים", הגה"ק הגרי"י קניבסקי זצוק"ל (גיסו של מרן החזו"א) וכתב במענה לשאלה אם להבחן לדיינות "ברבנות" בזה הלשון: "ודאי שאין להבחן אצל שכמותם ח"ו, והוא פירצה גדולה ח"ו, ולא הותר לחלל שם שמים בשביל פרנסה" (קריינא דאיגרתא בדפו"ח ח"ג תתי"ז).

ג. כל גדולי הדור לפני כמאה שנה התנגדו להקמת הרבנות הראשית בא"י.

כל גדולי ישראל בדור הקודם התנגדו לרבנות הראשית בא"י כבר מיום הקמתה: הגרי"ח זוננפלד זצוק"ל, הגרי"י דיסקין זצוק"ל, הגר"ע גראדזניסקי מוילנא, ה"חפץ חיים" ועוד מאות מפוסקי וגדולי התורה והיראה בא"י ובחו"ל, **שקטנם עבה ממותני כל החיים כיום, ומי יכול לחלוק עליהם** להתיר השרץ בק"נ טעמים.

הדבר גובל בליצנות לטעון שרק "דיינים" שנתמנו ע"י ועדת מינויים של המדינה (שרבים מהם חילונים) **ונשבעו אימונים אצל נשיא המדינה והתחייבו לשמור על חוקי המדינה - רק הם בי"ד קבוע** בגדר "קבלו עלייהו". מפורסמים וידועים הקשרים הפוליטיים של אותה "ועדה למינוי דיינים" (אשר "הבג"צ הידוע" התערב פעמים רבות בדרך בחירתם ומינויים של הדיינים עפ"י החוק). **שמענו על הסכמים ("דילים") לבחירת דיינים מסויימים בלחצים של ראש הממשלה, ח"כ, נשיא, רבנים ראשיים, או אנשי "רוח" "ארגוני הנשים" ושאר מרעין בישין.** האם עמי הארץ שבטנם קודמת לחוכמתם ויראתם המתמנים "לדיינים" בכח הקשרים והזרוע - יכולים להחשב לבית דין קבוע?!

נראה שהשם המתאים להם הוא "בית דין של המשטרה" (סיקריקין" בלשון חז"ל בגיטין נה:), שנתמנו בזרוע ומכים וחובלים באגרוף רשע שלא כדין וכהלכה, ובודאי שדעת הציבור מתנגדת למינויים.

כל עו"ד המקושר לאנשים המתאימים "ברבנות", כל ח"כ ושר יש להם השפעה על החלטות "בתי הדין הרבניים". בתיקים רבים נמצאים ללא בושה המלצה של ח"כ או שר "בישראל" הממליצים לטפל בבעל הסורר, האם חכמתם של אלו כה רבה שחייבים להתחשב בהם בגלל ההקשר הפוליטי או העדתי שלהם לנושא...

אפשרות "הרבנות" לאכוף באמצעות "הוצאה לפועל" ומשטרה שלא כדין, רק מחמירה את המצב, והופכת את ה"דיינים מטעם" לגולנים ושודדים לאור היום, ולא לבית דין קבוע. לולי

החשש שהציבור התמיים ישתכנע מתעמולת "הרבנות" המאמינה: "שחזקה על תעמולה (גם שקרית) שאינה חוזרת ריקם", לא היינו כותבים על דברים כ"כ פשוטים וברורים.

ד. האגרות משה מודה שבתייה"ד הרבניים אינם בי"ד כלל.

וציטוטים (בפד"ר) משו"ת אג"מ (חו"מ ח"ב סימן ט') - מוזרה ושקרית, כי בתשובתו הוא מדגיש "שהאשה תובעת רק ממון המחויב לה" ואם לא יהיה לבעל לשלם "יתנו לה מכסף המדינה".

מלשונו מוכח שמדבר על מציאות שלא קיימת כלל בזמנינו בביה"ד הרבני, כי הם מחייבים ממון שלא כדין כמו שכתב בספר 'משפטי ישראל'. המדינה לא רק שאינה משלמת כסף לאשה כשלב על אין, היא גם יכולה לשים את הבעל העני המרוד בכלא על "עווננו" (על העדר תשלום 'מזונות הילדים').

"בארצות הברית" שחיוב המזונות מוטל על שני בני הזוג (לפי גודל ההכנסות של כל אחד), ובהעדר אפשרות ההורים לשלם, אין הוצאה לפועל ומאסרים! אלא להיפך! יש תמיכה מהמדינה שהולכת ישירות לאוכל וחינוך הילדים (ראה בהרחבה בספר משפטי ישראל בסימן ט אות י), אכן הציור כמו שכתב האג"מ.

אבל בא"י שביה"ד הרבני חוץ מגזל ועושק ובריונות בכפיית גיטין - אין להם דאגה ורחמים, פשוט שעל "דמויות הוד" כאלו לא נתכוין האג"מ, ובודאי שאינו חולק על גדולי ופוסקי הדורות שבתחילת הקמת ה"רבנות הראשית" בתרפ"א כשפשעיהם היו קטנים יותר - כבר התייחסו "לרבנות" כחורבן הדת וק"ו בדורנו.

ויש לשאול: מדוע טחו עיניהם של הדיינים מטעם לראות את מכתבו הנורא של מרן הסטייפלער זצ"ל, שהוא בשונה מהאג"מ שהיה חי בחו"ל ולא ידע כלל מה קורה ברבנות, וניזון משמועות לא נכונות.

ואילו מרן הסטייפלר שראה את הבעיה מקרוב, ידע היטב מה המציאות הנוראה בביה"ד הרבניים בא"י, והוא כותב בצורה נחרצת הלכה למעשה לכל היהודים החרדים לדבר ה' שידירו רגליהם מבתי הדין הרבניים ושזהו איסור חמור של עוון חילול ה' - שכידוע לחילול ה' אין כפרה אפילו ביסורים, אלא רק במיתה, רח"ל.

ובפרט שכתב בצורה חריפה ונחרצת נגד כל פסקי הרבנות הראשית, והשיב לאחד שציטט לפניו פסק בשמם, וז"ל (קריינא דאגרתא דפו"ח ח"ג תתט"ז): "והנה אנחנו בארצנו הקדושה שומרי התורה יודעים היטב שאין ממש בכל דבריהם, הכל הבל ורעות רוח... ועיקר הרבנות הלזו יסדו כדי לתת הכשר על אליל הציונות" ודבריו תואמים למש"כ נאמנם של גדולי ישראל הגר"מ בלוי בספר 'עמודא דנהורא' שהרבנות לידתו בטומאה (עמ' לח-סח).

וא"כ גם לשיטתם המוטעית שהאג"מ בחוסר ידיעתו את ההמציאות הכשיר אותם, הרי האמת זועקת שכל גדולי ישראל העצומים מרנן ורבנן הגר"ז מבריסק, החזו"א, בעל ה'קהילות יעקב' ועוד רבים שפסלו בתכלית את הרבנות ופסקיה בשל עצם מהותם שהתמנו ע"י המדינה כדי לעקור תורה (וכפי שהובאו דבריהם לעיל בפרק י"ד).

טז.

האם בית הדין הגדול לערעורים - אינו על פי ההלכה?

מי הקים את בית הדין לערעורים ומדוע?

הרה"ר י. הרצוג והרה"ר ב.צ. עוזיאל תקנו שיהיה בית דין לערעורים. ראה בשו"ת **משפטי עוזיאל** (ח"ד סימן א, בתשובה משנת תר"פ) מסביר מדוע החליטו לשנות את הנהוג בכלל ישראל בכל הדורות - שלא היה מושג של בי"ד לערעורים **וז"ל**: "מהאמור אתה למד בהקונסטיטוציה המשפטית של עם ישראל לא היה בית דין מיוחד לערעורים, אלא בי"ד הגדול או בית הועד".

הרי לנו הודאת בעל דין ברורה של הרה"ר ב.צ. עוזיאל, שהקמת בי"ד מיוחד **שכל מטרתו ערעורים לא היה קיים בעם ישראל**. ובהמשך כתב "המשפטי עוזיאל" (שם): "וז"ל: "אולם אם העם דורש זאת או שהשעה צריכה לכך היום, להכניס יפיותו של יפת באהל שם, ולייסד בי"ד לערעורים, אין אנו רשאים לאטום אונזינו מדרישתם, וחייבים אנו ומשועבדים אנו למלא את בקשתם זו... וחובה עלינו לתת סיפוק נפשי לדרישת העם ולקרבתם ע"י כך למשפטי התורה", עכ"ל.

תשובת "המשפטי עוזיאל" מדברת בעד עצמה, הודאת בעל דין בשני דברים:

1. שבכל הדורות לא היה מציאות שנקרא בי"ד לערעורים בלבד!.

2. כל מה שתיקנו ברה"ר בי"ד לערעורים, היה מפני דרישות העם והשעה הצריכה לכך, קרי **שלטונות המנדט הבריטי**, שהתנאי שלהם להקמת מוסד "הרבנות הראשית לא"י" היה שיתפקד בדומה לחוקה המנדטורית הדמוקרטית שאפשר לערער על ערכאה נמוכה בערכאה עליונה.

חיזוק נוסף לדברי ה"משפטי עוזיאל" **שבי"ד הגדול לערעורים נוסד בלחץ הבריטים**. מופיע בספר "עמודא דנהורא", שנכתב ע"י נאמנם של גדולי ישראל ומזכיר אגו"י בא"י **רבי משה בלוי זצ"ל**, שבו הוא מעיד שהרה"ר א.י. קוק עלה בדחיפות מיפו לירושלים, **והקים את הבי"ד הגדול לערעורים עוד לפני שקם הבית דין הרגיל** - כדי לשכנע את הבריטים שהרה"ר תפעל כפי דרישתם ותתפקד בדומה לחוקה המנדטורית הדמוקרטית⁹⁴.

לאור האמור, **שכל הקמת מוסד בי"ד הגדול לערעורים נעשה בשביל להשתוות לחוקה הגויית והחילונית** - הרי מספיקה עובדה זו בלבד, בשביל לקבוע שהוא נוגד את ההלכה, מדין איסור 'לפניהם ולא לפני עכו"ם' כמבואר בב"י חו"מ סי' כו בשם שו"ת הרשב"א ח"ו סי' רנד. (וזאת מלבד הטעמים הנוספים שיובאו להלן).

94. ומעיד בספר 'עמודא דנהורא' (עמ' סג) דבר מזעזע! מהנאום של הנציב האנגלי התברר למפרע: שהבריטים הסכימו להקמת הרבנות הראשית רק לאחר שהרה"ר התחייבה מראש "להתאים בעתיד את סדרי בתי הדין עם צרכי הזמן והחיים, ושמועצה של חילוניים תצטרף אל הרבנות הרשמית", ובאותו יום של הקמת הרבנות שלח הנציב העליון מכתב רשמי לרב זוננפלד ש"למשרד הרבנות לא יהיה שום כח של כפיה או של שיפוט על קהילות היהודים החרדים" - דבר זה מוכיח שתקנות הרבנות הראשית לא היו כלל על דעת רוב רובו של הציבור בא"י, וגם ממשלת המנדט הבריטי התנגדה שהרבנות תכפה דעתה על עשרות אלפי החרדים בארץ ישראל.

דייני הרבנות התייחסו לנכתב בקונטרס "גיטי הכזב" (עמ' עב) "שבכלל ישראל בכל הדורות, לא היה מושג של בי"ד לערעורים" – ובמרמה הם משיבים: שנעלמו מהרבנים החשובים מחברי הקונטרס דברי השו"ע (בח"מ סימן יד, א) שניתן לערער בבי"ד הגדול.

דייני הרבנות מרמים את הציבור בזה שלש פעמים בדברים שעומדים להתגלות בקלות, והם מזלזלים באינטליגנציה של הציבור בחושבם שלא ישימו לב לתרמיתם.

1) דברי השו"ע (חו"מ סימן יד, א) **כן הובאו** בקונטרס "גיטי הכזב" (שערי הלכה, לג אות ג).

2) כמו"כ צוטט לשונו של הרה"ר ב.צ. עוזיאל שבעבר בעם ישראל לא היה בי"ד מיוחד לערעורים, **ואם יש להם טענות על משפט זה, הכתובת היא ה"משפטי עוזיאל",** ולא קונטרס "גיטי הכזב".

3) כמו כן כתב בספר המוסמך 'האיש על החומה' (ח"ג עמוד 156) שמייסד הרבנות הרא"ה קוק קבע: "לפי דעתי אין מקום עפ"י הלכה לבי"ד לערעורים..." - מפי הגאון רבי שלמה זלמן אוירבך.

4) כיון שקונטרס "גיטי הכזב" הוא רק תקציר של דברים מורחבים שנדפסו בספר "משפטי ישראל" (סימן טז בהרחבה גדולה) ושם האריך בדברי השו"ע ומסקנתו שאם בפסק נכתבו נימוקים אפשר לערער בבי"ד האזורי על נימוקי הפסק ולא צריך לזה ביה"ד הגדול. מכל זה התעלמו ליצינים אלו ועשו צחוק.

קיימים חמישה נימוקים הלכתיים יסודיים שבית הדין הגדול לערעורים

נוגד את ההלכה:

א. בפוסקים לא מצינו כלל בי"ד מיוחד אך ורק לענייני ערעורים, אולם מצאנו אפשרות לערער על פסק בי"ד בפני בית דין הגדול, שהוא מטפל גם בדיונים רגילים מלבד ערעורים.

ב. כתב הב"י (חו"מ סימן יד סעיף א) בהגדרת בי"ד הגדול לגבי הדין שא"א לערער על פסק בי"ד הגדול, כמו הסנהדרין בזמן חז"ל, **הנה בזמנינו נחשבים לבית דין הגדול החכמים הגדולים ביותר באותה מדינה.** ולדעת הרמ"א (שם) **דוקא בי"ד החשוב ביותר באותו הדור, ומבואר בשו"ת נודע ביהודה (תניינא חו"מ סימן א) שכל השלשה דיינים חייבים להיות הכי גדולים באותה מדינה.**

והדברים ברורים שדברי הבית יוסף והרמ"א והנוב"י לא מתקיימים כלל בביה"ד הגדול של הרבנות בא"י. שהרי כפי הידוע ומפורסם במשך עשרות שנים, **שרוב הדיינים נבחרים לביה"ד הגדול ע"י קשרים פוליטיים מפלגתיים** (כולל התערבות של מפלגות חילוניות שונאות דת). וכמו"כ זה לא סוד שדיינים רבים בביה"ד הגדול, אינם מגיעים לקרסוליהם של דיינים בבתי"ד האזוריים, אז כיצד דייני "הגדול" יכולים לבקר את דייני "האזורי" **כשהם קטנים מהם בחכמה, ובודאי שהם לא החכמים הגדולים שבמדינה ובדור.** אולם מאחר **שלפי החוק** במדינת ישראל, א"א לערער אחרי פסקם של ביה"ד הגדול לערעורים, גם אם הדיינים מהאזורי הגדולים מהם בחכמה חולקים עליהם נחרצות. א"כ פשוט וברור שכל המושג של ערעורים בביה"ד הגדול, **הוא ערכאות גמורים ונוגד את פסקי השו"ע לחלוטין.**

ג. שהרי עשו את חוקי ביה"ד לערעורים כמו ערכאות הגויים ממש! ולפי חוק (תקנות הדין, תקנה קלח) א"א אפשר לערער על פסק הדין אחרי 30 יום. ואילו לפי ההלכה כבר נפסק בשו"ע (חו"מ סי' כ' סעי' א) שאם התחדש לבעל דין ראיות, או עדויות או טענות חדשות, יכול לערער לעולם. גם אחרי שנים רבות – אפילו באותו בי"ד עצמו, ולא צריך ערכאה עליונה מעליו. ונמצא שתקנה זו היא הרמת יד בתורת משה.

ד. כמו"כ נפסק בשו"ע חו"מ (סי' י"ד סעי' א', ד.). ובסמ"ע (סק"ב). שלכו"ע בין לדעת השו"ע ובין לדעת הרמ"א – בי"ד שדן בכפייה חייב לנמק את הפסק (אם החייב דורש זאת): "מהיכן דנתוני". והטעם בזה כתב הב"י בחו"מ סי' י"ד בשם הראשונים, וכן בסמ"ע סק"ז שם, **כדי שאם יראה סיבה לערער שיוכל לערער.** והנה בתי דין הרבניים עושים 'צו הבאה' בכפייה ע"י המשטרה, וא"כ ע"פ הלכה הם חייבים לומר לכל בעל שדורש זאת "מהיכן דנתוני" – כדי שיוכל לערער.

א"כ העוולה זועקת לשמים!! הרי בתי דין הרבניים ברוב רובם של המקרים מסלפים את העובדות המציאותיות, ופעמים לא מנמקים את פסקם, גם אם הבעל (או גדולי הדור) דורשים זאת. ואם לא כותבים את המניעים לפסק, ולא את כל הפרטים והמקורות להכרעתם – איך יבואו לערער על פסקם?! עם מה יבוא החייב לערער כשאין בידו מאומה מטעמי ונימוקי הפסק! **נמצא שכל ביה"ד לערעורים הוא רק אחיזת עיניים. אין ביה"ד לערעורים יכול לבדוק ולברר בצורה אמיתית מה קורה בביה"ד האזורי.**

ה. קבלנו עדויות רבות מכלי ראשון על תלמידי חכמים מופלגים ששלחו ערעורים לביה"ד הגדול לערעורים על גיטין שנעשו שלא כדין בבי"ד האזורי, והביאו נימוקים הלכתיים שהגיטין פסולים. וכן ערעורים אמיתיים בענייני משמורת הילדים, חלוקת רכוש, מזונות וכדומה. ובכל המקרים הערעור של הבעל נדחה על הסף, בלי נימוקים והסברים⁹⁵. **הדבר היחידי שמתקבלים שם, הם ערעורים מצד האשה – כדי להסתדר עם הביקורת שיש עליהם מצד המדינה.**

נמצא שהם עוקרים את הענף עליו הם יושבים. שגם לשיטתם כל הקמת מוסד זה היה בכדי להציל מגיטין פסולים וגזלות שנעשים בבתי הדין האזוריים, מאחר שלא כל הדיינים שכיחנו באזורי היו בקיאים מספיק בפרטי ההלכות.

כמו שהעידו **הגר"ע יוסף זצ"ל** בספרו 'ביע אומר' (ח"ב חו"מ סי' ב) ובהזדמנויות נוספות. **והגרי"ש אלישיב זצ"ל** (ספר משוש דור ודור עמ' 268).

כיום המצב גרוע שבעתים, ביה"ד הגדול לא מבקר כלל את ביה"ד האזורי, כל עשרות אלפי שקלים שמשלמים לעו"ד בשביל לערער בביה"ד הגדול, הם להבל ולריק ושריפת ממונם של ישראל לחינם.

95. בחוברת 'הדין והדיין' (גליון 16 פס"ד 5 וגליון 17 פס"ד 8) מעידים דייני הרבנות בעצמם, שכמעט מעולם לא התקבל ערעור של הבעל בענין פסול הגט וכדומה, למרות שמאות רבות מערערים כל שנה על הגיטין. ונציין שני מקרים לדוגמא:..

א. בעל שערער על הגט (שעשו הדיינים י. אליעזרוב חי. רבינוביץ מ. אלחדד) עם הוכחות ונימוקים המתפרסים על עשרות עמודים שהגט היה בכפייה שלא כדין. כמו"כ ערער גם על משמורת הבנים ועל גניבת כל הדירה כולה, ועל חיוב מזונות מופרזים באלפי שקלים שלא כדין. ואף לקח עו"ד המקורב לדיינים בביה"ד הגדול, כדי שלא ידחו את ערעורו. והנה במקום להתייחס עניינית לטענות שהוזכרו בערעור, (והואיל ולא היה להם תשובות) סגרו את התיק בלי שום דיון. והדיין א. שיינפלד מביה"ד הגדול חייב את העו"ד של הבעל להתפטר מהתיק כדי שלא תקום צעקה תקשורתית במגזר החרדי על העוולות שהם פוסקים נגד דיני התורה, ובמיוחד שלא יהיה תקדים משפטי ברבנות שכל גיטיהם ודיני הממונות שעושים הם נגד דיני התורה.

ב. עוד מקרה שהיה בביה"ד האזורי בהרכב הנ"ל. בעל ערער על הגט, ועל חלוקת הרכוש והמזונות. הבעל הכין במשך חודש חומר משכנע ביותר שביה"ד האזורי בפוזיותו יטעה בדבר משנה, הן מהצד ההלכתי והן מצד מציאות הדברים. כאשר הגיע הערעור לפתחו של ביה"ד הגדול לערעורים בהרכב בראשות הרה"ר ש.מ. עמר, נערך דיון במשך חצי דקה בלבד! הרה"ר עמר החזיק את כל החומר ביד, פנה אל המערער ואמר לו: "חצוף מחוצף שכמותך, איך אתה מעז לערער על ביה"ד האזורי. עוף מפה, לא רוצה אפילו לשמוע אותך". בכך נסתיים הדיון - והתיק נסגר לנצח!!

יז.

האם אשת כהן שהתגרשה ברבנות בכפייה - מותרת לחזור לבעלה (כשלא נישאת לאחר)?

א. הסיבות שגיטי הרבנות בטלים מהתורה

הנה כבר התבאר בהרחבה גדולה בספר "משפטי ישראל" ובקונטרס "גיטי הכזב" שברוב רובם של הכפיות גיטין ברבנות הבעל הוא בכלל לא בר כפיית גט, ולכך הגט בטל מהתורה. גם במיעוט המקרים שהבעל הוא בר כפיית גט, מ"מ מעשה הכפייה שעושים בני"ד הרבני הוא שלא כדין משלושה טעמים:

א. כיון שבבי"ד הרבני פוסקים נגד המהרשד"ם ודעימיה (המובאים לעיל בעמ' פו-פז) שגם בעל שהוא בר כפיית גט, מ"מ הוא יכול לבקש דברים תמורת הגט שנותן, ובאים מתעלמים מתנאיו הגט בטל מהתורה.

ב. בביה"ד הרבני מצוי מאד שהם פוסקים דין כפיית גט שלא בפני הבעל, וכבר התבאר לעיל (בעמ' פח) שגט שניתן מחמת זה בכפייה בטל מהתורה, גם במקרים שמותר לכפות את הבעל עפ"י דין.

ג. לעיל בפרק יא הובא פסק הגרי"ש אלישיב שגם במקום שמותר לכפות את הבעל בשוטים מ"מ הכפייה שעושים בביה"ד הרבני בממונו ע"י מזונות מעוכבת - אסורה משום גזל ומבטלת הגט מהתורה.

נמצא שגם במקומות מועטים שהבעל בר כפיית גט, מ"מ דרך הכפייה שנעשה ע"י ביה"ד הרבניים כמעט בכל המקרים הוא שלא כדין והגט בטל מהתורה.

וכמו כן כבר התבאר בקונטרס "גיטי הכזב" בהרחבה (בעמודים מא, סא, סב), שבהרבה מאד מקרים בביה"ד הרבני הבעל מעודכן מראש על ידי עו"ד טו"ר ויועצים למיניהם שכדאי לו לגמור מהר ולתת גט כדי לא להסתבך באונסי הגוף וממון.

ונמצא שבהרבה מאד מקרים של תביעת האשה לגט בבי"ד הרבני הגם שבפועל לא היתה כפייה לגט, מ"מ הבעל היה מאד מאויים לתת את הגט, ועפ"י ההלכה מצב זה של איום בכפייה על הבעל מבטל את הגט מהתורה, מדין כפיית גט שלא כדין.

ב. מדוע בגיטי הרבנות בכפיה שלא כדין - אין אפילו "ריח הגט" ואשת כהן שנתגרשה שם מותרת לחזור לבעלה לכתחילה

נפסק בשו"ע אבה"ע (סימן קלד ס"ז) שבי"ד של ישראל שכפה גט שלא כדין האשה אסורה מדרבנן לכהן משום "ריח הגט". וא"כ לכאורה גם בנידו"ד בביה"ד הרבני שהם כופין גיטין שלא כדין, האשה צריכה להיות אסורה לכהן מדרבנן משום 'ריח הגט'.

ברם מעיון בדברי האחרונים מוכח שגיטי הרבנות אפילו ריח הגט אין בהם. דהנה דעת הלחם משנה (בפ"ב מגרושין ה"כ) בביאור הרמב"ם, המכתב מאליהו (סימן יג שער ז), והחזו"א (באבע"ז סימן צט ס"ק א) - שמתי אומרים שבכפיית גט שלא כדין האשה אסורה לכהן מדרבנן משום ריח הגט זה רק כאשר כפיית גט נעשתה בני"ד ישראל כשור.

והטעם כדברי הגמ' בגיטין (פח:): שחז"ל גזרו בגט שלא כדין שהאשה אסורה לכהן אטו גט כדין. שבבית דין כשר הגרושה כדין היא אסורה מהתורה, ואנשים יטעו ויאמרו כמו שבכפיית גט בבי"ד ישראל כשר שהיתה **שלא כדין** מותרת לכהן, כך גם אם הכפייה לגט היתה **כדין** תהיה מותרת. ולכן חז"ל גזרו שגם בכפיית גט ע"י בי"ד ישראל כשר שנעשתה שלא כדין האשה אסורה לכהן משום ריח הגט. משא"כ בבי"ד **פסול של ישראל** שגם כאשר הם כופים כדין הגט בטל מהתורה ומותרת מהתורה לכהן, לא גזרו כלל בכפייה שלא כדין שתהיה אסורה לכהן משום ריח הגט, משום דהוי גזירה לגזירה שלא גזרינן. דכפיית **בי"ד פסול הוא בדיוק כמו שערכאות של גויים כפו לגט שלא כדין שמותרת לכהן**, ואין בזה איסור של ריח הגט כמבואר בגיטין (פח:): ובשו"ע (אבה"ע סימן קלד ס"ח).

והגם שבשו"ת הרמ"ה (סימן רנה) משמע שבכפיית גט שלא כדין ע"י ישראל גם אם זה לא נעשה ע"י בי"ד האשה אסורה לכהן מדרבנן, ולדבריו נראה דהו"ה דיש ריח הגט גם בבי"ד ישראל פסול, מ"מ כיון שנידו"ד הוי דין דרבנן, הרי קיימ"ל שבסופרים אזלינן בספק בתר המיקל ואפילו לכתחילה⁹⁶. וק"ו בנידו"ד שרוב הפוסקים חולקים על הרמ"ה בזה, ולכן האשה מותרת לכתחילה לחזור לבעלה הכהן.

ג. בגיטין הנעשים ברבנות בכפיה 'כדין' או ברצון – האם אשת כהן מותרת לחזור לבעלה?

גם במקרים שהבעל חייב כפיה ע"פ הדין (כמבואר בשו"ע אבה"ע סי' קנד), מ"מ כבר המכתב מאליהו (סימן יג שער ז) הוכיח מדברי הרמב"ם שמתני אמרינן שכפייה כדין ע"י עכו"ם אסורה לכהן מדרבנן כמבואר בגיטין (פח:): ובשו"ע (אבה"ע סימן קלד ס"ז) - זה רק כאשר היתה פסיקה של בי"ד ישראל כשר לכפיית גט, ומ"מ העכו"ם כפו אותו שלא בשליחות ישראל. משא"כ במקום שכלל לא היתה פסיקה של בי"ד ישראל כשר לכפיית גט, גם אם העכו"ם כפה לגט כדין האשה מותרת לבעלה כהן.

ולאור פסק המכתב מאליהו ע"פ הרמב"ם, בנידו"ד שדייני הרבנות פסולים לדיינות מהתורה מדין מוסרים גזלנים, נוטלים שכר לדון, משום חרם הקדמונים משום שחשודים על העריות ועוד פסולים רבים כמבואר בהרחבה בקונטרס "גיטי הכזב". נמצא שלדינא דייני הרבנות דינם כמו ערכאות של הגוים שכפו בלי פסיקת בי"ד ישראל כשר, ולכן גם במקרים שהבעל בר כפיית גט מדינא מ"מ האשה שקיבלה גט ברבנות מותרת לכתחילה לחזור לבעלה הכהן.

גם בגיטים הנעשים ברבנות ברצון, ראה מש"כ בקונטרס "גיטי הכזב" על הפסולים הרבים מהתורה הקיימים בגיטי הרבנות, גם כאשר הגט ניתן ברצון. (1) גיטין מוטעים. (2) בעיות בכשרות העדים מדין פסולי עבירה ונוטלים שכר להעיד. (3) פסול בעצם ראיית עדי הגט שאינם יודעים אם הגט נעשה ברצון. (4) בכתובת שמות האיש והאשה שלא כהלכה. (5) בעיות בקניני הגט (6) בבלשמה של הגט. (7) בעיות לעיכובא בצורת האותיות בכל לשונות הגט שמתירים את האשה. (8) אין

96. הדין שכל ספיקא דרבנן לקולא מותר לכתחילה, כן כתבו: הפר"ח (י"ד סימן קי בכללי הס"ס ס"ק ד), והסכים עמו הגאון רבי יונה נבון בספר גט מקושר (דף קמו ע"ג) וכ"כ מהר"י טייב בספר חקת הפסח (סימן תסז סוס"ק ד) והוכיח כן מדברי הרוקח והתשב"ץ. שו"ת נחפה בכסף (יור"ד סימן ד), שו"ת באר המים (י"ד סימן כג דף יא ע"ב), שו"ת פני יצחק (אבולעפייא ח"א דף רלב ע"א) ועוד פוסקים רבים.

בי"ד כשר לשיטות הראשונים והפוסקים שזה לעיכובא אפילו בגט ברצון. וכבר נפסק ההלכה בשו"ע (אבה"ע סימן קנ"ג) שכל גט שהוא בטל מהתורה אם היה בעלה כהן מותרת לחזור אליו⁹⁷. בנוסף יש לצרף את הדעות שכהני זמנינו אינם כהנים ודאים אלא כהני ספק⁹⁸, – ולכך גם בנידו"ד אשת הכהן מותרת לחזור לבעלה, כיון שיש פה כמה ספקות להתירה לבעלה הכהן.

ד. חובת הרבנים להתיר לאשת כהן שנתגרשה ברבנות בכפיה - לחזור לבעלה כיון שאסור לאסור את המותר

ידועים דברי הש"ך (יו"ד סי' רמב בכללי ההוראה אות ט) שאסור לאסור את המותר אפילו בשל עכו"ם, ואפילו במקום שאין הפסד בדבר, שעל הרוג יש בו צד קולא והוי חומרא דאתי לידי קולא וכו' עיי"ש. וכעין זה כתבו התוס' (ע"ז מ). בשם הירושלמי (בע"ז בפ"ב ה"ט, וכן הוא בירושלמי סוף פ"ה דתרומות), וכן הוא בשו"ת הרא"ש (כלל ב סימן ג), והב"ח (ביו"ד סימן קפז) העתיק את דברי הרא"ש (בפסקיו בנדה פ"י סימן ג), וכ"כ בשו"ת נודע ביהודה (קמא יו"ד סימן מו), ושו"ת זקן אהרן (סו"ס רכא). כולו סבירא להו שדבר שמותר מעיקר הדין יש איסור להורות לאחרים בו איסור ורק לעצמו בביתו יכול להחמיר.

97. והנה הרמ"א פסק באה"ע סי' ו ס"א ומקורו בשו"ת הרשב"א ח"א סי' תקנ"ג שאם אשה התגרשה משום קול קדושין בעלמא והיה ברור באותם קדושין שאינם כלום, וכל הגט ניתן רק משום חומרא בעלמא אעפ"כ אסורה לכהונה משום ריח הגט. ובב"י ריש אבה"ע סי' י הביא שכך גם דעת שו"ת הרא"ש כלל לה סקי"ד, והטעם לכך כיון שהרואה שהתגרשה אינו יודע שהיה לרווחא דמילתא, ולא מהני בזה הכרזה כדברי הגמ' ביבמות לו. משום דאיכא דשמע בגיטא ולא שמע בהכרזה, אלא שציין לשו"ת הרשב"א ח"ד סי' ד"ש שחולק ומתיר וכן המרדכי בקדושין בפרק האומר סי' תקל"א שהביא בשם ר"י הלבן ורבי אליעזר ממיץ שמוותרת. ולכך מובן מדוע השמיט השו"ע את דין הרמ"א כיון שסובר כדעות שמותרת לכהן. אלא שמ"מ צ"ע בסתירת שו"ת הרשב"א וכן הקשו שם הח"מ סק"ב והב"ש סק"ד. ויטוד טעם האוסרים הוא כמבואר לעיל בשם שו"ת הרא"ש שאין אפשרות להכריז. והנה בשו"ת לחם רב סי' לג בד"ה 'אחרי כתבי' הוכיח שדעת הרמב"ם (בפי"ז אסו"ב הי"ח) והרמב"ן (במלחמות יבמות מה. מדפי הרי"ף) סוברים שמועיל הכרזה, ונמצא שגם לדעתם האשה מותרת לכהן.

ומ"מ נראה לומר שגם לדעת האוסרים שם בנידו"ד יודו שמותרת לכהן, כיון שהם לומדים את האיסור מהגמ' יבמות לו. מדין חליצה וא"כ י"ל שכל האיסור הוא דומיה דשם שהחליצה כשרה ולא היה צורך בחליצה, והו"ה בגט כשר והתברר שלא היה קדושין ולא צריך את הגט. משא"כ במקרה הפוך שהיה קדושין אלא שהגט היה בטל מהתורה שלא מצינו בזה שחז"ל גזרו בזה איסור, ולכ"ע מותרת לכהונה. שהרי ידועים דברי הרא"ש שבת (פ"ב סי' טו) והתוס' בחולין קד. בד"ה 'ומנא תימרא' שאין ללמוד גזירות חז"ל מהדדי גם כשהמקרים והטעמים דומים, וכן כתב שו"ת רב פעלים (ח"א או"ח סי' כה, ובספרו ידי חיים עמ' ר). וכעין זה מצינו גם לגבי תקנות חז"ל בתוס' כתובות פד. בד"ה 'לכתובת' ובתוס' הרא"ש שם שאין ללמוד תקנות חז"ל מהדדי למרות שהמקרים והטעמים דומים ממש. ואין להקשות אי"כ איך הפוסקים הנ"ל למדו איסור בגט מדין חליצה? והתירוץ פשוט, שהרי כל איסור חלוצה הוא דרבנן אטו גרושה ולכן שגזרו חז"ל איסור בחלוצה ק"ו שגזרו באותו מקרה בגרושה. משא"כ בנידו"ד במקרה הפוך שלא מצינו שגזרו בזמן חז"ל א"א לגזור ולאסור מדעתנו, ולכן מובן שהשו"ע (אבה"ע סי' קנ, ג) פסק בסתם שכל גט שבטל מהתורה האשה מותרת לכהן, והרמ"א שתק, ומדשתק ש"מ שהודה לשו"ע כמבואר בפוסקים (עיין בהערה 106) והטעם שבמקום שהגט בטל מהתורה לכ"ע מותרת לכהן ואין בזה משום ריח הגט.

98. הדעות שסוברים שהכהנים בזמנינו הם רק ספק כהנים ולא ודאי - כן נקט בשו"ת מהרשד"ם (אבה"ע סימן רלה) דרכי משה (אור"ח סימן תנו ס"ק ד) בשם שו"ת מהרי"ו (סימן קצג) והש"ך (יור"ד סימן שכב ס"ק ט), והים של שלמה (חולין, פרק כל הבשר סימן ד), שו"ת שבות יעקב (ח"א סימן צג), שו"ת שאילת יעב"ץ (ח"א סימן קנה).

ובמיוחד בנידון דידן לאסור אשה על בעלה ידועים דברי הפוסקים שעבדין כל טצדקי כדי למצוא היתר להתיר אשה לבעלה **גם בסברה דחוקה** – ראה בשו"ת דרכי נועם (אבה"ע סימן מג), ושו"ת מהר"י בסאן (סימנים ח, פו), שו"ת נדיב לב (ח"ב אבה"ע ריש סימן יא) והביאו להלכה הגאון רבי אברהם פלאגי בספרו לחיים בירושלים (פ"ו דסנהדרין ה"ד דף נט ע"ב). וכעין זה כתב באור שמח (פכ"ד מאישות הכ"ה) ועל כן חובת הרבנים להכנס בשערי ההיתר ולא להחמיר ולאסור אשה על בעלה במקום שיש אפשרות להתיר עפ"י ההלכה.

וק"ו בענינו שההיתר הוא מרווח בלי שום דוחק כלל, שחובת הרבנים לפסוק שאשת כהן שנתגרשה בביה"ד הרבני מותרת לחזור לבעלה הכהן.

המורם להלכה למעשה, אשת כהן שהתגרשה **ברבנות בהסכמת הבעל**, אע"פ שלמבואר לעיל (אות ג) נראה שיש צד גדול להתירה לבעלה הכהן, מ"מ למעשה עדיין צע"ק לדינא, אם להתיר גם בגיטין בהסכמה, (ובקונטרס הבא יתבאר יותר בע"ה).

אולם אם נתגרשה בכפייה "בבתי הדין הרבניים" אפילו אם הבעל בר כפית גט - **מותרת לחזור לבעלה הכהן לכתחילה**, (כל זמן שלא נישאת לאחר) – כיון שגיטי הרבנות בכפייה בטלים מהתורה, ואין בגט שלהם אפילו "ריח הגט" (ראה נימוקים נוספים להכרעה זו בהערה 99).

99. א. עושים ס"ס להתיר לכתחילה גם באיסורי דאורייתא

ואחרי שהתבאר כל הנ"ל שעבדין ס"ס בדאורייתא להקל, חובה להדגיש שמבואר להדיא בפוסקים שמותר לעשות לכתחילה ספק ספיקא בכדי להתיר איסורי דאורייתא - כמש"כ במפורש גדולי האחרונים: הפר"ח, (י"ד סימן קי בכללי הס"ס ס"ק ד), רבי יונה נבון (בספר גט מקושר דף קמו ע"ג), ובשו"ת זרע אמת (א"ח ח"ג ס"ס עג), שו"ת קול אליהו (י"ד ח"א סימן כא), ספר חקת הפסח (סימן תקס ס"ס ד), והוכיח שכן דעת הרוקח והתשב"ץ, שו"ת פרח שושן (אבה"ע כלל ג ס"ס ב), שו"ת מהרשד"ם (י"ד סימן קיג), שו"ת מהר"י הלוי (כלל ד סימן כב), מהריב"ל (כלל א סימן ז), שו"ת שער אשר (י"ד ס"ס יב), שו"ת פני יצחק (ח"א דף רלב ע"א, וח"ה א"ח סימן ג, דף יא ע"ד), שולחן גבוה (בכללי ספקא דרבנן ס"ק צג), מנחת יעקב (כלל ד ס"ק ז), טהרת המים (מערכת ס ס"ק מא). וכ"כ לדינא עוד הרבה מגדולי הפוסקים דעבדין לכתחילה ס"ס גם באיסורי דאורייתא, וקצרו.

ב. ספק ספיקא באיסורי דאורייתא להקל - אומרים גם כשהספק השני אינו שקול

ידוע שכוח ההיתר של ס"ס באיסורי דאורייתא הוא מדין רוב, כמש"כ הראשונים והפוסקים: (הרמב"ן בקידושין עג. בד"ה הא דאמר רבא). והרשב"א (שם בד"ה דמאי אמרת) ובשו"ת הרשב"א (ח"א סימן תא), והריטב"א (שם בד"ה "אמר רבא"), ובשו"ת תרומת הדשן (בפסקיו ס"ס קכט), פר"ח (י"ד סימן קי ס"ק מט), שו"ת רעק"א (מהדורת ר"ס נו בד"ה והנה), שו"ת שואל ומשיב (תנינא ח"א סימן כ) בשם ההפלאה, שו"ת מקור חיים (סימן קי כלל ס"ס, כלל נד ע"ב), בשם הגאונים שב יעקב וההפלאה, שו"ת בנין ציון (ח"א ס"ס יד), שו"ת תורת חסד (מלובלין אבה"ע סימן ט דף כט ע"ג), שו"ת ברכת יוסף (לנדא יור"ד סימן מח), שו"ת שמן רוקח (תליתאה י"ד סימן ג), שו"ת בנין עולם (אבה"ע סימן ה ס"ק ה), שו"ת רבינו יוסף מסלוצק (סימן מח דף קסז ע"א).

ויתירה מזאת חלק מהראשונים והפוסקים הנ"ל **כתבו שדין ס"ס עדיף מרוב** - שו"ת הרשב"א, שו"ת תרומת הדשן בפסקיו, שו"ת שואל ומשיב בשם ההפלאה, שו"ת מקור מים חיים בשם הגאונים שב יעקב וההפלאה. הנה לפי מה שנתבאר שדין ס"ס מועיל מדין רוב, **כתבו האחרונים הנ"ל שמספיק שרק ספק אחד יהיה ספק השקול והספק השני אפילו אם הוא לא ספק השקול** ג"כ מצטרף לס"ס להתיר בדאורייתא. וביותר כתב בספר זבחי צדק (י"ד סימן קי ס"ק קנח) בשם אחרונים רבים, שעבדין ס"ס להקל גם אם הספק השני הוא סברת המיעוט שנדחה מההלכה, וכ"כ בשו"ת חיים רפפורט (י"ד סימן לג) שבמקום עיגונא, בכדי שלא להוציא אשה מתחת בעלה מותר לצרף לספק השני אפילו סברת יחיד שנדחה מההלכה [ופסקם הוא דלא כדעת הש"ך (בי"ד סימן קי בכללי הס"ס ס"ק לג) שבס"ס צריך שיהיו שני הספיקות שקולים].

ג. ס"ס מחמת חסרון ידיעה

ואע"פ שבנידו"ד ששני הספיקות בכשרות הגט וספק אם הכהן הוא באמת כהן, הם ספיקות מחמת חסרון ידיעה, ובאופן זה כבר פסקו בשו"ע (י"ד סימן צח ס"ג) ובט"ז (שם בס"ק ו) והש"ך (שם בס"ק ט), שספק מחמת חסרון ידיעה לא הוה ספק להתיר.

מ"מ בנידו"ד נראה שהספק מחמת חסרון ידיעה לא מונע מלעשות ספק ספיקא, מכמה טעמים: 1. הרמ"א ביו"ד (סימן קי ס"ט) והשער המלך (בהלכות מקואות בכללים כלל ג), פסקו שעבדין ס"ס גם בספק מחמת חסרון ידיעה. 2. בנידו"ד הוה ספק לכל העולם, כיון שאין אפשרות הלכתית לברר את הספיקות האלה, וכשהספק לכל העולם בזה אין את החסרון של ספק מחמת חסרון ידיעה. כמש"ב הסדרי טהרה (י"ד סימן קצ ס"ק מו), והוכיח כן מדברי הט"ז ביו"ד סימן פא ס"ק ד), ושו"ת משאת בנימין (סימן נ), מנחת יעקב (י"ד סימן פה ס"ק מח), ובקונטרס הספיקות (בס"ק מג), שדי חמד (דברי חכמים סימן סח), פ"ח (בכללי הס"ס ס"ק יז), שו"ת בית שלמה (י"ד סימן קסב, ג). 3. ידועים דברי הפוסקים: הש"ך (י"ד סימן יג ס"ק טו), ובכף החיים (שם בס"ק סא), בשם גדולי הפוסקים הפ"ח, והחכ"א, הפמ"ג, ובית לחם יהודה, ולחם הפנים - שבהפסד מרובה מתירים בס"ס אפילו כששני הספקות הם מחסרון ידיעה. א"כ לדעתם ק"ו בנידו"ד לאסור אשה על בעלה כהן שאין לך הפסד גדול מזה, שפשוט שלדעתם סומכים בזה על ס"ס להתיר, גם כאשר שני הספיקות הם מחמת חסרון ידיעה.

ד. כששני הספיקות לא באו ביחד

ויש לדון האם יש כאן חסרון בס"ס כיון ששני הספיקות לא באו ביחד, שהרי הספק בכהני זמנינו היה עוד לפני נתינת הגט, וכבר פסק הרמ"א (ביו"ד סימן קי ס"ט) שבכל ס"ס להתיר צריך שיבואו שני הספיקות ביחד. וכן דעת הב"י (ביו"ד ס"ס נו, בשם מצאתי כתוב) וכ"כ בשו"ת הרשב"א (ח"א ס"ס תא) שהטעם לדעת הר"י שספק בגוף ספק בתערובת אסור ולא אמרינן בזה ס"ס להתיר, כיון שהספק בגוף היה קודם הספק בתערובת, ועל כן משום הספק הראשון כבר נפסק לאסור, ושוב לא שייך להתירו בהצטרף ספק אח"כ בתערובות.

ברם לפי מה שיתבאר להלן (אות ה) לק"מ דבאשה שנתגרשה ברבנות - יש לנו כמה ספיקות להקל מצד האשה בעצמה - א"כ שפיר איכא ס"ס שבאו ביחד באשה עצמה, וע"כ גם לדעות הראשונים שכששני הספיקות לא באים ביחד לא עבדינן ס"ס וא"א לצרף הספק דכהני זמנינו אינם ודאים, מ"מ איכא כמה ספיקות באשה עצמה בכדי להתירה לחזור לבעלה הכהן.

ה. ספק ספיקא בתרי גופי - והאם מתירים פסולי יוחסין לכהן בספק ספיקא

עוד יש לדון, שלכאורה יש חסרון של ס"ס בתרי גופי, כיון שספק כהן הוא ספק באיש וספק גרושה הוא ספק באשה, וכבר כתב הרא"ם (בביאוריו לסמ"ג הלכות מגילה) והפ"ח (או"ח סימן תקפט ס"ד) וערך השלחן (או"ח סימן תרפט ס"ק ה) והשער המלך (הלכות מקואות כלל ג) שלא אמרינן ס"ס בתרי גופי להקל.

וכן יש להעיר, שבנידו"ד דמיירי בהיתר לכהן, ידוע שהשו"ע פסק (אבה"ע סימן ב ס"ה) באלמנת עיסה שלכתחילה אסורה לכהן, למרות שיש במקרה זה ס"ס להתיר שמא לא היא נבעלה לחלל ושמא הוא היה כשר ולא חלל. והטעם שהחמירו בכהונה אף בס"ס משום מעלה עשו ביוחסין כמו שכתב הב"י (אבה"ע ס"ס ז) בשם הר"ן והמגיד משנה. וא"כ לכאורה יש להחמיר באשת כהן שנתגרשה ברבנות גם כשיש ס"ס משום מעלה עשו ביוחסין.

ומהנראה שלדינא אין לחוש לכל הדברים הנ"ל, כיון שיש לנו כמה ס"ס להקל מצד האשה עצמה, במעשה הגרושין שלה אצל דייני הכזב ברבנות והוה ס"ס בחד גופא. ועוד שדעת שו"ת 'שם אריה' אבה"ע סי' כא (דף לה). שאם הס"ס בתרי גופי הוא משני עניינים נפרדים גם הרא"ם מודה וה"ה בנידו"ד. ועוד שפוסקים רבים סב"ל דעבדינן ס"ס בתרי גופי והם: שו"ת המהרש"ם אבה"ע ס"ס רלה, שו"ת בנין ציון ח"א סי' ס', שו"ת אבני נזר או"ח ריש סי' תמ בשם בעל התורת חסד, שו"ת בנין שלמה או"ח ס"ס יג, שו"ת חמדת שלמה אבה"ע סי' יז סק"ה, צמח צדק פסקי דינים י"ד ק"י, שו"ת מהר"ם יפה סי' א', ערך השולחן י"ד סי' כה, סק"א. וכמו"כ לגבי החשש השני "דמעלה ביוחסין", נראה דלא שייך כלל לענייננו. דהתם אמרינן שמשום מעלה ביוחסין לא תנשא לכתחילה, אבל בנידו"ד שהיא בס"ס אם הווי מגורשת, ומכח זה אגידה ביה, דינו כדיעבד ולא כלכתחילה. ולענין דיעבד לא מצאנו בפוסקים שהחמירו בס"ס בכהונה אצל האשה שהיא בחזקת כשרות לכהונה (כמבואר בשו"ע ורמ"א אבה"ע סי' ב, ס"ה) ושפיר מותרת לבעלה הכהן כשנתגרשה ברבנות משום ס"ס וכמוש"נ. וביותר בנידו"ד שיש ספקות רבים, בזה לא מצינו מי שהחמיר בזה אפילו לכתחילה לכהונה וק"ו שבדיעבד מותרת.

יח.

**בדבר עקירת התורה שעשו ביה"ד הרבני בחיפה - בביטול
עד הקידושין והתרת האשה בלא גט.**

"היתר" אשת איש לעלמא בלא גט, אלא "בפסול" של אחד מעדי הקידושין - נעשה מדי פעם ע"י דייני הרבנות, ע"י סיפורים והיתרים פורחים באוויר, כפי שנעשה לאחרונה בחיפה. אלא שכאן נעשה הדבר בפרסום גדול. ומ'היתר' זה ניתן ללמוד על ההפקרות בשאר 'ההיתרים' ברבנות.

יסוד היתרם של דייני ב"ד הרבני בחיפה שהביאו שני עדים שכביכול אחד מעדי הקידושין הוא פסול לעדות. ע"י שהעיד עד אחד על אחד מעדי הקידושין שהיה גר ביחד עם חברתו בדירה אחת ושאל אותה אם היא טבלה לנדתה ואמרה שלא. וגם העידו עד זה ועד נוסף שראו אצל עד הקדושין שנגע ביד חברתו, ובנוסף עד אחד העיד לגבי חילול שבת כביכול שכמה פעמים ראה את העד נכנס לחדרו ופתאום נכבה הנורה, וכן פעם אחת ראה שנכנס לחדרו ופתאום נדלקה הנורה. ומציין שבדק ולא היה בחדר שעון שבת, וכמו"כ הנורה היתה נורת להט ולא פלורוסנט שהחיוב עליה בשבת מהתורה משום מבעיר.

ויש לציין שכפי המובא בפרוטוקולים של דייני הרבנות, את העדויות האלו העידו העדים בפני העד קידושין, ואותו העד גם הודה בכל הנ"ל שזה נכון. וכמו"כ יש לציין שמסדר הקידושין ביקש מהעדים לחזור בתשובה קודם הקידושין כפי שנוהגים אצל הרבה ממסדרי הקידושין.

מסקנת ההלכה בקצרה, עד הקידושין לא נפסל משנים עשר נימוקים:

למען ירוץ הקורא, הגשנו בתחילת הסימן תקציר של הנימוקים ההלכתיים "שהעדויות" שהביאו דייני הרבנות לפסול את העד קידושין, הם הכל ורעות רוח והיתרם פורח באויר - כמבואר בהמשך.

ו. כשעושים ספק ספיקא להקל, חובה לברר היטב שנעשה כהלכה

הש"ך (יו"ד סימן קי בכללי הס"ס ס"ק לו) כתב אזהרה, שבהיות "ודיני ס"ס עמוקים ורחבים מני ים, ויש בהם כללים ועניינים הרבה, ענינו של זה לא כענינו של זה, וגם בדבר קל ודק יש להפריש בין זה לזה, ע"כ אין לנו עכשיו לברות שום ס"ס או ספק דרבנן להקל, ללמוד דבר מדבר, אם לא אותן המפורשים... או הדומה להן ממש... וגם זה אחר רוב העיון". ומקורו של הש"ך מדברי המרדכי (ביבמות פרק ד סי' כא) בשם רבינו ברוך.

אמנם גדולי האחרונים פסקו דלא כש"ך - ראה בפר"ח (יו"ד בכללי הס"ס כלל יח) שהביא בשם המהרי"ט שאין כוונת המרדכי בשם רבינו ברוך לדחות את הכללים המסורים מרבתינו דס"ס בדאורייתא לקולא, אלא רק להעיר את לב המעיינים שלא כל הדברים שוים להקל, וצריך לדקדק היטב כשעושים ס"ס להקל. וכן דעת שו"ת זקן אהרן (הלוי סימן יז, דף כד ע"ג), שו"ת דברי שור (סימן עד) בשם שו"ת המהרי"ט (ח"ב יו"ד סימן א), וכן כתב המהר"ם בן חביב (בספר גט פשוט סימן קכט ס"ק יג), דהכי הוי סוגיאן דעלמא. וכן מפורש בכנה"ג (אבה"ע סימן סח הגה"ט ס"ק כג), שאף באיסור החמור של אשת איש עבדינן ס"ס לקולא, והוכיח זאת משו"ת מהריב"ל (ח"א סו"ס ו), ושו"ת מהרשד"ם (ח"מ סימן שפב), שו"ת דברי ריבות (סימנים יד, טו), שו"ת מהרימ"ט (ח"ב אבה"ע סימנים כג, לה), וכ"כ הגאון מהר"ש (בקונטרס עיגונא, דף מד ע"א) והכרתי ופלתי (סימן קי בבית הספק).

המורם מהאמור, שגדולי האחרונים דחו את דברי הש"ך, והם מקילים בספק ספיקא באיסור דאורייתא אפילו באיסור אשת איש. אולם כתבו הפוסקים שחייבים שיהיה מבורר היטב שזה ספק ספיקא עפ"י ההלכה. ובנידו"ד הדבר מבורר היטב שהו"ס ע"פ ההלכה.

להלן שנים עשר נימוקים שהעד קידושין לא נפסל - והאשה מקודשת לגמרי וחייבת גט:

א. גם במקום שיש שני עדים שהתייחד עם הערוה אפילו הרבה זמן ובקביעות - אין לפוסלו מדין הבא על הערוה, ואפילו שהם משודכים ביניהם, כל זמן שלא היו קידושין לא אומרים הן הן עדי יחוד הן הן עדי ביאה - ויש לומר שמא לא בא עליה. וק"ו בנידו"ד שהיה עד אחד בלבד על היחוד.

ב. העדות נגד העד קדושין שנגע בערוה דרך חיבה, אינה פוסלת אותו מדין פסול עבירה. לדעת הרמב"ן ועוד ראשונים, שנגיעה בערוה (ואפילו חו"נ) דרך חיבה הם מדרבנן - ע"כ העד שעושה זאת לא נפסל לעדות, ובנידו"ד אפשר דגם לדעת הרמב"ם הסובר דנגיעה בערוה מדאורייתא, לא נפסל לעדות¹⁰⁰.

ג. אין לפסול את העד קידושין מדין 'חשוד על העריות'. משום שראו אותו עדים שהתייחד או נגד בערוה דרך חיבה, מארבעה נימוקים שהובאו להלן.

ד. חילול שבת באומדנא, העדות של אחד העדים שראה שנכבה ונדלק כמה פעמים האור בשבת בחדרו של העד קידושין, ולא ראה שיש שם "שעון שבת" - אינה פוסלת את העד קידושין שהוחזק כשומר שבת. שיתכן שהדליק או כיבה בטעות כמתעסק מתוך שינה.

ה. הנסיון לצרף את הודאת העד קידושין שחילל שבת, ועדות עד אחד, ולסמוך ע"ז כעדות שני עדים, נוגדת את ההלכה!; מאחר שנפסק "שאין אדם משים עמו רשע" ולדעת רוב הפוסקים אפילו במקרה שעד אחד מעיד על רשעותו, אין הודאתו של האדם עצמו מצטרפת לעד אחד - ואינו נפסל לעדות במקרה זה.

ו. לאור הסתירות והתמיהות שיש בעדותם של שני "העדים" שהובאו ע"י הרבנות לפסול את אחד מעידי הקידושין - הרי יש להחשיב את עדות העדים האלו כעדות מרומה¹⁰¹, שנפסלת עדותם כשאין דרישה וחקירה, ומאחר שלא נתברר שהיה "ברבנות" דרישה וחקירה, איכא חזקה שלא היתה דרישה וחקירה - ועל כן עדותם לפסול את עד הקידושין בטלה.

ז. לא התברר שעדותם היא על העבירה שעשה עד הקידושין לפני עדותו על הקידושין, ויתכן

100. חובה להעיר שאם ברבנות מחמירים לפסוק שנגיעה בערוה דרך חיבה פוסלת את העד, א"כ נפסלים בזה הרבה עדי גירושין הקבועים ברבנות - שבפרהסיה מושיטים יד לערוה, בשמחות משפחתיות (לדורות, גיסות וכדומה) וחלקם אף לא נמנעים מחיבוק ונישוק עם הערוה - ולפי "חומרתם" נמצא, שחלק מהגיטין ברבנות פסולים רק משום שהעדים של הגט נוגעים בערוה דרך חיבה. מלבד זה נכתב בקונטרס גיטי הכזב (אות לח-לט) שמכל מקום עידי הרבנות פסולים משום נוטל שכר להעיד, ועוד פסולי עבירה ששייכים בהם.

101. לדוגמא עדות של עד אחד שהתייחד עם חברתו בחדר אחד, נסתרה לגמרי מחקירת אותו העד בפעם אחרת שהודה שלא התייחד עם חברתו בחדר אחד, אלא בדירה אחת בלבד בחדרים נפרדים [שהיו בדירה חדרים נפרדים לבנים וחדרים לבנות] ואף שמגורים בצורה כזאת מכוערת מאד, אינה מוגדרת כיחוד, הסתירה בעדות מראה שיש כאן דין מרומה.

דוגמא נוספת, סיפורו של העד שראה כיצד העד קידושין נגע (או התייחד) עם חברתו, ושאל אותה אם טבלה לנדתה, והשיבה שלא. מי שואל כזה דבר בחורה זרה שומרת מצוות, ואם הבחור חסר לו בורג, מאיזה סיבה בחורה תענה לו על שאלה מחוצפת זו, יש כאן עדות מרומה ולכך צריך בזה דרישה וחקירה. (מלבד זאת גם עפ"י ההלכה אין האשה נאמנת לומר שלא טבלה לנדתה לאחר מעשה, ומהעדות לא נתברר אם שאלה קודם נגיעה או אחר נגיעה, וע"כ אין לפסול העד קידושין משום הנגיעה בה גם לדעת הרמב"ם) ואין שום תועלת הלכתית בדבריה ועדותה כמוש"כ באריכות להלן אות ב'.

שכל העדות היא רק על עבירה שעשה אחרי הקידושין, ונמצא שבזמן שהעיד על הקידושין הוא הוחזק ככשר - וכבר פסק בשו"ת הריב"ש (בסימן רסו) והביאו הרמ"א לדינא (ח"מ סימן לד, כג). שעד קידושין שהיה בחזקת כשר בשעת עדותו לא נפסלת עדותו משום עבירות שעשה לאחר מכן, כיון שבשעת עדותו הוחזק בכשרות. והמציאות בנידו"ד היתה שעד אחד הכיר את עד הקידושין - רק חצי שנה לאחר עדותו על הקידושין, וגם העד השני שהכירו במשך שנתיים הרי חלק מהזמן שהכירו היה אחרי התאריך של עדותו על הקידושין, וכיון שמהגביית עדות שעשו לו ברבנות לא נתברר שהעיד על מעשה עבירה (של העד קידושין) שנעשה קודם הקידושין, א"כ אין כאן אפילו עד אחד שפוסלו לעדות.

ח. יש כאן עדות מיוחדת, שכל אחד העיד על עבירה בזמן שונה - והנה דעת הרבה פוסקים שגם בממונות עדות מיוחדת פסולה - הו"ד ב"י (ח"מ סימן ל). וגם לחולקים, י"ל עפ"י התומים (ח"מ סימן ל סקי"א) ודעימיה שבגיטין וקידושין דלא מהני הודאת בע"ד לפסול עצמו דאין אדם משים עצמו רשע, וכן אין דין של נעילת דלת שייכת בדברים אלו, הו"ה שגם עדות מיוחדת לא מהני לכל הדעות.

ט. העדים פסולים מאחר שלא נתקבלה עדותם בבי"ד כשר - כפי שנתבאר באריכות בקונטרס "גיטי הכזב" שדייני הרבנות פסולים לדון מדין גזלנים ומוסרים (ועוד טעמים רבים) - ועפ"י המבואר בשו"ע (ח"מ סימן כח סעיפים כ, כא) שדין עדות חל רק אחרי שנתקבלה עדותן בפני בי"ד כשר של שלשה. א"כ בנידון דידן שהעדים שבאו לפסול את העד קידושין, נתקבלה עדותם רק בפני בי"ד פסול של הרבנות - אין להם דין עדים, ועל כן עד הקידושין נשאר בכשרותו - והאשה היא אשת איש גמורה.

י. אפשר לצרף את העדים הכשרים שהיו בחופה להכשיר את הקידושין, ודברי המהר"י וייל שא"א לצרפם נדחו להלכה מרוב הראשונים והפוסקים (כמו שהוכחנו בהרחבה בגוף התשובה באות י), וכיון שברוב המקרים מצויים בנוסף לעדים שייחדו, עוד עדים כשרים נוספים - האשה מקודשת לגמרי מכח שאר העדים הכשרים שהיו מצויים בחופה.

יא. לדעת כמה פוסקים כל אשה שהתקדשה בפני קהל ועדה מקודשת משום "האנן סהדי" (אומדנא דמוכח) - ואפילו אם העדי קידושין היו פסולים, הרי היא מקודשת מטעם "האנן סהדי" - כ"כ החת"ס (ח"א אבה"ע סימן ק) והו"ד בפ"ת (אבה"ע סימן מב ס"ק יא) ובעוד פוסקים.

יב. האשה צריכה גט משום קול הנישואין - ואפילו כשנתברר אח"כ בודאות שעדי הקידושין פסולים - כפי שפסקו בשו"ת לחם רב (סימן כו), שו"ת מהריב"ל (ח"ג סימן לז), הבגדי יו"ט (סימן ט) והסכים לדבריו הגר"ח פאלאגי - שכל שהוחזקה נשואה שנתיים ימים לכל הדעות צריכה גט משום קול הנישואין, שהיא מוחזקת לנשואה ואשת איש בפי כל.

סוף דבר שהאשה הזאת היא אשת איש גמורה ואסורה להנשא בלא גט, ודייני דפרסאי ברבנות שהתירו להנשא בלא גט, הם עוקרי התורה וההלכה, ומרבים ג"ע וממזרים בישראל.

א. עדות על יחוד עם ערוה אינה פוסלת את עד הקידושין

והנה בעצם עדות העדים שעד הקידושין גר ביחד עם חברתו אין זה ראייה ברורה שבא עליה, כמבואר בב"י (באהע"ז סימן קמ"ט) בשם שו"ת הרשב"א (המיוחסות סימן קל"ה) באיש ואשה

שהיו משודכים וגרו יומם ולילה ביחד שלא אמרינן בזה הן הן עדי יחוד הן הן עדי ביאה, כיון שרק יחוד שבא אחרי קידושין כגון שגירשה או שהיה פסול בקידושין אז יש אנן סהדי שבא עליה, משא"כ במקום שלא היה קידושין אמרינן שמא לא בא עליה. והביאו את הדברים האלו להלכה גדולי הפוסקים - ראה בשו"ת מהר"ם אלשקר (סימן ט) והרמ"א (בשו"ע אהע"ז סימן קמ"ט ס"ב) והב"ש (שם בס"ק ו) ובהגר"א (ס"ק ח) והלבוש (שם בסעיף ב) והבית מאיר (בסעיף ב) והערור השולחן (סימן קמט ס"ח) ושו"ע לבעל מרכבת המשנה (סימן קמט ס"ב) ועוד פוסקים רבים. **ולכך אין לפסול אותו משום שבא על הנדה, כיון שאין עדות לכך שבא על הנדה אלא רק עדות על היחוד עימה בלבד וכנ"ל.**

ובמה שיש עדות **שמתייחד עם פנויה שהיא נדה**, אע"פ שיש אומרים שזה איסור מהתורה כמבואר בשו"ת הריב"ש (סימן תכ"ה) ועוד פוסקים, מ"מ כיון שאין בזה מלקות מהתורה וכל המלקות בזה הם רק מדרבנן כמבואר בשו"ע (אהע"ז סימן כב ס"ב), א"כ אין זה פסול לעדות מהתורה אלא מדרבנן, כמבואר בשו"ע (ח"מ סימן לד ס"ב), שכל איסור מהתורה שאין עליו מלקות מהתורה אין אדם נפסל לכך מהתורה לעדות אם עבר על זה. וכיון שזה רק פסול מדרבנן לעדות, יש דעות בפוסקים שגם בעדות של איסורים צריך הכרזה בפסול דרבנן כמבואר בפ"ת (ח"מ סימן לד ס"ק לג)¹⁰², וכמו"כ פסול דרבנן צריך שידע בזמן שעובר על האיסור שהוא נפסל מכך לעדות, כמבואר בשו"ע בחו"מ (סימן לד) בסמ"ע (שם ס"ק נו) ובנתיבות המשפט (שם ס"ק טז) ועוד פוסקים (עיין הערה 103).

ולכך פשוט וברור שבנידו"ד שלא היתה הכרזה ולא ידוע שהעד קידושין אכן ידע שנפסל בכך לעדות, על כן אפילו מדרבנן הוא כשר לעדות. וגם לו יצוייר שהיתה הכרזה וידע שנפסל ע"י כך לעדות, מ"מ לפחות הוי ספק מקודשת כמו שפסק בשו"ע (אהע"ז סימן מב ס"ה) שהמקדש בפסולי עדות דרבנן הוי ספק מקודשת.

ב. אין לפסול את העד קדושין משום 'פסולי עבירה' - בגלל נגיעה.

ובמה שהעידו שראו שנותן לה יד דרך חיבה - לא מבעיא **לדעת הרמב"ן** בספר המצוות (לא תעשה שנג) וכן דעת התשב"ץ (בספר זהר הרקיע) ושו"ת הרשב"א (במיוחסות סימן קכז ובשו"ת הרשב"א ח"א סימן אלף קפח) שאין בזה איסור תורה של "לא תקרבו לגלות ערוה" וכל האיסור לדעתם הוא רק מדרבנן, שפשוט וברור שבנידו"ד שלא היתה הכרזה וגם אין ראייה שהעד ידע בזמן העבירה שנפסל ע"י כך לעדות, שפשוט וברור שגם לדעתם הוא לא נפסל לעדות אפילו מדרבנן.

אלא **גם לדעת הרמב"ם** (בפכ"א מאיסורי ביאה ה"א) והסמ"ג (לא תעשה קכו) והחינוך (מצוה קפח) והמאירי (סנהדרין סו:) ורבינו יונה (באגרת התשובה) והריטב"א (בחידושו שבת יג:) ובשו"ת הריב"ש (סימן תכה) שכולהו סבירא להו שחיבוק ונישוק וכל מגע דרך חיבה יש בזה איסור דאורייתא של "לא תקרבו לגלות ערוה" ולוקין על כך מהתורה.

מ"מ יש לומר **שגם לדעת הרמב"ם** כל מה שמועיל הידיעה מהבחורה שהיתה נדה זה **אך ורק**

102. ואף שיש דעות בפוסקים (הובא בפ"ת ח"מ סי' לד סק"ו) שהעובר על איסור תורה שאין בו מלקות שנפסל לעדות רק מדרבנן, אין צריך ההכרזה. מכל מקום יש לצרף את הדעות שסוברים שגם כל יחוד עם אשה נדה הוי אך ורק איסור דרבנן בלבד, עיין באוצר הפוסקים סי' כ"ב אות ח', סק"ב.

אם היא העידה קודם מעשה הנגיעה, כדברי הרמב"ם (פט"ז מסנהדרין ה"ו) שהאיסור בעד אחד יוחזק. **אבל לאחר מעשה הנגיעה צריך אך ורק שני עדים כדי לפסול את העד**. ומאחר ובנידו"ד לא ידוע אם עדות הבחורה היה קודם מעשה, ויתכן והיה עדותה לאחר המעשה, שאז הבחורה לא נאמנת לומר שהיתה נדה ולפסול את העד. כיון שאז הוא רק בגדר נגיעה בפנויה טהורה שהיו רק איסור לאו בלבד של "לא תהיה קדשה" ולא איסור 'ערוה', ואין בזה לכונ"ע איסור תורה שלוקים עליו משום "לא תקרבו לגלות ערוה" ולכך אין פה פסול עדות מהתורה.

כמו כן יש לצרף עוד מספר ספקות נוספים: יש דעות בפוסקים¹⁰³ שגם בפסול דאורייתא לעדות אין העד נפסל לעדות אלא א"כ יודע בשעה שעובר את העבירה שע"י כך נפסל לעדות.

יש דעות בפוסקים¹⁰⁴ שגם בפסולי דאורייתא חיישין שמא עשה תשובה ופסול רק מספק ולא מוודאי. וק"ו בנידון דידן שהמסדר קידושין ביקש מהעדים לחזור בתשובה. וא"כ יש כאן ספק ספיקא להכשיר את העד. **1.** שמא הלכה כדעת הרמב"ם ודעימיה שכל ספיקא דאורייתא לחומרא זה רק מדרבנן ונמצא שכל פסול העד הוא מדרבנן. ובפסול דרבנן צריך הכרזה וכאן לא היתה הכרזה ולכן הוא כשר. **2.** גם לשיטת הרשב"א ודעימיה שכל ספיקא דאורייתא לחומרא זה מהתורה, מ"מ גם לדעתו יש צד שהוא כשר משום דשמא עשה תשובה.

וא"כ לסיכום הדברים, יש פה כמה ספקות שהעד המדובר כשר לעדות:

1. שמא הלכה כדעת הרמב"ן ודעימיה שהיו איסור קריבה בערוה רק מדרבנן. **2.** את"ל כדעת הרמב"ם ודעימיה שאיסור קריבה בעריות הוא איסור תורה ולוקה עליו, שמא כל מה שידוע שהיא היתה נדה בנידו"ד זה ע"י אמירתה לעד אחרי מעשה הקדושין שאז היא לא נאמנת לומר שהיתה נדה ולפסול את עד הקדושין מכח נגיעה בפנויה טהורה, והעד כשר גם לדעת הרמב"ם ודעימיה שקרבה לנדה הוא איסור דאורייתא. **3.** שמא הלכה כדעות שגם בפסולי עדות מהתורה צריך שהעד ידע ברגע העבירה שנפסל לעדות מהתורה, והדבר לא היה בנידון דידן. **4.** שמא הלכה כדעות שכל פסולי דאורייתא הפסול שלהם רק מספק ולא מוודאי כי חיישין תמיד שמא עשו תשובה¹⁰⁵, וק"ו בנידו"ד כשהמסדר קידושין ביקש מהעדים לחזור בתשובה קודם מעשה הקידושין.

103. סמ"ע בחר"מ סי' לד סקנ"ז, ברכי יוסף חר"מ סי' לד סקכ"ד, שו"ת רעק"א קמא סו"ס צו, ספר פחד יצחק (מערכת פסולים מהתורה דף לו ע"א), שו"ת יהודה יעלה אסאד אבה"ע ח"ב סי' טז, שו"ת מהר"ש ענגיל ח"ז סי' קלד.

104. ברכי יוסף יו"ד סי' ר"מ סקי"א בשם רבי יהונתן אייבשיץ. שו"ת משיבת נפש יו"ד סי' טז, שו"ת פרשת מרדכי יו"ד סי' כה, אור החיים הקדוש ריש פרשת קדושים. ואע"פ שדבריהם קשים מאוד שהרי הרמב"ם בפ"ד מאישות ה"ו, והטור והשו"ע באה"ע סו"ס מב, וכן מבואר בשו"ת הרשב"א ח"א סי' אלף קפה, בשם הגאונים ר' אחא משבחה ובה"ג, רבינו שמואל בן חפני ורבינו האי גאון - כולו סבירא להו שהמקדש בפסולי דאורייתא אינה מקודשת כלל, וכן דעת הרי"ף והרא"ש בסנהדרין כו. ומשמע להדיא מדבריהם שלא חיישין שמא עשה תשובה. ומה שמוזכר לדעתם בגמרא בקידושין מט: שהאומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאני צדיק גמור מקודשת מספק משום דחיישין שמא עשה תשובה, שאני התם לדעתם שיש רגליים לדבר שאולי עשה תשובה, כיון שאמר שמקדש ע"מ שהוא צדיק, משא"כ שאר אדם שלא גילה דעתו שרוצה לעשות תשובה, שאז לא חיישין שמא עשה תשובה. מ"מ ידועים דברי הזבחי צדק (ביר"ד סי' קי ס"ק קנח) בשם הרבה מגדולי הפוסקים, שבספק ספיקא בדאורייתא שמקילים בזה זה אפילו אם בספק השני הדעה היא דעת יחיד ודחוייה, וק"ו בנידון דידן שזה דעת רבים מהפוסקים. ועוד י"ל בנידון דידן שהמסדר קידושין ביקש מהעדים לחזור בתשובה, יתכן שבוזה לכונ"ע חיישין שמא עשה תשובה.

105. חובה להדגיש, ולציין, שגם לדעת פוסקים אלו שהעובר על איסור תורה פסול מספק

ג. אין לפסול את העד מדין "חשוד על העריות".

ועדיין יש מקום לעיין בזה שיש שני עדים שהתייחד ונגע בה דרך חיבה. והנה כיון שיש שני עדים שהתייחד ונגע דרך חיבה בערוה, לכאורה יש לפסול אותו לעדות אשה מדין "חשוד על העריות" שנפסל לעדות בגיטין וקידושין כמבואר ברמ"א (אהע"ז סימן מב ס"ד). **ברם באמת אין לפסול מדין חשוד מכמה טעמים:**

1. הב"י (בחו"מ סימן לד) ביאר שדין חשוד על העריות במקום שלא ידוע שבא עליהם בודאי, הפסול הוא לדעות שפוסקים כדעת ר' מאיר (בבכורות לה). שהחשוד לא דנו ולא מעידו, וא"כ בפשטות שזה פסול דרבנן, וכיון שבנידו"ד לא היתה עליו הכרזה וגם לא ידוע שידוע שנפסל בכך לעדות ממילא אפילו פסול דרבנן אין בזה, כמבואר לעיל אות א'.

2. נכון שלדעת הרמב"ם הרי"ף והרא"ש הפסול של חשוד זה לא רק בגיטין אלא גם בקידושין, מ"מ לגירסת רש"י (סנהדרין כו:); והיד רמ"ה והמאירי (שם), ופירוש ר' יהודה אלמדארי בשם הר"ח, ובספר מאמר תיקון סופרים (להרשב"ש שער כד) ובאורחות חיים (הלכות קידושין סימן יג). **כל הפסול של "חשוד על העריות" זה רק בעדות של גיטין אבל בעדות של קידושין הוא נאמן** ובנידו"ד איירינן בקידושין.

3. והנה לדעת השו"ע (יור"ד סימן קיט ס"ז) שפוסק שחשוד על דבר מסויים נאמן בשל אחרים, אפילו על אותו דבר לומר מותר, כיון שפסק השו"ע כרשב"ג (בבכורות לה). נגד ר"מ. נמצא שדלעת מרן השו"ע חשוד על העריות שסני שומעניה [פירוש שמתייחד עם עריות, אבל לא ראו להדיא שבא על הערוה ממש] נאמן להעיד בעדות אשה בין לעילוי ובין לאפוקה, ולכך מובן מדוע השו"ע (בחו"מ סימן לד) השמיט את דין החשוד על העריות שסני שומעניה שפסול לעדות אשה, כיון שדעת הב"י שזה רק שייך לדעת ר"מ וכיון שפסק השו"ע ביור"ד (סימן קיט ס"ז) כדעת רשב"ג שחשוד נאמן לאחרים, ה"ה בנידו"ד שחשוד על העריות נאמן בעדות אשה בין לגבי גירושין וק"ו לגבי קידושין.

4. כיון שפסול חשוד על העריות זה אך ורק לעניני גיטין וקידושין בלבד, א"כ יש לומר שאע"פ שהרמ"א בשו"ע (חו"מ סימן לד סכ"ח) פסק שעדות מיוחדת על שני מקרים נפרדים מועיל לפסול אדם לעדות, אפשר לומר שזה מדובר אך ורק בפסול כללי לעדות אבל בפסול ששייך אך ורק לעניני גיטין וקידושין בלבד לפי דעת הש"ך (ביור"ד סימן קיט ס"ק יח) שפסול חשוד לעריות לעדות אשה זה מדין נוגע [ולאפוקי מדעת הב"י בחו"מ סימן ל' שפסול חשוד על העריות זה לדעת ר"מ שחשוד על דבר מסויים לא נאמן בזה גם כלפי אחרים], וא"כ לדעתו זה פסול מהתורה

ולא מוודאי כי חיישינן שמא עשה תשובה. כל זה שייך רק אם אין רגליים לדבר שנשאר במרדו. אבל אם יש רגליים לדבר שנשאר במרדו וברשעותו, פשוט וברור שגם לדעתם לא חיישינן כלל שעשה תשובה, כדמוכח בגמרא (ב"מ סב). שאם הניח אביהם מעות של ריבית הבנים אינם חייבים להחזיר מפני כבוד אביהם והטעם כיון שיש רגליים לדבר שאביהם לא חזר בתשובה. וא"כ פשוט שדיינים ברבנות, אשר עוברים על איסור מסירה למשטרה, וגוזלים ממון הבעל ע"פ חוקי המדינה ונגד התורה וההלכה המסורה, וכמו"כ צופים בתועבות, והם מתירים אשת איש לעלמא ומכניסים ממזרים לכרם בית ישראל והם בחרם הקדמונים כמבואר בהרחבה בקונטרס גיטי הכזב, שפשוט וברור שלכו"ע הם פסולים לעדות ולדיינות מהתורה בוודאי ולא מספק. שכל זמן שלא עזבו את עבודתם בבתי הדין הרבניים, יש רגליים לדבר שעוברים על כל האיסורים החמורים הנ"ל ופסולים לדיינות בוודאות.

עיין בשו"ע חו"מ (סימן לז ס"א) ובסמ"ע והש"ך (שם בס"ק א). א"כ הפסול נוגע לעניני נפשות האם אשה שהתקדשה בפניהם או התגרשה ואח"כ זינתה האם חייבת מיתה או לא, ובב"י (בחו"מ סימן ל) הביא בזה מחלוקת ראשונים האם עדות בדיני גיטין וקידושין זה דומה לדיני נפשות כיון שאם תזנה חייבת מיתה וממילא עדות מיוחדת פסולה בזה כדין דיני נפשות או שמ"מ זה לא הוא נפשות ממש והוי כדיני ממונות ועדות מיוחדת כשרה בזה. וא"כ בנידו"ד **שני העדים העידו על שני מקרים נפרדים בעדות מיוחדת א"כ נאמנותם לפסול לעדות תלוי במחלוקת הראשונים הנ"ל**, ולקמן יבואר עוד ענינים בדין עדות מיוחדת בנידו"ד האם עדותן כשירה או פסולה.

ד. חילול שבת באומדנא

העדות של אחד העדים שראה שנכבה כמה פעמים האור ופעם אחת נדלק האור בשבת בחדרו של עד הקידושין, ולא ראה שיש שם "שעון שבת" - אינה פוסלת את העד קידושין שהוחזק כשומר שבת. שיתכן שהדליק או כיבה בטעות כמתעסק מתוך שינה.

ובמיוחד אין לפוסלו מצד הכיבוי שהוה בגדר מלאכה שאינה צריכה לגופה, שהיא איסור דרבנן לדעת רוב הראשונים (ראה שו"ע או"ח סימן רעח ובמשנ"ב סק"ג). וכאמור לעיל (באות א) שבפסול דרבנן צריך שידע העד בזמן העבירה שנפסל לעדות, וכן יש דעות בפוסקים שלא נפסל במקרה זה בלא הכרזה, יעו"ש. וע"כ מצד הכיבוי אין מקום לפוסלו לרוב הראשונים שאיסורו מדרבנן משום מלשאצל"ג.

ועוד שבנידון דידן יש רק עד אחד המעיד שחילל שבת, ואינו מועיל לפסול את העד! כי כדי לפסול אדם לעדות צריך שני עדים שיעידו על חילול שבת (כמבואר בשו"ע חו"מ, סי' ל"ד סכ"ה)

ה. הודאת העד קידושין שחילל שבת - אינה מצטרפת לעד אחד

והנה בשו"ע חו"מ סימן ל"ד סכ"ה פסק שאין אדם משים עצמו רשע ואינו נאמן לפסול את עצמו רק נפסל ע"י שני עדים בלבד והנה בפ"ת שם (ס"ק מ) הביא את דעת הראב"ן שאם מודה לדברי העד נפסל אפילו ע"פ עד אחד, וא"כ בנידו"ד שהוא מודה לעד אחד שהוא חילל שבת ע"י הדלקת נורה של להט שזה איסור מלאכה מהתורה משום מבעיר, א"כ לכאורה יש לפוסלו לעדות מהתורה, **אולם באמת שאין לצרף הודאתו לעד אחד לפוסלו - עד שיהיו שני עדים.**

1. לשון השו"ע שכתב מפורש שע"י עצמו לא נעשה רשע אלא עד שיבואו שני עדים משמע שאם יבוא עד אחד אפילו שעושה את עצמו רשע לא הוי כלום ולא נפסל בכך, ומאחר שגם הרמ"א סתם כדברי השו"ע ולא הגיה, ש"מ שגם כך הוא סובר להלכה¹⁰⁶.

2. גם בדעת הראב"ן עצמו יש שלמדו שלא נפסל לעדות בעד אחד ע"י הודאתו עיין בשו"ת פני משה (ח"א סימן פט) ובספר חשק שלמה (הגה"ט ס"ק מא) ובשו"ת חקרי לב (יור"ד סימן קצג) ובספר בני משה (מאגר הלכות עדות סימן ו).

ועוד שיש דעות בפוסקים (ראה לעיל הערה 103). שגם בפסול עדות מהתורה צריך עדות שהעובר ידע בזמן העבירה שנפסל בכך לעדות ודבר זה לא קיים בנידו"ד. **המורם מהאמור, שאין בעדות העדים שהעידו לפסול את אחד מעדי הקידושין - שום כוח לפסול את העד, והאשה היא אשת איש לכל דבר.**

106. כ"כ גדולי הפוסקים שבשהרמ"א שותק לשו"ע ש"מ שהכי ס"ל - ראה כלל זה מפורש בש"ך (יור"ד סימן קי ס"ק נו ובחו"מ סימן סו סק"י), שו"ת חוט השני (סימן יח), בתומים (בקיצור תקפו כהן אות קכו), שו"ת שבות יעקב (ח"ג סימן כ), פמ"ג (או"ח סימן יא א"א ס"ק ג) ובעוד פוסקים.

1. עדות העדים פסולה משום דין מרומה

1. עדות העדים לפסול את אחד מעדי הקידושין הוא בגדר דין מרומה משום שאחד מהעדים העיד ששאל את חברתו אם טובלת לנדתה זה דבר הזוי איזה אדם זר שואל דבר כזה בחורה זרה, ובודאי גם אם הוא טיפש ושאל, מסתבר שבת נורמאלית היתה דוחה אותו מכל וכל ולא היתה משיבה לו.

2. עד אחד מעיד על העד קידושין, נראה בחוץ כשומר שבת בזמן שמעיד שלרוב לא לבש כיפה, וידוע שמי שלא לובש כיפה לרוב אינו נראה כשומר שבת.

3. אחד העדים העיד בהתחלה שראה שהם ישנים בחדר אחד ולבסוף שינה ואמר שגררו בדירה אחת ולא בחדר אחד.

מכל הנ"ל נראה שעדות העדים לפסול את עד הקידושין הוי בגדר עדות מרומה, וכבר פסק בשו"ע (חו"מ סימן ל' ס"א) שבדין מרומה גם בדיני ממונות צריך דרישה וחקירה.

וגם לדעות שבגיטין ובקידושין לא צריך דרישה וחקירה מ"מ בדין מרומה צריך, כמו שכתב בשו"ת הרשב"א (ח"א סימן אלף רט) שו"ת ב"י (סימן ב) והרמ"א (באהע"ז סימן מב ס"ד) ובשו"ת חכמי פרובנצ'א (סימן י). והגם שדעת שו"ת הריב"ש (בסימן רסו) שאע"פ שבדין מרומה צריך דו"ח גם בממון, מ"מ לא הוי לעיכובא אלא רק בדיני נפשות.

מ"מ בשו"ת רבי בצלאל אשכנזי (סימן צ) הוכיח שדעת רוב הראשונים לחלוק על הריב"ש ועדותן בטילה בדיעבד אם לא עשו דרישה וחקירה. וכן דעת הש"ך (בחו"מ סימן ל"ג ס"ק טז) והכנה"ג (חו"מ סימן לה הגהב"י ס"ק ח, ט) בשם רוב הפוסקים. וכיון שכתבו בשו"ת הרא"ם (ח"א סימן כד) ובשו"ת מהרח"ש (אהע"ז סימן י"ט דף קל"ד ע"א וגו') ובשו"ת תורת אמת (ר"ס יז) שכל זמן שלא כתוב שהבי"ד עשו דרישה וחקירה, אפילו שהם בי"ד מומחים אמרינן שמסתמא לא עשו דו"ח, ק"ו בנידו"ד שאנו יודעים שלא נעשה דו"ח של העדים שבאו לפסול את העד קידושין לעד, והעדויות שלהם נראית מרומה כנ"ל, שבודאי עדותן לפסול את עד הקידושין בטילה מטעם שלא נעשה בעדותן דרישה וחקירה והאשה נשארת אשת איש גמורה.

2. אין עדות ברורה שהעד קידושין עשה עבירה קודם עדותו - ובשעת הקידושין הוחזק ככשר

לא התברר שעדותם היא על העבירה שעשה עד הקידושין לפני עדותו על הקידושין, ויתכן שכל העדות היא רק על עבירה שאחרי הקידושין, ונמצא שבזמן שהעיד על הקידושין הוא הוחזק ככשר וכבר פסק בשו"ת הריב"ש (בסימן רסו) והביאו הרמ"א לדינא (חו"מ סימן לד, כג), שעד קידושין שהיה בחזקת כשר בשעת עדותו לא נפסלת עדותו משום עבירות שעשה לאחר מכן, כיון שבשעת עדותו הוחזק בכשרות.

והמציאות בנידו"ד היתה שעד אחד הכיר את עד הקידושין - רק חצי שנה לאחר עדותו על הקידושין, וגם העד השני שהכירו במשך שנתיים הרי חלק מהזמן שהכירו היה אחרי התאריך של עדותו על הקידושין, וכיון שמהגביית עדות שעשו לו ברבנות לא נתברר שהעיד על מעשה עבירה (של העד קידושין) שנעשה קודם הקידושין, א"כ אין כאן אפילו עד אחד שפוסלו לעדות.

ח. עדים פסולים מדין "עדות מיוחדת"

גם לשיטתם שהם ב"ד כשר, ואפילו אם העדים העידו על פסול דאורייתא של עד הקידושין, מ"מ יש כאן בעיה של "עדות מיוחדת", כיון שכל עד שנא לפסול את עד הקידושין מעיד על מקרה אחר. ואע"פ שהשו"ע בחו"מ (סימן ל ס"ו) פסק כדעת הרי"ף הרמב"ם והרא"ש שפסקו כדעת ר' יהושע בן קרחה "שעדות מיוחדת" שהם מצטרפים בדיני ממונות, מ"מ הב"י (בחו"מ סימן ל) הביא שדעת הסמ"ג (עשין קט) והגהות מיימוניות (בפ"ד מעדות ה"ב) והמרדכי (בפרק זה בורר סו"ס תשה) בשם הר"ח ורשב"ט לפסוק כדעת רבנן שאין עדות מיוחדת כזו כשרה גם בדיני ממונות. וא"כ לדעתם אין פה עדות כדי לפסול את עד הקידושין לעדות. ועוד שדעת שו"ת הראב"ן (סימן מג) שפוסק כדעת ר' יהושע בן קרחה מסביר שכל הנאמנות זה מדרבנן שלא תנעול דלת בפני לוין שדבר זה לא שייך בנידו"ד. וגם אם זה היה שייך מ"מ כל נאמנותם זה רק מדרבנן ומהתורה לדעתו הם פסולים לעדות. וגם לדעת השו"ע שפסק כדעת ר' יהושע בן קרחה, מסתפק בתומים (בסימן ל ס"ק יא) האם הנאמנות רק מדרבנן כדעת הראב"ן משום שלא תנעול דלת בפני לוין¹⁰⁷.

וא"כ לפי זה בנידו"ד לא שייך להכשיר עדות מיוחדת, וגם לצד השני בתומים שמועיל מהתורה עדות מיוחדת בממון, כיון שבממון צריך את ידיעת האמת שהרי הודאת בעל דין כמאה עדים ולכך ה"ה בעדות מיוחדת. וא"כ בנידו"ד שאין דין של הודאת בעל דין שהרי "אין אדם משים עצמו רשע", פשוט שעדות מיוחדת של שני מקרים לא נאמנת לא מהתורה ולא מדרבנן.

וכדברי התומים נקט שם הנתיבות המשפט (ס"ק ד) ובספר נחל יצחק (סימן מו אות ו סעיף יג) ובספר בית יצחק (אבהע"ז סימן לג ס"ק מ). ויש לציין שלפי זה הם חולקים על דעת הרמ"א (בשו"ע חו"מ סימן לד סכ"ח) שעדות מיוחדת כשרה כדי לפסול אדם לעדות, אבל לדעת כל הפוסקים הנ"ל עדות מיוחדת לא מועילה לפסול אדם לעדות.

ט. עדות עדי הרבנות פסולה - מאחר שלא נתקבלה עדותם בני"ד כשר

ידוע שכדי לפסול אדם לעדות צריך אך ורק שני עדים ואין אדם נפסל ע"י עצמו כמבואר בשו"ע (חו"מ סימן לד סכ"ה) והנה פשוט וברור שדין עדות חל על העדים אך ורק אחרי שהתקבלה

107. מה שכתבנו שרק בדיני ממונות שייך נעילת דלת ולכך מועיל עדות מיוחדת, כן דעת הב"י (באהע"ז סימן י"א בד"ה ולדברי המרדכי) שסובר שתקנה של נעילת דלת שייך אך ורק בממון ולא בשום עדות אחרת, אלא שהב"י (שם) מביא את שו"ת הרשב"א (ח"ג סימן קיא) שבגיטין וקידושין לא צריך דו"ח כיון שגם בזה שייך נעילת דלת, כמבואר ברשב"א ובריטב"א (בגיטין פח:); שתקנת עגונות זה כמו נעילת דלת. וכן הוא בשו"ת הרשב"א (ח"א סימן תקסו), וכן דעת הנימוקי (רפ"ד דסנהדרין) ושו"ת הריב"ש (סימן רסו), וראיתם מזה שהגמ' ביבמות לא: אומרת שלא כותבים זמן בקידושין, וכן הגמ' בגיטין פו: משמע שגט שאין בו זמן בדיעבד אם נישאת לא תצא ש"מ שלא צריך בעדי גיטין וקידושין דו"ח שהרי אם צריך איך אפשר לעשות דו"ח אם אין בו זמן.

מ"מ משמע לדעתם שזה רק בעדי גיטין וקידושין עצמם, משא"כ בנידו"ד שזה לא עידי הקידושין אלא עדים שבאים לפסול את עדי הקידושין, בזה לא מצאנו מ"ד ששייך בזה דין נעילת דלת, ולכך ה"ה שעדות מיוחדת פסולה כיון שנעילת דלת שייך רק בעידי גיטין וקידושין עצמם משום תקנת עגונות כדברי הרשב"א והריטב"א (בגיטין פח:), דבר שלא שייך בנידו"ד שבאים לפסול אדם לעדות, שלכו"ע לא שייך בזה דין נעילת דלת.

עדותן בבי"ד **כשר של שלשה** כמבואר בשו"ע (חו"מ סימן כח סעיפים כ וכא), וכיון שכבר התבאר בהרחבה גדולה בקונטרס "גיטי הכזב" שדייני הרבנות פסולים לדון מהתורה משום מוסרים, נוגעים, גזלנים, וחרם הקדמונים שנבחרו לא ע"י רוב הציבור ומרוב חכמתם אלא ע"י קומץ של פורקי עול שבודאי שדיניהם בטלים, וא"כ כיון שדייני הרבנות פסולים לדון, **נמצא שלא היתה פה כלל קבלת עדות לפסול את עד אחד של הקידושין והוא נשאר עד כשר**, והאשה ג"כ נשארת אשת איש גמורה.

י. האשה צריכה מעיקר הדין גט כדי להתיירה לעלמא בגלל שאר עדים

כשרים שנמצאים בחופה.

יש לדון האם במה שהחתן מייחד שני עדים בחופה הוא פוסל בזה את שאר העדים הנמצאים בחופה, והנה מצאנו בשו"ת **מהר"י וייל** (סימן ז) שכותב שאם החתן ייחד שני עדים ונמצאו פסולים אין העדות יכולה להתקיים בשאר העדים הכשרים, **כיון שבייחוד העדים החתן פוסל את השאר מלהיות עדים בקידושין**, וא"כ לפי דבריו בנידו"ד שהבעל ייחד שני עדים ונמצא אחד מהעדים פסול, אין להכשיר את הקידושין ע"י שאר העדים הכשרים שהיו נוכחים בחופה, כיון שבייחוד החתן את שני עדי בזה פסל את שאר העדים הכשרים בחופה מלהיות עדים. **והדברים אינם נכונים לדינא מכמה טעמים:**

א. בגביית העדות ברבנות לא מוזכר שמסדר הקידושין ייחד שני עדים, והרי ידוע שהיום הרבה מסדרי קידושין מהרבנות הם עמי ארצות ולא מייחדים עדים, ועוד שגם השכחה יכולה להיות מצויה בזה.

ב. גם אם היה ייחוד של עדים, **הרבה פעמים המייחד זה הרב המסדר ולא החתן בעצמו**, וכבר כתבו בשו"ת פרח מטה אהרן (ח"ב סימן קיז) והכנה"ג (חו"מ סימן לו הגהב"י ס"ק ד) ושו"ת ראש משביר (אהע"ז סימן כד) ושו"ת באר מים חיים (מוצרי ח"א סימן יט והלאה) **שבזה גם המהר"י וייל מודה ששאר העדים הכשרים לעדות**. וכיון שבנידו"ד לא התברר אם החתן ייחד את העדים או הרב המסדר, יש לומר שגם לדעת המהר"י וייל אפשר לסמוך על שאר העדים הכשרים שהיו בחופה.

ג. ולגופם של דברים כידוע **דברי המהר"י וייל אינם מוסכמים להלכה**, דהנה בשו"ת **הב"ח** (החדשות סימן צג) **הוכיח נגד דעת מהר"י וייל מדברי הטור** (בחור"מ סימן ע) שפסק כדעת הר"ח הרמב"ם והרא"ש שאם אדם אמר לחברו אל תפרעני אלא רק באפי ראובן ושמעון ואזל ופרעיה באפי אחרינא מ"מ לא פסל בזה את האחרים והם כשרים להעיד. וכן פסק שם בשו"ע (חו"מ סימן ע ס"ד). **וגם הרמ"א שם סתם כדבריו, ש"מ שסובר כשו"ע בזה**, (כמבואר לעיל בהערה 106 ששתיקת הרמ"א מוכיחה דס"ל כשו"ע).

והביאו את דבריו של הב"ח להלכה בספר שער המשפט (סימן לו ס"ק ה) ובפ"ת (שם בס"ט ט). וכן משמע בשו"ת זכרון יהודה (להר"י בן הרא"ש בסימן פ"א) שהביא תשובת חכמי טולידא (בס"ק ו) שפסקו כדעת מהר"י וייל, **ורבינו יהודה בן הרא"ש (בסוף הסימן שם) שמתיר את האשה בלא גט התעלם לגמרי מההיתר של חכמי טולידא** שכיון שהחתן ייחד עדים פסולים בזה הוא פסל את כל הכשרים בחופה לעדות, ש"מ שדעת הר"י בן הרא"ש כדעת אביו הרא"ש שהוכיח לעיל בשו"ת הב"ח החדשות סימן צ"ג **שבמה שהחתן מייחד שני עדים אין כוונתו לפסול את שאר העדים הכשרים בחופה**. וכן פסקו בשו"ת חוות יאיר (סימן יט), שו"ת סם חיי סימן ו) וגם בשו"ת מהריב"ל (ח"א סימן קא) פקפק בדברי המהר"י וייל. וכן פסקו דלא כמהר"י וייל בשו"ת חת"ס (ח"א אהע"ז סימן ק) ושו"ת מהרש"ם (ח"ג סימן כז) ושו"ת הרב"ז (אהע"ז

סימן נ ס"ק יג). נמצא פסקן של דברים, שדעת הרבה מהראשונים וגדולי הפוסקים כולל השו"ע והרמ"א דלא כמהר"י וייל, וס"ל שע"י ייחוד העדים אין החתן פוסל בזה את שאר העדים הכשרים הנמצאים בחופה.

ואחרי שהוכחנו לעיל שמצד ייחוד העדים ע"י החתן אין זה פוסל את שאר העדים הכשרים הנמצאים בחופה, עדיין יש לדון על שאר העדים הכשרים שנמצאים בחופה שבאו לראות ולא להעיד האם עדותם כשרה.

דהנה דעת הסמ"ע (חו"מ סימן לו ס"ק ב) שבמקום שהכשרים והפסולים שבהם לא התכנו להעיד שעדות הכשרים כשרה. וכן הסכים לדבריו בנתיבות המשפט (שם בס"ק א) ובספר בית מאיר (אהע"ז סימן מב ס"ד) ובשו"ת משכנות יעקב (חו"מ סימן יח) והביאו הפ"ת (בח"מ סימן לו בס"ק ו), וכ"כ בשער המשפט (סימן לו ס"ק ב), שו"ת פרח מטה אהרן (ח"ב סימן יח), ובספר באר מים (סימן פט), ובספר מחנה יהודה (אשכנזי סימן לו דף י"ח ריש ע"ג), ובשו"ת עטרת חכמים (אהע"ז סימן יד). ואחרי דברי כל הפוסקים הנ"ל א"כ פשוט וברור שלדעתם האשה צריכה גט מעיקרא דדינא מצד עדים הכשרים האחרים הנמצאים בשעת החופה.

ואין לומר שמ"מ בנידו"ד כיון שייחד את העדים הפסולים א"כ ע"י זה זה פוסל את העדים הכשרים שבאו לראות מדין "עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה", וכל דברי הפוסקים הנ"ל מדברים אך ורק כשלא ייחד את העדים הכשרים והפסולים שאז אמרינן שהעדים הכשרים הם כשרים ולא נפסלו מכוח דין של עדות שבטלה מקצתה, אבל בנידו"ד שייחד להדיא עדים פסולים אז הם מצטרפים לעדים הכשרים שבאו לראות ויש לפסול את הכשרים מדין "עדות שבטלה מקצתה".

ברם לדינא אין זה נכון מכמה טעמים:

א. דעת התוס' (מכות ו. בד"ה שמואל), והרא"ש (שם בסימן יא), הרמב"ן (ב"ב קיג:) והרשב"א וחידושי הר"ן (שם), והמאירי (מכות ו.) כולו סבירא להו שכדי לעשות עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה" צריך שהעדים יכונו לראות את העדות ביחד ויבואו ביחד לבי"ד ויגידו ביחד, שלכך לא חוששין בעדי גיטין וקידושין לפסול העדות מצד נמצא קרוב או פסול, כיון שאין עדי הקידושין באים להעיד בבי"ד ולדעתם כתבו בב"ש אהע"ז סימן מ"ב ס"ק ח' ובספר בית יצחק אהע"ז סימן צ"ט ס"ק ז' שאפילו אם אח"כ יבואו להעיד עדי הקידושין בבית דין, הפסולים והכשרים ביחד אין הקידושין מתבטלים למפרע ובשו"ת אחיעזר ח"א סימן כ"ה בס"ק י' חולק עליהם] וא"כ פשוט וברור שלדעתם לא שייך לפסול את העדים הכשרים שבאו לחופה לראות בגלל עדים הפסולים שייחד החתן ואין בזה דין עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה.

ב. גם לדעת הרמב"ם (פ"ה מעדות ה"ב) שפסק השו"ע בסתם כמותו (חו"מ סימן ל"ו ס"א) וכן דעת רש"י (מכות ו. בד"ה היכי) והרשב"ם (ב"ב קיג: בד"ה ג' שנכנסו) שדין עדות שבטלה מקצתה חל בראיית העדים לבד ולא צריך לזה גם הגדת עדותם ביחד בבי"ד, ולכך בגיטין וקידושין לדעתם צריך לייחד שני עדים כשרים כיון שבלי ייחוד עדים כשרים העדות תתבטל בגלל ראיית עדים הפסולים בחופה, ונמצא שלדעתם שייך דין עדות שבטלה מקצתה בקידושין, וא"כ לכאורה י"ל שבנידו"ד שייחד עדים פסולים זה פוסל את עדות הכשרים מדין "עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה".

והדברים דחויים משני טעמים: 1. דעת הרי"ף שאם העד הכשר לא הכיר בפסול העד הפסול שאין

בזה דין "עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה". והש"ך (חו"מ סימן ל"ו ס"ק כא) הביא שכך פסקו הרבה ראשונים - בעל העיטור, הרמב"ן, המרדכי והר"ן, וכך פסק שם הש"ך להלכה. וכן משמע שכך דעת השו"ע לפסוק להלכה כדעת הרי"ף, שהרי בחו"מ (סימן לו ס"ב) הביא את דברי הרי"ף בלשון רבים "יש אומרים" ואת דעת הרא"ש שחולק בלשון יחיד ויש מי שחולק,

ואע"פ שקיימ"ל בשו"ע י"א וי"א הלכה כ"א בתרא, ולכאורה בנידו"ד השו"ע הביא את דעת הרא"ש ב"א בתרא, מ"מ כאן שכתב את י"א קמא בלשון רבים וי"א בתרא בלשון יחיד ודאי שדעתו לפסוק כ"א קמא שזה דעת רבים, כמו שכתבו כלל זה בשו"ת דגל מחנה אפרים (חו"מ סימן כ), שו"ת יהודה יעלה קובו (חו"מ סימן ב), שו"ת לב חיים (פלאג'י ח"א סימן סב), שו"ת שערי רחמים פראנקו (אהע"ז סימן יט), וכן דעת מהר"ם בן חביב בתשובתו שבספר גנת ורדים (סימן ו דף נ"ו ע"א) ועיין עוד בזה בשדי חמד (כללי הפוסקים סימן יג אות כ). וכיון שכך גם דעת השו"ע **"א"כ בודאי בנידו"ד שהכשרים לא ידעו מהפסול של העדים, וק"ו שבנידו"ד הם באו רק לראות ולא להצטרף אתם לעדות הקידושין, שפשוט וברור שגם לדעת הרמב"ם ודעימיה עדות הכשרים בחופה מכשירה את הקידושין.**

2. כיון שהתברר לעיל (אות א-ב) שעדי הרבנות כל עדותם לפסול את **אחד מעידי הקידושין** שיחד הבעל, **הועילה רק לפוסלו מדרבנן** - כבר כתבו בשו"ת זכרון יהודה (להר"י בן הרא"ש בסימן פא) וכן הביא הפ"ת (בח"מ סימן לו ס"ק א) בשם שו"ת בית יוסף (דיני קידושין סימן י) והנודע ביהודה (תניינא אהע"ז סימן עו) והכנה"ג (חו"מ סימן לו הגה"ט ס"ק ד) שבפסול דרבנן אין את הדין של נמצא קרוב או פסול שעדותן בטילה. **ולכך גם בנידו"ד אפילו אם החתן היה מייחד שני עדים פסולים, כיון שכל פסולם רק מדרבנן אין בכוחם לבטל את עדות הכשרים שבאו לראות בחופה ועדותם מכשירה את הקידושין.**

ויש להוסיף את דעת שו"ת בנימין זאב (סימן רמט עמוד קה ע"א) שהביא שדעת האו"ז שאין דין פסול של עדות מקצתה אלא אך ורק בדיני נפשות כדעת שמואל (במכות ו.), וא"כ בקידושין לדעתו אין דין של נמצא קרוב או פסול שכל העדות בטילה.

ואחרי כל הנ"ל נראה לומר, שגם לדעת הש"ך (חו"מ סימן לו ס"ק ג) שאם באו לראות עדים כשרים ופסולים גם העדים הכשרים פסולים והוא חולק על כל הדעות לעיל שהבאנו שרק הפסולים פסולים אבל עדות הכשרים הם כשרים להעיד, מ"מ בנידו"ד נראה שגם הש"ך יודה שהעדים הכשרים שבאו לראות את החופה יכולים להיות כשרים לעדות, כיון שכל סברת הש"ך שם שגם העדים הכשרים פסולים זה מצד ממנ"פ כיון שאם תגיד שיש להם דין עדים אע"פ שבאו רק לראות ולא להעיד, א"כ גם לפסולים שבאו רק לראות ולא להעיד יהיה דין עדים ואז הם מצטרפים לעדים הכשרים ופוסלים אותם מדין "עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה". וסברתו שייכת רק במקום ששייך לפסול את העדים הכשרים מכוח הפסולים, כגון שהכשרים מכירים בפסול הפסולים ורואים שניהם את הקידושין, וכן רואים אחד את השני. וא"כ גם לדעת הש"ך יש צד לומר שעדות הכשרים בחופה כשרה לעדות הקידושין:

א. כגון שהיה עד כשר שלא הכיר בפסול הפסולים.

ב. שמא לא ראה את העד הפוסל והב"י (בח"מ סימן ל) הביא מחלוקת ראשונים בעידי גיטין וקידושין שכל אחד רואה מחלון אחר ואין אחד מהעדים רואה את השני, האם מצטרפים בזה לעדות אחת,

ג'. גם אם ראה עד אחד פסול ומכיר בו שפסול שמא העד הפסול לא ראה את מעשה הקידושין שצריך לראות לפי ההלכה אז אין לו דין עד ואין מצטרף בזה לפסול את העד הכשר שראה את מעשה הקידושין.

ולכך גם לדעת הש"ך בנידו"ד העדים הכשרים שבאו לראות ביחד עם הפסולים יש לומר שאולי העדים הכשרים לעדות, שהרי בעלמא עדים כשרים שבאו לבדם לראות ולא כדי להעיד ולא היו פסולים אתם ביחד, בודאי הם כשרים מהתורה לעדות כמבואר בשו"ע (חו"מ סימן לו ס"א) בשם הרמב"ם והש"ך (שם בס"ק ג).

ואחרי שהתבאר הדק היטב שהעדים שבאו לחופה לראות הם כשרים לעדות הקידושין, ומסתמא וע"פ הרווב והמצוי היו כמה עדים כשרים בחופה שראו את מעשה הקידושין ולא מבעיא לדעת המרדכי המובא בב"ש (אהע"ז סימן מב ס"ק יב) שמספיק בראיית הקידושין לראית דבר המוכיח ולא צריך לראות ממש את נתינת כסף הקידושין ליד האשה שבודאי אפשר להסתמך על העדים הכשרים שבאו לחופה וראו את הקידושין באופן כזה.

אלא גם לדעת הדמ"א (שם בס"ד) שפוסק כדעת הרשב"א שהעדים צריכים לראות ממש את הנתינה של כסף הקידושין מיד הבעל ליד האשה, מ"מ במקום אחר הוכחנו שגם לדעת הרשב"א בקידושין שנוהגים היום בקהל גדול שברגע שהחתן אמר הרי את מקודשת לי ורואים שמוריד את הטבעת לכיוון ידה של הכלה זה מספיק גם לדעת הרשב"א כיון שהוי חזקה דאתי מכוח רובא, שנתן לה את הטבעת [כיון שזה דבר לא במציאות כלל שאדם יחזור בו מהקידושין לפני קהל גדול], ובאיסורים אזלינן בתר רובא, שבודאי גם לדעת הרשב"א הוה בגדר ראיית נתינת הקידושין ממש, והאשה מקודשת אפילו אם לא ראו את נתינת הטבעת ליד הכלה ממש.

ועיין עוד בספר אוצר הפוסקים (סימן מב ס"ק לב אותיות א-כא) שדן בזה באריכות ומביא פוסקים רבים שגם לדעת הרשב"א כשיש אומדנא דמוכח שהיה קידושין מהני, עיי"ש.

ומ"מ גם בלי זה מסתבר שבכל חתונה יש עדים כשרים העומדים בסמוך לחופה ורואים את נתינת הטבעת מיד החתן לכלה ממש, ולכך פשוט וברור שהאשה בנידו"ד מקודשת גמורה מכוח העדים הכשרים שבאו לראות בחופה וראו את מעשה הקידושין.

יא. האשה מקודשת מדין "אנן סהדי" כשהקידושין נעשו בפני קהל - לדעת החת"ס ודעימיה

ידועים דברי שו"ת חת"ס (ה"א אהע"ז סימן ק) והובאו דבריו בפ"ת (אהע"ז סימן מב ס"ק יא) ובעוד פוסקים שבמקום שהקידושין נעשו בפני קהל ועדה שיש אנן סהדי (אומדנא דמוכח) שהיא התקדשה בזה היא מקודשת מכוח "האנן סהדי" שיש כאן. ובאנן סהדי אין דין כלל של עדים פסולים והאשה מקודשת,

וא"כ לדבריו ה"ה בנידו"ד שהקידושין נעשו ע"י קהל עם ועדה כמקובל, ויש אנן סהדי לקידושין, לכך היא מקודשת גמורה גם אם יש שם עדים פסולים שהצטרפו לעדים הכשרים.

יב. חיוב גט מטעם שהיא בחזקת אשת איש (קול הנישואין)

מלבד זאת גם אם כל העדים היו פסולים בודאות מ"מ כיון שהאשה הזאת עד היום הוחזקה

בתור אשת איש אי אפשר להתירה לעלמא בלי גט בגלל קול הנישואין שהיה עד עכשיו, וכן מצאנו בשו"ת לחם רב (סימן כו) שהיה מעשה בקידושין שאחרי זמן מה מצאו שהיה קרוב ופסול ועדות הקידושין היתה פסולה, מ"מ פסק הלחם רב שאין להתירה לעלמא כלל בלי גט משום קול הנישואין, שהיתה מוחזקת עד עכשיו לנשואה,

וא"כ הו"ה האשה הזאת שהיתה מוחזקת בפי כל לנשואה עד עכשיו, וגם בבי"ד הרבני עד שמצאו את "הפטנט החדש" להתירה בלי גט היתה מוחזקת לאשת איש, שברור שהיא אסורה להינשא לעלמא בלי גט מצד קול הנישואין.

מש"כ שצריך גט משום קול של הנישואין, מצאנו כן בפוסקים רבים לגבי מקרים שנמצאו הקידושין בטלים - בב"י (אהע"ז סימן מב) שהביא בשם המרדכי (בפרק אחד דיני ממונות סימן תשיא) בשם הר"י, שאם אחד מהעדים שהעיד על הקידושין הודה אח"כ שהעיד בשקר, אע"פ שמעיקר הדין לא צריכה גט כלל ועיקר מ"מ משום קול הנישואין צריכה, וא"כ הו"ה בנידו"ד.

וכן כתב הב"י (באהע"ז סימן מו) בשם הרי"ף והרמב"ם שאם יצא קול שפלוגית התקדשה לפני פלוני ופלוגי ואח"כ העדים באו והכחישו ואמרו להד"ם, שמ"מ צריכה גט משום הקול, וק"ו בנידו"ד שצריכה גט משום הקול שהיתה עד היום מוחזקת לנשואה.

וכן הוא להדיא בשו"ת מהריב"ל (ח"ג סימן לז) ובספר פני משה (ח"ב סימן קל), ומוכיח שכך סובר שו"ת הראנ"ח (סימן א). **וגם יש לצרף את דעת הבגדי יו"ט (סימן ט) שבסוף תשובתו הסכים לדבריו הגר"ח פאלאג'י, שאם הוחזקה נשואה שנתיים ימים שזה זמן רב לכו"ע צריכה גט משום קול הנישואין.** וק"ו בנידו"ד שהיתה נשואה שנים רבות יותר.

מסקנת הדברים:

שהאשה הזאת היא אשת איש גמורה ואסורה להנשא בלי גט משום שנים עשר נימוקים הלכתיים שהוזכרו בסימן זה.

ודייני הרבנות שהתירוה בסברות ליצינות של פסול אחד מעדי הקידושין, עברו בזה על הפסוק "ועשקו גבר איש וביתו" וכמעשה דשוליא דנגרי (בגיטין נח.). שעל עוון חמור זה נחרב הבית ועם ישראל גלה לבין האומות ונהרגו רבבות מישראל.

וידוע מגדולי הפוסקים שבאיסור אשת איש מחמירים לכתחילה גם בספק ספיקא משום חומר איסור א"א והממזרים הכרוכים בכך רח"ל, (עיין שו"ת שמחת יו"ט למהרי"ט אלגאזי סימן יא, וספר ערך השלחן אבה"ע סימנים מה סק"ב ומג סק"א, שו"ת רב פעלים, ח"א אבה"ע סימן י וח"ד אבה"ע סימן יב, שו"ת זבחי צדק ח"ב אבה"ע סימן ג ועוד רבים מגדולי הפוסקים שבאשת איש מחמירים לכתחילה אפילו בספק ספיקא).

ואילו דייני הרבנות במעשיהם להתיר א"א לעלמא בהיתרים וסיפורים הפורחים באויר, מכניסים בזה הרבה ממזרים בכרם ישראל, ופוגעים ביחוס וטהרת עם ישראל. ובודאי שכל המוחים בהם יתברכו מהשמים, שמסירים חרון אף מהעולם, ומביאים ברכה לעם ישראל. כדברי הגמרא במסכת תמיד (כח.): "שכל זמן שתוכחות בעולם, נחת רוח באה לעולם, טובה וברכה באין לעולם, ורעה מסתלקת מן העולם, שנאמר ולמוכיחים ינעם ועליהם תבא ברכת טוב".

יט.

**מי התיר את הנשים הנשואות בגרוזיה, בוכרה ורוסיה -
וקבע שהקידושין שעשו בעבר אינם שווים מאומה?**

בפסק דין תקדימי של ביה"ד האיזורי בבאר שבע (תיק מספר 6-499105) שדן בעניין היתר ממזרות של אשה מגרוזיה שעלתה לא"י כאלמנה ונשאת לאחר והתברר שבעלה הראשון חי. קבעו הדיינים: א. אגרא, א. אברג'ל בתאריך א כסלו תשע"ז (1.12.2016) בצורה כוללת שכל הנשים בגרוזיה, בוכרה ורוסיה האסיאתית שהיו תחת השלטון הקומוניסטי משנת 1921 עד 1991 הם בחזקת רווקות, ואין בהם כלל דיני ממזרות. והסכימו לדבריהם הדיינים: צ. בוארון והרה"ר ש.מ.עמר, והרה"ר היום.

הסיבה לקביעה זו היתה, שכמעט כל היהודים במדינות אלו היו מחללי שבתות בפרהסיה, והרבנים שם כולם עמי ארצות שלא ידעו בטיב גיטין וקידושין, ולקחו לעדי קדושין מחללי שבת וקרובים. מסיבה זו פסקו שאין לקידושין ולגיטין שלהם תוקף הלכתי. מכח פסק זה התירו הדיינים ממזרות של ילדי האשה מגרוזיה שהתחתנה בא"י בלא קבלת גט מבעלה הראשון! ורבני ביה"ד בבאר שבע בהסכמת הדיינים בוארון ועמר התירו את ילדיה מהשני, והתירו לאשה להמשיך לחיות עם השני. לאור דבריהם, כל המשפחות במדינות הנ"ל, **נשותיהם בחזקת רווקות ומותרות להחליף את בעליהן בלא גט. גם כל צאצאיהם נחשבים פגומים**, שנולדו מחוץ למסגרת הנישואין, ללא חופה וקידושין.

פסק שערווייתי זה הביא למחאה אדירה מצד כל רבני גרוזיה בארץ ישראל שליט"א. כעשרים רבנים שלחו מכתב מחאה מפורט בו הוכיחו את ההפקרות וחוסר הידע המציאותי המחפיר השורר בבתי"ד הרבניים, אשר ידם קלה על ההדק להתיר אשת איש בלא גט, ולהתיר ממזרים לבוא בקהל ה'.

ביה"ד הרבני הסתמכו על חו"ד של הדיין בוארון והרה"ר ש.מ.עמר שביקרו במדינות אלו ביקור קצר של מספר ימים שנעשה בשנים האחרונות, אחרי שכמעט כל יהדות גרוזיה עלו לארץ ישראל (בשנים 1971 עד 1973). בעוד שהמעשה שדנו ברבנות להלכה אירע בשנות השישים כשהיו בגרוזיה כשישים אלף יהודים שומרי דת עם רבניהם. יתר על כן, גם לאחר שעלתה יהדות גרוזיה לארץ, עדיין נשמרו ענייני היהדות בגרוזיה ברמה רוחנית גבוהה, ולא נשמע שם כלל ענייני נשואי תערובת או חילולי שבת וכדומה - עד התפרקות ברית המועצות בשנת 1991. בנוסף הסתמכו דייני הרבנות על עדות של אברך צעיר שכהן כחמש שנים רב ברוסיה בשנות אלפיים, שאז נשארה בגרוזיה קהילה קטנה ומצומצמת מאוד ללא מנהיגים רוחניים, ועל פי סיפוריו פסלו את כל יהדות גרוזיה ארבעים שנה אחורה, כאשר באותם שנים היתה יהדות גרוזיה בשיא תפארתה ועוצמתה הרוחנית, וכיהנו בה כרבנים תלמידי ה'חפץ חיים', ה'סבא קדישא' אלפאנדר, הגר"ש סלאנט, רבי חיים מבריסק ועוד.

כל ספרי ההסטוריה מעידים על כך **שגם אחרי השתלטות הקומוניזם על גרוזיה, המשיכה יהדות גרוזיה לשמור במסירות נפש את כל מצוות התורה** כולל שמירת שבת, קידושין וגיטין שנעשו כהלכה, ולא נתנו לקומוניזם לסגור אפילו בית כנסת אחד! ולא לבטל הלכה ומנהג אחד!

רצונם העז של 'דייני הרבנות' לשלוט על היוחסין של כלל ישראל ולהתפאר בהתרת ממזרים - הוביל אותם להתעלם מכל גדולי ישראל שסמכו על רבני גרוזיה לדורותיהם. ראה בשו"ת אור גדול (לגדול ממינסק, ח"א סי' יג). ושו"ת אגרות משה (אבה"ע ח"ג סי' מט) שו"ת גבורת אליהו (בהקדמה עמ' 5-11) לר"א הענקין שהיה רב בגרוזיה 9 שנים, שו"ת ציץ אליעזר (חלק טו, סי' נו) שסמכו על רבני גרוזיה בענייני גיטין, והחזיקו את נשותיהם של יהדות גרוזיה בחזקת נשואות גמורות - נמצא **שאותם רבנים שדייני**

הרבנות קבעו שהם עמי ארצות, גדולי הפוסקים החשיבו אותם והסתמכו עליהם בגיטין ובקידושין. זו דרכם המופקרת של בתי הדין הרבניים שסומכים על ספורי מעשיות ולא מבררים כראוי בשום נושא! גם תיק זה שדן להתיר ממזרות לילדייה של אשה מיהדות גרוזיה, מתגלגל בבית הדין הרבני כבר מעל 30 שנה!!! ורבני גרוזיה שואלים: מדוע בכל משך 30 שנה אלו, לא הזמינו אף רב מומחה מרבני גרוזיה אשר מכיר בבירור את המציאות שהיתה בזמנם בנושא שמירת היהדות, הגיטין והקדושין, ומדוע בקלות דעת הפכו דייני הרבנות עדה קדושה שמסרה נפשה על קיום ושמירת המצוות - וקבעו שכל יהדות גרוזיה הם מחללי שבתות בפרהסייה, ופסולים לעדות - וע"פ סיפורים מדומיינים אלו התירו את כל נשותיהם לעלמא בלא גט, כדי להתיר איזה ממזר. הרי זו חוצפה והפקרות ממדרגה ראשונה.

מחאתם הנמרצת של רבני גרוזיה פורסמה בירחון אור תורה (כסלו תשע"ט) ע"י רבי שמעון בן יצחק שליט"א ובו התפרסמו מקורות רבים על נאמנותה של יהדות גרוזיה לתורה, ושכל הנישואין והגירושין נעשו שם כדת וכדין - רק ע"י גדולי הרבנים המוסמכים והידועים.

בנוסף לכך יש לציין, שבחוברת 'אור תורה' (שבט תשע"ט סי' נד) מביא מקורות רבים שהפרצה הנוראה הזאת להתיר אשת איש וממזרים על ידי פסילת עדי הקידושין באמתלאות שונות ומשונות, הוא מנהג נפוץ מאד בקרב 'בתי הדין הרבניים' שבאופן זה מהרסים את יחוס עם ישראל. עיי"ש שדוחה באריכות את ההיתר המדומה הנ"ל, שהוא נגד דעת כל גדולי הפוסקים.

כ.

האם מותר לשדכנים לשדך את גרושות הרבנות?

כבר התבאר לעיל בהרחבה בסי' י"ב שכל גרושות הרבנות הם בחזקת 'אשת איש' ולא ניתן לברר ע"פ הלכה אצל האיש או אצל האשה, ובוודאי שלא שייך להסתמך על הפרוטוקולים של בתי הדין, שדייניהם פסולים לעדות ולדיינות, וביותר שכידוע הפרוטוקולים מוחזקים למזוייפים ומצונזרים, ולכן אין שום דרך לברר אם הגט היה כשר או לא.

כיון שכך פני הדברים, שדכן המשדך גרושה מהרבנות מכשיל בכך את האשה והאיש באיסור 'אשת איש' שעונשם בחנק והבעל והאשה הם באיסור 'יהרג ואל יעבור' בכל פעם. ולכן חובת השדכנים להימנע לחלוטין מלשדך גרושות רבנות.

יתירה מזאת, מדין 'הוכח תוכיח' מצוה גדולה מהתורה לשדכנים להודיע לגברים והנשים הפונים אליהם לצורך שידוכים, שגרושות הרבנות חייבות לקבל גט שני בבית דין פרטי חרדי, שאינו כפוף בפסקיו לערכאות, ואין שום היתר לשאת גרושת רבנות בלא שתקבל גט שני כהלכה.

תוקף חומרת האיסורים שהשדכן עובר הם שלושה לאוין וארבע עשין וארור אחד, ועיין בהערה¹⁰⁸.

108. האיסורים שעוברים עליהם השדכנים שמתעסקים עם גרושות הרבנות:
 ג' לאוין. א' לפני עור לא תתן מכשול. ב. מדבר שקר תרחק. ג' ולפעמים גם על לא תהיה אחרי רבים לרעות. ד' עשין. א' הוכח תוכיח את עמיתך. ב' ואהבת לרעך כמוך. ג' והלכת בדרכיו. ד' את ה' אלוקיך תירא. ארור אחד. ארור משגה עור בדרך, וידועים דברי הגמ' (שבועות לו). שארור בו נידוי ובו קללה.

כעת נבאר מדוע קיימים האיסורים האלה על כל המתעסקים עם שידוכי גרושות מהרבנות:

1. 'לאו דלפני עיור לא תתן מכשול' - הנה זה פשוט וברור שאע"פ שכשאדם משדך גרושת הרבנות לפלוני אין הכרח שהדבר יצא לפועל, מ"מ זה פשוט וברור שאם אדם מביא מכשול לאדם אפילו במקרים שזה רק ספק אם יעבור איסור מהתורה, עובר המביא את המכשול על

ואין היתר לשדכן לשתוק משום שאולי לא ישמעו לו, ו'מוטב יהיו שוגגין ולא מזידין'. דבר זה אינו

איסור מהתורה של לפני עור, כדמוכח מהרמב"ם (בפ"ב ממלוה ה"ז), והרי"ף והרא"ש (בב"מ עה:). והסמ"ג (בעשין צ"ג), והטור (חו"מ סימן ע'), שפסקו שאם אדם מלוה לחבירו בלא עדים עובר משום "לפני עור", והרי כל האיסור מפני חשש שמא יכפור ויעבור הלווה על לא תגזול והרי כיון שזה ספק שמא יכפור מדוע עובר, ומוכח להדיא שדעתם שאיסור לפני עור עובר גם אם יש רק חשש שמא הוא יכשיל את חבירו באיסור. וכדעתם פסק השו"ע בחו"מ סימן ע' ס"א וגם הרמ"א שם סתם כדבריו, וידוע מכללי הפוסקים שכשהרמ"א שותק לשו"ע ש"מ שמודה לו (עיין לעיל הערה 106), וזה דלא כריטב"א (במגילה כח. בד"ה "תיתי לי), שסובר שבאופן זה לא עובר על איסור תורה של לפני עור, אלא רק משום מדת חסידות בלבד, ופשוט וברור שהלכה כדעת רוב הראשונים, השו"ע והרמ"א - שיש איסור לפני עור גם בספק מכשול.

וכמו"כ זה ברור שדין לפני עור שייך בין אם העובר הוא שוגג או מזיד כמו שמפורש בפירוש המשניות לרמב"ם בפ"ה דשביעית משנה ו' וז"ל: "מי שסגרה עיניו התאוה ויצר הרע, אל תעזור אותו להוסיף בעורונו ותוסיף להרחיקו מן היושר" וכו'. וכן משמע להדיא מפירוש הרמב"ם במשנה בפ"ו דתרומות משנה ג' שאדם המסייע לחבירו לעבור עבירה אפילו ע"י דיבורו הקל עובר משום לפני עור ומשום אל תשת עם רשע, והרי פשוט שדין רשע שייך אך ורק בעובר במזיד ולא בשוגג, וכן משמע בש"ך ביור"ד סימן קנ"א ס"ו ו' שרק במומר אין דין לפני עור, משמע הא בסתם אדם אפילו שהוא מזיד שייך לפני עור ולאפוקי מדברי הדגול מרבבה שם שדחק בדבריו וזה אינו כדמוכח מהרמב"ם, וכן משמע במנחת חינוך מצוה רל"ב שדין איסור לפני עור שייך גם בעובר במזיד.

ונמצא פסקן של דברים שהמשדך גרושות של הרבנות שהם בחזקת אשת איש עובר על איסור לאו של לפני עור בין אם הגבר והאשה שוגגים ולא מודעים לעובדה שגרושות הרבנות הם אשת איש, ובין אם הם מזידיים, מ"מ השדכן עובר בזה על איסור לפני עור.

2) לאו ד"מדבר שקר תרחק" - במקום שהגבר לא מודע על איסור החמור של גרושות הרבנות שהם בחזקת אשת איש והשדכן יודע מכך, ומ"מ משקר לו שזה שידוך טוב. השדכן עובר בזה על איסור תורה של מדבר שקר תרחק, ולפעמים גם מצד האשה עובר, שיש הרבה נשים שאם היו מודיעים להם שהם באיסור אשת איש היו נמנעות מלהתחתן עד שיקבלו גט שני כשר.

3) לאו "דלא תהיה אחרי רבים לרעות" - מצוי מאד שהרבה שדכנים עובדים ביחד עם שדכנים אחרים שזה מוסר שם של גבר וזה שם של אשה וחוזר חלילה, מקרים רבים ובמקרה שהרבה שדכנים יודעים את חומר האיסור ומ"מ עובדים ביחד בחבורה אחת עוברים בזה על איסור לאו מהתורה על לא תהיה אחרי רבים לרעות, ועיין בזה בספר חפץ חיים בפתיחה בלאוין סעיף י"א, ואיסור זה שייך גם אם הגבר והאשה מזידיים, מ"מ השדכנים עושים דבר רע ע"י שמשדכים בניהם גבר עם גרושת הרבנות שהיא בחזקת איסור אשת איש.

4) עשה של "הוכח תוכיח את עמיתך" - כבר התבאר שבנידוד באיסור לשדך לגבר גרושה של הרבנות לא נאמר בו 'מוטב שיהיו שוגגין ולא יהיו מזידין', ונמצא שחובת התוכחה גם אם הגבר והאשה יודעים את חומרת האיסור והם מזידיים, וברמב"ם בפ"ו מדעות ה"ו מבואר שחובת התוכחה עד שיכחו, וכן פסק שם בהגהות מיימוניות ס"ק ה' ובחינוך במצוה רל"ה כתב עד שיהיה קרוב להכותו, והסמ"ג עשין י"א פסק עד כדי נזיפה. ועיין עוד בזה במשנ"ב בסימן תר"ח בביאור הלכה ס"ב, מ"מ כיון שיש חיוב להפריש מאיסור גם אם לא הוא גרם שיעבור את האיסור ק"ו שעובר על איסור אם הוא בעצמו מביא לו בידיים את האיסור, ופשוט שאיסור זה שייך גם אם הגבר והאשה מזידיים שיודעים את חומרת האיסור של גרושות הרבנות.

5) עשה של "ואהבת לרעך כמוך" - הרבה פעמים השדכן - לעצמו ולילדיו לא יהיה מוכן לשידוך של גרושה מהרבנות משום חומר האיסור של א"א הידוע, ומ"מ לאחרים מיקל ובוזה עובר על איסור ואהבת לרעך כמוך, שכמו שלעצמך וילדיך לא היית מוכן לשדך גרושה מהרבנות ה"ה לאחר וזה שייך אך ורק שהגבר הוא שוגג.

6) עשה "את ה' אלקיך תירא" - שבבוא מעשה לידינו לעבור איסור אנחנו צריכים לעורר את רוחינו לא לעבור את האיסור, וזה שייך גם אם הגבר והאשה מזידיים.

7) עשה של "והלכת בדרכיו" - שנצטוינו ללכת בדרכיו של ה' שהם כולם רק לטוב, וכיון שכאן

נכון להלכה, היות ומדובר באיסור תורה. ובאיסור תורה נפסק להלכה שלא אומרים מוטב יהיו שוגגין ואל יהיו מזידין, (עיין שו"ע או"ח סי' תר"ח ס"ב).

ועוד שגם אם היה איסור דרבנן כבר כתבו הרי"ף והרא"ש בגמ' ביצה דף לד. והתוס' בשבת נה. בד"ה 'אע"ג' ובספר יראים סו"ס לו, ובשו"ת תשב"ץ ח"ב סי' לו, שכל הדין הזה שאמרינן בדרבנן 'מוטב יהיו שוגגין ולא מזידין', הוא רק אם ברור בוודאי שלא ישמעו. אבל אם יש ספק שאולי יחידים כן ישמעו, לא אמרינן 'מוטב יהיו שוגגין', אלא חייבים להוכיח שאולי אחד ישמע.

מלבד זאת, כבר פסק המג"א (סי' רסג סק"ל) בשם ספר חסידים (סי' רסב) דבבית הכנסת לא אמרינן 'מוטב יהיו שוגגין', ובמחצית השקל כתב שם טעמו: **"דברוב עם אי אפשר שלא ימצאו אנשים הגונים שישמעו ויקבלו דבריו, ואף יכריחו אחרים לקבל דבריו!!!"**

ולכן בנידון דידן בוודאי שהשדכן צריך ליידע את הגרושות והגברים על גודל הבעיה והמכשול של גיטי הרבנות, כי מתוך רבים יהיו חלק שישמעו ויש חובת תוכחה באופן זה ע"פ הלכה.

יתירה מזאת, כבר פסק בתרומת הדשן (כתבים ופסקים סימנים: רס, רסא) והביאו הרמ"א להלכה בשו"ע חו"מ (סי' טו ס"ה וסי' שנה ס"ה) **שאשה שגזלה את בעלה בממון בזמן הגירושין, יש איסור חמור להתעסק בשידוכיה עם אחר**, ואפילו אם אין עדים על כך, ורק אומדנא דמוכח שגזלה את בעלה ג"כ פסק ה'תרומת הדשן' שחובה להימנע מלסייע לה להתחתן עם אחר. **ומסיים התרומת הדשן (בסו"ס רס) באזהרה חמורה, וז"ל:** "עוד מזכיר אנכי לכל רואי כתבי זה ושומעי קריאתו, שאם ישנם אנשי און ומרמה יסיתוך ויפתוך לעשות עושר בלא משפט ולתפוס ולהחזיק בשל אחרים ויאלפוך למיטען שקרא ולהשיב דברי ערמה, הרי הן בכלל מחזיקי ידי רשעים ומסייעים לעוברי עבירה ונותנים יד לפושעים וראויים לקללם קללה נמרצת, עכ"ל."

ולאחר שהתבאר בקונטרס זה ובספר 'משפטי ישראל' ובקונטרס 'גיטי הכזב' בהרחבה מגדולי הפוסקים על הגזלות העצומים והחמורים שעושים הדיינים ברבנות הן בענייני גזילת הרכוש, והן בענייני חיוב מזונות שלא כדין תורה, פשוט שמלבד איסור אשת איש החמור, קיים איסור נוסף לשדך את אותן גרושות גזלניות ולא לסייע להם בשום דבר.

על כן דיינים ברבנות ועו"ד וטו"ר שמסייעים לנשים בגזילת רכוש הבעלים וחיוב מזונות שלא כדין תורה, ומחלקים את הרכוש לפי חוקי בתי המשפט הכפריים, ופעמים גוזלים רכוש ומזונות עוד יותר מבתי המשפט החילוניים, יחושו לנפשם מקללתו הנמרצת של אחד מתקיפי קדמאי בעל ה'תרומת הדשן' וז"ל.

מכשיל את חבריו באיסור אשת איש שזה דבר רע עובר בזה על והלכת בדרכיו, ומסתבר שזה שייך גם אם האיש והאשה מזידיים כיון שמ"מ זה מעשה רע שעושה בזה.

8) **יש בזה ארור של 'משגה עור בדרך'** - וזה שייך אך ורק אם הגבר והאשה שוגגים והוא מטעה אותם שהשידוך טוב בשבילם, ועיין בספר חפץ חיים בפתחה של ארווין בבאר מים חיים בס"ק ב', וידוע שארור בו נידוי ובו קללה מלבד האיסור החמור שיש בו. ופסק ה'מנחת חינוך' (במצוה רל"ב) **שגם המכשיל באיסור דרבנן עובר על לפני עוור כיון שזה לא גרע ממציע לחבירו עצה שאינה הוגנת, וכדבריו פסקו בשו"ת פני יהושע חו"מ סימן ט', ושו"ת תורת חסד אור"ח סימן ה', ושו"ת בית יצחק אור"ח סימן ס"ה.** ואם על איסור דרבנן כתבו הפוסקים שזה נקרא שמייעץ לחבירו עצה שאינה הוגנת ק"ו באיסורי תורה שכל המייעץ לחבירו עצה שאינה הוגנת הוא בכלל האיסור והקללה של ארור משגה עור בדרך.